

OBAVIJESTI VOJNOG ORDINARIJATA
Službeno glasilo Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj

Izdavač:

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj
Zagreb, Ksaverska cesta, tel: 01/46 70 660, 46 70 659, (37 84 489-MORH)
faks: 01/46 70 662
www.vojni-ordinarijat.hr
e-pošta: vojni.ordinarijat@morh.hr

Odgovara:

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij

Uredio:

Mladen Čobanović

ČESTITKA VOJNOG BISKUPA	5
SVETA STOLICA	6
Božja ljubav može preobraziti naš život	6
Današnja kriza je kriza čovjeka	7
Objavljena prva enciklika pape Franje	12
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	14
Priopćenje s 46. plenarnog zasjedanja HBK	14
Duhovna zvanja – proroštvo nade	16
Govor apostolskog nuncija Alessandra D’Errica prigodom objave imenovanja mons. Đure Hranića đakovačko-osječkim nadbiskupom	17
Izjava Komisije HBK “Iustitia et pax” o potrebi aktivne zaštite socijalne države	18
Zajedničke religijske vrijednosti u službi društvene pravednosti	19
Izjava predsjednika HBK u svezi očitovanja Ustavnog suda	23
Priopćenje s izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK	23
Poruka Hrvatske biskupske konferencije povodom odluke Ustavnog suda o Kurikulumu zdravstvenog odgoja	25
Izjava Komisije Hrvatske biskupske konferencije “Iustitia et pax” o nepravomoćnim presudama Haškog tribunala	26
Izjava Komisije Hrvatske biskupske konferencije Iustitia et pax	27
VOJNA BISKUPIJA	29
DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU	29
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	30
Započela priprava za 21. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Lourdes	30
Posjet veleposlanice Australije Vojnom ordinariju	30
Nedjelja Muke Gospodnje u kapeli Vojnog ordinarijata	31
Zahvala nuncija Alessandra D’Errica	32
Misa posvete ulja u Vojnom ordinarijatu	33
Vazmeno bdijenje u Vojnom ordinarijatu	33
Uskrsna čestitka ministra obrane i načelnika GS OS RH	34
Uskrsna poruka biskupa Jezerinca vojnicima u mirovnoj misiji	35
Proletni susret svećenika Vojnog ordinarijata	36
Sastanak odbora za organizaciju hodočašća u Lourdes	38
Bogatstvo prošlosti i snaga vjere - hodočašće djelatnika MUP-a u Rim	38
Sastanak odbora za organizaciju hodočašća u Lourdes	41
U Vojnom ordinarijatu obilježen ANZAC day	42
Uvođenje u službu kapelana Policijske kapelanije „Sv. Filip i Jakov“	43
Završni sastanak Koordinacijskog odbora	43
21. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Lourdes	44
Susret djelatnika Vojnog ordinarijata	52
Operacijski tečaj za NATO kapelane	53
Raščlamba 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes	54
25 godina svećeništva don Josipa Stanića	55
LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA	56
PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA	74
DOGAĐAJI IZ DRUGIH (NAD)BISKUPIJA	112
Psihološko-duhovni pristup karizmatским seminarima	112

ČESTITKA VOJNOG BISKUPA MONS. JURJA JEZERINCA POVODOM BLAGDANA GOSPE VELIKOGA HRVATSKOG KRSNOG ZAVJETA, ZAŠTITNICE VOJNOG ORDINARIJATA, DANA POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI I DANA HRVATSKIH BRANITELJA

Dani prolaze, vrijeme neumitno teče. Iako život ne staje, ponekad se čini da smo svjedoci uokvirjenja čitavog razdoblja, pa dane što iza njega slijede možemo smatrati novom epochom. Iza nas je vrijeme ispunjenja višestoljetnog hrvatskoga sna - vrijeme ostvarenja *hrvatske samostalnosti*. Bili smo, jesmo i uvijek ćemo biti ponosni na tu činjenicu. Mnogi su utkali svoje najvrednije - mnogi i sebe same, bez ostatka - da bismo mi, hrvatski narod i svi ljudi dobre volje što u Hrvatskoj žive, živjeli prema vlastitoj mjeri. Glede toga, ostaje nam samo, s iskrenim i dubokim poštovanjem, trajno zahvaljivati tim velikanima za primljeno dobro, nama darovano.

Ali, upravo to isto vrijeme sobom nosi nove izazove. Bili smo pred izborom i odlučili smo, u demokratskom procesu, da svoju samostalnost ne želimo živjeti izolirani. Čovječanstvo je međusobno sve povezanije, ne samo sustavima informacija nego sudbinski. Stoga, sve manje smijemo misliti samo u okvirima svoje grupe ili naroda. Zapravo bi kršćani trebali biti najspremniji za današnju situaciju, kao novi ljudi za novi svijet. Morali bi biti. A jesmo li? Sloboda je silno rizičan dar! U Svetom pismu čovjek je biće koje odlučuje svojom sudbinom. Može se doduše i promašiti, što Bog neće, nego je čovjek slobodom darovan da se ostvari. U Knjizi Ponovljenog zakona (usp. 11, 18-28) nalazimo izvješće o zbivanjima nakon ulaska u Obećanu zemlju. Mojsije je zapovjedio da se pročita sav Božji zakon okupljenoj zajednici s dva brda u Samariji: s Ebalu - prokletstva, a s Garizima blagoslovi.

Teče, nakon svečane proslave, prvi mjesec našeg suživota unutar političke zajednice slobodnih naroda u ujedinjenoj Europi. U dubini duše, radujemo se zajedništvu, ali kao da je izostao onaj ushit koji je karakterističan za dobrohotno susretanje ljudi. Čini se da teret konkretne i za mnoge teške životne situacije, pune neizvjesnosti na

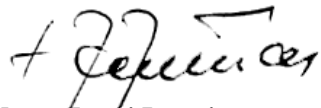
mnogim područjima života europskog čovjeka, tvrdo udara svoj nemilosrdni pečat na sudbine mnogih pojedinaca pa i čitavih nacionalnih zajednica.

Kako da se vjernik, Isusov učenik postavi pred izazovima vremena? Za vjernika je svako vrijeme i svaki izazov samo nova prilika. Mi kršćani svednevice molimo Očenaš i u njemu „Dođi kraljevstvo tvoje!“. Prevedeno, ovo bi značilo, osobito kad to izgovara svećenik, pomози mi dragi Bože da se bavim tvojim poslom. Kršćanin zna da je Isus uzlazeći u nebo, svijet ostavio ljubavi,

brizi i domišljatosti svojih učenika. Rekao im je na Maslinskoj gori „Idite u sav svijet“ (Mt 28, 18-20). U stvarnim životnim prilikama i neprilikama ne trebamo pitati „Gdje je Bog?“, nego radije „Gdje smo mi?“. Svakome tko nas treba, tko treba prijateljsku ruku pomoćnicu, sam Bog po nama želi pritrčati ususret. Tako nastaje novi, Božji svijet.

Valja biti jako pažljiv i potpuno otvoren prema svakome, i ne nametati nikakvih ograda kad je čovjek u potrebi. „Otac nebeski hoće da u svim ljudima - dakle, ne samo u kršćanima - priznamo brata Krista“ (GS 93.)

Svima koji ove godine, po prvi put u okvirima Europske unije, slave Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan branitelja, čestitam dan NACIONALNOG PONOSA, zazivajući na sve zagovor Blažene Djevice Marije - Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta, zaštitnice naše biskupije, čiji blagdan slavimo isti dan.

Mons. Juraj Jezerinac,
vojni ordinarij

U Zagrebu, 11. srpnja 2013., na blagdan sv.
Benedikta, zaštitnika Europe

Božja ljubav može preobraziti naš život

Papina uskrsna poruka i blagoslov Urbi et orbi, Uskrs 2013.

Draga braćo i sestre u Rimu i čitavom svijetu, sretan Uskrs! Velika mi je radost da vam mogu navijestiti ovu poruku: Krist je uskrsno! Želio bih da ona dođe u svaku kuću, u svaku obitelj, osobito tamo gdje je patnja najveća, u bolnice, u zatvore...

Ali, nadasve bih želio da dopre do srca svakog čovjeka, jer upravo tu Bog želi posijati ovu Radosnu vijest: Isus je uskrsnuo, ima nade za tebe, nisi više pod vlašću grijeha i zla! Pobjedila je ljubav, pobjedilo je milosrđe! Uvijek pobjeđuje milosrđe Božje.

I mi se poput žena Isusovih učenica, koje su pošle na grob i našle ga prazna, možemo zapitati koji je smisao toga događaja (usp. Lk 24, 4). Što znači da je Isus uskrsnuo? To znači da je Božja ljubav jača od zla i same smrti; to znači da Božja ljubav može preobraziti naš život, dati da procvjetaju pustinje koje se nalaze u našem srcu.

Ta ista ljubav zbog koje je Božji Sin postao čovjekom i prošao put poniznosti i sebedarja sve do kraja, sve do pakla, do ponora odijeljenosti od Boga, ta ista milosrdna ljubav preplavila je svjetlom Isusovo mrtvo tijelo i preobrazila ga, uvela ga u vječni život. Isus se nije vratio u prijašnji život, u zemaljski život, nego je ušao u slavni Božji život i to s našim čovječstvom, otvorio nas je budućnosti nade.

Eto što je Uskrs: to je izlazak, čovjekov prijelaz iz ropstva grijeha i zla na slobodu ljubavi i dobra. Jer Bog je život, samo život, a živi čovjek njegova je slava (usp. Irenej, *Adversus haereses*, 4, 20, 5-7).

Draga braćo i sestre, Krist je umro i uskrsnuo jednom zauvijek i za sve, ali snaga uskrsnuća, taj prijelaz iz ropstva zla na slobodu dobra, mora se događati u svakom vremenu, u konkretnim prostorima našega života, u našem svagdašnjem životu. Kolike pustinje, i danas, ljudi moraju prijeći! To je prije svega pustinja koja je u nama, kada nema ljubavi prema Bogu i bližnjemu, kada nema svijesti da smo čuvari svega onoga što nam je Stvoritelj darovao i što nam daruje. Ali, Božje milosrđe može i najsuše tlo pretvoriti u bujni vrt, ono može ponovno oživjeti usahle kosti (usp. Ez 37, 1-14).

Evo poziva koji svima upućujem: prigrlimo milost Kristova uskrsnuća! Dopustimo da nas Božje milosrđe obnovi, dopustimo da nas

voli Isus, dopustimo da snaga njegove ljubavi preobrazi naš život; i postanimo oruđa toga milosrđa, kanali kroz koje će Bog moći natopiti ovu zemlju, čuvati sav stvoreni svijet i dati da procvjetaju pravda i mir.

I zato molimo Isusa uskrsloga da preobrazi smrt u život, da pretvori mržnju u ljubav, osvetu u opraštanje, rat u mir. Da, Krist je naš mir i po njemu mi molimo mir za čitav svijet.

Mir za Bliski istok, osobito između Izraelaca i Palestinaca, koji se bore da postignu dogovor, da se ponovno spremno i odvažno vrate pregovorima kako bi se okončao sukob koji već predugo traje. Mir za Irak, da konačno prestanu sva nasilja i, prije svega, za ljubljenu Siriju, za njezino stanovništvo ranjeno sukobom i za mnogobrojne izbjeglice koje čekaju pomoć i utjehu. Koliko je samo krvi proliveno! I kolike će se još patnje morati podnijeti prije nego se uspije pronaći političko rješenje krize?

Mir za Afriku, koja je još uvijek poprište krvavih sukoba. U Maliju, da ponovno nađe jedinstvo i stabilnost; u Nigeriji, gdje nažalost ne prestaju atentati koji ozbiljno ugrožavaju život brojnih nevinih osoba i gdje brojne osobe, među kojima ima i djece, terorističke skupine drže kao taoce. Mir na istoku Demokratske Republike Kongo i u Srednjoafričkoj Republici, gdje su mnogi prisiljeni napustiti svoje domove i još uvijek žive u strahu.

Mir u Aziji, prije svega na Korejskom poluotoku, da se prevladaju neslaganja i zavлада novi duh pomirenja.

Mir čitavom svijetu, koji je još uvijek podijeljen pohlepom onih koji traže laku zaradu, ranjen egoizmom koji prijeti ljudskom životu i obitelji, egoizmom koji nastavlja s trgovinom ljudima, tim najraširenijim ropstvom u dvadeset i prvom stoljeću. Mir čitavom svijetu, razdiranom nasiljem povezanim s trgovinom drogom i grešnim iskorištavanjem prirodnih bogatstava! Mir ovoj našoj Zemlji! Neka uskrsli Isus donese utjehu onima koji su žrtve prirodnih nepogoda i neka nas učini odgovornim čuvarima stvorenog svijeta.

Draga braćo i sestre, svima vama koji me slušate iz Rima i iz svih dijelova svijeta, upućujem poziv iz Psalma: "Zahvaljujte Gospodinu jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova! Neka rekne dom Izraelov: 'Vječna je ljubav njegova!'" (Ps 118, 1-2). ■

Današnja kriza je kriza čovjeka

Duhovsko bdijenje laičkih pokreta, novih zajednica, udruženja i udruga, Vatikan 18. svibnja 2013.

U sklopu Godine vjere u Rimu je 18. i 19. svibnja održano hodočašće laičkih pokreta, novih zajednica, udruženja i udruga na temu "Vjerujem! Umnoži u nama vjeru". Prvog dana održano je duhovsko bdijenje tijekom kojeg je, među ostalim, papa Franjo odgovarao na pitanja koja su mu postavila četiri predstavnika prisutnih crkvenih stvarnosti. Objavljujemo u cijelosti pitanja i papine odgovore:

1) "Kršćanska istina je privlačna i uvjerljiva jer odgovara na duboku potrebu ljudskog života, naviještajući na uvjerljiv način da je Krist jedini Spasitelj čitavog čovjeka i svih ljudi". Sveti Oče, ove Vaše riječi su nas duboko pogodile: one izražavaju na izravan i radikalna način iskustvo koje svaki od nas želi živjeti posebno u Godini vjere i na ovome hodočašću koje nas je večeras dovelo ovdje. Stojimo pred Vama da obnovimo svoju vjeru, da je potvrdimo, da je ojačamo. Znamo da vjera ne može biti jednom zasvagda stečena. Kao što je govorio Benedikt XVI. u Porta fidei: "vjera nije očita pretpostavka". Ta se tvrdnja ne tiče samo svijeta, drugih ljudi, tradicija iz kojih dolazimo: ta se tvrdnja tiče prije svega svakog od nas. Mnogo puta zamjećujemo kako je vjera klica novosti, početak promjene, ali nekako teško zahvaća čitav život. Ne postaje ishodište čitavoga našeg spoznanja i djelovanja.

Svetosti, kako ste Vi u svom životu postigli sigurnost vjere? I koji nam put pokazujete da svaki od nas može pobijediti krhkost vjere?

2) Sveti Oče, moje je iskustvo svakodnevnog života poput mnogih drugih. Nastojim živje-

ti svoju vjeru u radnoj sredini u susretu s drugima kao iskreno svjedočenje dobročinstva primljenog u susretu s Gospodinom. Ja i svi mi smo "Božje namisli", zahvaćeni Milosrdnom ljubavlju koja nam je dala život. Predajem u školi i ta mi svijest daje poticaj da djeci i kolegama pristupam s velikom ljubavlju. Često opažam kako mnogi traže sreću na mnogobrojnim pojedinačnim putovima na kojima se život i njegova velika pitanja često svode na materijalizam u kojem osoba želi imati sve i stalno je nezadovoljna odnosno na nihilizam zbog čega ništa nema smisla. Pitam se kako ponuda vjere, koja je susret osobe, zajednice, naroda, može doprijeti do srca muškarca i žene našega doba. Stvoreni smo za ono beskonačno - "posvetite se u životu velikim stvarima" rekli ste nedavno -, a ipak sve oko nas i u našim mladima kao da govori da se trebamo zadovoljiti osrednjim, neposrednim odgovorima i da se čovjek mora zadovoljiti s prolaznim i ne tražiti drugo. Ponekad smo prestrašeni, poput učenika uoči Pedesetnice.

Crkva nas poziva na novu evangelizaciju. Mislim da svi mi ovdje prisutni snažno osjećamo taj izazov, koji je u središtu naših iskustava. Zbog toga želim zamoliti Vas, Sveti Oče, da pomognete meni i svima nama shvatiti kako živjeti taj izazov u našem dobu. Što je ono najvažnije što mi pokreti, udruge i zajednice moramo imati pred očima da bismo ispunili zadaću na koju smo pozvani? Kako možemo danas djelotvorno prenosi vjeru?

3) Sveti Oče s ganućem sam slušao riječi

koje ste rekli na audijenciji s novinarima nakon Vašeg izbora: "Kako bih želio siromašnu Crkvu i Crkvu za siromašne!". Mnogi su od nas zauzeti u djelima ljubavi i pravednosti: aktivni smo dio one duboke prisutnosti Crkve tamo gdje čovjek pati. Zaposlena sam, imam obitelj i, koliko mogu, osobno se zalažem biti blizu i pomagati siromašne. No kao da mi nešto nedostaje, nisam potpuno zadovoljna. Željela bih da mogu reći s Majkom Terezijom: sve je za Krista. Velika su pomoć u življenju toga iskustva braća i sestre iz moje zajednice koji se zalažu za isti cilj. A u tom svom radu smo poduprti vjerom i molitvom. Potrebe su velike. Vi ste nas na to podsjetili: "Koliko je siromašnih još uvijek u svijetu i kroz kolike patnje te osobe prolaze". A kriza je sve to još dodatno pogoršala. Tu mislim na siromaštvo koje muči mnoge zemlje i koje se pojavilo također u svijetu blagostanja, na nezaposlenost, na mnoštva iseljenika, na nova ropstva, na napuštenost i samoću mnogih obitelji, brojnih starijih osoba i mnogih koji su bez kuće ili posla.

Želim vas pitati, Sveti Oče: kako ja i svi mi možemo živjeti jednu siromašnu Crkvu i Crkvu za siromašne? Na koji je način čovjek koji pati pitanje za našu vjeru? Koji konkretni i djelotvorni doprinos svi mi, laički pokreti i udruge, možemo dati Crkvi i društvu u suočavanju s ovom teškom krizom koja dotiče javnu etiku, model razvoja, politiku, riječju novi način postojanja muškaraca i žena?

4) Hoditi, graditi, ispovijedati. Taj Vaš "program" za Crkvu-pokret, tako sam ja to bar shvatio slušajući Vašu homiliju na početku pontifikata, utješio nas je i dao nam poticaj. Utješio jer smo se ponovno pronašli u dubokom jedinstvu s prijateljima iz kršćanske zajednice i sa čitavom općom Crkvom. Potaknuo, jer u stanovitom smislu Vi ste nas prisilili da uklonimo prašinu svijeta i površnosti s našeg prijanjanja uz Krista. Ali moram reći da ne uspijevam svladati osjećaj nemira koju u meni budi jedna od tih riječi a to je ispovijedanje. Ispovijedati, to jest svjedočiti vjeru. Mislimo na mnogu našu braću koja trpe zbog svoje vjere, kao što smo maločas čuli, na one koji u nedjelju ujutro moraju odlučiti hoće li ići na misu jer su svjesni da time riskiraju život, na one u brojnim dijelovima svijeta koji se osjećaju kao u obruču i diskriminiranima zbog kršćanske vjere.

U usporedbi s tim čini mi se da je moje ispovijedanje, naše svjedočenje bojažljivo i nespretno. Željeli bismo učiniti više, ali što? I kako pomoći toj našoj braći? Kako ublažiti njihova trpljenja budući da ne možemo učiniti ništa, ili tek vrlo malo, da promijenimo njihovo političko i društveno okruženje?

Dobra večer svima! Sretan sam što se mogu susresti s vama i što se mi svi susrećemo na ovoj trgu da molimo, da budemo zajedno i očekujemo dar Duha Svetoga. Bila su mi poznata vaša pitanja i o njima sam razmišljao – ovo, dakle, nije bez znanja! Prvo – istina! Imam ih ovdje, napisana.

Prvo pitanje - "kako ste Vi u svojem životu postigli sigurnost vjere? I koji nam put pokazujete da svaki od nas može pobijediti krhkost vjere?" – je povijesne naravi, jer se tiče moje povijesti, povijesti moga života!

Imao sam tu milost da sam odrastao u obitelji u kojoj se vjera živjela na jednostavan i konkretan način; ali je prije svega moja baka, majka moga oca, bila ta koja je ostavila trag na moj hod u vjeri. Bila je to žena koja nam je tumačila, koja nam je govorila o Isusu, učila nas katekizmu. Uvijek se sjetim kako nas je na Veliki petak navečer vodila na procesiju sa svijećama a na kraju procesije je slijedilo "Kristovo polaganje u grob" a baka bi nas djecu pozvala da kleknemo govoreći: "Gledajte, mrtav je, ali sutra će uskrsnuti". Primio sam prvi kršćanski navještaj upravo od te žene, od moje bake! To je prelijepo! Prvi navještaj u domu, s obitelji! A to me potiče na razmišljanje o ljubavi mnogih majki i baka u prenošenju vjere. One su te koje prenose vjeru. To se događalo i u prvim vremenima, jer je Pavao govorio Timoteju: "Pamtim vjeru tvoje majke i tvoje bake" (usp. 2 Tim 1, 5). Sve majke, sve bake koje ste ovdje mislite na to! Prenositi vjeru. Jer Bog stavlja uz nas osobe koje nam pomažu na našem putu vjere. Mi ne nalazimo vjeru u nečem apstraktnom! Uvijek neka osoba naviješta, govori nam tko je Isus, prenosi nam vjeru, daje nam prvi navještaj. I takvo je bilo prvo iskustvo vjere koje sam imao.

Ali je jedan dan za mene vrlo važan: 21. rujna 1953. Imao sam nepunih 17 godina. Bio je Studentski dan, kod nas prvi dan proljeća, a kod vas prvi dan jeseni. Prije nego ću krenuti na proslavu, pošao sam u svoju župu, našao ondje jednog svećenika, kojeg nisam otprije poznao, i osjetio potrebu da se ispovjedim. To je za mene bilo iskustvo susreta: našao sam nekoga tko me čekao. Ali ne znam što se dogodilo, ne sjećam se, ne znam zašto je to bio baš taj svećenik kojeg nisam poznao, zašto sam osjetio želju da se ispovjedim, ali je istina da me netko čekao. Čekao me već duže vrijeme. Nakon ispovijedi osjetio sam da se nešto promijenilo. Nisam više bio isti. Osjetio sam upravo kao neki glas, neki poziv: bio sam uvjeren da moram postati svećenik. To iskustvo je važno u vjeri. Mi kažemo da moramo tražiti Boga, ići njemu i tražiti oprošte-

nje, ali kada se mi odlučimo na taj korak i pođemo njemu vidimo da nas on čeka, on je prvi! Mi imamo, na španjolskom, jednu riječ koja to dobro objašnjava: "Gospodin je uvijek ispred nas", on je prvi, čeka nas! A to je upravo jedna velika milost: naći nekoga tko te čeka. Ti griješi, ali on čeka da ti oprost. To je iskustvo koje su proroci iz Izraela opisivali govoreći da je Gospodin poput bademova cvijeta, prvog proljetnog cvijeta (usp. Jr 1, 11-12). Prije nego nikne drugo cvijeće, već je tamo: čeka. Gospodin nas čeka. I kada ga mi tražimo, nalazimo ovu stvarnost: on nas čeka da nas prigrli, da nam dadne svoju ljubav. I to ti u srce unosi jedno toliko divljenje da ne možeš vjerovati, i tako raste vjera! Susretom s jednom osobom, susretom s Gospodinom. Netko će reći: "Ne, ja više volim proučavati vjeru u knjigama!". Važno je proučavati je, ali, gle, to nije dovoljno! Važan je susret sa Isusom, susret s njim, a to ti daje vjera, jer je upravo on taj koji ti je daje! I vi ste govorili o krhkosti, nestalnosti vjere, kako je pobijediti. Najveći neprijatelj kojeg daje krhkost - zanimljivo, zar ne!? - je strah. Ali ne bojte se! Mi smo krhki, i to znamo. Ali on je snažniji! Ako ti kročiš s njim, nema problema! Dijete je vrlo krhko - vidio sam ih danas mnogo - ali bilo je s tatom, s mamom: na sigurnom je! S Gospodinom smo sigurni. Vjera raste s Gospodinom, upravo iz Gospodinove ruke; to nam pomaže rasti i čini nas snažnima. Ali ako mislimo da se možemo i sami snaći... Sjetimo se što se dogodilo Petru: "Gospodine, nikada te neću zanijekati" (usp. Mt 26, 33-35); a što je zatim bilo: prije nego je pijetao zapjevao zanijekao ga je tri puta! (usp. rr. 69-75). Imajmo to na umu: kada se previše uzdamo u same sebe, tada smo krhkiji. Uvijek s Gospodinom! A kada kažem s Gospodinom to znači isto što i s euharistijom, s Biblijom, s molitvom... ali također u obitelji, također s mamom, također s njom, jer je ona ta koja nas vodi Gospodinu; ona je majka, ona je ta koja sve zna. Dakle, treba se moliti Gospi i moliti je da me, poput majke, učini snažnim. To je ono što mislim o krhkosti, nestalnosti bar je to moje iskustvo. Ima nešto što mi daje snagu svakoga dana - to je molitva krunice. Osjećam tako veliku snagu jer idem njoj i osjećam se snažnim.

Prelazimo na drugo pitanje. "Mislim da svi mi ovdje prisutni snažno osjećamo taj izazov, koji je u središtu naših iskustava. Zbog toga želim zamoliti Vas, Sveti Oče, da pomognete meni i svima nama shvatiti kako živjeti taj izazov u našem dobu. Što je ono najvažnije što mi pokreti, udruge i zajednice moramo imati pred očima da bismo ispunili zadaću na koju smo pozvani? Kako možemo danas djelotvorno prenositi vjeru?"

Reći ću samo tri riječi.

Prva: Isus. Što je najvažnije? Isus. Ako provodimo organizaciju, ostvarujemo druge stvari, lijepe stvari, ali bez Isusa, ne napredujemo, jednostavno ne ide. Isus je važniji. Sada bih želio uputiti mali prijekor, ali bratski, među nama. Svi ste na trgu vikali: "Franjo, Franjo, papa Franjo". A Isus, gdje je bio? Volio bih da ste vikali: "Isus, Isus je Gospodin, i on je među nama!". Od sada pa nadalje, ništa "Franjo", već "Isus".

Druga riječ: molitva. Gledati Božje lice, ali prije svega - a to je povezano s onim što sam ranije rekao - osjetiti da smo promatrani. Gospodin nas gleda: on nas prvi gleda. Moje je iskustvo ono što doživljavam kada dođem pred sagrao [svetohranište] gdje se, navečer, idem pomoliti pred Gospodinom. Ponekad malo i zaspem; to je istina, jer sam zbog umora uslijed dnevnih obaveza pospan. Ali on me razumije. I osjetim veliku utjehu kada pomislim na to da me on gleda. Mi mislimo da moramo moliti, govoriti, govoriti, govoriti... Ne! Pusti Gospodina da te gleda. Kada nas on gleda, daje nam snagu i pomaže nam svjedočiti ga - jer se to pitanje odnosilo na svjedočenje vjere, zar ne? Prvo "Isus", a zatim "molitva" - osjećamo da nas Bog drži za ruku. Ističem važnost toga: pustiti da nas on vodi. To je važnije od bilo koje računice. Mi smo pravi vjerovjesnici kada pustimo da nas on vodi. Sjetimo se Petra: možda je počnuo nakon ručka i imao viđenje stolnjaka u kojem su bile svakovrsne životinje, i čuo Isusa kako mu nešto govori, ali on nije razumio. U tome trenutku su došli neki nežidovi da ga pozovu da pođe u jednu kuću te je vidio da je Duh Sveti ondje. Petar je pustio da ga Isus vodi i povede u onu prvu evangelizaciju pogana, koji nisu bili Židovi: to je bilo nešto nezamislivo u tome vremenu (usp. Dj 10, 9-33). I tako, čitava povijest, čitava povijest! Pustiti da nas Isus vodi. On je vođa; naš je vođa Isus.

I treća: svjedočanstvo. Isus, molitva - molitva, pustiti da nas on vodi - a zatim svjedočenje. Ali želim dodati nešto. Kada pustiš da te Isus vodi to te dovodi do Isusovih iznenađenja. Može netko misliti da je evangelizaciju moguće planirati za radnim stolom, stvarati strategije, planove. Ali to su oruđa, mala oruđa. Važan je Isus i pustiti da nas on vodi. Zatim možemo stvarati strategije, ali to je sporedno.

Na kraju, svjedočenje: vjeru se može prenositi samo svjedočenjem, a to je ljubav. Ne s našim idejama, već sa evanđeljem življenim u vlastitom životu i evanđeljem kojeg Duh oživljava u nama. To je kao neka sinergija između nas i Duha Svetoga, i to vodi do svjedočanstva. Crkvu vode naprijed sveci, a to su oni koji daju to svjedočanstvo.

Kao što su rekli Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. današnji svijet silno treba svjedoke. Ne toliko učitelje, već svjedoke. Ne govoriti mnogo, već govoriti cijelim životom: dosljednost života, baš tako! Dosljednost života koje je življenje kršćanstva kao susreta s Isusom koji me vodi drugima a ne kao neku društvenu činjenicu. Socijalno gledano, mi smo takvi, kršćani smo, zatvoreni u sebe. Ne, to ne! Svjedočenje!

Treće pitanje: "kako ja i svi mi možemo živjeti jednu siromašnu Crkvu i Crkvu za siromašne? Na koji je način čovjek koji pati pitanje za našu vjeru? Koji konkretni i djelotvorni doprinos svi mi, laički pokreti i udruge, možemo dati Crkvi i društvu u suočavanju s ovom teškom krizom koja dotiče javnu etiku" - to je važno! - "model razvoja, politiku, riječju novi način postojanja muškaraca i žena?"

Opet se vraćam na svjedočenje. Prije svega, živjeti evanđelje je glavni doprinos što ga možemo dati. Crkva nije neki politički pokret, nije dobro organizirana struktura: ona nije to. Mi nismo nevladina organizacija, a kada Crkva postane nevladina organizacija tada gubi sol, nema okusa, ona je samo prazna organizacija. I u tome budite lukavi, jer nas đavao vara, jer postoji opasnost da precjenjujemo važnost efikasnosti u svome radu i djelovanju (eficijentizam). Jedno je propovijedati Isusa, a drugo je efikasnost, biti efikasni i učinkoviti. Ne, to je jedna druga vrijednost. Vrijednost Crkve, u suštini, je živjeti evanđelje i davati svjedočanstvo naše vjere. Crkva je sol zemlje, ona je svjetlo svijeta, pozvana je uprisutnjivati u društvu kvasac Božjeg kraljevstva i to čini prije svega svojim svjedočanstvom, svjedočenjem bratske ljubavi, solidarnosti, dijeljenja i zajedništva. Kada neki tvrde kako solidarnost nije vrijednost, već je "primarno ponašanje" koje mora nestati... to ne ide! Tu se misli samo na jednu svjetovnu efikasnost. Vremena krize, poput ovog kroz koje prolazimo - ali ti si prvi rekao da smo "u svijetu laži" -, ta kriza, pazimo, ne sastoji se samo u jednoj čisto ekonomskoj krizi; to nije kulturna kriza. To je kriza čovjeka: u krizi je sam čovjek! I ono što može biti uništeno jest čovjek! Ali čovjek je Božja slika! Zato je to duboka kriza! U ovom vremenu krize ne možemo se brinuti samo za sebe, zatvarati se u samoću, u obeshrabrenost, u osjećaj nemoći pred problemima. Ne zatvarati se, molim! To je jedna opasnost: zatvaramo se u župu, s prijateljima, u pokret, s istomišljenicima... ali znate što se događa? Kada Crkva postane zatvorena, ona postaje bolesna, obolijeva. Zamislite sobu zatvorenu godinu dana; kada u nju uđeš zapahne te miris vlage, sve je u njoj propalo. Sa zatvorenom Crkvom je ista stvar: to

je bolesna Crkva. Crkva mora izaći iz same sebe. Gdje? Prema periferijama života, kojegod da one bile, ali mora izaći. Isus nam govori: "Idite po svem svijetu! Idite! Propovijedajte! Svjedočite evanđelje!" (usp. Mk 16, 15). Ali što se događa kada pojedinac izađe iz samoga sebe? Može se dogoditi isto ono što se može dogoditi bilo kome tko izađe iz kuće na ulicu: može se uvaliti u neprilike. Ali ja vam kažem: tisuću puta mi je draža Crkva izložena nedaćama, no Crkva bolesna od zatvorenosti! Izađite van, izađite! Sjetite se onoga što se kaže u Otkrivenju. Kaže se nešto lijepo: da je Isus na vratima i zove, zove da uđe u naše srce (usp. Otk 3, 20). To je smisao Otkrivenja. Ali postavite si ovo pitanje: koliko je puta Isus unutra i kuca na vrata da izađe, da izađe van, a mi mu ne damo izaći, zbog naših sigurnosti, jer smo toliko puta zatvoreni u prolazne strukture, koje služe samo tome da nas porobe, a ne da nas učine slobodnom djecom Božjom? U tome "izlasku" je važno ići ususret; ta je riječ za mene veoma važna: susret s drugima. Zašto? Zato jer je vjera susret s Isusom, a mi moramo učiniti isto što čini Isus: susresti se s drugima. Mi živimo kulturu sukoba, kulturu fragmentacije, kulturu u kojoj ono što mi ne služi bacam, kulturu odbacivanja. Ali u vezi s tim pozivam da pomislite - i to je dio krize - na starije, koji su mudrost naroda, na djecu... kultura odbacivanja! Ali mi moramo ići ususret i moramo stvarati s našom vjerom jednu "kulturu susreta", kulturu prijateljstva, kulturu gdje nalazimo braću, gdje možemo govoriti i s onima koji ne misle kao mi, i s onima koji su druge vjere, koji nemaju istu vjeru. Svi imaju nešto zajedničko s nama: slike su Božje, djeca Božja. Ići ususret drugima, ne obezvrjeđujući svoju pripadnost. I druga važna točka: sa siromašnima. Ako izađemo iz nas samih, nalazimo siromaštvo. Danas - čovjeka zaboli srce kada na to pomisli - kada se pronađe skitnicu koji se smrznuo od hladnoće to danas nije vijest. Danas je vijest, možda, neki skandal. Skandal - ah, to je vijest! To da mnoga djeca nemaju što jesti to nije vijest. Mučno je to, mučno je to! Mi ne smijemo to mirno gledati, ne smijemo biti na to ravnodušni! Ali... stvari stoje tako. Ne smijemo postati usiljeni i užtogljeni kršćani, oni previše obrazovani kršćani, koji uz šalicu čaja raspredaju o teološkim pitanjima, mirni i spokojni. Ne! Mi moramo postati hrabri kršćani i ići tražiti one koji su tijelo Kristovo, one koji su tijelo Kristovo! Kada idem ispovijedati - još ne mogu, jer da bih izašao ispovijedati... odavde se ne može izaći, ali to je jedan drugi problem - kada sam išao ispovijedati u prethodnoj biskupiji, dolazili su neki i uvijek sam im postavljao isto pitanje: "Dajete li milostinju?" - "Da, oče!"

- "A dobro, dobro". A zatim bi im postavljao još dva pitanja: "Recite mi, kada dajete milostinju, gledate li u oči onoga ili onu kojima dajete milostinju?" - "A ne znam, nisam se toga sjetio". Drugo pitanje: "A kada dajete milostinju, dotirnete li ruku onoga kojem dajete milostinju ili mu samo bacite novac?". To je problem: Kristovo tijelo, dodirnuti tijelo Kristovo, uzeti na sebe tu bol za siromašne. Siromaštvo za nas kršćane nije neka sociološka ili filozofska ili kulturna kategorija: ne, to je teološka kategorija. Rekao bih možda čak prva kategorija, jer se onaj Bog, Sin Božji, ponizio, postao siromašnim da hodi s nama na putu. I to je naše siromaštvo: siromaštvo Kristova tijela, siromaštvo koje nam je donijelo Sina Božjega s njegovim utjelovljenjem. Siromašna Crkva i Crkva za siromašne započinje time da se ide prema Kristovu tijelu. Ako idemo prema Kristovu tijelu, počinjemo nešto shvaćati, shvaćati što je to siromaštvo, Gospodinovo siromaštvo. A to nije lako. Ali ima jedan problem koji ne čini dobro kršćanima: to je duh svijeta, svjetovni duh, duhovna svjetovnost. To nas dovodi do jedne samodostatnosti - da živimo duh svijeta a ne duh Isusov. Pitanje koje ste postavili: kako moramo živjeti da bi odgovorili na krizu koja dotiče javnu etiku, model razvoja, politiku. Budući da je ta kriza, kriza čovjeka, kriza koja uništava čovjeka, to je kriza koja lišava čovjeka etike. U javnom životu, u politici, ako nema etike, referentne etike, sve je moguće i sve se može učiniti. I mi vidimo, kada čitamo novine, kako pomanjkanje etike u javnom životu nanosi toliko zla čitavom svijetu.

Nešto ću vam ispričati. Učinio sam to već dva puta ovoga tjedna, ali ću učiniti i treći puta u ovom susretu s vama. Ta je priča ispričana u jednom biblijskom midrašu nekog rabina iz 12. stoljeća. On opisuje povijest gradnje Babilonske kule i kaže da je za gradnju Babilonske kule bilo potrebno raditi opeke. Što to znači? Mijesiti glinu, donositi slamu, sve ostalo... a zatim s njom u peć. A kada je opeka bila gotova moralo ju se ponijeti gore, gdje se gradila Babilonska kula. Opeka je bila pravo blago, zbog silnog posla kojeg je trebalo uložiti da bi je se napravilo. Kada bi neka opeka pala bila je to nacionalna tragedija i radnik koji je za to snosio krivnju bi bio kažnjen; opeka je dakle bila tako dragocjena da kada bi pala izbila bi prava drama. Ali ako bi pao radnik, ništa se ne bi dogodilo, to je bilo nešto sasvim drugo. To je ono što se događa danas: ako ulaganja u bankama samo malo padnu - tragedija... što ćemo sad? Ali ako ljudi umiru od gladi, ako nemaju što jesti, ako im je zdravlje narušeno, to nije bitno! To je naša današnja kriza! A svjedočenje jedne siromašne

Crkve i Crkve za siromašne kosi se s tim mentalitetom.

Četvrto pitanje: "U usporedbi s tim čini mi se da je moje ispovijedanje, naše svjedočenje bojažljivo i nespretno. Željeli bismo učiniti više, ali što? I kako pomoći toj našoj braći? Kako ublažiti njihova trpljenja budući da ne možemo učiniti ništa, ili tek vrlo malo, da promijenimo njihovo političko i društveno okruženje?"

Da bismo naviještali evanđelje potrebne su dvije kreposti: hrabrost i strpljivost. Oni [kršćani koji trpe] su Crkva strpljivosti. Oni pate i danas ima više mučenika no u prvim stoljećima Crkve; više mučenika! Naša braća i sestre. Pate! Oni u svojoj vjeri idu sve do mučeništva. Ali mučeništvo nije nikada neki poraz; mučeništvo je najviši stupanj svjedočenja što ga možemo dati. Mi se nalazimo na putu prema mučeništvu, malih mučeništava: odreći se ovoga, učiniti ovo... ali smo na putu. A oni, siromasi, daju život, ali ga daju - kao što smo čuli u vezi stanja u Pakistanu - iz ljubavi prema Isusu, svjedočeći Isusa. Kršćanin mora uvijek imati taj stav krotkosti, poniznosti, upravo stav što ga imaju oni, uzdajući se u Isusa, oslanjajući se na Isusa. Treba pojasniti da mnogo puta ti sukobi nemaju vjersku pozadinu; često postoje drugi uzroci, društvene i političke naravi, i nažalost se vjerske pripadnosti koriste kao ulje na vatru. Kršćanin mora znati uvijek odgovoriti na zlo dobrom, premda je to često teško. Mi se trudimo da ta braća i sestre osjete da duboko suosjećamo - duboko suosjećamo! - s njima, da znamo da su oni kršćani koji su "ušli u strpljivost". Kada Isus ide ususret mucu, ulazi u strpljivost. Oni su ušli u strpljivost: treba im to staviti do znanja, ali ih se također treba spomenuti u molitvi Gospodinu. Pitam vas: molite li za tu braću i sestre? Molite li za njih? Molite li za njih u svojoj svakodnevnoj molitvi? Neću od vas tražiti da dignu ruku oni koji mole: ne. Neću to sada tražiti. Ali dobro o tome razmislite. Molimo svakoga dana u molitvi Isusa: "Gospodine, svrni svoj pogled na ovoga brata, na ovu sestru koji toliko trpe, koji toliko trpe!". Oni doživljavaju iskustvo granice, upravo granice između života i smrti. I za nas: to nas iskustvo mora potaknuti da promičemo vjersku slobodu za sve, za sve! Svaki muškarac i svaka žena moraju biti slobodni u ispovijedanju vlastite vjere, koja god da bila. Zašto? Zato jer su taj muškarac i žena djeca Božja.

I tako, vjerujem da sam rekao nešto o vašim pitanjima; ispričavam se što sam bio previše dug. Hvala puno! Hvala vam, i ne zaboravite: nema ništa od zatvorene Crkve, već Crkva koja izlazi van, koja ide na periferije života. Neka nas Gospodin povede tamo dolje. Hvala! ■

Objavljena prva enciklika pape Franje

Pročelnik Kongregacije za biskupe kardinal Marc Ouellet i pročelnik Kongregacije za nauk vjere Gerhard Ludwig Mueller zajedno s predsjednikom Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije nadbiskupom Rinom Fisichellom predstavili su 5. srpnja prvu encikliku pape Franje *Lumen fidei* – Svjetlo vjere objavljenu svega četiri mjeseca od Franjinog izbora za papu. Najavio ju je sam papa 13. lipnja pred članovima Tajništva Biskupske sinode. Na enciklici je, kako ističe sam papa Franjo u uvodu, radio njegov prethodnik Benedikt XVI. tijekom posljednjih mjeseci svog pontifikata. To je trebala biti Ratzingerova treća i posljednja u nizu enciklika posvećenih trima bogoslovnim krepostima. Prvu, „*Deus caritas est*“, je posvetio karitativnoj djelatnosti a drugu, „*Spe salvi*“, nadi. Ovu treću posvećenu bogoslovnjosti vjere papa Ratzinger je predao svom nasljedniku Franji, koji ju je dobio u nasljedstvo i taj zamašan posao nastavio i dotjerao, ograničivši se na pisanje uvoda u kojem objašnjava nastanak i svrhu enciklike. To je zapravo jedinstveni dokument u povijesti papinstva. Enciklika, koju je potpisao papa Franjo, zamišljena je kao jedan od glavnih papinskih dokumenata za Godinu vjere. Za sada je tiskana u 500.000 primjeraka.

Enciklika na 88 stranica donosi dijalog između vjere i razuma podijeljen u četiri poglavlja. Potpisana je na svetkovinu sv. Petra i Pavla, 29. lipnja 2013. Svjetlo vjere, piše papa, je odgovor na tminu i sumnje suvremenog čovjeka. To je svijetlo koje je često izgledalo iluzorno, svjetlo koje treba ponovno otkriti i naviještati cijelom svijetu u doba kada je čovjeku posebno potrebno, kaže se u enciklici, u kojoj se analizira i odnos vjere i istine kao i dijalog vjere i razuma te čovjekovo traženje Boga, prenošenje vjere u društvu, jer „vjera nije nešto privatno, niti individualističko poimanje, a ni subjektivno mišljenje“. Tradicionalnim izrazom „svijetlo vjere“ Crkva označuje – kako se kaže na početku enciklike – veliki Isusov dar.

Malo po malo, primjećuje papa, došlo se do toga da se vjeru povezalno s tamom. Bilo je onih koji su je htjeli sačuvati, stvarajući za nju prostor kako bi mogla opstati zajedno sa svjetlom razuma. Prostor za vjeru se otvarao tamo gdje razum nije mogao doprijeti svojim svjetlom, tamo gdje čovjek nije mogao više imati sigurnosti. Vjeru se dakle shvaćalo kao neki skok u prazno kojeg činimo zbog pomanjkanja svjetla, nošeni slijepim osjećajem; ili pak kao neko subjektivno svjetlo, koje može unijeti toplinu u srce, donijeti pojed-

načnu utjehu, ali koje se ne može nuditi drugima kao objektivno i zajedničko svjetlo koje može obasjati put. Malo po malo se, međutim, uvidjelo da svjetlo autonomnog razuma ne uspijeva u dovoljnoj mjeri osvijetliti budućnost; na kraju ona ostaje obavijena tamom i ostavlja čovjeka u strahu od nepoznatog. I tako se čovjek odrekao traženja velikog svjetla, jedne velike istine, da bi se zadovoljio malim svjetlima koja prosvjetljuju kratki trenutak, ali nisu kadra otvoriti put. Kada nema svjetla, sve postaje mutno i nejasno, ne može se razlikovati dobro od zla, put koji vodi cilju od puta na kojem se, izgubljeni, neprestano vrtimo u krug.

Prijeko je potrebno, nastavlja papa, ponovno uvidjeti značaj svjetla vjere, jer kada se njegov plamen ugasi i sva ostala svjetla na koncu izgube snagu svoje svjetlosti. Svjetlo vjere posjeduje, naime, jedinstveno obilježje, budući da je kadro prosvjetliti cio ljudski život. Da bi neko svjetlo bilo tako jako ne može proizlaziti iz nas samih, već mora dolaziti iz jednog izvornijeg vrela, mora dolaziti, u konačnici, od Boga. Vjera se rađa u susretu s Bogom živim koji nas poziva i otkriva nam svoju ljubav, ljubav koja nam prethodi i na koju se možemo osloniti kao na čvrst oslonac i graditi život. Preobraženi tom ljubavlju stječemo novi pogled, gledamo drugim očima, postajemo svjesni da je u njoj sadržano veliko obećanje punine i da se naš pogled pruža prema budućnosti. Vjera, koju primamo od Boga kao nadnaravni dar, javlja se kao svjetlo na putu, svjetlo koje nam predstavlja putokaz na našem životnom putu. S jedne strane, ona potječe iz prošlosti, to je svjetlo jednog ishodišnog spomena, spomena Isusovog života, gdje se očitovala njegova potpuno pouzdana ljubav, kadra pobijediti smrt. Istodobno, međutim, budući da je Krist uskrsnuo i privlači nas sebi onkraj granica smrti, vjera je svjetlo koje dolazi iz budućnosti, koje pred nama otvara velike obzore i vodi nas izvan našega izoliranog „ja“ prema širini zajedništva, piše papa.

Papa Franjo u enciklici donosi poduži osvrt na pojam idolopoklonstva i navodi kako umjesto vjere u Boga ljudi radije časte idole. Papa pritom citira definiciju idolopoklonstva Martina Bubera: idolopoklonstvo je „kada se jedno lice obraća s punim pouzdanjem licu koje nije lice“. Namjesto vjere u Boga osoba se radije klanja idolu, čiji je izvor poznat jer je naša rukotvorina. Pred idolom se čovjek ne upušta u rizik mogućnosti da mu bude upućen poziv koji će ga pozvati da izađe iz svojih sigurnosti. Idol, ističe papa, je samo izgovor da stavimo same sebe u središte stvarno-

sti, klanjajući se djelu svojih ruku. Izgubivši svoj temeljni orijentir, koji daje jedinstvo njegovu životu, čovjek se raspršuje u mnoštvu svojih želja; odričući se čekanja na vrijeme obećanja, raspada se u tisuće trenutaka svoje povijesti. Zbog toga je idolopoklonstvo uvijek politeizam, besciljno tumaranje od jednoga gospodara do drugog. Idolopoklonstvo ne pruža jedan put, već mnoštvo staza, koji ne vode točno određenom cilju nego radije tvore labirint. Onaj koji se ne želi pouzdati u Boga mora slušati glasove mnogih idola koji mu viču: "Pouzdam se u mene!". Vjera, budući da je povezana s obraćenjem, je oprečna idolopoklonstvu; ona je odvajanje od idola i povratak Bogu živom, putem jednog osobnog susreta. Vjerovati znači pouzdati se u jednu milosrdnu ljubav koja uvijek prihvaća i oprašta, koja podupire i usmjerava život, koja se pokazuje moćnom u svojoj sposobnosti da ispravi stranputice našeg života. Vjera se sastoji u čovjekovoj raspoloživosti da se dopusti uvijek iznova preobražavati Božjim pozivom. Evo paradoksa: u stalnom okretanju Gospodinu, čovjek nalazi postojani put koji ga oslobađa od besciljnog lutanja kojem ga izvirgavaju idoli, ističe papa.

Papa Franjo zatim progovara s odnosom između vjere i istine te osuđuje sve oblike totalitarizma. „Vjera bez istine ne spašava“, već se pretvara u lijepu bajku. Podsjetiti na vezu između vjere i istine je danas – prema Papinom uvjerenju – potrebno više nego ikada. U suvremenoj kulturi ljudi su skloni prihvaćati kao istinu samo onu tehnološku. Veliku se istinu promatra sa sumnjom. Tom umišljenom istinom veliki totalitarizmi prošlog stoljeća nametali su istinu vlastitog globalnog poimanja, želeći zatrti konkretnu povijest pojedinaca. Logično je da se tom perspektivom želi uništiti i vezu religije s istinom, jer je ta veza – prema tim tvrdnjama – korijen fanatizma, kojim se želi svladati one koji ne prihvaćaju dotično vjerovanje.

Srž enciklike je nepokolebljivo svjedočanstvo vjere u svim društvenim sredinama. Bojimo se zajedničkog vjerovanja, jer ga identificiramo sa upornim nametanje totalitarizama, tvrdi papa Franjo te ističe kako je istina, istina ljubavi i kao takva je oslobođena od zatvaranja pojedinca te može postati dio zajedničkog dobra, ona se ne nameće nasiljem. Prema tome to nije istina koja ne uništava pojedinca.

„U jedinstvu s vjerom i ljubavlju, nada nas usmjerava u sigurnu budućnost, koja nas postavlja u posve drugačiju perspektivu od onih iluzornih prijedloga idola u svijetu i daje nam novi polet i novu snagu u svakodnevnom životu“, zaključuje papa Bergoglio svoju prvu encikliku posvećenu svijetlu vjere i poziva vjernike da ne dopuste da nam ukradu nadu. „Ne dopustimo da neposrednim rješenjima i prijedlozima unište nadu i zaustave nas u našem hodu“, piše papa. ■

PAPA FRANCESCO

LUMEN FIDEI

Enciclica sulla fede

Priopćenje s 46. plenarnog zasjedanja HBK

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 46. u nizu, održano je od 9. do 11. travnja 2013. u sjedištu HBK u Zagrebu, Ksaverska cesta 12a. Na zasjedanju su sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, izaslanici biskupskih konferencija: BiH-a vojni ordinarij Tomo Vukšić, Slovenije biskup Novoga Mesta Andrej Glavan i Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda beogradski nadbiskup Stanislav Hočevar te subotički biskup Ivan Penzeš i srijemski biskup Đuro Gašparović.

U svojem pozdravnom govoru predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić posebno se osvrnuo na odreknuće pape Benedikta XVI. i izbor novoga pape Franje. Podsjetio je na pismo koje je uputio umirovljenom papi u ime HBK u kojem mu je napisao kako njegovu odluku biskupi prihvaćaju s poštovanjem te da u tom njegovu činu prepoznaju veliku ljubav prema Crkvi Božjoj. Istaknuvši kako je izbor novoga pape bio pravo iznenađenje, predsjednik HBK posebno je naglasio jednu od njegovih prvih gesta kad je s balkona bazilike Sv. Petra zamolio vjernike da mole Gospodina za njega čime je očitovao veliko strahopoštovanje prema službi koju je prihvatio.

U radnom dijelu zasjedanja o odreknuću pape Benedikta XVI. i izboru novoga pape Franje govorio je kardinal Josip Bozanić. Podsjetio je na Papine riječi odreknuća te istaknuo kako se u tome Papinu činu očitovala njegova odgovornost i poniznost. Kardinal je istaknuo da je umirovljeni papa izabrao put povlačenja, tišine, molitve i razmatranja te na taj način nastavio služiti Crkvi. Između ostaloga, kardinal se osvrnuo i na veliko zanimanje medija za sve što se u proteklom razdoblju događalo u središtu Katoličke Crkve što je pokazalo da papina služba ima veliku važnost u suvremenom svijetu koja nadilazi ovozemaljske okvire i bitno uključuje dimenziju vjere. U tom smislu i novoga papu Franju i njegov izbor treba prije svega promatrati očima vjere.

Biskupi su sa zasjedanja uputili zajedničko pismo papi Franji u kojem su mu uz čestitke povodom njegova izbora izrazili poštovanje i odanost te podsjetili na stoljetne veze i odanost hrvatskih katolika nasljednicima sv. Petra.

Porečki i pulski biskup Dražen Kutleša biskupe je upoznao s pripremama za slavlje proglašenja blaženim mučenika svećenika Mirosla-

va Bulešića kojega su komunisti ubili 1947. u Lanišću u Istri. Svečano euharistijsko slavlje s činom beatifikacije održat će se u subotu 28. rujna 2013. u pulskoj Areni. Pozvani su vjernici iz cijele Hrvatske da zajedno sa svojim svećenicima dođu u Pulu na to veliko slavlje. Biskupi su odredili da ovogodišnje hodočašće svećenika bude povezano s činom beatifikacije svećenika Bulešića. Kako bi se javnost što bolje upoznala s osobom i djelovanjem budućeg blaženika već je objavljeno nekoliko knjiga, a trenutačno su u pripremi i prigodni dokumentarni filmovi kao i drugi materijali koji će biti upućeni na župe.

Hrvatski su biskupi ponovno istaknuli važnost djelovanja vjernika laika u Crkvi i društvu te su se osvrnuli na neke aktualne izazove na tome području. Naglašena je važnost poštivanja kriterija crkvenosti za udruženja vjernika laika koje je odredio papa bl. Ivan Pavao II. u Apostolskoj pobudnici *Christifideles laici* i u svjetlu kojih se imaju prosuđivati laička udruženja u Crkvi. Ti kriteriji su: davanje prvenstva pozivu svakog kršćanina na svetost, odgovornost u ispovijedanju vjere Crkve u poslušnosti crkvenom učiteljstvu, svjedočanstvo čvrstog i uvjerenog zajedništva s papom i mjesnim biskupom, podudarnost i dioništvo u apostolatu Crkve te u tom smislu aktivno sudjelovanje u novoj evangelizaciji i uprisutnjenju evanđeoskih vrijednosti u društvu. Članovi HBK podržali su i inicijativu mreže katoličkih laika s ciljem povezivanja i animiranja katoličkih laika za aktivniji angažman u Crkvi i društvu.

Posebnu pozornost biskupi su posvetili temi bračnih i obiteljskih savjetovališta. U 11 hrvatskih (nad)biskupija danas postoji 18 takvih savjetovališta u kojima djeluju 22 djelatnika. Kako je istaknuo biskup Valter Župan, predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj, u proteklih 20 godina kroz ta je savjetovališta prošlo oko 47 tisuća osoba na individualnom savjetovanju, oko 12,5 tisuća parova na bračnom savjetovanju i oko 16,5 tisuća obitelji na obiteljskom savjetovanju. Kako bi se poboljšalo djelovanje bračnih i obiteljskih savjetovališta i odgovorilo na rastuće potrebe na tome području rečeno je da u budućnosti treba poraditi na njihovom unutarcrkvenom i društvenom povezivanju, verifikaciji edukacije postojećih i edukaciji novih savjetovatelja te donošenju Pravilnika kojim bi se pobliže odredilo njihovo osnivanje i način djelovanja. Biskupi su upozna-

ti i s održavanjem prvog nacionalnog studijskog dana za djelatnike i suradnike u pastoralu braka i obitelji koji će 19. i 20. travnja 2013. u Zadru okupiti oko 200 sudionika. Glavne teme studijskoga dana su "Teologija tijela" i "Evandjelje života".

Na zasjedanju je raspravljano o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustrojstvu i djelovanju Vojnog ordinarijata u RH. Biskupi su dali potporu svim nastojanjima u jasnom definiranju statusa Vojnog ordinarijata, pozivajući pritom na poštivanje Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika Oružanih snaga i redarstvenih službi RH.

Najnoviji dokument Kongregacije za kler "Direktorij za službu i život prezbitera" prikazao je biskup Vjekoslav Huzjak, predsjednik Vijeća HBK za kler, koji je istaknuo da direktorij želi svakom svećeniku biti pomoć u produbljanju vlastitog identiteta, zvanja i duhovnog života kao i poticaj za trajnu izgradnju te referentna točka za bogat i autentičan apostolat, na korist Crkve i cijeloga svijeta.

U povodu predstojećih izbora članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske koji će se održati 14. travnja 2013. i lokalnih izbora biskupi pozivaju vjernike da izađu na izbore i tako iskoriste svoje građansko pravo i ispune svoju dužnost te tako daju doprinos općem dobru i očituju svoju ljubav prema domovini. Izborima treba pristupiti razborito i odgovorno. To prije svega uključuje zauzeto informiranje o programima i osobama te njihovu prosudbu u svjetlu evanđeoskih načela. Nalazimo se u vremenu velikih izazova na glo-

balnoj razini i pred ulaskom u Europsku uniju koje od odgovornih na vlasti zahtijeva mudro, kompetentno i etičko upravljanje na dobro cijele zajednice. U tom smislu važno je tko će zastupati naše narodne i domovinske interese u Europskom parlamentu čije će odluke umnogome odrediti našu sadašnjost i budućnost. Zato je istaknuta važnost biranja ljudi koji će hrabro i odvažno braniti kršćanska načela te se u tome duhu, između ostaloga, zauzimati za zaštitu ljudskog života od začeca do naravne smrti, za dostojanstvo braka i obitelji, za pravo roditelja da odlučuju o odgoju svoje djece, za socijalnu pravdu, za pravo svih na rad i dostojan život te u središnjim europskim institucijama promicati bogatu kulturnu i duhovnu baštinu hrvatskog naroda.

Biskupi su informirani i o pripremama znanstvenoga skupa „Mučenici i mučenički trag(ovi) u hrvatskoj prošlosti“ koji će organizirati Komisija HBK i BK BiH za hrvatski martirologij u suradnji s visokim teološkim učilištima.

Članovi HBK su podržali daljnji rad na općim odredbama o katoličkoj vjerskoj pouci i odgoju u Hrvatskoj kao i na smjernicama za postupanje u slučajevima spolnog zlostavljanja maloljetnika.

Predsjednici i voditelji pojedinih Komisija, Vijeća, Odbora i ustanova HBK podnijeli su izvješća o svojem području djelovanja. Na zasjedanju je istaknuta potreba novog ustrojstva ureda i ustanova HBK. ■

Zagreb, 9. – 11. travnja 2013.

Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

Duhovna zvanja – proroštvo nade

Poruka splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića, predsjednika Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja, uz nedjelju Dobroga Pastira

Poštovana braćo i sestre!

1. Prigodnu poruku u Godini vjere “Zvanja su znak nade utemeljene na vjeri”, uputio nam je već prije Benedikt XVI., a jubilarni 50. svjetski dan molitve za duhovna zvanja slavimo s novim rimskim biskupom papom našim Franjom. Nedjelja Dobroga Pastira je zajednička molitva Gospodaru žetve da nastavi slati radnike u žetvu svoju. Duhovna zvanja su radost i nada vitalne Crkve, pokazatelj vjere i ljubavi naših župnih i biskupijskih zajednica, znak zdravlja obitelji i ujedno znak budućnosti i nade humanijeg društva.

2. U svjetlu radosne vijesti Dobroga Pastira Crkva vrednujući svaki kršćanski poziv i poslanje, svojom molitvom, razmišljanjem i svjedočkim životom želi osobitu važnost dati pozivu na svećeništvo i posvećeni život. Nekada je jedini put prema svećeništvu bio malo sjemenište – klasična gimnazija, a danas se otvaraju i drugi iznenađujući putovi koji bude novu nadu. Mnogi prepoznaju svoj svećenički poziv poslije završene srednje škole, raznih fakulteta ili čak poslije radnog iskustva u svom profesionalnom zanimanju. I naš papa Franjo kao i bl. Ivan Pavao II. su primjeri takozvanog kasnog zvanja. No, Bog zna čekati i nikada ne kasni. Duhovna zvanja dar su Božji Crkvi i svijetu, znak nade da Bog ima veliko povjerenje u čovjeka i da nas on svojom ljubavlju i nježnošću prati na našim životnim putovima i u našim izborima.

3. Duhovna zvanja znak su pouzdane nade koja nam pomaže da se nosimo s izazovima straha i zabrinutosti pred budućnosti. Pouzdana nada daje smisao životu i unosi stvarnost Božje budućnosti u svijet našega sada. Nada koja nadilazi svaki proračun, puna je pouzdanja u Božja obećanja, Boga koji čovjekom postaje da bi s nama u sadašnjosti započeo ostvarivati svoje božansko sutra. Kršćanska nada usmjeruje nas budućnosti ali ona uza sve poteškoće i izazove istovremeno traži oslonac u našoj stvarnosti. Duhovni poziv otvara nas i približava bližnjima. U pozivu izlazeći iz sebe, ex-sistere, ostvarujemo ne samo Božji plan o nama, već i puninu svoje egzistencije. Božji poziv zahvaća cjelovito naš život, a isto tako traži naš cjelovit odgovor.

4. Uskrsna vjera i nada su bitno povezane. “Vjera je već neko imanjenje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnost kojih ne vidimo” (Heb

11, 1). Naša se vjera temelji na Božjoj vjernosti prema nama. A Božja vjernost uz koju prijanjamo nepokolebljivom nadom, jest njegova ljubav. U svojoj ljubavi Bog nas s povjerenjem poziva. Pouzdanjem i vjerom odgovoriti ovoj ljubavi znači upoznati Božju ljubav koju Bog ima prema nama i povjerovati joj (usp. 1 Iv 4, 16). Isus Krist, Dobri Pastir koji nas ljubi, poziva svoje prijatelje u svakoj generaciji i dijelu svijeta. Ne zaobilazi ni naše sredine, župne i biskupijske zajednice. Ni vas, dragi mladi prijatelji! Možda u ovoj godini vjere želi s tobom započeti ozbiljniji i prijateljski razgovor. Možda baš tebi želi povjeriti ulogu da budeš znak nade kako bi ovaj svijet bio manje hladan i zatvoren, sebičan i agresivan, a više svijet dobrote i solidarnosti, otvoren radosnoj vijesti života i spasenja.

5. Poštovani prijatelji, možete li se i vi osobnije i otvorenije uključiti u jubilarni 50. svjetski dan molitve za duhovna zvanja? Možda i vi, draga mladeži, u molitvi Crkve otkrijete Božji glas u svome srcu i njegov milosrdni pogled na svom licu. Možda ste i vi još na putu i u društvu mladog Jorgea Marija Bergoglia i Karola Woytyle, kako biste postali suvremenom čovjeku znak žive i pouzdane nade s kojom smo svi sudbinski povezani.

6. Još jednom želim vama mladima i svim vjernicima naših župnih zajednica staviti na srce riječi Svetog Oca iz ovogodišnje poruke za jubilarni Svjetski dan duhovnih zvanja: “Nužno je rasti u iskustvu vjere, shvaćenom kao duboki odnos s Isusom, kao pažljivo oslušivanje njegova glasa u svojoj nutrini... Taj proces, koji nas osposobljava pozitivno odgovoriti na Božji poziv, moguć je u kršćanskim zajednicama u kojima vlada snažno ozračje vjere, gdje se daje velikodušno svjedočanstvo prijanjanja uz evanđelje... koji potiče na potpuno predanje samoga sebe za Božje kraljevstvo, jačano pristupanjem sakramentima, posebno euharistiji, i gorljivim molitvenim životom”.

Dobri Pastiru, tebi povjeravamo naše obitelji i župne zajednice da budu plodno tlo duhovnim zvanjima, proroštvu nade. ■

U Splitu, 13. travnja 2013.

+ Marin Barišić

*Nadbiskup metropolit splitsko-makarski
Predsjednik Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja*

Govor apostolskog nuncija Alessandra D'Errica prigodom objave imenovanja mons. Đure Hranića đakovačko-osječkim nadbiskupom

Poglavari Svete Stolice zadužili su me da dođem u Đakovo kako bih objavio dvije vijesti. Prva se odnosi na nadbiskupa Marina Srakića. Sjećate se da je 6. srpnja prošle godine navršio 75 godina. U skladu s kanonom 401 §1 Kanonskog zakona, ne samo da je odmah ponudio ostavku u svezi pastoralne uprave Nadbiskupijom, nego je u različitim prilikama molio mene i poglavare da se požuri s iterom imenovanja njegovog nasljednika, zato jer je smatrao prikladnim da bi upravitelj Crkve Božje u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji morao imati više snage suočavati se s izazovima koje danas susreće ova metropolija.

Nadali smo se zajedno s mons. Srakićom da će imenovanje novog nadbiskupa biti 24. ožujka ove godine, budući da se tada navršavala 23. obljetnica njegova biskupskog ređenja. Unatoč svemu, to nije bilo moguće zato što je u međuvremenu – kao što znate – sveti otac Benedikt XVI. dao ostavku i očekivalo se imenovanje novog pape.

Dakle, papa Franjo je prošlih dana ispitao čitavu dokumentaciju koja je bila prikupljena i izlazeći ususret želji mons. Srakića, prihvatio je njegovu ostavku pastoralne uprave Đakovačko-osječkom nadbiskupijom.

Draga Ekselencijo, dopustite mi reći da mi je pomalo žao zbog ove vijesti, zbog velikog poštovanja koje imam prema Vama. U Vama sam uvijek nalazio mudrog pastira, pametnog, sposobnog, revnog, potpuno posvećenog dobru Đakovačko-osječke nadbiskupije i sveopće Crkve. Hvala lijepo draga Ekselencijo, u ime Svetog Oca i u ime Svete Stolice, za dobro koje ste obilno širili tijekom 23 godine svoje biskupske službe. Sjećat ćemo Vas se osobito kao biskupa Biskupske sinode, kao predsjednika Biskupske konferencije, kao pastira koji je slijedio osnivanje nove Metropolije đakovačko-osječke. Želimo Vam dug život i dobro zdravlje; pratit ćemo Vas snažnim molitvama, puni povjerenja da će Gospodar života i povijesti nastaviti izljevati na Vas obilje blagoslova i milosti.

Druga vijest koju sam zadužen objaviti odnosi se na imenovanje nasljednika mons. Srakića. U svezi toga, moram reći iznad svega da se prošlih mjeseci, nakon što sam napravio predviđene konzultacije prema Kanonskom zakonu, pažnja

Svete Stolice usredotočila na crkvene osobe koje imaju prokušani osjećaj za Crkvu, dobre ljudske i svećeničke kvalitete i koje imaju jako široku kulturu. Na kraju, sveti otac Franjo izabrao je crkvenu osobu koja dobro poznaje Slavoniju i koja je vama jako draga. I evo, točno ovaj trenutak, također u Vatikanu bit će objavljeno da je Njegova Svetost imenovala đakovačko-osječkog nadbiskupa i metropolita Njegovu Ekselenciju preuzvišenog monsinjora Đuru Hranića.

Čestitamo, draga Ekselencijo! Osobno sam zaista zahvalan Svetom Ocu da je izabrao upravo Vas kao nasljednika mons. Marina Srakića. Poznajemo se već nekoliko godina; uvijek sam čuo puno dobra o Vama; i – rekao bih još više – mogao sam se uvijek diviti Vašim ljudskim i pastoralnim darovima. Vi ste izabrani sin ove Metropolije, i već imate lijepo iskustvo biskupskog služenja. Ovih mjeseci mojeg služenja u Hrvatskoj, mogao sam isto tako konstatirati još više koliko je cijenjen Vaš dragocjen doprinos koji ste dali monsinjoru Srakiću kao pomoćni biskup. Sve nam to pomaže da gledamo s povjerenjem posao koji Vas čeka, u zahtjevnoj službi kao nadbiskupa i metropolite. Zasigurno možete računati na našu molitvu, za sretan uspjeh Vaše misije i za dobro naroda Božjega koji Vam je povjeren.

Htio bih nadodati još jednu riječ iskrene zahvale svima onima koji su surađivali s Apostolskom nuncijaturom za ovaj crkveni događaj. Prošlih mjeseci željeli smo prikazati Svetoj Stolici potpuniju sliku stanja i potreba Nadbiskupije i iznad svega kvalitete koje su se tražile za novog nadbiskupa. Dakle, kada smo obavljali konzultacije propisane Kanonskim zakonom, znali smo dobro da su osobe kojima smo se obraćali zauzete mnogim dužnostima. Ali, vjerovali smo da će oni obaviti također i tu službu najbolje što mogu; i iznad svega, da će to učiniti s osjećajem crkvene odgovornosti. I tako smo danas došli do imenovanja novog nadbiskupa, a to je bilo moguće zato jer smo naišli na otvorenost i veliku ozbiljnost koja je za primjer, kako se izišlo u susret našim zahtjevima. Zato osjećam dužnost reći svima: hvala, hvala od srca, neka vas Gospodin nagradi! ■

Đakovo, 18. travnja 2013.

Izjava Komisije HBK "Iustitia et pax" o potrebi aktivne zaštite socijalne države

Hrvatska, poput drugih država Europe i svijeta, već više godina proživljava tešku ekonomsku krizu. Isticali smo u više navrata kako je ekonomska kriza počela zapravo moralnom krizom koja je sa svoje strane prouzročila onu socijalnu. Socijalna pak kriza nužno vodi do one političke koja može imati nepredvidive posljedice. Zbog toga ako se doista želi okončati kriza, potrebno je poći do njezinih uzroka i korijena, do krize morala i destrukcije životnih praksa bez kojih je nemoguće organizirati uspješno gospodarstvo i društvo koje počiva na dostojanstvu ljudske osobe.

Hrvatsko društvo kontinuirano je suočeno s ekstremima. S jedne strane imamo situaciju inflacije prava u kojoj se govori samo o pravima kao da ne postoje odgovornosti, a s druge strane imamo ostatke totalitarne države koja zatire građanska i ljudska prava pojedinaca. Tako dolazimo do ključnog problema koji se sustavno pokušava sakriti: važnošću suočavanja s vlastitim totalitarnim nasljeđem koje sve više, nažalost, postaje tabu-temom. Strah i nesposobnost da se suočimo s vlastitom totalitarnom prošlošću koči i onemogućuje nam razvoj i izlazak iz krize.

Zato smo suočeni i s ekstremima vezanim uz državu: s jedne strane država se povlači s javne scene kada su u pitanju granice, suverenitet, identitet, državni interesi, a s druge strane sve veće presizanje države u sfere koje joj nisu primarne, kao na primjer u obitelji i odgoj djece. I dok s jedne strane imamo previše, s druge pak strane imamo premalo države. U mnoštvu problema s kojima se u zadnje vrijeme susrećemo željeli bismo istaknuti jedno pitanje za koje držimo da je važno i rješivo. To bi građanima pomoglo da država zauzme umjereni, a ne ekstremni stav potpune odsutnosti ili pak sveprisutnosti.

Je li "industrija naplate dugova" zauzela mjesto proizvodnje i razvoja?!

Svakim danom sve više opažamo kako je industrijska proizvodnja u Hrvatskoj stala, ili posustaje. No, snažno se razvila i razvija industrija naplate dugova. Posebice se razvija industrija ovrha i deložacija koja i u zapadnom svijetu postoji kao poznat i uhodani institut. No, u hrvatskoj verziji taj institut ima nekoliko "inovacija" koje u biti derogiraju europski duh toga instituta. O čemu se zapravo radi?

U Ustavu Republike Hrvatske, naime, čitamo da je Hrvatska socijalna država (čl. 1.). Model pak ovrhe i deložacije ima nekoliko pro-

blematičnih stavaka kojima se derogira duh Ustava Republike Hrvatske, te nekoliko konvencija, a to onda pogoduje raznim lobijima i krupnom kapitalu protiv građana Republike Hrvatske. Zato neki taj zakon o ovrhama s pravom nazivaju "zakon o državi protiv građana". Budući da nijednim zakonom nije zajamčena kontrola ovršnih naloga, tim se zakonom krši Ustav Republike Hrvatske (čl. 19. st. 2.). Isto tako nije omogućeno ustavno pravo na žalbu (čl. 18. Ustava RH) i pravo na pravnu zaštitu kako predviđa članak 13. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Hrvatski građani dakle nemaju pravo na utok za razliku od nehrvatskih građana koji to pravo zadržavaju. Zbog toga građani Republike Hrvatske u Hrvatskoj postaju građani drugoga reda.

Ideja ovrhe zapravo postoji kako bi se radilo u najboljem interesu ovrhovoditelja (vjerovnika) i ovršenika (dužnika). Naplata ne smije ići preko osnovnog duga i na štetu dužnika i ne smije prelaziti trećinu primanja. Dužnicima se ne smije oduzimati imovina, posebice ona stambena, ako se radi o jedinom objektu za obitavanje.

Poseban problem na koji valja upozoriti jesu odvjetnički i bilježnički lobiji koji uz pomoć nepravednog zakona mogu preko svake mjere stjecati zaradu, a to je protivno europskom duhu.

Zato pozivamo državne vlasti da hitno usklade Ovršni zakon s europskom pravnom tradicijom i Ustavom Republike Hrvatske. Isto tako pozivamo nositelje vlasti neka učine sve da u Hrvatskoj ne bude građana drugoga reda. Hrvatski građani ne trebaju imati nikakav privilegij, ali ne smije im se zaniijekati pravo na utok kao drugim pravnim osobama. Posebice je važno što prije obustaviti neprimjerene i grube deložacije ljudi u situaciji u kojoj u državi vlada endemična nezaposlenost. Država mora obuzdati industriju naplate dugova i pokrenuti industrijsku proizvodnju kako bi građani mogli servisirati svoje dugove.

Država ne smije svoje građane pljačkati, otuđivati im imovinu i kažnjavati ih jer su kolateralne žrtve krize koju nisu prouzročili, za razliku od mnogih onih koji sada hladno zarađuju na sirotinji uzimajući joj i ono malo što ima.

Pozivamo vlasti u Hrvatskoj da zaštite hrvatske građane koji se nalaze u teškoj situaciji. Neka se dokinu zakonske odredbe koje pogoduju raznim interesnim lobijima. U ovoj teškoj ekonomskoj i društvenoj krizi potrebno je ra-

diti na oporavku gospodarstva i istodobno ne dopustiti da kriza postane izlikom za još veće osiromašenje hrvatskog puka. Cijelo je društvo pozvano na traženje konsenzusa u bitnim pitanjima, na pronalaženje putova izlaska iz krize i stvaranje društva u kojem će temeljne vrijednosti biti prihvaćene od svih hrvatskih građana. Ova Komisija poziva posebice Vladu RH da

zaštiti najugroženije i najsiromašnije građane i tako pokaže da mlada hrvatska država sve čini da postane i ostane društvo socijalne pravde, mira i sigurnosti. ■

U Zagrebu, 6. svibnja 2013.

*Mons. dr. Vlado Košić,
predsjednik Komisije HBK "Iustitia et pax"*

Zajedničke religijske vrijednosti u službi društvene pravednosti

Zajednička izjava s VIII. međureligijskog susreta visokih predstavnika vjerskih zajednica u Hrvatskoj

Na Osmom međureligijskom susretu visokih predstavnika vjerskih zajednica u Hrvatskoj održanom u utorak 7. svibnja u prostorijama Židovske vjerske zajednice Bet Israel u Zagrebu sudjelovali su: predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog sisački biskup Vlado Košić, tajnik istoga Vijeća dr. Jure Zečević, protojerej stavrofor Srpske pravoslavne Crkve o. Slobodan Lalić, protojerej Makedonske pravoslavne Crkve - Ohridske arhiepiskopije o. Kirko Velinski, generalni vikar Evangeličke Crkve u RH Branko Berić, tajnik Sinode Reformirane kršćanske (kalvinske) Crkve u Republici Hrvatskoj, Branimir Bučanović, predsjednik Saveza baptističkih Crkava u RH Toma Magda, tajnik Evangeoske pentekostne Crkve u RH dr. Vedran Đulabić, tajnik Jadranske unije konferencija Kršćanske adventističke Crkve Srećko Kuburić, rabin Koordinacije židovskih općina u RH Luciano Moše Prelević, rabin Židovske vjerske zajednice Bet Israel u Hrvatskoj Kotel Da Don i ef. Mevludin Arslani, član Mešihata Islamske zajednice u RH.

Mir i društvena pravda imaju univerzalnu vrijednost i traže odgovornost svih čimbenika u ljudskom društvu uključujući i naše vjerske zajednice. Već kao pripadnici istoga ljudskog roda, koji svojim specifičnim humanumom u određenom smislu nadilazi, tj. regulira, organizira, kultivira i civilizira našu naravnu razinu, obvezni smo i pozvani biti povezani međuljudskim razumijevanjem i graditi društvo jednakih prilika za sve ljude. To što smo kao ljudi istovremeno i pripadnici vjerskih zajednica i prepoznamo sve ljude kao Božju djecu još nas dodatno obvezuje na osobitu skrb i zalaganje za kvalitetu ljudskog života, za socijalnu osjetljivost i pravedne odnose među svim sastavnicama i čimbenicima društva, riječju i djelom, u vlastitim vjerskim zajednicama i u zajedničkom općem društvu.

Svjedoci smo mnogoobličnih kriza u društvu, kod nas, u Europi i u svijetu, od kojih je najuočljivija ona ekonomska. Ne mogu se zanijekati brojni naponi koje su činile i čine i obnašatelji državne vlasti i naše vjerske zajednice preko svoga karitativnog i humanitarnog djelovanja. Pa ipak, ne može se također zanijekati da je sve to nedovoljno i da kriza ne jenjava nego postaje sve dublja.

Broj ljudi koji kucaju na vrata državnih i naših vjerskih socijalnih i karitativnih ustanova sve je veći, a ne mogu se ne vidjeti oni ljudi koji fizički opstaju zahvaljujući i prekapanju po kontejnerima. Siromasi na našim vratima i ljudi oko kontejnera ukazuju nam da dio ljudi u Hrvatskoj nije više "na rubu gladi" nego doslovno gladuje. Iz dana u dan mladi obrazovani ljudi, koji ne mogu naći posao u svojoj domovini, prisiljeni su na odlazak u druge zemlje, što će imati dugoročne posljedice za hrvatsko društvo u cjelini. Raslojavanje na bogate i siromašne se nastavlja. Sve je veći broj onih koji su nezaposleni, ili koji rade, a za svoj rad ne primaju plaću. Razumijemo poslodavce u njihovoj borbi za preživljavanje ali ih ujedno pozivamo na odgovorno i pravedno ponašanje prema zaposlenicima.

U kontekstu skorog ulaska Hrvatske u Europsku uniju, koji pozdravljamo, svjesni smo i prednosti i izazova povezanih s time. Podržavamo sve njene pozitivne tekovine, ali osuđujemo sve pojave antisemitizma, islamofobije, kršćanofobije i ksenofobije u Europskoj uniji. Sa zabrinutošću konstatiramo da ni najnovije prognoze kompetentnih i relevantnih europskih institucija nisu optimistične za ekonomsku situaciju u Hrvatskoj. Rezignacija zahvaća sve šire slojeve hrvatskog društva. Držimo da nam takvo stanje svima treba biti povod da se upitamo, dokle će razvoj ići u tom pravcu, ima li uopće rješenja

za našu ekonomsku krizu, reagiramo li na nju ispravno i primjereno i što možemo konkretno, već danas, činiti da bude drugačije, bolje? Ima li ova ekonomska kriza možda narav potresa? Kada se dogodi, ljudi su posve nemoćni pred njim: mogu ga samo konstatirati.

Mišljenja smo da sadašnja ekonomska kriza ipak nema narav prirodne katastrofe pred kojom bismo bili posve nemoćni i da krizu ne moramo samo konstatirati, ako se s njom svi mi u Hrvatskoj odgovornije i učinkovitije uhvatimo u koštac, ako svatko od nas dadne od sebe ono najbolje što ima.

Izražavamo duboko žaljenje zbog učinjenih teških propusta u političkom i gospodarskom životu zemlje, koji su mnoge hrvatske građane doveli do osiromašenja i posvemašnje bijede bez njihove vlastite krivnje i odgovornosti. Iskreno suosjećamo s njima i nerijetko dijelimo s njima iste ili slične probleme. Odbacujemo kao protivne temeljnim ljudskim i ustavnim pravima kao i moralnim načelima naših religija: sve koristoljubive i nepravedne manipulacije učinjene tijekom dosadašnjih privatizacija, ratno i svako drugo profiterstvo, lihvarsko kamatarenje i kreditiranje, nestručno i nesavjesno ophođenje sa zajedničkim dobrima svih građana naše zemlje, nebrigu za očuvanje radnih mjesta, neodgovorno vanjsko i unutarnje zaduživanje zemlje i sve slične prakse koje su našu ekonomsku perspektivnu zemlju s brojnim komparativnim prednostima, s iznimnim prirodnim i ljudskim potenci-

jalima, dovele u sadašnje teško stanje. Premda se iz sadašnjeg nezavidnog stanja, unatoč ratu koji mu je znatno pridonio, može opravdano zaključiti da političko i ekonomsko vođenje države, u periodu od osamostaljenja naše države nije bilo dovoljno doraslo svome zadatku, ovom našem apelu ipak nije cilj optuživati ni sadašnju vladu, ni prijašnje vlade, niti bilo koga drugoga. Tu smo gdje smo! Ne bježimo ni od naše vlastite odgovornosti. Cilj ove zajedničke izjave je potaknuti i motivirati sve ključne čimbenike, političke, ekonomske, medijske, vjerske itd., kao i sve ostale hrvatske građane da, svjesni težine i odgovornosti trenutka i situacije, svi mobiliziramo sve svoje snage, svatko u skladu sa svojim mogućnostima, na onom području, na kojem radi i u čemu je najstručniji. Mi nismo ekonomski stručnjaci i stoga nemamo konkretne prijedloge rješenja za kratkoročni izlazak iz ekonomske krize, ali uočavamo kontinuirano pogoršavanje ekonomskog stanja i hitnu potrebu da se čim prije koordiniraju i usklade naponi, da bi oni mogli rezultirati i sinergijskim učinkom i da bismo zajedničkim snagama pridonijeli zaustavljanju ekonomskog sunovrata naše zemlje.

Našem ekonomskom stanju, opći je konsenzus, potrebno je liječenje i ozdravljenje. No da bi terapija bila učinkovita i donijela pozitivne rezultate potrebna je točna dijagnoza.

U tom smislu izražavamo uvjerenje da je aktualna ekonomska kriza prvenstveno moralna i etička kriza. Kriza ekonomije je kriza srca i

duha, kriza temeljne ljudske formacije i odgoja za empatiju, solidarnost, jednakopravnost i pravednost. Držimo da je ekonomska kriza tek posljedica, a etička kriza, kriza humanosti, uzrok. Negativni ekonomski tokovi korijene se u etičkoj i moralnoj sferi. Ako se, svjesni ili nesvjesni toga, odgajamo i obrazujemo tako da se u svom društvenom međuodnosu i djelovanju sebično i bezobzirno rukovodimo jedino načelom vlastite koristi, osobnog ili skupinskog interesa i profita, zar nas smiju čuditi poremećeni ekonomski odnosi i nedostatak socijalne pravednosti?

Stoga pozivamo, u svrhu postizanja dugoročnih pozitivnih rezultata, na dublji, studiozniji i suptilniji pristup aktualnoj ekonomskoj krizi, osobito s obzirom na formaciju osobe odgojem i obrazovanjem. Držimo da bi rješenju ekonomskih pitanja uvelike pridonijelo, ako bi se više vodilo računa, da odgoj i obrazovanje već od najranije dobi u većem stupnju budu odgoj i obrazovanje za socijalnu pravednost i jednakost, za solidarnost i humanost. Asocijalnost i egocentrično upotrebljavanje drugog čovjeka na svoju korist a na njegovu štetu, mogu se najučinkovitije liječiti i suzbijati primjerenom "socijalizacijom", to jest razvijanjem osjećaja za bližnje, za njihovu situaciju i potrebe.

Zalažemo se zajednički za razvijanje svijesti i konsenzus svih o potrebi revalorizacije i "popravljanja" jednostranih sustava vrijednosti u sadašnjim sustavima odgoja i obrazovanja, kod nas i u svijetu, koji su nas doveli u sadašnju ekonomsku krizu. Držimo da su nam potrebni novi, kvalitetniji, svestraniji i multidisciplinarno utemeljeni i usuglašeni sustavi, koji će - s onu stranu bilo kakvih ideoloških predznaka - imati više izgleda da tijekom formacije profiliraju zrele, socijalizirane i za druge ljude senzibilizirane osobe kao jamce pravednije (pre)raspodjele dobara i uspješnije ekonomije. Uvjereni smo da tek snažniji naglasak na etičkoj dimenziji suvremenih kriza i bezpridržajna afirmacija neideologiziranih moralnih načela, dugoročnije gledano, može Hrvatsku, Europu i svijet učiniti sretnijim mjestom života za sve ljude i u ekonomskom pogledu.

Držimo da naše vjerske zajednice svojim zajedničkim religijskim vrijednostima i svojim tisućljetnim iskustvom mogu dati svoj značajan doprinos u svrhu moralno-etičke preobrazbe i senzibilizacije svih slojeva za veću društvenu pravednost. Nadahnuće za to nalazimo i u našim svetim knjigama, koje oštro i neumorno osuđuju iskorištavanje drugih i koje se bez pridržaja opredjeljuju za prava obespravljenih, siromašnih, potlačenih i svih koji su upućeni na pomoć drugih. One uvijek iznova ističu potrebu zdravih i ravnopravnih društvenih odnosa, obvezuju na

socijalnu pravdu i iskorjenjivanje društvene nejednakosti.

Biblija u Knjizi izreka obvezuje: "Zato idi putem čestitih i drži se staza pravedničkih" (Izr 2, 20), a u Knjizi Ponovljenog zakona nalaže: "Čini, što je dobro i pravo u očima Gospodnjim" (Pnz 6, 18) i "Teži za samom pravdom" (Pnz 16, 20). Novi zavjet navodi i konkretne uzore promjene konvencionalnog sebičnog odnosa prema vlasništvu i materijalnim dobrima: "A Zakej usta i reče Gospodinu: 'Evo, Gospodine, polovicu svog imanja dajem siromasima! I ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko'" (Lk 19, 8). Nakon iskustva "grijeha struktura", manipulirane i nepravedne privatizacije i privilegiranog bogaćenja selektiranih, Zakejev obrazac ponašanja poziva imućnike i Isusova i našeg vremena i podneblja, da se i sami odvaže, bez prisile sudskih istraga i postupaka, moralno vrednovati svoje stjecanje imetka, te postupiti na sličan način kao Zakej. Hvale vrijedni su primjeri pojedinaca koji nalikuju Zakejevu postupku, ali su oni nažalost toliko rijetki da ostaju bez šire percepcije i većeg broja nasljedovatelja. I Markovo evanđelje nas potiče: "...podaj siromasima pa ćeš imati blago na nebu" (Mk 10, 21). Kur'an također naviješta: "Oni koji udjeljuju imanja svoja i noću i danju, tajno i javno, dobit će nagradu od Gospodara svoga" (Sura 2, 274). Dakako, ako netko ne računa s "neбом", obećanje "blaga na nebu" teško će ga moći motivirati na iskorjenjivanje neimaštine vlastitim humanitarnim i karitativnim pomaganjem, no u najmanju ruku navedeni reci svakome svjedoče o socijalnoj osjetljivosti religija, o tome koliko je iz vjerničke perspektive važno pomagati siromašne i potrebite. Ovi navodi pokazuju da naše religije upravljaju čovjekov pogled prema Bogu, kao jedinom vječnom uporištu, ali tako da ne odvrćaju pogled od čovjeka i njegovih potreba. Naše nas svete knjige uče da je, uz ljubav prema Bogu, "ljubiti bližnjega svoga kao sebe samoga" više "nego sve paljenice i žrtve" (usp. Mk 12, 33). U Kur'anu, također, nalazimo obvezu poštivanja prava bližnjih: "Daj bližnjem svome pravo njegovo, i siromahu, i putniku..." (Sura 17, 26) kao i dužnost konkretne humanitarne skrbi za ugroženije i ranjivije skupine društva: "...daruje darom, zakonom propisanim: imućan prema svome stanju, a siromah prema svome; to je dužnost za one koji žele dobro djelo učiniti" (Sura 2, 236). Po Božjoj objavi i naravnoj spoznaji naše religije naviještaju da pravednost i jednakopravnost moraju biti temelj društva i zalažu se za djelotvornu zaštitu ljudskog dostojanstva svake osobe: "Ne počinjajte nepravde u osudama! Ne budi pristran prema neznatnome, niti

popuštaj pred velikima; po pravdi sudi svome bližnjemu!" (Lev 19, 15) i "Ne iskrivljuj pravde; ne budi pristran; ne primaj mita, jer mito zasljepuje oči mudrih, a ugrožava stvar pravednih" (Pnz 16, 19).

Uz naše svete knjige izvori koji su zasigurno vrijedni pažnje jesu i socijalni nauci naših vjerskih zajednica, od kojih se neki već preko 120 godina bave i pitanjima društvene pravednosti, primjerice socijalni nauk Crkve, koji nudi uravnotežen, moralan i održiv koncept ekonomskih odnosa, relevantan i primjenjiv i izvan njenih okvira, jer kao temeljne principe zagovara dostojanstvo ljudske osobe i ljudska prava, prvenstvo zajedničkog dobra ispred privatnog dobra, solidarnost i subsidijarnost.

Kao pripadnici različitih religija zajednički se zalažemo za pravo ljudi na dostojanstven život, na zaposlenje, primjerenu zdravstvenu skrb i mirovinu, cjelovit i kvalitetan odgoj i obrazovanje, društvenu pravdu i pravednost te zaštitu najranjivijih skupina u društvu. Potičemo ljude na sustavnu međusobnu solidarnost, bez obzira na vjersku, rasnu ili nacionalnu pripadnost, na putu preobražaja pojedinca i društva u kojem živimo, kao što, primjerice, piše u Kur'anu: "A roditeljima dobročinstvo činite, i rođacima, i siročadi, i siromasima, i susjedima bližnjim, i susjedima daljnjim, i drugovima, i putnicima..." (Sura 4, 36).

Svi osobito bolno doživljavamo dramatične slučajeve mnogobrojnih otkaza, stečajeva te obiteljskih deložacija i ovrha, što je povezano s dubokim, često i neizlječivim, traumama u životima pogođene djece i roditelja. Stoga apeliramo na mjerodavne po tim pitanjima, da uz zakonsku i pravnu stranu tih slučajeva, maksimalno uzimaju u obzir i njihovu humanu, socijalnu, pa i medicinsko-psihološku dimenziju, te nastoje osigurati dostatna alternativna rješenja.

Kao izraz naše želje da i na konkretnoj razini pomažemo ljudima, pri našim vjerskim zajednicama djeluju dobrotvorna tijela po kojima nastojimo dati i posve konkretni doprinos na području socijalne i humanitarne pomoći. "Caritas", "Merhamet", "Hevra kadiša", "Diakonia", "Adra", "Čovekoljublje", "Agape", "Gmah". Zahvalni smo nadležnim državnim ministarstvima i tijelima te dobročiniteljima s raznih strana za svaki oblik pomoći kod realizacije dobrotvorne

svrhe naših projekata, od pučkih kuhinja, preko domova za nezbrinutu djecu do domova za starije i nemoćne te molimo za daljnju potporu i olakšice u tim našim nastojanjima. Da sve ne bi ostalo samo na razini riječi i zagovaranja, suosjećajući s najpotrebitijima u vremenu ekonomske krize, neke naše vjerske zajednice se već niz godina odriču dijela prihoda iz državnog proračuna, na koje bi po ugovorima imale pravo. Na mnogim stranama djeluju volonteri iz naših vjerskih zajednica. Premda svi ti naši zajednički napori nisu i ne mogu biti dostatni da uklone svu oskudicu i neimaštinu u našem društvu, vjerujemo da oni mogu biti znak: znak naše vjere u čovjekovu humanu i suosjećajnu narav, znak nade da može i hoće biti bolje i znak naše ljubavi prema svima koji su pogođeni nedaćama nezaposlenosti, siromaštva i bolesti.

Na kraju, još jednom pozivamo naše vjernike na molitvu i ohrabrujemo sve u Hrvatskoj, u našim vjerskim zajednicama i izvan njih, da u ovo, u pogledu društvene pravednosti osobito osjetljivo vrijeme, u skladu sa svojim mogućnostima, svi pomažemo i neumorno iskazujemo djelotvornu skrb za ljudsko dostojanstvo najugroženijih. ■

*Msgr. Vlado Košić, predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog, sisački biskup
Mevludin ef. Arslani, član Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj*

*Dr. Kotel Da Don, rabin Židovske vjerske zajednice
Bet Israel u Hrvatskoj
Luciano Moše Prelević, rabin Koordinacije židovskih općina u RH*

*O. Slobodan Lalić, protojerej stavrofor Srpske pravoslavne Crkve
O. Kirko Velinski, protojerej Makedonske pravoslavne Crkve - Ohridske arhiepiskopije
Branko Berić, izabrani biskup Evangeličke Crkve u RH*

*Branimir Bučanović, tajnik Sinode Reformirane kršćanske (kalvinske) Crkve u Republici Hrvatskoj
Toma Magda, predsjednik Saveza baptističkih Crkava
Dr. Vedran Đulabić, tajnik Evanđeoske pentekostne Crkve u RH*

*Srećko Kuburić, tajnik Jadranske unije konferencija
Kršćanske adventističke Crkve
Dr. Jure Zečević, OCD, tajnik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog*

Izjava predsjednika HBK u svezi očitovanja Ustavnog suda

Htio bih reći, a to sam u više navrata ponavljao, kako je gledom na uvođenje zdravstvenog odgoja u školu bilo puno dvoznačnih informacija i formulacija, kao i terminoloških nesporazuma.

1. Najprije, u javnosti se stvorio dojam da je "Crkva protiv zdravstvenog odgoja", a to nije točno. Od prve izjave HBK u studenom prošle godine, u više navrata i na više načina davano je do znanja kako ona nije protiv zdravstvenog odgoja, nego protiv četvrtog modula koji obrađuje teme o "spolnoj i rodnoj ravnopravnosti te spolno odgovornom ponašanju". Ministarstvo je, naime, uvođenjem toga predmeta nametnulo svjetonazor i ideologiju koja vjernicima kršćanima nije prihvatljiva.

2. Stekao se također dojam u javnosti kako je u svezi s uvođenjem zdravstvenog odgoja nastao sukob između Crkve i države. Nije točno da je došlo do sukoba zbog toga. Država je odlukom svoga Ministarstva da uvede spomenuti zakon bez konzultacije s roditeljima, zapravo došla najprije u sukob sa zakonskom procedurom, a onda i s roditeljima i njihovim ustavnim pravom i slobodom na odgoj djece.

3. U svezi s pokretanjem postupka o ustavnosti zdravstvenog odgoja valja pohvaliti inicijativu pojedinih udruga i pojedinaca. Isto tako potrebno je istaknuti da su se udruzi Grozd pri-

ključile i vjerske zajednice u RH i jedna stranka, stranka HSP 1861. Ovo nije stranačko navijanje, nego pohvala onima koji to zaslužuju, koji su to pokrenuli u vidu zaštite svojih obiteljskih prava.

4. Na koncu htio bih istaknuti kako je ovim pravorijekom Ustavnog suda zaštićeno prirodno pravo roditelja na odgoj svoje djece. Sud je, naime, naglasio kako "Država nije ispunila ustavnu obvezu da sadržaj zdravstvenog odgoja uskladi s ustavnim pravima roditelja". A to je zapravo ono što su spomenute udruge i zamjerile Ministarstvu kad su isticale da je izostala javna rasprava o programu spolnog odgoja, te da su postavke četvrtog modula protivne Ustavu i nekim međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima.

5. Izjava Ustavnog suda dobra je podrška svima onima čija su prava zakinuća ili ugrožena. Ona je ujedno i potvrda stvaranja zakonitog ustroja i pravnog poretka naše države koja ne smije i ne može biti indiferentna prema pravima svojih građana kad je govor o vjerskoj, nacionalnoj, rasnoj, kulturnoj i konfesionalnoj slobodi, usprkos njezine laičnosti i sekularnosti. ■

Zadar, 22. svibnja 2013.

*Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski
Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije*

Priopćenje s izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK

Redoviti godišnji susret biskupa s redovničkim provincijalima održan je 5. lipnja u Zagrebu, u sjedištu HBK, Ksaverska cesta 12a. Nazočne su pozdravili predsjednik HBK mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup, i predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Vinko Mamić. U radnom dijelu susreta biskupi i redovnički poglavari razgovarali su o zajednicama i pokretima u Crkvi, naglasili pozitivne strane i otvorena pitanja glede njihova djelovanja unutar pastorala Crkve. Razgovor je bio usredotočen na liturgijska i druga slavljiva karizmatičkih skupina, kao i na potrebu kanonskoga poslanja.

Primijećeno je da, nažalost, ima predstavnika katoličkih pokreta koji smatraju da njihovo poslanje dolazi "izravno od Duha Svetoga", pa im nije potrebno kanonsko dopuštenje zakonitih poglavara. "Kako propovijedati bez poslanja", pitao se davno apostol Pavao (Rim 10, 15). Dok se s jedne strane zamjećuje pasivnost velikoga broja

vjernika laika u Crkvi, s druge strane nameće se potreba i pitanje kako pomoći onima koji se žele više posvetiti evangelizaciji i apostolatu, ali to čine bez poslanja, bez povezanosti sa službenom Crkvom. Istina, dekret o Apostolatu laika (AA 3) veli da "laici stječu dužnost i pravo na apostolat iz samog sjedinjenja s Kristom glavom", no, isti dekret naglašava da je "bitni element kršćanskog apostolata povezanost s onima koje je Duh Sveti postavio da vode Crkvu Božju" (AA 23). Kad te povezanosti nema, pojavljuju se teškoće koje su teološke i psihološke naravi. Dr. Nikola Vranješ iz Rijeke u svom intervjuu podsjetio je na pet kriterija crkvenosti koje je istaknuo svojedobno kao pomoć laicima i laičkim vjerničkim društvima blaženi Ivan Pavao II. u apostolskoj pobudnici "Christifideles laici" (br. 30).

U raspravu je uveo interventom dr. o. Mijo Nikić koji je, uz pozitivne elemente takvih susreta, istaknuo i opasnosti koje treba imati u vidu. Između ostalog naveo je nekoliko praktičnih

uputa kojih bi se trebali držati svi koji se time bave. Također, istaknuto je da se nerijetko na tim susretima naglašava "potraga za izvanrednim i neobičnim pojavama" koje se "proizvodi ritualima, polaganjem ruku, pjesmom i poklicima nabijenih emocija". Gotovo da nema mjesta za šutnju. Nedostaje cjelovita slika Krista "koji zahtijeva i traži žrtvu i odricanje, sve do mučeništva" (sv. Toma Akvinski). "Tražite najprije kraljevstvo Božje, govorio je Isus, a sve ostalo će vam se dodati." Naglašeno je da postoji ozbiljan rizik da se religiju svede na paramedicinu. Zbog toga je Kongregacija za nauk vjere objavila "Naputak o molitvama kojima se od Boga moli ozdravljenje" (14. rujna 2000) u kojem "upozorava vođe molitvenih susreta neka izbjegavaju svaki oblik histerije, teatralnosti i senzacionalizma". U tom vidu rečeno je neka biskupi bdiju nad onim što se u pokretima i na seminarima zbiva. Ali, neka i odlučno reagiraju kad su posrijedi zloporabe i odstupanja od liturgijskih i drugih crkvenih norma i propisa.

U vidu pastoralnog rada i služenja zaključeno je kako se čini nužnim i potrebnim iznova usredotočiti "novu evangelizaciju" na osobu Isusa Krista, pa u susretima, seminarima i duhovnim obnovama nuditi Isusa, a ne zdravlje, nuditi njegov "poraz" na Kalvariji, a ne uspjeh, Kristovu muku i patnju, a ne miran i spokojan život. Dobar i odgojan primjer u tom pogledu pruža nam blažena Chiara Badano, koja je na prijedlog da moli za čudo ozdravljenja odgovorila: "Ne tražim čudo ozdravljenja, jer osjećam da to nije u Božjem planu. Gospodin će znati kad će staviti kraj mojim patnjama." Ljudi suočeni trpljenjem imaju svoga uzora i u liku blaženog Ivana Pavla II. koji se sa svojom bolešću postojano i hrabro nosio do zadnjega dana svoga ovozemaljskog života. A desetu obljetnicu njegovu trećega apostolskog pohoda našoj domovini upravo ovih dana slavimo.

Novoj evangelizaciji potrebna je ponizna duhovnost koja prihvaća volju Božju i uzda se u njegovu Providnost. Prava sakramentalna pobožnost po kojoj dobivamo milost je put koji nas usklađuje s voljom Božjom. Ne tražimo "duhovne gurue koji vežu duše na sebe i praktički ih zarobljavaju", nego nam trebaju "istinski pastiri koji su vjerni Crkvi i koji hoće dijeliti sudbinu siromaha", jer "traže izgubljene, tješe uciviljene i s Bogom pomiruju grešnike".

U poslijepodnevnom radu, na kojem je svoj pozdrav uputio i apostolski nuncij u RH mons. Alessandro D'Errico, biskupi su, prema uputama Kongregacije za nauk vjere od 3. svibnja 2011., raspravljali i usvojili Smjernice za postupanje u slučajevima spolnoga zlostavljanja maloljetnika. Smjernice su predviđene kao pomoć biskupima u traženju istine i pravde, kažnjavanju počinitelja te liječenju nanesenih rana. One su također vidljiv znak brige koju Crkva pokazuje prema žrtvama spolnog zlostavljanja i prema svakom drugom obliku nasilja i iskorištavanja. Smjernice će biti poslone mjerodavnoj kongregaciji na odobrenje.

Vijeće HBK za život i obitelj pripremilo je osvrt na teze za nacrt prijedloga iskaza za Obiteljski zakon koji će se uputiti kao doprinos javnoj raspravi. S ovoga zasjedanja biskupi su uputili poruku povodom odluke Ustavnoga suda o Kurikulumu zdravstvenoga odgoja. Poruka je u prvom redu upućena roditeljima i poziva ih da se uključe u javnu raspravu o predloženim sadržajima Kurikuluma zdravstvenog, a posebice spolnog odgoja. Biskupi se nadaju da će i predstavnici vijeća roditelja u školama iskoristiti svoje pravo te sukladno vjerskom opredjeljenju kritički vrednovati one dijelove sadržaja koji ugrožavaju integritet djeteta i njegov kršćanski identitet. ■

Zagreb, 5. lipnja 2013.

Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

Poruka Hrvatske biskupske konferencije povodom odluke Ustavnog suda o Kurikulumu zdravstvenog odgoja

1. Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske. Roditeljima i javnosti u Republici Hrvatskoj poznato je da je Ustavni sud Republike Hrvatske donio odluku kojom se "ukida Odluka o uvođenju, praćenju i vrednovanju provedbe Kurikuluma zdravstvenog odgoja u osnovnim i srednjim školama... te njezin sastavni dio: Kurikulum zdravstvenog odgoja" (Priopćenje sa sjednice Ustavnog suda, 22. svibnja 2013, 1, I). Premda predmet Ustavnog suda Republike Hrvatske nije bio "sadržaj, a ni navodno vrijednosno opredjeljenje" (Odluka Ustavnog suda, III. 8), ipak on, pozivajući se na Ustav Republike Hrvatske (čl. 63, st. 1. i 2), naglašava obvezu države "da pri oblikovanju nastavnih programa uvažavaju različita uvjerenja roditelja te njihovo ustavno pravo i slobodu da samostalno odlučuju o odgoju vlastite djece. Tu ustavnu obvezu država može provesti samo tako da u proces oblikovanja nastavnih sadržaja uključi roditelje" (Odluka, 12. 2). Ustavni sud osobito poziva državu da omogući roditeljima sudjelovanje u procesu oblikovanja nastavnih sadržaja te da školski sustav "bude neutralan i da u uravnoteženom nastavnom programu u suradnji s roditeljima, omogući djeci temeljne informacije koje moraju biti prenesene na objektivan, kritički i pluralistički način" (Odluka, 12. 2). Premda se u javnosti može steći dojam da će biti dovoljna "pravna" revizija cjelokupnog Kurikuluma, jasno je da se – kada je riječ o spornom četvrtom modulu – upravo zbog nepoštovanja demokratske i Ustavom zajamčene slobode roditelja pri odgoju njihove djece, mora pristupiti i reviziji sadržaja spornog modula u suradnji s roditeljima te drugim mjerodavnim institucijama.

2. Upozorenje roditeljima. Hrvatskoj biskupskoj konferenciji naročito je važno upozoriti roditelje na činjenicu da je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, zajedno s Agencijom za odgoj i obrazovanje, otvoreno ustvrdilo kako u svome pristupu o spolnome odgoju slijedi priručnik "Standardi spolnog odgoja u Europi". Nažalost, moramo konstatirati da su prijedlozi za pristup odgoju i razvoju spolnosti djeteta, kako su ponuđeni u tom priručniku, ideološki obojeni te da spolnost žele prikazati kao tjelesni užitak i zadovoljstvo čovjeka, bez ikakvoga odnosa prema općim etičkim ili moralnim načelima. Necjelovitost znanstvenih sadržaja koji ljudsku spolnost već u najranijem djetinjstvu prikazuju prenaplašeno u dimenziji eroskog pristupa tijelu s temeljnim ciljem traženja i postizanja vlastitog spolnog užitka, diskriminiraju čovjeka, njegov rast i razvoj kao i njegovu slobodu izbora shvaćanja i življe-

nja spolnosti. Napominjemo da Svjetska zdravstvena organizacija u navedenom priručniku tek predlaže određena polazišta i standarde za dijalog o spolnom odgoju s interesnim skupinama i osobama koje donose političke odluke. Ta polazišta i standardi nisu nikakva obveza za kurikulum spolnog odgoja ni u jednoj zemlji.

3. Poziv na uključivanje u javnu raspravu o Kurikulumu zdravstvenoga odgoja. Polazeći od iznesenog, upućujemo svoj poziv najprije vama, dragi roditelji, da pratite daljnji razvoj događaja i da se – kad bude ponuđeno – uključite u javnu raspravu o nacrtu odluka i o predloženim sadržajima Kurikuluma zdravstvenog, odnosno spolnog odgoja. Iskoristite svoje pravo i zauzmite se za cjelovitu sliku čovjeka, utemeljenu na vrijednostima koje ga štite i pružaju mu daleko više od bilo kojeg trenutnog užitka. Četvrti modul Kurikuluma zdravstvenoga odgoja, utemeljen na "Standardima spolnog odgoja u Europi" ne uvodi dijete u slobodu rasta i razvoja, u otkrivanje ljepote tijela sukladno njegovoj dobi i kršćanskim vrijednostima. Pristup spolnosti kakav se promovira u spornom modulu, prikriven ideologijom individualnosti, očit je korak prema osporavanju i dokidanju svega svetoga: najprije bračnog zajedništva muškarca i žene kao vitalne stanice i prirodne kolijevke svakoga naroda. Osobito pozivamo članove i predstavnike vijeća roditelja u školama da iskoriste svoje pravo te sukladno vjerskom i kršćanskom opredjeljenju kritički vrednuju one dijelove sadržaja koji ugrožavaju integritet djeteta i njegov kršćanski identitet.

Upućujemo svoj poziv svim akademskim građanima i ustanovama, osobito onima koji mogu pripomoći stručnijem i kvalitetnijem razmišljanju o toj temi. Uistinu je činjenica da su, kako četvrti modul tako i "Standardi spolnog odgoja u Europi", istrgnuti iz širega znanstvenog konteksta razvoja čovjeka te su pritom usredotočeni samo na obranu i služenje onim ideološkim i vrijednosnim smjernicama koje su ne samo protivne kršćanskoj viziji čovjeka nego i tako snažno naglašavanom "holističkom" pristupu spolnosti.

Očekujemo da će i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, zajedno s Agencijom za odgoj i obrazovanje – ako već žele slijediti takav europski priručnik – slijediti i upute koje on daje kad govori o potrebnoj suradnji s roditeljima i zajednicama, uključujući i promišljanja Crkve i njezina rada s mladima (str. 32). ■

*U Zagrebu, 5. lipnja 2013.
Biskupi HBK*

Izjava Komisije Hrvatske biskupske konferencije “Iustitia et pax” o nepravomoćnim presudama Haškog tribunala

1. Pozivamo na solidarnost hrvatski narod i političke vođe u Hrvatskoj kako svojim ishitrenim, paušalnim ili subjektivnim izjavama ne bi stvorili krivu sliku o ulozi hrvatskog političkog vodstva iz vremena rata u Bosni i Hercegovini i samim tim utjecali na konačnu presudu u dijelu koji se odnosi na ujedinjeni zločinački pothvat, te da u pojedinačnim kaznenim djelima koja se Hrvatima iz BiH stavljaju na teret sudu – bez nezravnog utjecaja – omoguće da donese pravednu presudu. Izjave dijela političkog vodstva, poput “Hrvatska je u BiH imala ambivalentnu politiku” ili “Hrvatska je bila agresor u Bosni i Hercegovini”, ne odgovaraju stvarnom smjeru hrvatske državne politike iz toga vremena. Uz to, agresija nije dio optužnice protiv Jadranka Prlića, Slobodana Praljka, Milivoja Petkovića, Brune Stojića, Valentina Čorića i Berislava Pušića, niti ICTY ima mandat za sporove među državama pa ni za kazneno djelo agresije. Pozivamo sve političke strukture da na tragu izjave predsjednika Vlade Republike Hrvatske podrže uključenje države u ovaj postupak u dijelu opovrgavanja udruženog zločinačkog pothvata i međunarodnog sukoba i to sa svim legalnim sredstvima, te da se obrana okrivljenih olakša pristup arhivima i novim dokazima, ako će to biti potrebno.

2. Pozivamo bošnjačke političke vođe i stranke na razboritost. Kratkotrajni trijumfalizam može donijeti tek kratkotrajnu dobit dijelu političkih snaga u Bosni i Hercegovini, ali dugoročno neće moći sakriti povijesne činjenice prema kojima je predsjednik Franjo Tuđman pozvao Hrvate u Bosni i Hercegovini da na referendumu glasuju za neovisnu Bosnu i Hercegovinu kao za svoju državu, prema kojima je Hrvatsko vijeće obrane prvo bilo uključeno u obranu Bosne i Hercegovine, a Hrvatska poslije cijelo vrijeme armiju Bosne i Hercegovine opskrbljivala oružjem za vrijeme embarga te ponajprije i najvažnije zbrinula na desetke tisuća izbjeglica iz Bosne i Hercegovine. Duboko žalimo što se hrvatsko-bošnjački sukob ikad dogodio. Vodstva dviju vojski koje su svoju zajedničku domovinu – Bosnu i Hercegovinu zajednički branile od velikosrpske agresije u tom času očito nisu dobro razumjele tendencije međunarodnog okruženja i stranih diplomacija koje su upravljale ratom u Bosni i Hercegovini. Ali tomu unatoč, za povijest ostaje činjenica da su te dvije vojske u Washingtonu ponovno sklopile savez kako bi se nakon operacije “Oluja” provela zajednička akcija oslobađanja zapadne Bosne, izazvao slom snaga generala Ratka Mla-

dića, a Bihać poslije Srebrenice spasio od novog genocida. Nakon tisuću dvjesto i jednog dana potpune opsade tzv. “bihačkog džepa” u operaciji “Oluja”, deblokirana je i najduže izolirana bosanska enklava. Pripadnici Hrvatske vojske i Petog korpusa Armije BiH-a spojili su se u predjelu Plitvičkih jezera. Bihać, baš kao i Srebrenica bio je zona zaštićena od UN-a. Bataljuni, uključujući nizozemski, koji su ondje bili nisu učinili ništa kako bi spasili živote tisuća civila. Učinile su to u savezu Hrvatska vojska i Armija Bosne i Hercegovine. To je povijesna činjenica koju nitko ne može opovrgnuti.

3. Pozivamo na jedinstvo Hrvate u Bosni i Hercegovini. Samo jedinstvo, koje nije jednodumlje nego svijest o važnosti zajedničkih nazivnika, a ne dosadašnja podijeljenost Hrvatima u Bosni i Hercegovini može osigurati sva prava koja im kao konstitutivnom narodu jamči tzv. “Dejtonski ustav”. S obzirom na to da Sud u Den Haagu svojom politikom optuživanja nije kaznio zločine nad Hrvatima u Bosni i Hercegovini, uz iskreno žaljenje za svakom bošnjačkom žrtvom stradalom u hrvatsko-bošnjačkom sukobu, pozivamo tijela kaznenog progona u Bosni i Hercegovini da istraže i kazne počinitelje zločina nad Hrvatima tijekom rata. U napadima bošnjačke vojske na Hrvate, na malom području ubijeno je 1150 Hrvata, od kojih više od stotinu djece. Procesuiranje počinitelja tih zločina je nužnost, a u cilju održanja trajnog mira i prosperitetne budućnosti triju konstitutivnih naroda u cjelovitoj Bosni i Hercegovini.

4. Nemalo smo iznenađeni oslobađajućom nepravomoćnom presudom Jovici Stanišiću i Franku Simatoviću, šefu “Službe državne bezbjednosti” Miloševićeva režima i njegovu prvom agentu zaduženom za posebne operacije, osobito s činjenicom da niti jedan visoki politički dužnosnik tadašnje Srbije, vrh JNA i vrh KOS-a ovim nisu proglašeni dijelom ujedinjenog zločinačkog pothvata za zločine planirane i počinjene u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. Kada uzmemo u obzir da je Slobodan Milošević umro bez presude, da je Biljana Plavšić, um zločina u Bosni i Hercegovini, osuđena na 11 godina zatvora, kada iz presuda za Srebrenicu i presude za Ovčaru iščitamo izuzimanje vojno-obavještajnog i političkog vodstva tadašnje SR Jugoslavije i Srbije iz odgovornosti za planiranje i organiziranje zločina u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, ne možemo se oteti dojmu da je riječ o cjelovitoj amnestiji Srbije odnosno njezi-

na vojnog, obavještajnog i političkog vodstva za rat u bivšoj Jugoslaviji. Nepravomoćno osloboditi Stanišića i Simatovića i njihove nadređene za zločine u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini te istodobno osuditi Hrvate i vodstvo tadašnje Hrvatske za planiranje organiziranog zločina u Bosni i Hercegovini ostavlja nas iznenađenima. Sud u Hagu time govori da je dominantno u politici optuživanja te dijelom u politici osuđivanja vođen kriterijima politike, a ne prava. Sud time nije ispunio svoju funkciju jer kod napadnutih i žrtava izaziva frustraciju, a onima koji su izvršili agresiju ne daje priliku za suočavanje s istinom i vlastitom katarzom. Nakon ovih presuda neizbježno je pitanje: Kako to da je Herceg-Bosna, koja je formirana radi obrane a više ne postoji, proglašena zločinačkim pothvatom upravljanim iz Zagreba, a Republika Srpska nastala na genocidu i etničkom čišćenju dobila legitimitet državnosti, i to suprotno svim načelima međunarodnog i humanitarnog prava? Nažalost, takve presude neće krvavi raspad bivše Jugoslavije tako skoro na primjeren način smjestiti u prošlost i u povijest.

5. Imajući u vidu rečeno, nedosljednost

Haškog suda, pokušaj da se od toga suda napravi pravni eksperiment, a ne instrument pravde, pozivamo Republiku Hrvatsku da nikako ne odustane od optužbe za genocid. To je nužno zbog mira na ovim prostorima. Nužno je pred jednim ozbiljnim, neeksperimentalnim međunarodnim sudištem tražiti pravdu i ustanoviti pravilo za budućnost, a to je da se sukobi rješavaju sudom, a ne ratom. Također da oni koji započinju agresivni rat snose posljedice. U protivnom možemo očekivati nove ratove jer sve upućuje na to da se zločini isplate: što se osvoji ostaje agresoru, a žrtve odgovaraju zato što su se branile. Ako međunarodna zajednica nije spremna kroz ad hoc Sud u Hagu postaviti trajnije temelje mira na ovim prostorima, kako se to dade nazrijeti iz pojedinih optužnica i presuda, onda tu odgovornost na sebe mora preuzeti Republika Hrvatska, ako ni zbog čega drugoga, a onda zbog pijeteta prema žrtvama i sprečavanja ponavljanja djela. ■

U Zagrebu 10. lipnja 2013.

Mons. dr. Vlado Košić,

predsjednik Komisije HBK "Iustitia et pax"

Izjava Komisije Hrvatske biskupske konferencije Iustitia et pax

O odluci Vlade Republike Hrvatske da revidira zakon o pravosudnoj suradnji sa zemljama članicama EU nakon što su sve zemlje članice EU potpisale pristupni ugovor s Republikom Hrvatskom

Građani Republike Hrvatske bili su prošlih dana obaviješteni o odluci Vlade Republike Hrvatske da krene u izmjenu zakona o pravosudnoj suradnji sa zemljama članicama Europske unije, osobito u dijelu gdje se predlaže ograničenje primjene jedinstvenog europskog uhidbenog naloga samo na kaznena djela počinjena nakon kolovoza 2002. godine. Valja se podsjetiti da je europski uhidbeni nalog mehanizam koji je preuzet pregovorima o "poglavlju 23", koje nam je do posljednjeg trenutka bio najvažniji politički kriterij, štoviše poštivanje europskog uhidbenoga naloga nalaže i Ustav Republike Hrvatske (čl. 9.).

Ne možemo se oteti dojmu da se sve to radi poradi amnestije zločina počinjenih od strane jugoslavenske tajne policije u vremenu komunizma. Poznato je, naime, da je pred njemačkim sudom optužen visoki dužnosnik nekadašnje službe državne sigurnosti za ubojstvo Stjepana Đurekovića iz 1983. godine na tlu tadašnje Savezne Republike Njemačke, te da bi prvi trebao biti izručen njemačkom sudu nakon stupanja Repu-

blike Hrvatske u Europsku uniju.

Iznenađeni smo činjenicom da se Republika Hrvatska u to upustila i bez konzultacija s EU. Apeliramo na Vladu Republike Hrvatske da sporni zakonski prijedlog povuče, kako Hrvatska ne bi u Europsku uniju ušla pod sumnjom i sa stigmom zaštitnika ideoloških zločina iz vremena komunizma već kao vjerodostojni partner. Ipak, iako se nadamo da će u Vladi Republike Hrvatske biti razboritosti i da će se povući sporni zakon, ostaje gorak okus spoznaje da su demokratske izabrane vlasti spremne štiti nedjela nedemokratskog totalitarnog sustava, koji je u Europi padom "zida" doživio svoj politički, moralni, ali i civilizacijski slom. Stoga i Europska unija kao zajednica antitotalitarnih zemalja promiče demokratske vrijednosti među kojima su i vladavina prava te procesuiranje svih koji su kažnjiva djela činili u sva tri totalitarna sustava u novijoj povijesti Europe: fašizmu, nacizmu i komunizmu.

Slučaj "Perković" stoga prelazi granice samog slučaja. Poštujući presumpciju nevinosti

svakoga čovjeka, Komisija može samo konstatirati da je taj slučaj postao svojevrsna paradigma stanja u Hrvatskoj politici i društvu.

Mi smo se nadali i očekivali da će Vlada Republike Hrvatske s EU u ovoj finalnoj fazi pred pristupanje razgovarati o turističkim potencijalima, razvoju poljoprivrede koja prema procjenama Unije može hraniti 20 milijuna stanovnika u Europi, o novcu iz fondova koji će ojačati hrvatsku znanost i visoko obrazovanje, jedinu realnu snagu na kojoj se hrvatsko društvo može razvijati. Umjesto toga, Vlada Republike Hrvatske, se neposredno prije stupanja Hrvatske u Europsku uniju, mimo znanja EU, domišlja kako zaštititi zločine iz vremena komunizma.

Uistinu je tužna i spoznaja da hrvatska vlast po svom političkom mentalitetu nije spremna za ulazak u Europsku uniju. U pregovorima, koji su bili teški i zahtjevni, i u kojima je najvažnije bilo ostati vjerodostojan, nije sudjelovala. Štoviše u posljednjih godinu dana u više se navrata pokazalo da Vlada ne zna što je zaključeno hrvatskim Ugovorom o pristupanju Europskoj uniji. Dero giran je više puta s više naslova, od pokušaja izmjene zakona o policiji, nerazumijevanju posebnog legislativnog okvira kojim pristupni ugovor priječi političarima članstvo u nadzornim odborima, nespretnog ponovnog potenciranja pitanja "Ljubljanske banke", ničim izazvanog otvaranja pitanja granica s Bosnom i Hercegovinom i dalje da ne nabrajamo. Uz to, svi potezi i izjave naših

političara jasno pokazuju da ne razlikuju obvezu pomaganja susjedima kako bi se i oni što prije osposobili za Europsku uniju, sada u okviru zajedničke vanjske politike Europske unije, od onoga što se naziva regionalna, u ovom slučaju neojugoslavenska politika, koja samo traži svoju novu formu i inačicu.

Šteta je već napravljena. Hrvatska vlada ipak može, ako se koncentrira na Europsku uniju i na razvoj Hrvatske, popraviti sliku Hrvatske i legitimirati se kao demokratska vlada koja ne vara svoje partnere, ne prikriva zločine i ne štiti zločince, ma tko oni bili. Valja imati na umu da je zločin zločin i da ljudi pobijeni nakon II. svjetskoga rata od strane komunističkog režima nisu "manje mrtvi" od ljudi pobijenih tijekom II. svjetskog rata od strane ustaškog režima. Taj antitotalitarni stav mora biti naša legitimacija u slobodnom svijetu.

Nadamo se da će ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju pomoći konačnom odbacivanju svih totalitarizama, posebno komunističkog zločinačkog nasljeđa u našem hrvatskom društvu.

Pozivamo sve naše građane koji su vjernici da se mole za našu Domovinu! ■

U Zagrebu, 26. lipnja 2013.

Mons. dr. Vlado Košić,

predsjednik Komisije HBK Iustitia et pax

DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU

Obavijest iz Ureda Vojnog ordinarijata o osnivanju policijskih kapelanija

Temeljem Posebnog dijela Pravilnika o ustrojstvu i djelovanju Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj za Ministarstvo unutarnjih poslova, vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac je 10. svibnja 2013. godine osnovao devet policijskih kapelanija:

Policijska kapelanija **“Sveti Nikola biskup”** za PU krapinsko-zagorsku sa sjedištem u Zaboku. Policijskim kapelanom poslužiteljem imenovan je policijski kapelan iz Zagreba **vlč. Marin Drago Kozić**.

Policijska kapelanija **“Sveti Franjo Asiški”** za PU međimursku sa sjedištem u Čakovcu. Policijskim kapelanom poslužiteljem imenovan je policijski kapelan iz Varaždina **vlč. Ivica Horvat**.

Policijska kapelanija **“Blaženi Alojzije Stepinac”** za PU virovitičko-podravsku sa sjedištem u Virovitici. Policijskim kapelanom poslužiteljem imenovan je policijski kapelan iz Koprivnice **vlč. Ozren Bizek**.

Policijska kapelanija **“Sveti Vinko Pallotti”** za PU požeško-slavonsku sa sjedištem u Požegi. Policijskim kapelanom poslužiteljem od 15. srpnja imenovan je vojni kapelan iz Požege **vlč. Željko Volarić**.

Policijska kapelanija **“Sveti Kvirin Sisački”** za PU sisačko-moslavačku sa sjedištem u Sisku. Policijskim kapelanom poslužiteljem od 15. srpnja imenovan je vojni kapelan iz Petrinje don **Milenko Majić**.

Policijska kapelanija **“Sveti Euzebij i Polion”** za PU vukovarsko-srijemsku sa sjedištem u Vinkovcima. Policijskim kapelanom poslužiteljem od 15. srpnja imenovan je policijski kapelan iz Osijeka **p. Željko Rakošec**. Vojni ordinarij razriješio je **vlč. Alojza Kovačeka** dosadašnje dušobrižničke službe u istoj PU.

Policijska kapelanija **“Sveti Marko evanđelist”** za PU brodsko-posavsku sa sjedištem u Slavonskom Brodu.

Policijska kapelanija **“Sveti Josip”** za PU karlovačku sa sjedištem u Karlovcu.

Policijska kapelanija **“Sveti Vlaho”** za PU dubrovačko-neretvansku sa sjedištem u Dubrovniku.

Obavijest iz Ureda Vojnog ordinarijata o imenovanjima i razrješenjima u Vojnom ordinarijatu

O. Ivo Topalović, vojni kapelan u kapelaniji „Sv. Gabrijel arkandeo“ u Zemunik, dekretom vojnog ordinarijata od 15. travnja imenovan je dušobrižnikom za Policijsku kapelaniju **„Sveti Filip i Jakov“** u Zadru.

Vlč. Andrija Markač, vojni kapelan poslužitelj u Vojnoj kapelaniji **“Bl. Alojzije Stepinac”** u Karlovcu i dekan Karlovačkog vojnog dekanata, 30. lipnja razriješen je službe. Vojni ordinarij zahvaljuje vlč. Markaču na četrnaest godina služenja u dušobrižništvu OS RH. Vlč. Markač ostaje dušobrižnik za PU karlovačku.

Vlč. Ilija Jakovljević, svećenik Porečke i pulske biskupije, imenovan je 1. srpnja vojnim kapelanom u kapelaniji **“Bl. Alojzije Stepinac”** u Zapovjedništvu HKoV-a u Karlovcu.

Vlč. Željko Volarić, dosadašnji kapelan poslužitelj u Vojnoj kapelaniji **„Sv. Ivan Krstitelj“** u Požegi 1. srpnja imenovan je vojnim kapelanom iste kapelanije.

Fra Ilija Mikulić, dosadašnji kapelan poslužitelj u Vojnoj kapelaniji **„Gospa Velikog Zavjeta“** u Kninu 1. srpnja imenovan je vojnim kapelanom iste kapelanije.

Obavijest iz Ureda Vojnog ordinarijata

- Vojnim kapelanom u mirovnoj misiji ISAF u Afganistanu od 1. rujna imenovan je **vlč. Željko Savić**. Prema planiranoj rotaciji iz mirovne misije se vraća **fra Marko Medo**.

Novoimenovanim svećenicima - vojnim i policijskim kapelanima, kao i njihovim pomoćnicima - želimo uspjeh u radu na dobrobit povjerenih im duša, a svim kapelanima koji su s nama surađivali zahvaljujemo za pastoralno djelovanje te uspjeh u drugim, povjerenim im službama.

Započela priprava za 21. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Lourdes

U srijedu 20. ožujka u sjedištu Vojnog ordinarijata u Zagrebu održan je prvi sastanak Koordinacijskog odbora za organizaciju 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes. Navedeno tijelo čine Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj kao nositelj organizacije te Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova, uz pridruživanje Ministarstva branitelja, Ministarstva pravosuđa - Pravosudne policije, Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Carinske uprave. Hodočašće se održava od 21. do 28. svibnja i dio je 55. međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes.

Sastanku su nazočili vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, generalni vikar o. Jakov Mamić, glavni tajnik MORH-a Petar Barač, brigadir Svetko Šare, predstavnik MUP-a Ivica Franić, voditelj Odjela za potporu Vojnom ordinarijatu bojnik Petar Klarić, kancelar Vojnog ordinarijata Robert Stipetić, voditelj Samostalne službe MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josip Zagorščak, osobni tajnik vojnog ordinarija Marinko Nikolić, osob-

ni tajnik generalnog vikara natporučnik Vladimir Krpan, predstavnice Ministarstva branitelja gđa Gorana Marić i gđa Mirela Buterin, predstavnik Pravosudne policije Ivan Vukojević, predstavnica Državne uprave za zaštitu i spašavanje gđa Vladka Bukovac, pomoćnik vojnog kapelana stn Srećko Žmalec te predstavnici Orkestra OS stn Mario Komazin i stn Davor Dropuljić. ■

Posjet veleposlanice Australije Vojnom ordinariju

Veleposlanica Australije gđa Susan Cox posjetila je vojnog biskupa mons. Jurja Jezerinca u petak 22. ožujka u sklopu priprema za proslavu Anzac dana - Dana australskih i novozelelandskih veterana. Svakog 25. travnja od 1915. godine Australci i Novozelanđani u zemlji i u inozemstvu okupljaju se kako bi odali počast ne samo onim pripadnicima australskih i novozelelandskih vojnih snaga koji su dali svoje živote na Galipolju, nego i svim ostalim mladićima i djevojkama koji su izgubili svoje živote u ratu ili nakon rata služeći svojoj domovini, ali isto i za one pripadnike obrambenih snaga koji su još uvijek u aktivnoj službi. Naziv ANZAC je nadišao svoje konkretno značenje dobivši duhovnu dimenziju i postavši na taj način inspiracija koja je utjelovila vrline kao što su hrabrost, disciplina, žrtva, oslanjanje na vlastite snage i u australskom žargonu - prijateljstvo i omogućavanje jednakih šansi za sve. Kao i prije dvije godine, dogovoreno je da se

Anzac dan proslavi u kapeli Vojnog ordinarijata svečanom svetom misom 25. travnja. U organizaciji će sudjelovati Australsko veleposlanstvo, Vojna biskupija i braniteljske udruge iz Domoinskog rata. ■

Nedjelja Muke Gospodnje u kapeli Vojnog ordinarijata

Na nedjelju Muke Gospodnje (Cvjetnicu) u Vojnom ordinarijatu na Ksaveru, vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je svečano misno slavlje uz koncelebraciju biskupskog vikara za pastoral don Josipa Stanića i vojnog kapelana vlč. Željka Savića uz prisustvo velikog broja vjernika. Na poseban je način proslavi pridonijela izložba gđe Marije Gagić Đaković pod naslovom "Hosana Jaganjcu", koja je otvorena nakon svete mise.

U homiliji biskup je kazao da ni jedan drugi evanđelist nije tako snažno istaknuo Isusovu odlučnost da ide u smrt kao Luka. "U toj se Isusovoj odlučnosti vidi njegova ljubav. On je došao da spasi čovjeka od njegova grijeha. I to će učiniti svojom smrću na križu." Isusova smrt nije bila posljedica nikakve političke zavjere nego izraz čiste ljubavi prema Ocu nebeskom i prema nama da nas oslobodi od ropstva grijeha, istaknuo je biskup. Luka donosi znamenite Isusove riječi s križa: "Oče, oprosti im jer ne znaju što čine". Tako daje primjer opraštanja svojim učenicima i govori im o učinkovitosti muke: po križu do obraćenja i oprostjenja. Na primjeru Isusova opraštanja nalazimo poruku kršćanima da i oni tako uzvrate neprijateljima, poput sv. Stjepana prvomučenika, koji je rekao umirući: "Gospodine Isuse, ne uzmi im ovo za grijeh". I smo pozvani da služimo dobru svijeta i dobru ljudi oko nas, poručio je biskup Jezerinac, dodavši da bi plod Isusove muke i smrti na križu u nama bio plodonosan, potrebno je sjединiti se s njime, slijediti ga te svako trpljenje prepoznati kao blagoslov.

S izložbe otvorene nakon svete mise posebno je vrijedno izdvojiti Hrvatski oltarni triptih: "Otajstvo Otkupljenja", kombinirana tehnika. Lijevo krilo triptiha prikazuje posljednju večeru, Krista s kaležom i tekstom na latinskom jeziku iz Mt 28, 20: "Evo ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta". U sliku su ukomponirani motivi pletera s kamene ploče Kralja Držislava. U donjem dijelu lijevog krila je friz s dvanaest apostola, rozeta s prikazom Jaganjca Božjeg,

starohrvatske crkvice sv. Križa (Nin) i sv. Petra (Priko kod Omiša), a između crkvice hodočasnički hrvatski narod.

Srednji dio: umirući Krist na križu. Prizor s Golgote okružen je motivima starohrvatskih kamenih oltarnih pregrada, pluteja i sarkofaga, između ostalog, na vrhu je pralik Gospe Velikoga hrvatskog krsnog saveza.

Desno krilo: Pieta, Bogorodica s mrtvim Kristom, lijevo i desno motivi starohrvatskog pletera. Dolje: rozeta s Križem posljednjih dana iz Salette (opomena bezbožnom svijetu - ukazanje Majke Božje djeci pastirima 1846. u francuskim Alpama). Friz sa hrvatskim svecima i blaženicima, starohrvatske crkvice sv. Donat, Zadar (lijevo) i sv. Nikola, Prahulje kod Nina, (desno), između njih hodočasnici.

Doista nas je ovo izložba oduševila, tim više što je u svim umjetničkim djelima utkana sama vjera. Kako je istaknuo prof. Stanko Špoljarić, viši kustos Umjetničkog paviljona u Zagrebu: "Umjetnost kao molitva. Umjetničko nadahnuće kao upućenost transcendentalnom, značajke su radova Marije Gagić Đaković. Motivi kršćanske ikonografije prilika su za umjetničko i ljudsko predanje, a pravi smisao njezine umjetnosti je u čuvanju kreativne iskre u tjeskobama vremena i nade u buduće edensko. Vjera, a ne samo slikanje slikovitih motiva sakralne inspiracije ono je što vodi umjetnicu. Razumijevanje i življenje teme u svojoj njezinoj slojevitosti, bit je ostvarenja nastalih kao zbroj talenta i zanosa, i potrebe za iskazom koji će nositi osebnost izraza", ističe prof. Špoljarić. ■

Zahvala nuncija Alessandra D'Errica

NUNTIATURA APOSTOLICA
IN CROATIA

N. 249/13

Preuzvišeni,

S puno pažnje, u svoje ime i u ime svih djelatnika u Vojnoj biskupiji, Vi ste Preuzvišeni, izrazili Svetom Ocu Franji osjećaje radosti i duhovnog zajedništva, u prigodi Njegova izbora za Vrhovnog prvosvećenika.

Sveti Otac najljepše zahvaljuje za iskazane osjećaje privrženosti, a najviše za molitve. I dok, potiče da „kročimo u Gospodnjoj prisutnosti, s Križem Kristovim“ (Homilija 16, ožujka), vrlo rado podjeljuje Apostolski blagoslov, Vama i svima koju su povjereni Vašoj pastirskoj skrbi.

U zajedništvu molitve i služenja Crkvi.

Alessandro D'Errico
apostolski nuncij

Preuzvišeni
Mons. **Juraj JEZERINAC**
Vojni ordinarij
ZAGREB

Misa posvete ulja u Vojnom ordinarijatu

Na Veliki četvrtak 28. ožujka u kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je misu posvete ulja u kojoj su, uz generalnog vikara o. Jakova Mamića, OCD, sudjelovali don Josip Stanić, vojni pastoralni vikar, vojni i policijski kapelani iz cijele Hrvatske, pomoćnici vojnih i policijskih kapelana te djelatnici odjela MORH-a i službe MUP-a za potporu i suradnju s Vojnim ordinarijatom, kao i djelatnici Ordinarijata.

Prije svete mise biskup je poručio svećenicima da je Veliki četvrtak spomendan Isusove Posljednje večere, ujedno i zadnji dan korizme, nazvan svećeničkim danom. To je dan koji izaziva zahvalnost na daru svećeništva i zahvalu vjernicima koji se mole za svećenike da ostanu vjerni Isusu Kristu i svome pozivu. Ovom misom posvete ulja, koja se može shvatiti kao uvod u vazmeno trodnevlje, okupili smo se kao pripadnici Vojne biskupije kako bismo obnovili i svoja obećanja, što smo ih dali na svećeničkom ređenju. Riječ je o potvrdi našeg

sakramentalnog zajedništva što ga je Isus ustanovio uoči svoje smrti na križu, rekao je biskup poručivši svećenicima: "Preporučimo u molitve i našeg fra Medu Marka, koji se nalazi u Afganistanu, a vlč. Anti Mihaljeviću želim iskrenu dobrodošlicu. U ovoj sv. misi rado se sjećamo svih svećenika: mons. Šantića, kao i drugih svećenika koji su djelovali u Vojnoj biskupiji. Sve njih preporučam u vaše molitve. Danas bismo mogli ponoviti riječi Psalmiste: 'Ovo je dan što ga učini Gospodin, radujmo i veselimo se u njemu'", rekao je biskup. ■

Vazmeno bdijenje u Vojnom ordinarijatu

Vazmeno bdijenje u kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru u subotu 30. ožujka predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s apostolskim nuncijem mons. Alessandrom d'Erricom, pastoralnim vikarom Josipom Stanićem, te vojnim kapelanima: vlč. Željkom Savićem i p. Ivanom Magdićem. Biskup je krstio i podijelio sakrament potvrde djelatnici Ministarstva obrane gđi Marti Peršin. Po mucu i smrti Kristovoj oslobođeni smo ropstva grijeha, oprani njegovom krvi, a kršteni iz vode i Duha, ušli smo u novi život s Bogom. Zato je ova noć blažena, jer u njoj je Krist raskinuo okove smrti i kao pobjednik od smrti ustao. Jedino po mucu i smrti Kristovoj možemo doći do uskrsnuća. Jer Krist je život i uskrsnuće, tko vjeruje u njega živjet će, poručio je u svojoj propovijedi biskup. ■

Uskrsna čestitka ministra obrane i načelnika GS OS RH

Poštovani pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske i djelatnici Ministarstva obrane Republike Hrvatske,

U ime Ministarstva obrane Republike Hrvatske i svoje osobno želim vam sretan i blagoslovljen Uskrs.

Kristovo nam uskrsnuće govori da sve ono što u životu radimo dobro i savjesno ima uzvišeni smisao. Toga smo potpuno svjesni danas, a mnogi od vas bili su svjesni i tijekom Domovinskog rata, kada nam je vjera u pravednost našeg cilja dala presudnu hrabrost i odlučnost. Oni koji su u toj vjeri dali svoje živote, uvijek će biti u našim uspomenama. Upravo ih se u dane uskrsnih blagdana sjećamo s osobitim poštovanjem, uvjereni u plemenitost i uzvišenost njihove žrtve.

Želim da vam slavljenje najvećeg kršćanskog blagdana udahne optimizam, nadu, snagu i vjeru u budućnost, kako onima koji će biti sa svojim obiteljima, tako i onima koji će zbog službe i zadaća biti odvojeni od njih, pa i daleko od Domovine.

Na kraju, želim da nam Uskrs svima zajedno bude nadahnuće za još bolje izvršenje naših zadaća i razvoj profesionalnih i međuljudskih odnosa. Slijedimo li to nadahnuće, naše će Oružane snage i dalje biti ponos hrvatskih građana, ali i cijelom slobodoljubivom i demokratskom svijetu. ■

Ministar obrane Ante Kotromanović

Poštovani vojnici, mornari, dočasnici, časnici, generali i admirali, pripadnici Oružanih snaga RH u operacijama i misijama potpore miru, kadeti, državni službenici i namještenici, pripadnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske,

upućujem Vam iskrene čestitke u povodu najvećeg kršćanskog blagdana – uskrsnuća Isusova!

U vrijeme kada se suočavamo s raznim poteškoćama moram istaknuti ljudskost, toplinu, odlučnost, optimizam i istinske vrijednosti koje krasi hrvatskog vojnika. Upravo je ove vrijednosti potrebno razvijati i sačuvati. Iznimno sam ponosan na pripadnike Oružanih snaga RH u zemlji i svijetu koji su od naših saveznika prepoznati kao dobri vojnici i pouzdani partneri u misijama i operacijama potpore miru te u savezničkim zapovjedništvima.

U očekivanju Uskrsa s posebnim poštovanjem prisjećamo se svih onih koji su svoje živote ugradili u mir i slobodu Lijepe Naše za miran i sretan život svih građana Republike Hrvatske.

U vrijeme iščekivanja blagdana koji pronosi nadu i vjeru u pobjedu dobrog, razmišljamo o poticajima za nadolazeće vrijeme koje nam daje snaga poruke Uskrsa. U tom duhu želim vam miran i sretan Uskrs ispunjen zdravljem, vjerom i radošću. ■

*S osobitim poštovanjem,
Načelnik GS OS RH,
general pukovnik dr. Drago Lovrić*

VOJNI ORDINARIJ - ORDINARIUS MILITARIS

Zagreb, 28. ožujka 2013.

21. HRVATSKOM KONTINGENTU U MIROVNOJ MISIJI U AFGANISTANU

Poštovani fra Marko, cijenjeni gospodine zapovjedniče brigadiru Tuškan i dragi sudionici 21. hrvatskog kontingenta u mirovnoj misiji u Afganistanu!

Obveza mi je i velika radost, kad već ne mogu fizički biti s vama, ovim putem vam čestitati Uskrs i na taj način učiniti vas dionicima moje i Isusove radosti, ali i postati sudionikom vaše radosti. Isusovo uskrsnuće znak je da je u nas položena Velika Nada koja nas vuče u svim peripetijama života kako ne bismo stali i ostali tamo gdje nam nije mjesto: naše je mjesto Vječnost. Htio bih, dragi prijatelji, da postanemo duboko radosni zbog uskrsnuća našega brata Isusa koji je tako polomio sve grobne ploče i rekao svima da je Bog čovjeka stvorio da vječno živi.

Znam da ste u svijetu koji je daleko od svijeta intimnosti vaših obitelji, prijatelja i domaće grude. Ali, znam da bez vaše prisutnosti taj dio svijeta bio bi pod strahom i nesigurnošću mira. Vaša prisutnost u Mirovnoj misiji neka bude prisutnost Mira za svako stvorenje zemlje po kojoj hodate i čije krajolike promatrate.

Budite vedri, druželjubivi, solidarni i nemojte škrtariti u obilju ljubavi i pažnje što ih možete i trebate iskazati jedni prema drugima u zajedništvu s vašim kapelanom koji je tu radi vas da ne klonete u dobru.

U ime svećenika i djelatnika Vojnog ordinarijata u RH-a, i osobno, želim Vam SRETAN USKRS!

Vaš biskup,

VOJNI ORDINARIJ

mons. Juraj Jezerinac

Proljetni susret svećenika Vojnog ordinarijata

Susret svećenika Vojnog ordinarijata u RH, koji se tradicionalno održava u tjednu iza Uskrsa, i ove je godine okupio dvadeset i pet svećenika, vojnih i policijskih kapelana, te vikare Vojnog ordinarijata, predvođenih mons. Jurjem Jezerincem, biskupom kojemu je povjerena pastoralna skrb vjernika katolika koji rade u MUP-u, MORH-u i OS RH.

Specifičan je karakter ovoga skupa jer u sebi sretno spaja tri komponente: kršćansku tradiciju Emausa, duhovnu obnovu i radni susret. K tome se sretno uklopila i mogućnost sudjelovanja svećenika na misi 2. travnja u Aržanu, za pokojnog Josipa Jovića, prvog poginulog hrvatskog branitelja. Darovao je život, kako volimo reći, na oltar slobode hrvatskog naroda i svih ljudi dobre volje što Hrvatsku drže svojom domovinom. Ustvari, ubili su ga baš na Uskrs oni koji su željeli osporiti pravo Hrvatskoj da bude slobodna, štoviše da uopće postoji. On je, iskreno vjerujemo, u vječnoj domovini. Ili je na putu da u nju uđe. Stoga za njega molimo i za njega zahvaljujemo, baš kao što molimo i zahvaljujemo, u ovakvim i u mnogim drugim sličnim prigodama, za sve naše branitelje kojima je život nasilno oduzet. Oni ga nisu sebično čuvali, samo da bi Hrvatska mogla

ponosno živjeti. Uvijek je emotivan susret s majkom i obitelji poginulog branitelja. Bilo je tako i ovaj put.

Emaus je za sudionike prigoda da čovjek u ugodnom ozračju, odlazeći iz svog stalnog prostora i rutinskog dnevnog rada, doživi Susret. Gospodina se može sresti na različite načine. On govori u savjesti svakog čovjeka, govori po tekstu Svetog pisma, govori putem liturgijskih slavlja, govori po bližnjima, govori... I mi njemu pokušavamo reći mnogo toga. Koji puta i ne tako suvisle i dobro smišljene riječi. Koji puta dobro formulirane rečenice što prenose radost i zahvalnost; ili muku, težnju, očekivanje, zbunjenost. Baš kao i u slučaju učenika što napustiše Jeruzalem, bježeći u sigurnost udaljenih prostora, s komentarom: „a mi smo se nadali“ što ga izgovaraju, činilo im se pred slučajnim suputnikom stancem. No Gospodin je blizu. S njim dijele - lome kruh. I prepoznaju ga.

Prvi je dan bio dan putovanja. Dugoga dana u naše utočište u karmelićanskom samostanu „Sv. Ilija“ u Zidinama, ususret nam je došao fra Ivan Dugandžić, i kroz tri teme (Riječ Božja u našem životu; Svećenik svjedok vjere u Godini vjere; Mjesto i uloga svećenika u svijetu) pozvao

nas na promišljanje onih sadržaja koje je pred nas stavio sveti otac Benedikt XVI. kad je otvorio aktualnu Godinu vjere.

Trećega smo dana, sunčanoga, živjeli u susretima. Najprije smo posjetili mostarski biskupski ordinarijat i mons. Ratka Perića, koji nas je ugostio kao braću na putu. Darovao nam je od svoga vremena, iskustva, pogleda na život i nadanja dio što oplemenjuje. Kratki posjet katedrali i riječi don Luke Pavlovića u prekrasnoj unutrašnjosti zdanja što formom upućuje na biblijski šator, samo je pridonio ionako lijepom dojmu.

Kratko je trajala šetnja ulicama, preko središnjeg trga zapadnog dijela Mostara, do sjedišta franjevačke provincije i crkve sv. Petra i Pavla, što svojim visokim tornjem uistinu dominira cijelim gradom. Atrij njihova samostana, samostanska kapela, knjižnica, te župna crkva, uz riječi fra Ante Marića upoznaše nas s dijelom povijesti i sadašnjosti franjevaca na ovom mjestu.

Put nas je dalje vodio, slijedeći tok Neretve, do vojarne u Čapljini, gdje su nas dočekali zapovjednik vojarne general Tomo Kolenda i njegovi suradnici časnici H-komponente vojske BiH, generalni vikar Vojnog ordinarijata BiH mons. Željko Čuturić i vojni kapelan u ovoj vojarni vlč. Ivica Turudić. Naš pravi domaćin biskup mons. Tomo Vukšić, bio je s nama od jutra. Susret na ulazu u vojarnu, hod do kapelice, prigodne riječi pozdrava, nekoliko informacija o životu i sredini u koju smo došli, te zajednički ručak u vojarni,

obilježili su ovaj dio našeg dana.

Put od Čapljine do Humca vodio nas je preko Studenaca. Kratko zaustavljanje i posjet svetištu Srca Isusova, te potom posjet Kravicama samo je upotpunio ionako lijep i dobrim sadržajima bogat dan.

Popodnevni dio donio je susret i s baštinom, s onim što se čuva u muzejima, galerijama, gliptotekama, pinakotekama... Franjevački samostan na Humcu, uz svoj redoviti pastoralni rad sa župljanima, odgaja i novi naraštaj mladića koji se kroz iskustvo novicijata pripremaju kako bi postali članovi reda. Cjelovitoj formaciji njihovih osobnosti ne malo pridonosi i činjenica da u njihovoj kući postoji i prostor koji čuva baštinu što nam dolazi iz povijesti. Čak i one jako daleke. Najstariji je eksponat ovoga muzeja star gotovo 16 tisuća godina. Tu su i predmeti iz vremena kad je stari Rim bio možda tek selo pokraj Tibera. Ima tu stvari i iz života naših predaka što naseliše ove prostore. Šetnja prizemljem, između skulptura i slika dodaje ionako bogatom doživljaju.

Zadnjega dana našega boravka u Zidinama, baveći se aktualnostima, među ostalim rješavali smo izazove što postavlja organizacija ovogodišnjeg sudjelovanja na međunarodnom vojnom hodočašću u Lourdes.

Sa smirajem dana, vrativši se na početne pozicije, tj. svatko u svoj redoviti životni i radni okoliš, ostalo je još jedino zaključiti: bilo je korisno i lijepo. ■

Sastanak odbora za organizaciju hodočašća u Lourdes

U skladu s dinamikom priprema za organizaciju 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes održan je u četvrtak 11. travnja u Vojnom ordinarijatu drugi sastanak Koordinacijskog odbora.

Sastankom su koordinirali o. Jakov Mamić i bojnik Petar Klarić te su nazočni upoznati s novostima u organizaciji i s aktivnostima provedenim od zadnjeg susreta odbora. O prijavama hodočasnika izvijestio je npr Vladimir Krpan, prijave traju do 26. travnja, a prijavljeno je 415 osoba. Izražena je zahvala Ministarstvu pravosuđa koje je prihvatilo zamolbu Vojnog ordinarijata da se u organizaciju hodočašća uključi i 10 djelatnika Pravosudne policije. Brigadir Svetko Šare predstavio je Odluku Ministra obrane o sudjelovanju djelatnika MORH-a i pripadnika Oružanih snaga RH na 55. međunarodnom vojnom hodočašću.

U nastavku su predstavnici odbora iz ministarstava, uprava i službi koje se uključuju u hodočašće iznijeli aktualnosti te preuzeli daljnja zaduženja. Očekuje se i definiranje službenog izaslanstva.

Hodočašće se održava od 21. do 28. svibnja i dio je 55. međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes, a započet će svetom misom u crkvi sv. Križa u zagrebačkom Sigetu. Slijedeći sastanak bit će održan 25. travnja.

Sastanku su nazočili generalni vikar o. Jakov Mamić, biskupski vikar za pastoral don Josip Stanić, brigadir Svetko Šare, voditelj Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu bojnik Petar Klarić, kancelar Vojnog ordinarijata Robert Stipetić, voditelj Samostalne službe MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josip Zagorščak, osobni tajnik generalnog vikara natporučnik Vladimir Krpan, predstavnik Ministarstva branitelja gđa Gorana Marić, predstavnici Pravosudne policije Ivan Vukojević i Ivan Žvigač, predstavnik Orkestra OS stn Davor Dropuljić te predstavnici HRT-a Mate Letica i Goran Perić. ■

Bogatstvo prošlosti i snaga vjere - hodočašće djelatnika MUP-a u Rim

---

Od 14. do 20. travnja u organizaciji Policijske kapelanije „Sv. Mihael arkandeo“ - Policijska akademija i Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom u Republici Hrvatskoj organizirano je hodočašće djelatnika MUP-a u „vječni grad“ Rim. Putovanje je započelo u kasnim večernjim satima ispred Policijske akademije u Zagrebu. Putem su predviđene stanke te posjet značajnim mjestima kršćanstva: Loretu i Asizu.

Posjetom gradu Loretu u središnjoj Italiji, spoznali smo duboke veze hrvatskog naroda, Katoličke Crkve i papinske države. Dubokim vezama Hrvata s ovim prostorima svjedoči legenda iz samih početaka kršćanstva po kojoj se u Loretu čuva Sveta kućica iz Nazareta, koja se je prema predaji tri godine nalazila u Trsatu, danas dijelu Rijeke. U Loretu se nalazi i Ilirski kolegij u kojem se kroz stoljeća školuju hrvatski klerici. Loreto je poznat i kao mjesto štovanja Majke Božje Loretke koja je dekretom pape 1920. godine proglašena

na zaštitnicom zrakoplovaca, čime je grad postao stjecište mnogih svjetskih putnika i hodočasnika.

Nastavak putovanja u ugodnoj atmosferi punoj dojmova iz Loreta, dovodi nas u gradić Asiz. Asiz je smješten na manjoj planini Asi, udaljen 190 kilometara od Rima, a najpoznatiji je kao rodno mjesto svetog Franje. Sv. Franjo poznat je kao utemeljitelj franjevačkog reda ili Reda male braće. Smatra se začetnikom talijanske književnosti, a samo dvije godine nakon svoje smrti proglašen je svecem. Zbog svoje zaljubljenosti u prirodu, ekolozi su ga izabrali za svog sveca zaštitnika, a u svijetu se prepoznaje kao svetac mira. Posebnošću mjesta u kojem je održano euharistijsko slavlje, u kapeli koja se nalazi u bazilici svetog Franje u Asizu, pod vođenjem našeg duhovnog voditelja fra Frane Musića hodočasnici je približen prvobitni franjevački duh.

Dolaskom u Rim u večernjim satima, smještamo se u maloj hrvatskoj oazi u srcu vječnog grada, u hrvatskom domu nazvanom po blaže-

niku dr. Ivanu Merzu. U sklopu doma nalazi se vrlo lijepo uređena kapela, a u njoj se nalaze klupe koje je blaženi Alojzije Stepinac vlastoručno izradio, za vrijeme studija u Rimu. Kao i cijeli Domus Croata, kapela je uređena s puno domovinskog naboja i vjerske simbolike.

Sljedećeg dana krećemo u obilazak znamenitosti Rima. Pod vodstvom našeg vodiča Slave Mandurića, vrsnog poznavatelja rimskih znamenitosti, otkrivamo ljepote i vjersku simboliku najvećeg kršćanskog hrama Bazilike Sv. Petra. Usponom do njezinog vrha i predivnog vidikovca preko više od 520 stepenica, s kojeg se pruža pogled na cijeli Rim spoznajemo složenost i veličanstvenost same građevine. Obilaskom Vatikanskih muzeja upoznajemo se s veličinom i grandioznošću te kulturnom vrijednošću prostora na kojem se nalazimo.

Povratkom u mir hrvatskog doma u večernjim satima sređujemo dojmove i pokušavamo pohvatati konce ogromnog kulturnog i duhovnog iskustva kojem smo svjedočili.

U srijedu 17. travnja prisustvujemo središnjem događaju našeg hodočašća, audijenciji na Trgu sv. Petra, gdje se održava susret s papom Franjom.

Posebnost cijelog događaja očituje se u prisutnosti velikog broja vjernika i posjetitelja iz svih krajeva svijeta. Pojava pape Franje proizvela je snažan osjećaj zajedništva u vjeri, bez obzira na rasu, naciju, boju kože, političku ili drugu pripadnost, te osjećaj općeg oduševljenja. Puni duha i poleta u podnevnim satima uz našeg neumornog vodiča obilazimo arhitektonske i kulturne znamenitosti Rima. Upoznajemo ljepote i posebnosti Anđeoske tvrđave, Trga Navona, građevinsku čudovitost Pantheona, ljepotu Fontane di Trevi, i zavodljivost Španjolskog trga. Vrhunac dana za mnoge bila je jedinstvena sveta misa u hrvatskoj crkvi Sv. Jeronima. Crkvu je izgradio papa Siksto V. Dalmatinac, porijeklom iz zaleđa Boke Kotorske. Važio je za „prvog modernog urbanistu“ i značajno je pridonio arhitektonsko-građevinskom oblikovanju Rima.

Sljedećeg dana krećemo prema benediktinskom samostanu u mjestu Montecassino u čijoj je kapeli održana sveta misa. Mjesto u kojem se osjeća snaga tišine i dubokog mira. Samostan koji skriva duše mnoštva vojnika i redovnika palih u vihorima burne prošlosti, jednog od najvažnijih duhovnih središta srednjovjekovne Europe.

U poslijepodnevnim satima naše je odre-

dište stari rimski grad Pompeji. Grad je uništen erupcijom vulkana Vezuva. Naš vodič kao vrsni poznavatelj povijesti Pompeja detaljno je i vrlo precizno prezentirao detalje iz života starih Rimljana.

Posljednjeg dana u Rimu, putujući najstarijom popločanom cestom rimskog carstva Via Appiom Anticom krećemo prema znamenitim katakombama sv. Kalista. U miru kapele ispod koje se nalazi najpoznatije groblje ranih kršćana održana je sveta misa pod vođenjem našeg duhovnog pastira fra Frane. U nastavku dana posjećujemo najstariju kršćansku baziliku na svijetu koju nazivaju „majka i glava svih crkava u Rimu i cijelom svijetu“. Bazilika sv. Ivana Lateranskog službeno je crkveno sjedište rimskog biskupa, pape. Uspon svetim stubama po koljenima je posebno iskustvo za svakog vjernika. Njima je po predaji Isus hodio do Poncija Pilata.

Bazilika sv. Pavla izvan zidina je jedna od četiri velike rimske bazilike i svojom monumentalnošću i grandioznošću ne ostavlja nikog ravnodušnim. Između prozora i stupova bazilike nalazi se red mozaika s portretima svih papa od sv. Petra do Benedikta VI. Flavijev amfiteatar ili Koloseum unatoč zubu vremena koji ga je nagrizao daje osjećaj dominantnosti i veličanstvenosti mjesta u kojem su Cezara „pozdravljali oni koji su odlazili u smrt“. Za neke od hodočasnika posjet crkvi Sv. Petra u okovima bio je susret sa jednom od najosebujnijih relikvija kršćanske vjere.

Okovi kojima je sv. Petar bio okovan u Je-

ruzalemu čuvaju se u centralnom dijelu bazilike. U neposrednoj blizini nalazi se poznata skulptura Mojsija koju je izradio Michelangelo. U istoj se bazilici nedaleko centralnog oltara nalazi grob velikog hrvatskog slikara minijaturiste Julija Klovića.

Unatoč umornim nogama, biti u Rimu, a ne vidjeti Konstantinov slavoluk, Rimski forum, Kapitol, Nebeski žrtvenik i Venecijanski trg smatralo bi se velikim propustom.

Posljednjeg dana hodočašća, u subotu, nakon ranog doručka krećemo na put prema Padovi, kao posljednjoj točki našeg puta po Italiji, u susret sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću, svecu hrvatskih korijena koji je bio poznati ispovjednik i promicatelj kršćanstva, rodom iz Boke Kotorske.

Svetom misom u kapeli nasuprot ispovjedaonice u kojoj je ispovijedao sv. Leopold Mandić i posjetom crkvi sv. Antuna završava duhovni dio našeg hodočašća.

Tijekom hodočašća posjetili smo mjesta i sadržaje koji su nas značajno obogatili u kulturnom, društvenom a ponajviše duhovnom smislu. Intenzitet duhovnog iskustva povećan je spoznajom da smo molitvama za osobne potrebe i potrebe naših bližnjih na mjestima gdje vjera dobiva dublji smisao zapravo osnažili sebe.

Hodočašće je završeno blagoslovom našeg sjajnog duhovnog voditelja fra Frane, a zahvaljujući vrsnom vođi puta i organizatoru Luky, uz Božju pomoć vratismo se u Zagreb točno u ponoć. ■

Sastanak odbora za organizaciju hodočašća u Lourdes

U Vojnom ordinarijatu 25. travnja održan je treći sastanak Koordinacijskog odbora za organizaciju 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes.

O. Jakov Mamić istaknuo je kako treba kvalitetno odraditi tehničku razinu ali posebno podcrtao duhovni sadržaj koji će hodočasnici koristiti. Ovom prigodom hodočasnike možemo podijeliti u tri kategorije: vjernici koji hodočaste kako bi osnažili vjeru i učvrstili moralne stavove za svoj život, bolesni koji vapiju za zdravljem te oni koji se nalaze u moralno-etičkim dilemama i pitanjima. Hodočašće im treba pružiti vjerovanje, zdravlje i nadu. Duhovnu dimenziju hodočašća uvijek naglašava i Vojni biskup.

Okupljene je pozdravio i zapovjednik hodočašća brigadni general Ivan Jurić i podupro razmišljanje o važnosti vjerničkog hodočašćenja. Smatra da se tehnička organizacija kvalitetno priprema te vjeruje da će hodočašće biti provedeno bez većih problema.

Sastankom je koordinirao bojničar Petar Klarić te izvijestio da prijave hodočasnika traju do kraja tjedna. O broju prijavljenih hodočasnika izvijestio je natporučnik Vladimir Krpan.

Upućena je zahvala Ministarstvu pravosuđa na odobrenju uključivanja desetorice djelatnika Pravosudne policije na poslovima međunarodnog osiguranja u Lourdesu koje će provoditi

s pripadnicima Hrvatske vojske i policije i drugih zemalja CIP direkcije.

Zahvala je upućena i Ministarstvu branitelja budući je omogućilo uključivanje prethodno prijavljenih hrvatskih branitelja u hodočašće. Ministarstvo je osiguralo i sudjelovanje petorice stopostotnih hrvatskih ratnih vojnih invalida na hodočašću koji su u Lourdesu redovito izrazito lijepo prihvaćeni.

Predstavnici ministarstava, uprava, sektora i službi uključenih u hodočašće iznijeli su novosti te preuzeli daljnja zaduženja. Slijedeći sastanak bit će održan 9. svibnja.

Sastanku su nazočili generalni vikar o. Jakov Mamić, biskupski vikar za pastoral don Josip Stanić, zapovjednik hodočašća brigadni general Ivan Jurić, voditelj Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu bojničar Petar Klarić, kancelar Vojnog ordinarijata Robert Stipetić, predstavnik MUP-a Josip Bukvić, predstavnik Samostalne službe MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom Mato Topić, osobni tajnik vojnog ordinarijata Marinko Nikolić, osobni tajnik generalnog vikara natporučnik Vladimir Krpan, predstavnice Ministarstva branitelja gđa Mirela Buterin i gđa Gorana Marić, predstavnik Pravosudne policije Ivan Vukojević, predstavnici Orkestra OS stn Davor Dropuljić i stn Mario Komazin te stn Srećko Žmalec. ■

U Vojnom ordinarijatu obilježen ANZAC day

Veleposlanstvo Austrije i konzulat Novog Zelanda obilježili su ANZAC day - Dan sjećanja na australske i novozelandske vojnike koji su služili i poginuli u ratovima i mirovnim operacijama 25. travnja u sjedištu Vojnog ordinarijata. Komemoracija je - uz paljenje lampiona, minutu šutnje i mirozov pod australskim, novozelandskim i hrvatskim stijegom - obilježena svetim misnim slavljem za sve poginule australske i novozelandske vojnike. Misu je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s pastoralnim vikarom don Josipom Stanićem i policijskim kapelanom PUZ-a. Uz veleposlanicu Australije gđu Susan Cox, počasnog konzula Novog Zelanda Nikolu Jelinčića, ambasadoricu Kraljevine Belgije gđu Nancy Rossignol, zamjenika korejskog veleposlanika Dohyon Kima, na svetoj misi su sudjelovali brojni prijatelji Australije i Novog Zelanda. Već tradicionalno i zagrebačka podružnica Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskog rata sudjeluje na ovoj komemoraciji. Nakon misnoga slavlja komemoraciji se pridružio i turski veleposlanik Burak Ozugergin.

Prije svete mise zamjenik australske veleposlanice Jermy Hawson se zahvalio i poželio dobrodošlicu biskupu i uzvanicima. Kratko je podsjetio na žrtve od prije 98 godina kada se 25. travnja 1915. tisuće mladih australaca i novozelanda iskrvalo na obali Galipolja u Turskoj, tada australcima i novozelanda nima nepoznatom području, a danas mjestu od velike važnosti. Više od 8700 ljudi tragično je izgubilo svoje živote u osam mjeseci dugoj vojnoj akciji, dok je samo u prvom danu sukoba više od 2000 ljudi poginulo ili bilo ranjeno.

Biskup Jezerinac je prije svete mise podsjetio na dužnost svih nas da budemo zahvalni onima koji su činili dobro i sebe dali naraštajima koji dolaze. Ovo je čin naše zahvalnosti. Ovim činom ne veličamo nikakav rat, nego ističemo bezuvjetnu žrtvu palih za slobodu naroda i zemlje.

Na prijemu nakon svete mise i komemoracije veleposlanica Cox se zahvalila biskupu što je otvorio vrata crkve i srce za ovaj događaj, zatim zagrebačkoj podružnici Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskog rata što nastavlja podržavati i obilježavati ANZAC dan sve od 2010. godine kada su posjetili Australiju i sudjelovali na tamošnjem obilježavanju ANZAC dana.

Veleposlanica Cox je podsjetila kako je stradanje Australaca i Novozelanda u I. svjetskom ratu na Galipolju u Turskoj bilo "ključni trenutak koji je oblikovao nacionalni identitet. Svakog 25. travnja okupljamo se kako bismo odali počast svim muškarcima i ženama koji su služili našem narodu - u ratovima, sukobima i mirovnim operacijama. Na ANZAC dan se također prisjećamo i važnih ratnih obljetnica. Ove godine sjećamo se jedne od najgorih epizoda koje su zadesile Australce u II. svjetskom ratu, a to je bilo iskopavanje Hellfire prolaza na željezničkoj pruzi između Burme i Tajlanda. Prije 70 godina više od 60000 australskih, britanskih, danskih i američkih ratnih zarobljenika radilo je rame uz rame sa 270000 azijskih civila. Kako su ratovi zadesili cijeli svijet, tako ni Azija nije ostavljena po strani. Više od 12500 ratnih zarobljenika je izgubilo svoje živote dok su radili na pruzi, u teško zamislivim uvjetima. Negdje oko 2800 Australaca se nikada nije vratilo kući - što predstavlja veliki gubitak za našu zemlju. Australci i Novozelanda se okupljaju diljem Australije i širom svijeta kako bi obilježili ANZAC dan, te se tom prilikom prisjećamo hrabrih pojedinaca koji su služili i koji još uvijek služe našoj zemlji, kako u vrijeme rata tako i u vrijeme mira."

Turski veleposlanik Ozugergin u obraćanju se prisjetio nadgrobne ploče na Galipolju u koju su uklesane riječi Kemala Atatürka, tadašnjeg zapovjednika turske vojske, a kasnije predsjednika Republike Turske. "Vi, junaci koji ste prolili krv i izgubili živote, sad ležite u tlu prijateljske zemlje, i zato počivajte u miru. Mi ne pravimo razliku između Johnnieja i Mehmeta koji leže jedan pokraj drugoga u našoj zemlji. Vi, majke koje ste poslale sinove iz dalekih zemalja, obrišite suze. Vaši sinovi sad počivaju u miru u našim srcima. Izgubivši živote na ovom tlu, oni su postali i naši sinovi", kaže Atatürk u poruci na ploči postavljenoj 1934. godine. ■

Uvođenje u službu kapelana Policijske kapelanije „Sv. Filip i Jakov“

Na dan Sv. Filipa i Jakova 3. svibnja, u Policijskoj upravi zadarskoj generalni vikar Vojne biskupije dr. o. Jakov Mamić uveo je u službu policijskog kapelana don Ivana Topalovića za ovu Policijsku upravu. Upravo pod zaštitom sv. Filipa i Jakova, dekretom vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca, osnovana je Policijska kapelanija „Sv. Filip i Jakov“ pri Policijskoj upravi zadarskoj, a blagdan je iskorišten kako bi se novi kapelan predstavio našim policijskim službenicima. Don Ivan Topalović i o. Jakov Mamić su u crkvi sv. Ivana u Zadru zajedno služili misu prije koje je don Ivan i formalno imenovan kapelanom. Misi su prisustvovali policijski službenici Policijske uprave zadarske predvođeni načelnikom Nevenom Paškalinom koji je kapelanu Topaloviću zaželio dobrodošlicu i uspjeh u njegovom poslanju, kao i policijski službenik za potporu Službe za

suradnju s Vojnim ordinarijatom Darko Šantek. Nakon mise svi zajedno obišli su prostorije namijenjene radu kapelanije. ■

Završni sastanak Koordinacijskog odbora

U četvrtak 9. svibnja u Vojnom ordinarijatu održan je završni četvrti sastanak Koordinacijskog odbora za organizaciju 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes koje se održava od 21. do 28. svibnja. Ono je sastavni dio hodočašća vojnika iz Europe i svijeta koje se već 55 godina održava u Lourdesu, a započelo je susretom vojnika Francuske i Njemačke poslije Drugog svjetskog rata i zajedničkom molitvom za mir u svijetu.

Viši policijski inspektor Dalibor Majsec predstavio je skicu posebne regulacije prometa u ulici Aleja Pomoraca, koja će biti na snazi u utorak 21. svibnja do polaska kolone. Na dan povratka s hodočašća, u utorak 28. svibnja, policija će osigurati parkirališni prostor u ulici Hrgovići na zagrebačkom Jarunu jer će hodočašće biti završeno zahvalom u svetištu Sveta Mati Slobode.

Duhovna dimenzija okosnica je samog hodočašća te su svi hodočasnici pozvani njegovati ju. Pozvani su pridržavati se i plana putovanja te

programa boravka na hodočašću u Lourdes.

Na drugom dijelu sastanka sudjelovali su djelatnici MORH-ova Odjela za potporu, djelatnici MUP-ove Službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom te pomoćnici vojnih kapelana koji su upoznati s detaljima i potom preuzeli zaduženja za tehničku provedbu hodočašća.

Na hodočašće se polazi nakon svete mise koju će za hodočasnike u crkvi Sv. Križa predvoditi vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s vojnim i policijskim kapelanima. ■

21. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Lourdes

U organizaciji Vojnog ordinarijata od 21. do 28. svibnja pod geslom „Lourdes – vrata vjere“ održano je 21. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Lourdes. Zapovjednik hodočašća bio je brigadni general Ivan Jurić, zamjenik zapovjednika brigadni general Mladen Fuzul, a voditelj pripadnika Ministarstva unutarnjih poslova glavni policijski savjetnik Ivica Franić.

Hodočašće je započelo u utorak 21. svibnja misnim slavljem koje je u crkvi Uzvišenja sv. Križa u zagrebačkom Sigetu predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s generalnim vikarom Vojnog ordinarijata dr. Jakovom Mamićem, biskupskim vikarom don Josipom Stanićem, vojnim i policijskim kapelanima, nekoliko svećenika koji su se pridružili hodočašću i domaćinom župnikom fra Robertom Perišićem.

U propovijedi biskup Jezerinac je u duhu gesla hodočašća podsjetio na riječi pape Benedikta XVI. o proglašenju Godine vjere koja se treba očitovati u “ponovnom otkrivanju, naviještanju i svjedočenju kršćanske vjere u Isusa Krista, koji našem životu trajno otvara nove prostore nade i životne usmjerenosti”.

Ističući iskustvo hodočašća, biskup Jezerinac predstavio je primjer bl. Ivana Merza, čija je

pobožnost prema Majci Božjoj bila posebno vezana s Gospom Lourdskom. On je kao student hodočastio u Lourdes i to hodočašće će biti jedan od trenutaka koji će ga učvrstiti u istinitosti katoličke vjere pa će se od tada, kako sam piše, sav njegov život kretati oko Isusa Krista. “I vi ćete doživjeti ljepotu Lourdesa. Vidjet ćete mnoštvo hodočasnika vojnika i policajaca, bolesnika i procesiju s Presvetim. Ići ćete križnim putem kojim hodočaste vojske svijeta, nošeni vjerom u srcu i ljubavlju prema Kristu, raspetom i uskrsnulom. Osjetit ćete da ste dio toga velikog hodočasničkog naroda, koji je nošen vjerom i željom za zajedništvom; da smo svi mi braća i sestre velike obitelji svijeta koja se zove Crkva. Čuvajte to iskustvo Crkve”, ohrabrio je hodočasnike biskup Jezerinac.

Nakon blagoslova i pozdravnih riječi zapovjednika hodočašća generala Jurića na put prema Lourdesu krenulo je nešto više od 600 hodočasnika, pripadnika Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH, djelatnika Ministarstva unutarnjih poslova, hrvatskih branitelja, pravosudne policije, osoba koje rade u državnoj upravi za zaštitu i spašavanje koji su se po dolasku u Lourdes uključili u 55. međunarodno vojno hodočašće

(PMI – Pelerinage militaire international).

Hrvatskim hodočasnicima na putu prema Lourdesu pridružili su se i hodočasnici iz Bosne i Hercegovine pod vodstvom vojnog ordinarija mons. Tome Vukšića, koji je drugoga dana hodočašća u srijedu 22. svibnja u jutarnjim satima predvodio misno slavlje u katedrali u Avignonu, a na kojem je propovijedao don Josip Tadić.

U čovjekovoj biti je su-stvaranje

U četvrtak 23. svibnja hodočasnici iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine slavili su svetu misnu žrtvu pred Spiljom ukazanja. Misu je predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s vojnim biskupom mons. Tomom Vukšićem te vojnim i policijskim kapelanima, a propovijedao je biskup Vukšić.

Biskup je u propovijedi govorio o smislu hodočašća Isusovoj i našoj nebeskoj Majci, te o veličanstvenoj ulozi koju majke imaju – one su suradnice Božje u Božjem planu stvaranja, a ta suradnja se ogleda u dostojanstvu rađanja. Na tom tragu naveo je poražavajuću statistiku prema kojoj je mnogo veći broj umrlih nego rođenih te ustvrdio da je majkama potrebno vratiti njihovo dostojanstvo koje im pripada u Božjem planu stvaranja te pozvao hodočasnike da se zauzmu za njegovo vraćanje. Pozvao je na otvorenost životu jer rađanje svakog novog čovjeka je rađanje još jedne slike i prilike Božje, sudjelovanje u Božjem stvarateljskom činu, po kojem smo Bogu slični.

Nositi križ znači suobličiti se s Kristom

Po završetku mise sudionici hodočašća održali su pobožnost križnog puta na lourdskoj Kalvariji, predvođeni vojnim biskupima Jezerincem i Vukšićem. Na postajama izmjenjivali su se predmolitelji hrvatski vojnici, pripadnici vojske Federacije BiH, hrvatski policajci, vatrogasci, predstavnici povijesnih postrojbi. Kod 14. postaje prigodni nagovor održao je biskup Jezerinac.

U nagovoru biskup je podsjetio na tvrdnju pape Benedikta XVI. kako vlada mišljenje da patnju treba odstraniti iz svijeta. No, ako čovjek nastoji izbjeći patnju, onda postaje veoma hladan, bezosjećajan za tuđu patnju. Kolikogod se čovjek bori protiv nje, i želi je odstraniti, ne može joj izbjeći. Onaj tko doista želi ukinuti patnju, mora prije svega ukinuti ljubav, upozorio je.

„Nositi križ znači suočiti se hrabro sa životom, bez naivnosti i bez zanosa. Nositi križ znači opredijeliti se da svoje neizbježne poteškoće transformiramo u moralnu energiju. Nositi križ znači biti sposoban razumjeti patnju ljudi i znati ljubiti. Nositi križ znači prihvatiti na sebe obilježje autentičnosti Isusova učenika i nasljedovatelja. Nositi križ znači biti sposoban s Isusom Kristom uspostaviti zajedništvo i jedinstvo“, rekao je Jezerinac.

Nadalje je posvijestio kako na Isusovu križnom putu spoznajemo, štujuemo i učimo služiti patnji ljudi. „Isusov križni put je škola razumijevanja, solidarnosti i čovječnosti. Vidimo kako

stravični planovi egoizma i političke moći žele ovladati našim ljudskim srcima i time ih pretvoriti u bešćutna kamena srca. Spoznali smo da mi kršćani trebamo imati kršćansko srce i ovdje smo da shvatimo kako ono mora intenzivnije kucati u skladu s Kristovim srcem, tako da uvijek budemo na strani potrebnih, onih koje je obuzela bol i teška patnja“, rekao je te ustvrdio kako smo svjedoci modernog usmjerenja života i odgoja koji je sav okrenut prema nekom „lakom životu“, prema eliminiranju križa iz programa svakodnevice.

“Križ nekima smeta i kad je obješen na zidu gdje ljudi uče biti i živjeti. Cilj je suvremenih nastojanja: ne trpjeti nikada. Istovremeno, očevitno je kako je uzaludno takvo razmišljanje i kako ono otuđuje. Unatoč takvoj neodgovornoj indoktrinaciji čovjek i danas dodirne svu gorčinu križa Kristova, ali ga ne želi nositi; gotovo da je onesposobljen i sustavno onesposobljavan za od-

govoran stav prema križu“, upozorio je biskup dodavši kako „i mi kršćani nerijetko tražimo kršćanstvo bez križa; sve činimo da ga prilagodimo ispraznom načinu života. Tkogod od nas kršćana nastoji isprazniti svoj život od boli i patnje, vara samoga sebe i ispražnjava kršćanstvo; time ga usklađuje s ispraznošću suvremenog shvaćanja života. Stoga, valja nam nositi križ u svim njegovim zahtjevima. Ne kao usud života, nego onako kako ga je Krist prihvaćao“.

Na križnom putu nošene su i zavjetne svijeće, koje su po završetku pobožnosti upaljene kod Spilje ukazanja. Svijeću je u ime sudionika iz Hrvatske zapalio zapovjednik 21. hodočašća, a u ime sudionika iz BiH biskup Vukšić.

U poslijepodnevним satima u crkvi Svete Bernardice održano je pokorničko bogoslužje koje je predvodio te održao duhovni nagovor i ispit savjesti vojni kapelan vlč. Alojz Kovaček.

Marijina škola molitve

U petak 24. svibnja hodočasnici su slavili svetu misnu žrtvu u bazilici Svete Krunice. Misu je predvodio vojni biskup mons. Vukšić u zajedništvu s vojnim ordinarijem mons. Jezerincem te vojnim i policijskim kapelanima. Propovijedao je biskup Jezerinac.

U propovijedi je s posebnom blagošću govorio o važnosti krunice te naglasio kako su veliki sveci i pape bili promicatelji krunice u svim vremena. „Ovdje smo u prekrasnom, i za vjeru važnom svetištu koje je snagom poruke Gospe Lourdske postalo svetištem svijeta. Ovu baziliku obilježava krunica, slično kao i vas dragi branitelji, koje je u Domovinskom ratu obilježavala krunica s križem kojeg ste ljubili u rovovima i na poprištima vaše izloženosti smrti. Ovdje smo, draga braćo i sestre, kako bismo uputili svoje molitve onoj koja se ovdje nazvala 'Bezgrešnim začecem', imenom i osobom nutarnje čistoće kakvu samo Bog može stvoriti. Ovdje smo da pronađemo mir srca, snagu volje kako bismo odgovorno izvršili svoje profesionalne i životne obveze.

Povijest krunice pokazuje da se Crkva u svojim teškim časovima utjecala ovoj molitvi; očito ona ima neku posebnu snagu kojom uspijeva izmoliti Božju pomoć zagovorom Bogorodice. Riječ je o molitvi koja hrani našu duhovnost i omogućuje nam da kao kršćani rastemo, jer po Mariji ona nas dovodi do dublje spoznaje Krista Isusa i njegovih svetih otajstava.

Krunica sa svojim otajstvima izražava vjeru Crkve jednostavno i svakom vjerniku dostupno. Pomaže nam steći povjerenje u Boga i prepuštiti se njemu u svojem ljudskom i kršćanskom životu. Ukazujući se ovdje u Lourdesu i u Fatimi, Bogorodica se pokazala s krunicom u ruci i preporučila je svima koji će ovdje dolaziti da mole molitvu krunice.

Poznato je kako je blaženi papa Ivan Pavao II. već od svoje rane mladosti davao važno mjesto krunici u svojem životu. Blaženi papa znao je reći da moliti krunicu znači 'moliti s Marijom i biti u školi Marijinoj. Krunica, iako je obilježena marijanskim izgledom, ona je puna Krista. U njoj je trijezno sažeta sva poruka Evanđelja. U njoj odzvanja Marijina vječna molitva 'Veliča duša moja Gospodina' - 'Magnificat' - zbog utjelovljenja Sina Božjega u djevičinom krilu'. S krunicom se kršćanski puk upisuje u Marijinu školu kako bi dopustio da ga Bog uvede u prostranstva u kojima će moćno ljepotu lica Kristova u teškim trenutcima svoga života i doživjeti iskustvo dubine ljubavi kojom nas Bog ljubi.

Otkrijmo ponovno važnost i snagu moljenja krunice, znaka naše vjere u Domovinskom ratu. Jer vjera se može izgubiti ako se molimo samo kad nas je volja. Sjetimo se da je naš marijanski narod snagom krunice imao hrabrost i snagu oduprijeti se zlu koje je nosilo ropstvo. Sjetimo se da su naši mladići i djevojke, očevi i majke, muževi i žene, u najtežim časovima svoga života i života nacije, prepoznali snagu krunice

po kojoj su se penjali u slobodu Domovine.

Danas su srca i duše mnogih branitelja, mnogih invalida, mnogih obitelji, puna gorčine i pucaju od boli, ranjeni valom zaborava i nečije želje stvaranja povijesti koja nije povijest branitelja, stvaranja 'vrednota' koje nisu vrednote naroda, ponudom sadržaja koji se nerijetko protive zdravoj pameti svakog kršćanina i čovjeka kojeg je hranila hrana mukotrpane vjere i ustrajnosti hrvatskog bića.

Danas nam je potrebna krunica: ne toliko kao dio našega nakita, nego kao mjesto povratka našega povjerenja u sebe i u Boga, kao mjesto snage za izazove koji su pred nama i neće biti laki. Uzmimo krunicu i penjimo se u slobodu", pozvao je biskup.

U večernjim satima svečano je otvoreno 55. međunarodno vojno hodočašće u bazilici sv. Pija X. Na svečanosti hrvatskim hodočasnicima su se pridružili i pomoćnik ministra unutarnjih poslova Evelin Tonković i zamjenica ministra branitelja Vesna Nađ.

Misa za sve Slavene

Sutradan, u subotu 27. svibnja, na glavnom oltaru bazilike Sv. Pija X. misu za sudionike Međunarodnoga vojnoga hodočašća koji govore slavenskim jezicima predvodio je mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u Bosni i Hercegovini, a koncelebrirali su hrvatski vojni biskup mons. Juraj Jezerinac, slovački vojni biskup mons. Frantisek Rabek, pomoćni biskup Kijeva zadužen za

rimokatolike mons. Stanislav Shyrokoriadiuk te dijecezanski vojni biskup u Zborovu u Ukrajini zadužen za grkokatolike mons. Mihail Koltun, koji je propovijedao.

Na početku misnog slavlja biskup Vukšić je pozdravio prisutne biskupe, svećenike i hodočasnike. Nazočne je pozvao na življenje riječi Svetog pisma, koje nas poziva da naša srca budu poput dječjih. Bezazlenost, nevinost i blagost su vrline na koje nas Isus poziva u Evanđelju.

Misno slavlje uzveličala je klapa HRM "Sveti Juraj" uz orguljsku pratnju Ivana Bosnara.

Euharistijsku procesiju organizirao Vojni ordinarijat

U poslijepodnevnom satima u lurdskom svetištu održana je euharistijska procesija u organizaciji Vojnog ordinarijata u RH i suorganizaciji Svetišta. Procesija je krenula iz gornje bazilike Svete Krunice, a potom se spustila niz kolonadu uz rijeku Gavu do vanjskog oltara na Trgu Esplanade. U procesiji je nošen evanđelistar, te stjegovi zemalja sudionica. Nastavljajući prema bazilici Sv. Pija X. kod Marijina kipa u procesiju su se priključili bolesnici i invalidi. Na kraju procesije išli su svećenici, te Presveti oltarski sakrament. Po ulasku u baziliku Sv. Pija X. započelo je klanjanje, na kraju kojega je francuski vojni biskup mons. Luc Ravel blagoslovio bolesnike i invalide, a potom sve hodočasnike.

Nakon procesije izaslanstva zemalja sudionica 55. međunarodnoga vojnoga hodočašća

odala su počast palim vojnicima u ratovima i položila vijenac na Trgu Peyramale. Izaslanstva su uglavnom činili vojni biskupi i predstavnici vojske. U hrvatskom izaslanstvu bio je vojni ordinarij mons. Jezerinac i zapovjednik 21. hodočašća general Jurić. U ime svih hodočasnika vijenac je kod spomenika položio mons. Ravel.

Procesija Svjetla

U večernjim satima upriličena je svečana procesija sa svijećama u čast BDM Lourdskej. U procesiji je sudjelovalo oko dvadeset tisuća hodočasnika, među kojima su bili vojnici i policajci iz 40 zemalja sudionica. Sudionici su tijekom procesije, koja je bila formirana na simboličan način u obliku krunice, molili krunicu na nekoliko jezika: latinskom, francuskom, talijanskom, nizozemskom i ukrajinskom jeziku.

Lourdski hodočasnici – graditelji mira

Na svršetku 55. međunarodnog vojno-redarstvenog hodočašća u Lourdes, u nedjelju 26. svibnja na svetkovinu Presvetog Trojstva, svetu misu u bazilici Sv. Pija X. predvodio je francuski vojni biskup mons. Luc Ravel, u zajedništvu sa 17 biskupa, 420 svećenika i uz sudjelovanje oko 25 000 vjernika hodočasnika.

Govoreći o svetkovini Presvetog Trojstva, biskup Ravel je u propovijedi pozvao hodočasnike na čvrstu vjeru u trojedinog Boga. „Mi vjernici hodočasnici pozvani smo svjedočiti svoju vjeru u

Boga Oca, Boga Sina i Boga Duha Svetoga. Samim tim uključeni smo u Božji plan i pozvani da, kao vjernici i vojnici, budemo istinski graditelji mira na ovome svijetu“, kazao je naglasivši da vjera ne izvlači vjernike iz svijeta. Kazao je da članovi Crkve nisu članovi neke sekte odvojeni od svijeta te da kršćani dijele sa svim ljudima ljepotu zemlje, sjaj mora, sklad neba, ali i patnju, nade, strepnje i radosti svih drugih ljudi. Naglasio je da vjera niti izdiže niti udaljuje vjernike od drugih ljudi pojašnjavajući da je Bog postao čovjekom i da on daruje vjeru po kojoj vjernici postaju još više ljudi snažeći ih da žive sa svim ljudskim sposobnostima. Potaknuo je hodočasnike da vjeruju Isusovoj riječi te da svakodnevno žive njegovo lice ljubavi. Progovorio je i o važnosti vjere u životu vojnika čija je misija između života i smrti, ljubavi i mržnje.

Na misi je pročitana poruka svetog oca Franje za 55. međunarodno vojno hodočašće koju je uputio kardinal Tarsicio Bertone, državni tajnik Svete Stolice, biskupu Ravelu: „Ekscelencijo, sveti otac Franjo ujedinjuje se u molitvama sa svim hodočasniciima okupljenima u Lourdesu povodom 55. PMI-a. Želja mu je da svatko od hodočasnika u Djevici Mariji otkrije i produbi vjeru u Boga koji je Otac, Sin i Duh Sveti. U ovoj Godini vjere, dragi vojnici i hodočasnici koji ste došli s raznih kontinenata i okupili se u spilji gdje ste došli zazvati zaštitu Gospe i moliti Gospodina za dar mira cijelog svijeta, moliti Gospodina i njegovu Majke da budu voditelji u životu i profesiji vojnika.

Za vrijeme ovoga hodočašća ugledajte se u

Krista koji je početak i svršetak naše vjere (Heb 12, 2). U Lourdesu vrata vjere su vam široko otvorena. Pogledom na Djevicu Mariju u dubokoj kontemplaciji, ona vas poziva da je slijedite. Ona je došla u Lourdes pomoći Bernardici u njenom traženju odnosa i dubokog prijateljstva s Kristom.

Poput Bernardice imajte povjerenje u Božju ljubav. On nikada ne napušta svoju djecu. S Bernardicom, pod budnim okom djevice Marije, dajte se poučiti u vjeri Crkve, ona će vam pomoći izdržati u vašem zahtjevnom vojničkom pozivu. Nemojte se bojati ispovijedati svoju vjeru, vi koji se često susrećete sa zlom, nasiljem i mržnjom koji zarobljavaju čovjekovo srce. Nemojte se bojati ispovijedati vjeru Crkve, sami, u grupi ili u obitelji. Nađite vremena kako bi hranili svoju vjeru, meditirajući Božju Riječ, živeći po sakramentima i nauku Crkve. Tako ćete otkriti bogatstvo vjere koja nas povezuje. Nosite hrabro Radosnu vijest onima koje susrećete. Provjeravajući vas zaštititi Gospe Lourdske i zagovoru sv. Bernardice, svima vama dragi sudionici PMI-a, vašim obiteljima, bolesnicima, ranjenicima, posebno bolesnicima u vojnoj bolnici kao i novokrštenicima i krizmanicima - ne zaboravljajući obitelji koje su izgubile svoje najmilije u vojnim sukobima - Sveti otac udjeljuje svoj očinski blagoslov.

Međunarodno vojno hodočašće koje je u lourdskom svetištu održano od 24. do 26. svibnja pod geslom "Lourdes - vrata vjere" okupilo je oko osam tisuća vojnika iz 40 zemalja. Od zemalja sudionica, prema službenoj prijavi nakon

zemlje domaćina Francuske, najviše je sudionika iz Italije. Slijede Njemačka, Hrvatska, SAD, Austrija, Irska, Velika Britanija, Španjolska, Nizozemska, Poljska. Na hodočašću sudjeluju i vojnici Hrvati-katolici iz Bosne i Hercegovine, kao i Švicarska garda.

Hrvati domaćini u Lourdesu

Po završetku 55. međunarodnoga vojnog hodočašća u nedjelju 26. svibnja, održan je tradicionalni prijam u hotelu Christina, koji su sa željom zahvale organizatorima priredili vojni ordinarij u RH mons. Juraj Jezerinac i zapovjednik 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes brigadni general Ivan Jurić.

Prijemu su uz predstavnike direkcije PMI-a, žandarmerije, drugih zemalja nazočili i francuski vojni biskup Luc Ravel i direktor PMI-a o. Blaise Rebotier.

Povratak i posjet Nici i Padovi

Sudionici vojnog hodočašća u Lourdes na povratku su posjetili Nicu i Padovu. Misno slavlje u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Nici u ponedjeljak 27. svibnja predvodio je vlč. Slavko Rajić, vojni kapelan, u koncelebraciji s vojnim i policijskim kapelanima iz Hrvatske te vojnim kapelanima iz Bosne i Hercegovine.

Na kraju mise hodočasnicima se obratio pozdravnim riječima i hrvatski dušobrižnik u Nici o. Stjepan Čukman.

Posljednja postaja hodočašća bila je slijedeći dan u Padovi. Misno slavlje u svetištu sv. Leopolda Bogdana Mandića za hodočasnike iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine predvodio je fra Frano Musić, policijski kapelan, u koncelebraciji s vojnim i policijskim kapelanima.

Neposredno prije početka svete mise hodočasnicima se obratio zapovjednik hodočašća general Jurić, čestitajući vojnicima, dočasnicima i časnicima Dan OS RH i Dan HKoV, a nakon njega hodočasnike je pozdravio mons. Elia Sarro, delegat padovanskog biskupa.

Po završetku mise hodočasnici su se uputili i na grob sv. Antuna Padovanskoga, gdje ih je dočekaao fra Nikola Šantek koji im je govorio o svetištu i životu svetog Antuna.

Ispred crkve svete Justine i Zapovjedništva logistike talijanskih oružanih snaga čije je sjedište u Padovi, dočekaao ih je i pozdravio don Luigi Godin, vojni kapelan u istom zapovjedništvu. Potom su krenuli prema domovini.

Po dolasku u Zagreb, na Jarun u svetištu Svete Mati slobode, hodočasnike je dočekaao biskup Jezerinac koji je predvodio zahvalnu molitvu te još jednom uputio pozdrave hodočasnicima. pozdravne oproštajne riječi uputili su i Ivica Franić i Ivan Jurić

Među hodočasnicima koji su se u Lourdesu uključili u 55. međunarodno vojno hodočašće osim vojnika i policajaca te vojnih i policijskih kapelana, bili su i hrvatski branitelji, predstavnici Državne službe za zaštitu i spašavanje, Pravosudne policije, Udruga proizašlih iz Domo-

vinskog rata i hrvatskog vatrogastva, te Zrinska garda i Turopoljski bandijeri, kao i predstavnici povijesnih postrojbi. Na hodočašću su bili i klapa HRM "Sveti Juraj" i Simfonijski puhački orkestar OS RH.

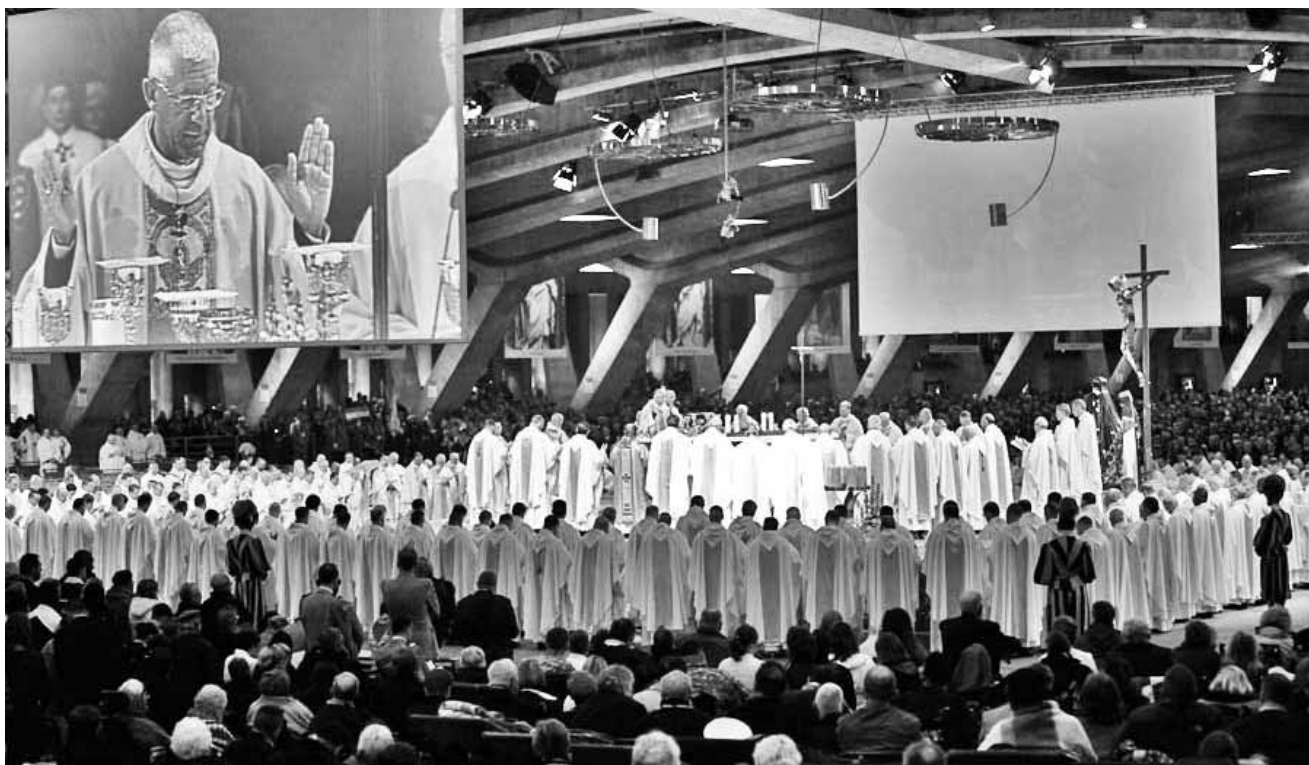
Vojni kamp na lourdskom hodočašću

Zapovjednik vojnog kampa na 55. međunarodnom vojnom hodočašću u Lourdesu satnik francuske vojske Yves Janiszewski pohvalio je hrvatske vojnike kao primjer suradnje unutar vojnog kampa, naglasivši posebno njihov hodočasnički i kršćanski duh. Pohvala se odnosila na skupinu od 10 hrvatskih vojnika i policajaca koji su doputovali u Lourdes prije početka hodočašća i uz francuske, austrijske i njemačke vojnike podigli cijeli vojni kamp.

Ovu skupinu predvodio je vojni kapelan iz Osijeka vlč. Ante Mihaljević, njegov pomoćnik poručnik Darko Bodan, djelatnik MUP-ove Službe za potporu Vojnom ordinarijatu Mato Topić te 8 policajaca i djelatnika „Alfi“.

Dolaskom hrvatskih hodočasnika u Lourdes 22. svibnja u vojni kamp se smjestilo još 70 hrvatskih časnika, vojnika i policajaca kojima je zapovijedao pukovnik Branimir Hamer.

Posebnu ulogu u osiguranju PMI-a imalo je i 20 ljudi iz Hrvatske, 5 vojnih policajaca, 5 pripadnika MUP-a i 10 pravosudnih policajaca, koji su uzorno odradili zadaće koje su pred njih stavili organizatori 55. međunarodnog vojno-policijskog hodočašća u Lourdes. ■

Susret djelatnika Vojnog ordinarijata

Od ponedjeljka 3. lipnja do četvrtka 6. lipnja u Donjim Emovcima održan je proljetni susret djelatnika Vojnog ordinarijata, djelatnika MORH-ova Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu, MUP-ove Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom te pomoćnika vojnih i policijskih kapelana. Voditelj susreta bio je don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral u Vojnom ordinarijatu.

Prema predviđenom programu prvoga dana susreta održana su predavanja iz područja biblijskih znanosti, a održao ih je dr. Ivan Dugandžić, dugogodišnji profesor na KBF-u u Zagrebu. Razmatrane su slijedeće teme: "Pitanje vlastite vjere u Godini vjere", "Čovjekova potreba za Bogom" te "Kako danas vjerovati?", a potom su djelatnici razgovarali o vjeri u vojno-redarstvenim snagama.

Djelatnici su posjetili požešku katedralu sv. Terezije Avilske, a s poviješću katedrale upoznao ih je katedralni župnik vlč. Ivica Žuljević, obišli su i kriptu katedrale te poslušali raskošne zvuke orgulja. U crkvi sv. Lovre dočekao ih je i pozdravio požeški biskup mons. dr. Antun Škvorčević te iskazao poštovanje u nastojanjima oko pružanja pastoralne skrbi za vojsku i policiju. Upoznao ih je s poviješću crkve sv. Lovre, požeškog kraja i s djelovanjem biskupije.

Potom je biskup predvodio svetu misu za djelatnike Vojnog ordinarijata te u homiliji po-

zvao na ustrajnu molitvu kako domovina Hrvatska ne bi izgubila svoju duhovnu snagu.

Drugog dana susreta obrađena su aktualna pitanja iz života i djelovanja Vojnog ordinarijata u RH pod vodstvom don Josipa Stanića, biskupskog vikara za pastoral u Vojnom ordinarijatu. Pomoćnik vojnog kapelana u Požegi satnik Antun Mandić omogućio je djelatnicima obilazak Sokolovcu i spomen-obilježju poginulih branitelja.

U poslijepodnevним satima posjetili su Kutjevo gdje ih je s poviješću crkve Rođenja Blažene Djevice Marije te s djelovanjem cistercita i razvojem vinogradarstva upoznao župnik vlč. Marijan Lukić. Potom su obišli kutjevačke podrumе koji svoj postanak kriju u davnoj 1232. godini. U nastavku programa posjetili su Pleternicu gdje su u svetištu Gospe od suza slavili svetu misu koju je predvodio vikar za pastoral. Na povratku u Požegu posjetili su etno selo Stara Kapela.

Posljednjeg dana susreta djelatnici su posjetili Vojarnu "123. brigade HV" u Požegi u kojoj je smješteno Središte za obuku i doktrinu logistike, a pozdravio ih je i zapovjednik vojarne pukovnik Milan Čorak. Zajedno su slavili svetu misu u kapeli sv. Ivana Krstitelja istoimene vojne kapelanije. Potom su obišli dio vojarne: intendantske, zdravstvene i tehničke službe, muzej naoružanja, gdje su se upoznali s obukom koju provodi Središte. ■

Operacijski tečaj za NATO kapelane

NATO škola u Oberammergau i ove godine je organizirala susret i tečaj za kapelane NATO saveza. Na tečaj se odazvalo 23. kapelana iz 16. NATO zemalja. Vojni ordinarijat u RH predstavljali su dvojica kapelana: vlč. Željko Savić i vlč. Ivan Blaževac. Operacijski tečaj se održava jednom godišnje. Želja je kroz susrete ovoga tipa razmjenjivati iskustva i educirati sve članice i partnere NATO-a o vjerskim pitanjima koja utječu na njihovu sposobnost da obavljaju službu te omogućiti zajedničko obavljanje vjerskih aktivnosti u kombiniranom djelovanju na prostorima NATO operacija. To uključuje razmatranje etike i istine, razumijevanja tehnika koje bi dušobrižnici koristili uz podršku zapovjednika kroz poslanje u multinacionalnom okruženju.

Tečaj se sastoji od predavanja iz etike, pastoralne skrbi i operativnih sadržaja koje kapelani moraju uzeti u obzir u poslanju oružanim snagama NATO-a. Kroz 5 dana održano je 19 predavanja u prijepodnevnim satima dok je popodnevni dio obuhvaćao zajedničke radionice i rad u skupinama.

Uvodni dio prvog radnog dana predstavio je američki kapelan Michael T. Klein (LTC) u kojem je želio naznačiti budućnost NATO suradnje vojnih kapelana kroz strukturu i koordinaciju uz potrebu promišljanja različitosti u nacionalnim i vjerskim dimenzijama. Upravo zbog toga je uveden rad u radionicama kako bi se promišljalo o sličnostima i različitostima te načinu suradnje u budućim vojnim operacijama.

Drugi dan započeo je s predavanjem „Pravedni mir i etički zakoni“ vojnog intendanta dr. Hartwig Von Schuberta. U uvodnom dijelu predavač je prikazao povijest razvoja današnje etike i morala kroz antičke civilizacije te prikazao utjecaj samih religija na uređenje današnjih država. Svjetski ratovi su pokazali potrebu udruživanja naroda kroz nastanak UN-a i NATO-a kako bi se spriječili daljnji konflikti i na taj način iz pravednog rata omogućio pravedan mir, naglasio je predavač.

Švedski kapelan Jerker Schmidt progovorio je o svojim iskustvima rada u vojnim misijama te se posebno osvrnuo na trenutnu situaciju u ISAF operacijama u Afganistanu.

Predavanje trećeg dana obuhvatilo je poseban osvrt na PTSP i brigu za vojnike prije odlaska u vojne misije te posebnu pastoralnu

skrb nakon povratka iz vojnih operacija. Tijekom rasprave većina kapelana je prikazala na koji način se ta brigada ostvaruje u njihovim oružanim snagama i koje su inicijative poduzete kako bi se vojnici uspješno uklopili u društvo i obitelji nakon povratka iz misija.

U popodnevnom dijelu organizirano je pješčenje do obližnjeg benediktinskog samostanu u mjestu Ettel. Upriličena je i zajednička večernja molitva na latinskom jeziku.

Četvrti dan predavanja nastojao je prikazati budućnost NATO operacija i racionalnije raspoređivanje vojnih kapelana kroz međusobnu suradnju i poznavanje stranih jezika. Želja je omogućiti djelovanje kapelana i za druge kontingente koji nemaju dušobrižnike. Naglašena je potreba edukacije i poznavanje stranih jezika kako bi se ostvarivala veća suradnja i ekonomičnost.

Norveški potpukovnik Palle Ydsteb održao je predavanje o temi: „Budućnost internacionalnih misija“ u kojem je prikazao strateške ciljeve NATO djelovanja kroz naredni period, te je pozvao kapelane da promišljaju na koji način bi se još bolje mogli uključiti u potrebama NATO sustava.

Završni dan tečaja za NATO kapelane obuhvatio je izvještaje četiriju radionica u kojima su prikazane sličnosti i različitosti sustava u kojima djelujemo te mogućnosti zajedničkog djelovanja u budućnosti. Naglašena je potreba sudjelovanja na daljnjim tečajevima ovoga tipa koji će se organizirati svake godine. Također, izražena je i želja da već sljedeće godine netko od hrvatskih vojnih kapelana održi jedno od predavanja na NATO školi.

U završnom dijelu predstavnici NATO škole čestitali su sudionicima i podijelili NATO certifikate o završenom tečaju. ■

Raščlamba 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes

Djelatnici Ministarstva obrane i pripadnici Oružanih snaga RH, predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, vojni i policijski kapelani te pomoćnici vojnih kapelana, djelatnici Samostalne službe MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH i Samostalnog odjela MORH-a za potporu Vojnom ordinarijatu u RH, predstavnici Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa, te ostalih službi koji su aktivno sudjelovali u organizaciji i provedbi 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes, okupljeni oko vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca na zagrebačkom Ksaveru održali su raščlambu ovogodišnjeg hodočašća, koje je provedeno od 21. do 28. svibnja, u srijedu 12. lipnja.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u svom obraćanju istaknuo je da je hodočašće čin vjere, a potom i baština hrvatskog naroda po kojoj smo prepoznati u svijetu i koju je potrebno čuvati.

Raščlambom je koordinirao generalni vikar Vojnog ordinarijata dr. Jakov Mamić, OCD. Zahvalio je svim ministarstvima i institucijama koje su se uključile u ovogodišnje hodočašće u Lourdes, te zapovjedniku hodočašća brigadnom generalu Ivanu Juriću i zamjeniku zapovjednika brigadnom generalu Mladenu Fuzulu. Pozvao je na vrednovanje hodočašća s aspekata koje ono nosi u sebi: duhovnog, vojnog i redarstvenog, valjanosti smještajnih kapaciteta, međuljudskih odnosa

te promoviranja Republike Hrvatske u svijetu.

Hrvatska delegacija, kao jedan od sudionika organizatora 55. međunarodnog vojnog hodočašća, ocijenjena je primjerenom, posebno zbog izvrsne organizacije procesije s Presvetim oltarskim sakramentom. Uspješnost se očitovala i u pozitivnim ocjenama crkvenih, vojnih i diplomatskih krugova kao i samih hrvatskih hodočašćnika.

Predstavnik MUP-a Ivica Franić prenio je zahvalu zamjenika ministra unutarnjih poslova Evelina Tonkovića svim sudionicima hodočašća, te vojno-redarstveno hodočašće smatra primjerenom razvoja međuljudskih odnosa i promocije Republike Hrvatske u svijetu.

Ovogodišnji zapovjednik hodočašća general Ivan Jurić bio je spriječen sudjelovati na raščlambi zbog drugih obveza, a njegove pozdrave prenio je časnik za vezu bojnik Tihomir Kordić. Izrazio je zadovoljstvo na uspješno provedenim hodočašćem te zahvalio djelatnicima Vojnog ordinarijata i ostalih službi na uloženom naporu i zalaganju što je pomoglo uspješnosti hodočašća.

Vojni i policijski kapelani, koji su na hodočašću sudjelovali kao voditelji pojedinih grupa, iznijeli su svoja zapažanja te preporuke kako bi i slijedeće 22. hodočašće u Lourdes bilo uspješno provedeno. Zacrtnane su i smjernice za pripremu 22. vojnog-redarstvenog hodočašća u Lourdes koje će biti održano od 13. do 20. svibnja 2014. godine. ■

25 godina svećeništva don Josipa Stanića

Misnim slavljem u sjedištu Vojnog ordinarijata u srijedu 26. lipnja proslavljeno je 25 godina svećeništva don Josipa Stanića, vikara za pastoral Vojne biskupije. Misno slavlje u sudioništvu vikara i vojnih i policijskih kapelana predvodio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. Prije svete mise biskup je pozdravio okupljene, a posebno slavljenika i njegovu rodbinu, posebno se prisjetivši roditelja don Josipa koji su podržali njegov svećenički put.

Braćo i sestre! Svećeničko zvanje je posebno, u odnosu na druga zvanja. Ono je dar Božjega srca. Svećenik je dar za Crkvu i za svijet. Zato su svećenici prvi radnici na polju civilizacije ljubavi. Sam Bog poziva mlade ljude u svoju službu. Hoće li se prepoznati i odazvati ovisi o njima, ali i podršci sredine, posebno roditelja.

Tko je svećenik? Apostol Pavao kaže da je svećenik iznad svega "upravitelj Božjih otajstava" (1 Kor 4, 1-2). Upravitelj nije vlasnik, nego onaj kojemu vlasnik povjerava svoja dobra da njima ravna po pravедnosti i odgovornosti. Upravo tako i svećenik prima od Krista dobra spasenja, kako bi ih na doličan način rasporedio osobama kojima je poslan. Riječ je prije svega o dobrima vjere. To znači da je svećenik prije svega čovjek Riječi Božje, poslan u ime Kristovo i Crkve da naviješta evanđelje. On je čovjek sakramenata, čovjek "otajstva vjere". Snagom vjere on pristupa nevidljivim dobrima koja čine baštinu Otkupljenja što ga je ostvario Sin Božji Isus Krist u današnjem svijetu.

Svećenik je glasnik Božji. On ne prenosi i ne propovijeda svoju istinu nego Božju. Zbog toga mora računati i na otpor, jer Božja i ljudska istina često su u suprotnosti. Blaženi Stepinac je rekao da je "uzvišeno biti duhovni pastir, jer to je poslanje Velikog pastira, Dobroga pastira, koji je položio život svoj za ovce svoje.

Dragi don Josipe! Kad je blaženi papa Ivan XXI-II. pokazao svojoj majci biskupski prsten, ona mu je rekla: "Sinko, nikada toga prstena ne bi bilo, da prije toga nije bilo prstena na mojoj i tatinoj ruci". Sigurno je da bi se

vaši roditelji veselili danas zajedno s nama, no Bog je odredio drugačije. Pozvao ih je prije nego što ste vi kao djeca očekivali. Stoga smo im zahvalni na daru vašega života i svećeništva koje su prepoznali u vama još kao u mladog dječaka i u tome vas podržali.

Slaveći danas 25. obljetnicu Vašeg svećeničkog služenja Bogu i hrvatskom narodu, zahvaljujemo Bogu na daru Vašeg svećeništva. I dok Vam danas čestitamo, zahvaljujemo Vama, kao i vašoj redovničkoj zajednici na pomoći, posebno u Vojnom ordinarijatu kroz Vaše služenje u Policijskoj akademiji, a sada u Upravi Vojnog ordinarijata. Znam da Vam nije lako, ali vaše povjerenje u Boga i odnos prema ljudima olakšava Vam teret poslanja.

Onaj koji je započeo u vama dobro djelo, neka ga i dovrši. Želimo i Gospodina molimo da učini još puno lijepoga i da se po Vama i u Vama proslavi, kazao je na kraju propovijedi. ■

LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA

14. 03. 2013.

Udruga specijalne policije BATT Split, zajedno sa Specijalnom jedinicom policije Split, obilježila je 22. obljetnicu osnutka postrojbe i dana Udruge otkrivanjem spomenika. Obilježavanje obljetnice započelo je svetom misom u crkvi Gospe od zdravlja u Mravincima i polaganjem vijenaca na centralnom spomeniku poginulim pripadnicima Specijalne jedinice policije BATT nakon čega je otkriveno spomen-obilježje "Velebitska stina". Sveto misno slavlje predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac.

Na kraju programa pripadnici SJP Split izveli su dvije pokazne vježbe u kojima su demonstrirali spremnost i obučenosť u izvršavanju zadaća. Nakon minute šutnje kojom je odana počast poginulim specijalcima i svim onima koji su dali svoje živote u obrani Domovine, nazočnima su se obratili zapovjednik SJP BATT Anton Dražina, predsjednik Udruge Ivica Glavota, predsjednik Udruge Specijalne policije Josip Klemm, župan splitsko-dalmatinski Ante Sanader i izaslanik ministra unutarnjih poslova načelnik Policijske uprave splitsko-dalmatinske Zoran Petričević. Pripadnicima SJP BATT čestitali su još jednu obljetnicu, te im zahvalili na dosadašnjoj nesebičnosti, na hrabrosti i požrtvornosti, koju su iskazali kako u Domovinskom ratu, tako i u obavljanju svojih redovnih zadaća.

15. 03. 2013.

Vjernici Vojne kapelanije „Sv. Ilija prorok“ iz Petrinje sudjelovali su od 12. do 15. ožujka na duhovnim vježbama u vojnom hotelu „Zagreb“ u Splitu. Voditelj duhovnih vježbi bio je o. Mirko Vukoja, vojni kapelan Bojne za specijalna djelovanja iz Delnica. Tema je bila Gospodnja molitva „Oče naš“, a voditelj je kroz trodnevna razmatranja u svjetlu Isusova naučavanja približio značenje svake riječi u molitvi koju svakodnevno upućujemo Gospodinu.

„Molitvu Očenaša primili smo i naučili od Gospodina Isusa. Jedinorođeni Sin je učitelj naše molitve. Utjelovljena Riječ u svome čovječjem srcu poznaje potrebe svoje braće i sestara ljudi, i objavljuje nam ih... Razmatrajući red i sadržaj Očenaša molitelj ima pred očima svu veličinu ove molitve, te će ju autentičnije i uvjerljivije moliti“, kazao je.

Polaznici duhovnih vježbi su uz svakodnevna razmatranja sudjelovali i u euharistijskim slavljenjima. Prvoga dana u župnoj crkvi Presvetog Srca Isusovog na Visokoj. Drugoga dana hodočastili su Majci Božjoj Lurdskoj u svetište Vepric pokraj

Makarske gdje su uz pobožnost križnog puta imali priliku primiti sakrament pomirenja, a hodočašće su završili misnim slavljem. Pri povratku iz Splita u Petrinju polaznici duhovnih vježbi posjetili su nacionalno svetište Crkvu hrvatskih mučenika u Udbini gdje su svetom misom završili duhovne vježbe. Nakon misnog slavlja čuvar svetišta i udbinski župnik mons. Tomislav Rogić vojnicima je pokazao svetište.

Istoga dana: U vojarni Kovčanje na Malom Lošinj, od 12. do 15. ožujka, održan je proljetni turnus duhovnih vježbi za djelatnike HRZ-a i PZO-a i ZZP-a koji rade u vojarni "Pukovnik Marko Živković". Kroz niz predavanja, voditelj duhovnih vježbi o. Viktor Grbeša potaknuo je sudionike na promišljanje o istini koja vodi do slobode i naposljetku do ljubavi prema Bogu, bližnjima i domovini.

Za vrijeme duhovnih vježbi osim predavanja, misnih slavlja i druženja, djelatnici su posjetili i upoznali povijest i znamenitosti grada Malog i Velog Lošinja, Cresa, Osora, te mjesta Lubenice i Čunski.

17. 03. 2013.

U sklopu vojnih vježbi koje se održavaju na Slunjskom poligonu gospički kapelan vlč. Ivan Blaževac zajedno s pomoćnikom satnikom Juricom Hećimovićem obišao je pripadnike 1 MTB GMTBR „Vukovi“ i pripadnike GOMBR-e bojne „Sokolovi“ te zajedno s njima slavio nedjeljnu svetu misu.

Duhovnost je svakako potrebna pogotovo u zahtjevnim pripremama za vojne vježbe. „Da bi u vježbi uspjeli potrebno je složno raditi. Imat ćete priliku pokazati ono najbolje od sebe, ono za što ste se pripremali, ali bez zajedništva teško ćete se uspeti na brdo“, poručio je okupljenima kapelan Blaževac.

18. 03. 2013.

Vojni ordinarij uputio je preko apostolskog nuncija u RH mons. Alessandra D'Errica pismo papi Franji čestitajući mu na izboru za nasljednika sv. Petra. U pismu biskup Jezerinac između ostalog piše: Vijest o izboru nasljednika sv. Petra, biskupa Rima i pastira Crkve katoličke u osobi kardinala Jorgea Maria Bergoglia, koji je uzeo ime Franjo, sve nas je obradovala u Vojnoj biskupiji u Hrvatskoj. Duboko uvjereni u djelo Božje među nama, tu radost želimo podijeliti s Vama [nuncijem] i čestitati Vam na izboru od sveg srca. Svetom Ocu po čijemu služenju Isus Krist nastavlja utvrđivati svoju Crkvu u vjeri, obećajemo moli-

tvenu potporu, poslušnost i odlučnu solidarnost sa siromasima među nama.

Istoga dana: Don Ivan Bodrožić održao je predavanje o temi „Policajac – redarstvenik pred Isusovom mukom, smrću i uskrsnućem“ u prostorijama Policijske uprave karlovačke. Predavanju su nazočili djelatnici policijske uprave, predstavnici iz svih policijskih postaja s područja PU karlovačke s načelnikom Tomislavom Kotićem i dekanom Karlovačkog vojnog dekanata preč. Andrijom Markačem. Predavanje je održano kao dio pripreme za nadolazeći blagdan Uskrsa u organizaciji Vojne kapelanije „Blaženi Alojzije Stepinac.

Istoga dana: U dnevnom listu „24 sata“ (večernje izdanje, 18. 3. 2013, str. 24.) pojavila se „notica“: „Što će reći Kaptol na poruke Pape“ Tihomira Ladišića kojom insinuirao negativan odnos Vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca na izbor pape Franje kao i na biskupovu udaljenost od nakana Svetog Oca glede gradnje Crkve siromaha.

Začuduje nas takav stav gospodina Ladišića, tim više što uvaženi novinar nije pratio stavove mons. Jezerinca kako s obzirom na izbor svetog oca Franje tako ni na njegov odnos prema Crkvi siromaha. Kad bi on to doista znao, onda ne bi mogao prešutjeti činjenicu da se biskup Jezerinac odrekao ponuđenog stana i da je stanovao kao biskup u jednoj maloj sobi jednog župnog ureda u Zagrebu. A glede zgrade „na Ksaveru optočene mramorom“, novinar Ladišić očito ne razlikuje „kamen“ od „mramora“ i zaboravlja da Vojni ordinarij nije određivao kakvu će zgradu Vlada graditi, nego se zauzimao da se ona sagradi sa što manje sredstava, te da se Vladi uštedi barem na građevnoj parceli. Biskup Jezerinac se ponašao u skladu s Ugovorom između Svete Stolice i Republike Hrvatske u kojemu stoji da će „Vojni ordinarij svoje sjedište imati u Zagrebu“, a sve ostalo bilo je u nadležnosti ministarstava.

S obzirom na to da na www.vojni-ordinarijat.hr „o izboru pape Franje do ovog trenutka još nema niti jedne jedine riječi“, biskup Jezerinac je o tom radosnom događaju govorio u svim svojim homilijama, slavio je misu zahvalnicu za njegov izbor, poslao je svoju iskrenu čestitku u kojoj je izrazio duboku radost i zahvalnost Bogu te ne smatra da je nedostatak „jedne jedine riječi“ pokazatelj istinskog osjećaja Vojnog ordinarija o izboru novog pape.

Vojni ordinarij zahvaljuje svima koji svojim objektivnim pristupom mogu pomoći da se nakane Svetog Oca implementiraju u hrvatski puk, a osobito u one koji su povjereni vojnom i policijskom biskupu u Republici Hrvatskoj. (Zagreb, 18. ožujka 2013., Generalni vikar Vojnog ordinarijata, dr. o. Jakov Mamić, OCD)

19. 03. 2013.

Vjernici Vojne kapelanije „Sv. Ilija prorok“ u Petrinji proslavili su svetkovinu sv. Josipa mišnim slavljem u vojnoj kapeli. Mnoštvo pripadnika gardijskih bojni „Gromova“ i „Tigrova“ te pripadnika Logističke pukovnije, Opslužništva vojarne te satnije veze sudjelovalo je u misnom slavlju koje je predvodio vojni kapelan don Milenko Majić.

U propovjedi kapelan je pokušao istaknuti nekoliko kreposti i vrlina koje su krasile svetog Josipa a koja se mogu iščitati iz novozavjetnih tekstova o rođenju Isusa Krista. Kapelan je istaknuo Josipovu pravednost, poslušnost, poniznost i radnost. Kreposti i vrline kojih je sve manje u današnjem svijetu, a tako lako nam mogu olakšati ovozemaljski život te pomoći kročiti prema vječnom. Na kraju propovijedi kapelan je citirao odluku Hrvatskog državnog sabora iz 1687. godine kojom se sveti Josip jednoglasno proglašava zaštitnikom kraljevine Hrvatske, a koju još ni jedan kasniji saziv Hrvatskog sabora nije dokinuo ili opozvao. Citirajući tu odluku kapelan je pozvao hrvatske vojnike na molitvu svetom Josipu kako bi potaknuo i nadahnuo odgovorne u vršenju državničke službe u promicanju istinskog općeg dobra za hrvatski narod i domovinu Hrvatsku.

Istoga dana: Na poziv gradonačelnika grada Zaprešića Željka Turka, polaznici i djelatnici Ratne škole Ban Josip Jelačić, predvođeni zapovjednikom škole brigadnim generalom dr. Slavenom Zdilarom u Zaprešiću su svečano obilježili blagdan svetog Josipa, zaštitnika Hrvatske domovine i Ratne škole.

Nakon prijema kod gradonačelnika te pokazne vježbe dijela pripadnika Počasno-zaštitne bojne GS OS RH, izaslanstva Ratne škole, grada Zaprešića te predstavnika udruga proizašlih iz Domoinskog rata položila su cvijeće na spomenik poginulim braniteljima Domoinskog rata, a vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac predvodio je svetu misu u kapeli sv. Josipa u Novim dvorima.

Svečanost je uveličala klapa HRM-a Sveti Juraj, Pučki orkestar grada Zaprešića, Kuburaško društvo Ban Josip Jelačić te Zaprešićke mažoretkinje. Izaslanstva su položila cvijeće i na obiteljsku grobnicu Jelačićevih, a prigodnim govorom obratio se i zamjenik načelnika GS OS RH za planove i resurse kontraadmiral Ante Urlić.

U Visokoj školi za poslovanje i upravljanje Baltazar Adam Krčelić, nakon uvodnog predavanja dekana dr. Vinka Morovića, predavanje o banu Josipu Jelačiću održala je dr. Agneza Szabo, uz prigodno obraćanje kontraadmirala Ante Urlića, gradonačelnika Turka te riječi zahvale brigadnog generala dr. Slavena Zdilara.

Istoga dana: Započela je selekcija prijavljenih za commando obuku koji bi željeli postati djelatnici Bojne za specijalna djelovanja. Za početak ozbiljnijeg pristupa u zahtjevnu obuku, slavili su sv. misu u Spomen-sobi vojarnje, koju je predvodio p. Mirko Vukoja.

20. 03. 2013.

U Zagrebu je održan je prvi sastanak Koordinacijskog odbora za organizaciju 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes.

21. 03. 2013.

93. zrakoplovna baza HRZ i PZO dostojanstveno je obilježila 20. obljetnicu stradanja hrvatskih branitelja koji su poginuli od 18. do 23. ožujka 1993. godine u Škabrnji u obrani dostignutih crta u VRO "Maslenica". Susret sjećanja i zahvale desetorici poginulih hrvatskih branitelja: Marijana Grdovića, Marina Jeraka, Milana Mrdalja, Šimu Smolića, Darka Torbarinu, Mladena Veleslavića, Zorana Bašića, Radu Bilavera, Slavka Eraka i Ivana Klarina, pripadnika 93. zb i 7. domobranske pukovnije održan je na mjesnom groblju Sukošan-Debeljak i kod Spomen-obilježja u Škabrnji. Tom prigodom počast poginulim braniteljima odalo je izaslanstvo 93. zb predvođeno zapovjednikom pukovnikom Karolom Lučanom, zatim ratni zapovjednici 93. zb i 7. domobranske pukovnije, izaslanstva Ureda državne uprave u Zadarskoj županiji, Grada Zadra, općina Sukošan i Škabrnja, Udruga iz Domovinskog rata te ratni prijatelji poginulih branitelja.

Bio je to jedan od najtragičnijih događaja iz Domovinskog rata na prostorima zadarskog bojišta kada je u žestini neprijateljskog napada u obrani crta dostignutih u operaciji „Maslenica“ u Škabrnji stradalo deset hrvatskih branitelja. Za šestoricu njih dugo vremena se nije znala sudbina, tijela su naknadno razmijenjena i pokopana.

„Ovim susretom sjećanja i zahvale za hrvatske branitelje koji su poginuli u snažnim borbama nakon akcije „Maslenica“ braneći prostore oslobođene u toj akciji u Škabrnji iskazujemo naše poštovanje za njihovu žrtvu, za darovani život za slobodu Domovine. Sjećanje pobuđuje snažne emocije, sve su to bili istinski junaci, domaći ljudi koji su spremno branili svoje domove i mjesta. Njihova je veličina upravo u toj nesebičnosti i ljubavi koju su tako snažno posvjedočili za slobodu svoje Domovine“, kazao je u pukovnik Lučan tijekom odavanja počasti u Sukošanu i Škabrnji. Svetu misu zadušnicu služio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s vojnim kapelanom o. Ivom Topalovićem, mjesnim župnicima Sukošana-Debeljaka i Škabrnje don Tomislavom Sikirićem i don Josipom Lisicom,

a u programu sjećanja i zahvale sudjelovali su i klapa HRM-a „Sveti Juraj“ i župni zbor Sukošan-Debeljak.

22. 03. 2013.

Duhovne vježbe za pripadnike vojnih kapelanija: „Sveti Ivan Krstitelj“ iz Požege, „Sveti Sebastijan“ iz Đakova i „Sveti Valentin“ iz Zagreba održane od 19. do 22. ožujka u vojarni „Kovčanje“ na Lošinju vodio je p. Zdravko Barić.

U radosnom i duhovnom ozračju proveli su dragocjene dane za rast u vjeri. Program duhovnih vježbi omogućio im je atmosferu prožetu duhovnim nagovorima, pjesmom i molitvom.

Istoga dana: Veleposlanica Australije gđa Susan Cox posjetila je Vojnog biskupa.

24. 03. 2013.

Na nedjelju Muke Gospodnje (Cvjetnicu) u Vojnom ordinarijatu na Ksaveru, vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je svečano misno slavlje.

25. 03. 2013.

U vojarni „Pukovnik Milivoj Halar“ u Dugom Selu održana je uskrsna ispovijed za djelatnike Vojne kapelanije „Sv. Antun Padovanski“. U pokorničko bogoslužje uveo je vojni kapelan vlč. Željko Savić koji je zajedno s o. Ivanom Magdićem bio na raspolaganju za ispovijed. Zatim je slavljena sveta misa koju je predvodio vlč. Željko.

26. 03. 2013.

U katedrali sv. Vida u Rijeci služena je sveta misa koju je predvodio p. Mirko Vukoja, dušobrižnik riječke Policijske kapelanije „Sveti Vid“. Misa je služena povodom svetkovine Uskrsa i za sve poginule hrvatske branitelje, preminule djelatnike Policijske uprave primorsko-goranske i njihove članove obitelji.

Istoga dana: U karlovačkoj crkvi Presvetoga Srca Isusova slavljena je sveta misa uoči Uskrsa za djelatnike vojno-redarstvenih snaga vojnih kapelanija iz Zapovjedništva Hrvatske kopnene vojske, Pukovnije veze, Pukovnije vojne policije, Doma Zapovjedništva HKoV, Inženjerijske pukovnije te PU karlovačke. Svetu misu predvodio je fra Matija Koren iz župe Presvetoga Trojstva u Karlovcu u konceleciji s mons. Ferdinandom Vražićem, vojnim dekanom preč. Andrijom Markačem i vojnim kapelanom vlč. Vladom Mandurom.

Prije početka misnog slavlja pružena je mogućnost nazočnim vjernicima za sakrament pomirenja. Pozivu za ispomoć kod ispovijedanja odazvali su se svećenici iz karlovačkih župa Hrnetića i Mahična i te domaćin u Novom centru karlovački dekan preč. Norbert Ivan Koprivec.

Crkvu su ispunili spomenuti vjernici vojno-redarstvenih snaga iz Karlovca i okolice predvođeni svojim zapovjednicima, brigadnim generalom Mladenom Fuzulom sa suradnicima iz Zapovjedništva Hrvatske kopnene vojske te zamjenikom načelnika PU karlovačke Ivicom Porubićem sa suradnicima.

Svetoj misi nazočio je i župan Karlovačke županije Ivan Vučić s najbližim suradnicima i zamjenica gradonačelnika Grada Karlovca gđa Marina Kolaković sa suradnicima te predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata i ostali vjernici.

Istoga dana: Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u pratnji predsjednika Zajednice udruga hrvatskih branitelja Domovinskog rata Toma Kačinarija posjetio je zatvorenike branitelje u lepoplavskoj kaznionici. Biskup je predvodio misno slavlje u zajedništvu s lepoplavskim kapelanom Josipom Krčmarom u prepunoj kapeli bl. Alojzija Stepinca. Misno slavlje pjevanjem je animirao zbor kaznionice.

Neposredno prije misnog slavlja biskup se susreo s upraviteljem kaznionice Miljenkom Mavrinom i njegovim zamjenikom Zvonimirom Penićem.

Poslije sv. mise upriličeno je druženje na kojemu je biskup podijelio zatvorenicima krunice i Uskrsnu poruku koju je uputio vojnicima i policajcima.

Istoga dana: Duhovna priprema petrinjske vojne kapelanije za slavlje najveće kršćanske svetkovine Uskrsa osobito se očitovala sudjelovanjem u slavlju sakramenta svete ispovijedi velikog broja vjernika vojnika. Pripadnici Oružanih snaga RH na službi u petrinjskim vojarnama „Zrin“ i „Pukovnik Predrag Matanović“ pristupili su sakramentu pomirenja.

Uz vojnog kapelana don Milenka Majića u ispovijedanju vojnika pomogli su i svećenici Sisačkog i Petrinjskog dekanata Sisačke biskupije. Nakon sakramenta svete ispovijedi vojni kapelan služio je svetu misu u vojnoj kapeli sv. Ilije proroka.

27. 03. 2013.

U kapeli Majke Božje Kamenitih vrata slavljena je sveta misa, kao duhovna priprema djelatnika Policijske uprave zagrebačke za blagdan Uskrs. Duhovnoj pripravi uz zamjenika načelnika PU zagrebačke Dubravka Teura, načelnika Sektora i voditelja Odjela, nazočio je i veći broj djelatnika Policijske uprave zagrebačke.

Na misi su bili nazočni predstavnici braniteljskih udruga: Udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja – „Hrvatski Feniks“, Udruga roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba i Udruga udovica poginulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba.

Duhovna priprema započela je ponudom i mogućnošću svete ispovijedi, a ispovijedao je poli-

cijski kapelan don Marin Drago Kozić.

Vrhunac duhovne pripreme ostvaren je u slavljenju svete mise, koju je služio don Marin. U propovijedi kapelan je istaknuo da ozračje ovog Uskrsa jest osjećaj gladi i žeđi za novom nadom. Nju jedino može ponuditi Uskrsli. Koliko god nekima izgleda uzaludan život po Kristu, nama vjernicima on je jedina nada. Hvalospjev uskrsnoj svijetli poziva nebo i zemlju da se ujedine u radosti Kristova uskrsnuća. Kroz nadu se ponovo vraća život i mi stresamo strah, depresiju, bezvoljnost i počinjemo graditi iznova. Stoga svakom preplašenom i beznadnom srcu dovikujemo: Krist je pobijedio smrt, a i ti s njim. Raduj se! Svima vama želim sretan Uskrs! Uskrs koji obnavlja sve što je u tami, Uskrs koji daruje novi život, Uskrs koji briše uplakane oči, Uskrs koji nas vodi na nove izvore i daje nam novu snagu.

Istoga dana: Nakon pružene prilike za sakrament pomirenja za sve koji su to poželjeli, u BSD-u u Spomen-sobi slavljena je euharistija kao bliža priprema za blagdan Uskrsa, koju je predvodio p. Mirko Vukoja. „Naš jedini učitelj života, Krist Gospodin, kojega Otac nije poštedio, pokazao nam je jedini izlaz iz začaranog kruga kroz tjesnac svoje muke i sramotne smrti prema uskrsnuću. Njemu nitko život ne oduzima, on ga predaje kako bi mi svi zadobili sve izgubljeno i još neizrecivo više. Naziva nas svojim prijateljima i braćom jer nam je povjerio tajnu svoje duše. Darovao nam je sebe i sve svoje, zadnju kap krvi svoje i zadnji dah bića svoga“, kazao je.

28. 03. 2013.

Veliki četvrtak u Vojnoj kapelaniji „Sv. Petar i Pavao“ obilježen je uz sudjelovanje vojnika kojima je svećenik u ime Isusovo oprašao noge kao gestu ljubavi i služenja ljudima. Ulazak u misterij svetog trodnevlja bio je u glavnim mislima propovijedi, kako to i liturgija nalaže, razmatrajući uspostavu sakramenata sv. mise i svećeništva te zapovijedi ljubavi po uzoru na onu Kristovu.

Istoga dana: Na Veliki četvrtak u kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je misu posvete ulja.

Istoga dana: Na Veliki četvrtak u kapeli Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je misu večere Gospodnje. Suslavili su vojni pastoralni vikar don Josip Stanić i vojni kapelani o. Dragan Majić, DI, i vlč. Željko Savić. Propovijedao je don Josip. U homiliji je posvijestio važnost triju događaja koje slavimo na Veliki četvrtak – ustanovljenja euharistije, svećeničkoga reda te zapovijedi ljubavi, koju je Isus dao apostolima na Posljednjoj večeri.

29. 03. 2013.

Obrede Velikog petka predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u suslavlju s vlč. Josipom Stanićem, pastoralnim vikarom te dvojicom vojnih kapelana: p. Draganom Majićem i vlč. Željkom Savićem. Biskup je u homiliji naglasio svu dramatiku i važnost Velikog petka, istaknuvši pritom da je poziv toga blagdana svim kršćanima da stanu uz Kristov križ.

30. 03. 2013.

Vazmeno bdijenje u kapeli Vojnog ordinarijata predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac. Biskup je krstio i podijelio sakrament potvrde djelatnici Ministarstva obrane gđi Marti Peršin.

31. 03. 2013.

Komemorativnim skupom na Plitvicama obilježena je 22. obljetnica pogibije Josipa Jovića koji je kao prva žrtva Domovinskog rata poginuo u akciji "Plitvice" upravo na Uskrs 1991. godine. Prvom hrvatskom redarstveniku počast je odana polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća podno spomen-obilježja. Uz Josipovu majku Mariju, položen je i zajednički vijenac predsjednika Republike, predsjednika Sabora i predsjednika Vlade te brojnih drugih izaslanstava među kojima i Ministarstva obrane i Oružanih snaga.

Komemorativni skup na Plitvicama završio je molitvom koju je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. "Josipe Domovina ti je bila draža od života", kazao je mons. Jezerinac te dodao kako nas Josip Jović i svi drugi poginuli branitelji opominju da hrvatsku treba graditi u slozi, zajedništvu, poštenju i pravednosti.

02. 04. 2013.

U Aržanu je obilježena 22. godišnjica pogibije prvog hrvatskog redarstvenika Josipa Jovića. Svečanost je započela polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na njegovom grobu. Cvijeće i svijeće na grob Josipa Jovića položili su članovi njegove obitelji, predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, Grada Imotskog i općina s područja Grada Imotskog, te predstavnici braniteljskih udruga, nakon čega je slavljena misa zadušnica u župnoj crkvi Svih Svetih u Aržanu za Josipa Jovića i sve branitelje Domovinskog rata. Svetu misu predvodio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, u sudioništvu s generalnim vikarom dr. o. Jakovom Mamićem i vojnim i policijskim kapelanima. Prije svete mise biskup je pozdravio gospođu Mariju, majku pokojnog Josipa kao i svu njegovu prisutnu rodbinu.

U osnovnoj školi Josipa Jovića u Aržanu upriličena je svečana akademija na kojoj se nazočnima obratio zamjenik ministra unutarnjih poslova

Evelin Tonković: „U temelje naše mlade Domovine Josipov život je ugrađen, kao što je ugrađen i nemjerljivi doprinos cijele hrvatske policije, jedine institucije koja je prije dvadesetak godina bila u stanju organizirati obranu države. Vama, draga obitelji Jović, ne treba nikakav podsjetnik za Vaš nenadoknadiivi gubitak. Vi svoja sjećanja nosite svakodnevno, samozatajno, a mi se Vašoj uspomeni možemo samo pokloniti. Ovaj dio naše Domovine dao je nemjerljivi doprinos u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.“ Tonković se, na kraju govora, zahvalio obitelji Jović i svim drugim obiteljima poginulih hrvatskih branitelja.

05. 04. 2013.

Susret svećenika Vojnog ordinarijata u RH, koji se tradicionalno održava u tjednu iza Uskrsa, i ove je godine okupio dvadeset i pet svećenika, vojnih i policijskih kapelana, te vikare Vojnog ordinarijata, predvođenih mons. Jurjem Jezerincem.

11. 04. 2013.

U Vojnom ordinarijatu održan je drugi sastanak Koordinacijskog odbora za organizaciju 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes.

Istoga dana: Djelatnici HRZ i PZO-a, Pukovnije veze i ZzP-a, hodočastili su u "Dolinu kardinala". Hodočašće je započelo obilaskom muzeja bl. Alojzija Stepinca uz stručno vodstvo kustosice s. Anđelite Šokić. Nakon molitve na grobu blaženika u zagrebačkoj katedrali krenuli su prema Krašiću. Misno slavlje u crkvi Presvetog Trojstva predvodio je vojni kapelan o. Viktor Grbeša.

Nakon svete mise krašički župnik velečasni Dražec Kučan pokazao je kuću u kojoj je u zatočeništvu proveo bl. Alojzije Stepinac. Nakon opuštenog druženja, nastavili su putovanje žumberačkim krajem, posjetili svetište Majke Božje Dolske u Dolu Pribičkom uz pratnju župnika Stjepana Dijaneža. U Sošicama su posjetili etnografski muzej kod sestara bazilijanki te rimokatoličku i grkokatoličku crkvu.

13. 04. 2013.

„Nakon oslobađajućih presuda generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču, od ove godine slavimo s još većim ponosom naše obljetnice vojnih postrojbi, pa prema tome i 22. obljetnicu Prvog hrvatskog gardijskog zdruga, koji je bio najelitnija Hrvatska vojska u vrijeme agresije na Hrvatsku, sastavljena od dragovoljaca i ljudi velika srca prema domu i Domovini.“ Ovim uvodnim riječima vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac započeo je svečano misno slavlje u prigodi 22. obljetnice 1. HG Zdruga koje se slavilo u zavjetnoj crkvi i svetištu Sveta Mati Slobode na zagrebačkom Jarunu, a koju je organizirala Udruga ratnih vete-

rana 1. HGZ-a. Uz vojnog biskupa koncelebrirali su biskupski vikar za pastoral Vojnog ordinarijata don Josip Stanić i umirovljeni vojni kapelan MORH-a i GS OS RH o. Ante Vukoja, a asistirao je đakon Božo Šutalo.

Na misnom slavlju sudjelovale su mnogobrojne obitelji poginulih pripadnika ove postrojbe pristigle iz svih dijelova Hrvatske i Bosne i Hercegovine, kao i brojni ratni veterani 1. HGZ-a i njihovi ratni prijatelji iz Udruga ratnih veterana gardijskih postrojbi. Uz ratnog zapovjednika Zdruga generala Milenka Filipovića, slavljе su uzveličali i ratni generali Krešimir Ćosić, Ljubo Ćesić i Tihomir Blaškić, te zagrebački gradonačelnik Milan Bandić. Uz biskupa pozdravnim riječima i zahvalom obratio se i ratni zapovjednik general Milenko Filipović.

Biskup je u propovijedi ohrabrio obitelji poginulih i branitelje Isusovim riječima iz evanđelja: „Ne bojte se! Ja sam.“ Naglasio je da blizina Isusove osobe tjera svaki strah i bojazan i da nam Isus poručuje da se uvijek možemo osloniti na njega. Biskup je pozvao na njegovanje mira i čuvanje stečene slobode i povjerenja u Crkvu, jer je ona u nama i među nama prisutnost Božje snage i svjetla. Potom je istaknuo kako je Isus najviše naglašavao krepost vjere i nade. „Da nije bilo vjere i nade kod naših branitelja ne bismo imali slobode.“ Usporedivši Domovinski rat koji je bio nalik na uzburkano more iz današnjeg evanđelja, podsjetio je kako nije bilo vjernika kršćanina koji se nije molio Bogu i svoju sudbinu stavljao u Božje ruke. „Molitva, postojanost branitelja i sklad naroda darovali su nam slobodu. I danas postoje oluje koje su istinska kušnja slobode i vjere. Princip je uvijek isti, sve možemo s Bogom i zajedničkom slogom.“ Nastojite da vam vjera prijeđe u molitvu, a molitva u sigurnost da je Bog u vama i s nama. To je mir nade.“ Potom je naglasio da se vjera temelji na povjerenju u osobu Isusa Krista. „Slavite svetu misu, ispovijedajte svoj pad i primajte snagu koja ozdravlja. Nema lijeka koji tako duboko liječi kao što je vjera i molitva.“

Na kraju su svi sudionici misnog slavlja u procesiji predvođeni stjegovima RH i 1. HG Zdruga izašli izvan crkve do Piete Croatica na istočnom pročelju Svetišta gdje su položili vijenac i zapalili svijeću u spomen na poginule pripadnike ove postrojbe. Na misi je pjevao zbor župe Duha Svetoga i svetišta Sv. Mati Slobode.

16. 04. 2013.

U posjet djelatnika vojarne Vargarola u Puli došli su porečko-pulski biskup u miru Ivan Milovan, župnik župe Fažana don Ilija Jakovljević te dušobrižnik za vojsku don Ivan Borić.

Istoga dana: Na svetoj misi u zajedništvu s osta-

lim pripadnicima 1 MTB „Vukovi“ sakrament krštenja primio je vojnik Elvir Malkoč, a podijelio mu ga je vojni kapelan vlč. Ivan Blaževac. Na ovu odluku odlučio se potpuno slobodno a kapelan ga je kroz kateheze i katekumenat pripremio za sakramente kršćanske inicijacije. Na kraju svete mise kapelan je potaknuo vojnike na razmišljanje o vlastitom krštenju i potrebi da primljene sakramente ožive u svojim životima.

Sakrament krštenja je temelj cijeloga kršćanskoga života, ulaz u život Duha i vrata koja otvaraju pristup drugim sakramentima. Po krštenju smo oslobođeni od grijeha i nanovo rođeni kao sinovi Božji, postajemo Kristovi udovi i pritijelovljeni smo Crkvi te bivamo dionici njezina poslanja. Krštenje je sakrament preporođenja vodom i riječju.

20. 04. 2013.

Policijska kapelanija „Sv. Mihael arkandeo“ - Policijska akademija i Samostalna služba za suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH organizirale su hodočašće djelatnika MUP-a u Rim.

21. 04. 2013.

Djelatnici PU zagrebačke i vjernici kapelanije Majke Božje Kamenitih vrata te nekolicina djelatnica iz Policijske akademije i MUP-a, predvođeni svojim kapelanom don Marinom Dragom Kozićem, hodočastili su u svetište Majke Božje u Međugorje.

Po dolasku u Međugorje prva postaja hodočašća bilo je Brdo ukazanja. To je mjesto iznad zaseoka Podbrdo u Bijakovićima gdje su vidioci prvih dana vidjeli Gospu. Bilo je to koncem lipnja 1981. godine. Od tada se na tom mjestu okupljaju hodočasnici na molitvu krunice. I po danu i po noći mogu se susresti skupine hodočasnika kako se uspinju do mjesta prvog ukazanja. Nakon odmora i okrijepe uputili su se na brdo Križevac iznad Međugorja. Tu su stanovnici sela Međugorje 1934. godine na uspomenu 1900. obljetnice Isusove smrti podigli osam metara visok betonski križ. Skupine vjernika i pojedinci na tom mjestu obavljaju pobožnost križnog puta idući od postaje do postaje. I naši hodočasnici uključili su se u istoj pobožnosti hodeći od postaje do postaje križnoga puta i meditativno čitali i razmišljali o pobožnosti na spomen Isusove muke, od trenutka kada su Isusa osudili na smrt do polaganja Isusova tijela u grob. Središte i vrhunac hodočašća bilo je sudjelovanje hodočasnika na svetoj misi u župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju. U večernjim satima sudjelovali su i na euharistijskom klanjanju.

Povratak iz Međugorja organiziran je vožnjom preko Bosne. Policijski kapelan don Marin detaljno je opisivao događaje i mjesta kroz koja smo

prolazili. Osvrnuo se posebno na stanje katolika na ovom području Bosne i Hercegovine. Katolici i danas trebaju biti hrabri kao i naši preci u prva kršćanska vremena, ili za vrijeme turske vladavine na našem području, ili pak u komunizmu, a i u vrijeme rata u Bosni i Hercegovini koji se odvijao od proljeća 1992. do jeseni 1995. Da bi opstali u tim prilikama odlučujuća je bila vjernost duhovnim korijenima.

Posjetili su svetište sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju kod Jajca. Put ih je vodio dalje prema Banja Luci. Posjetili su i razgledali katedralu sv. Bonaventure u kojoj se nalazi kapelica bl. Ivana Merza s originalnim sarkofagom s relikvijama blaženika. Bili su u trapističkom samostanu Marija Zvijezda, gdje su se upoznali s redom trapista, koji opslužuju pravilo života svetog Benedikta, koje glasi: "Moli i radi" - "Ora et labora".

Nakon bogatog i sadržajnog razgledavanja uputili su se prema Zagrebu, gdje je završilo hodočašće.

23. 04. 2013.

Na blagdan svetog Jurja mučenika, zaštitnika policijske kapelanije PU varaždinske služena je sveta misa u spomen-kapeli na prostoru bivše vojarnje u Optujskoj ulici u Varaždinu. Svetu misu predvodio je mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj, uz koncelebraciju preč. Mije Horvata, dekana Donjovaraždinskog dekanata, preč. Josipa Pavleka, župnika u Remetincu, fra Mirka Kemiveša, OFM, vlč. Stjepana Najmana, župnika svetog Nikole u Varaždinu, vlč. Igora Radešića, kapelana u Sračincu, vlč. Ivica Horvata, policijskog kapelana Policijske uprave varaždinske te asistenciju đakona Kristijana Stojka.

Prije početka svete mise, načelnik PU varaždinske Darko Jurčec, gradonačelnik Varaždina Goran Habuš, te predsjednik Udruge 7. gardijske brigade „Puma“ Varaždin Robert Puja, zapalili su svijeće za sve poginule i preminule branitelje iz Domovinskog rata.

Po završetku svete mise, svi nazočni uputili su se na svečano otvorenje novoimenovanog Parka 7. gardijske brigade Hrvatske vojske „Puma“, kojeg je blagoslovio mons. Jezerinac.

24. 04. 2013.

Svečano misno slavlje o 16. obljetnici Vojnog ordinarijata u RH u ogulinskoj vojarni „Sv. Petar“ predvodio je vojni kapelan fra Marijan Jelušić. Fra Marijan je prisutne vjernike Vojno-obavještajne bojne kao i ostale djelatnike vojarnje „Sv. Petar“ podsjetio na djelovanje svećenika u vrijeme Domovinskog rata, dane kada se je osnovao Vojni ordinarijat kao i o današnjem djelovanju istog.

Naglasio je važnost djelovanja svećenika u rastu osobnosti svake osobe ali i o napretku učvršćivanja mira u svijetu. Naime kršćanski odgoj temeljna je vrijednost mira i tolerancije. Vojni ordinarijat osnovan je na spomendan sv. Marka evanđeliste, koji je napisao najkraće evanđelje, najprepoznatljivije po jednostavnosti i pučkom izričaju.

25. 04. 2013.

U Vojnom ordinarijatu održan je treći sastanak Koordinacijskog odbora za organizaciju 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes.

Istoga dana: Na blagdan sv. Marka p. Mirko Vučkoja posjetio je vojarnu "Josip Jović" na Udbini gdje su smješteni padobrancani BSD-a., pitomci koji prolaze obuku, kao i sudionici MAT-a koji će krenuti u mirovnu misiju u Afganistan.

Zahvaljujući gostoprimstvu župnika na Udbini don Tomislava Rogića, s njima, s padobrancima i s ostalima iz vojarnje slavili su euharistiju u zavjetnoj crkvi sv. Marka na Udbinskom polju.

Istoga dana: Veleposlanstvo Australije i konzulat Novog Zelanda obilježili su ANZAC day u sjedištu Vojnog ordinarijata.

27. 04. 2013.

U Čakovcu je prigodnim svečanostima započelo višednevno obilježavanje državnog spomendana Zrinskih i Frankopana i Dana Međimurske županije, koja proslavlja 20. obljetnicu osnutka. Svečani program u organizaciji Zrinske garde Čakovec započeo je misnim slavljem koje je u župnoj crkvi sv. Nikole predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s čakovečkim franjevcima i međimurskim svećenicima.

Misi su nazočili članovi 20-tak povijesnih postrojbi iz cijele Hrvatske i Mađarske koji su se u Čakovcu okupili na već tradicionalnoj smotri u prigodi Zrinsko-Frankopanskog dana, predstavnici Međimurske županije na čelu sa županom Ivanom Perhočem i predsjednikom Županijske skupštine Petrom Novačkim, Matice hrvatske, Družbe Braća hrvatskog zmaja, Hrvatske vojske, Grada Čakovca i drugih mjesta koje njeguju baštinu poznatih hrvatskih velikaških obitelji Zrinski i Frankopan, te zastupnici u Hrvatskom saboru predvođeni potpredsjednikom Željkom Reinerom budući da je najviše zakonodavno tijelo Republike Hrvatske prije dvije godine na poticaj Zrinske garde Zrinsko-Frankopanski dan proglasilo državnim spomendanom.

Pozdravljajući sve okupljene na misnom slavlju domaći župnik i dekan Čakovečkog dekanata fra Stanko Belobrajdić rekao je da su se sabrali da bi proslavili obljetnicu mučeničke smrti hrvatskih junaka Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana.

na, podsjetivši kako je obitelj Zrinski zaslužna za utemeljenje franjevačkog samostana u Čakovcu i izgradnju današnje crkve.

U uvodu mise biskup Jezerinac zahvalio je Zrinskoj gardi što svojim mnogobrojnim aktivnostima njeguje vrijednosti hrvatskih velikaških obitelji Zrinski i Frankopan koje su ostavile duboki pečat u društvenom, političkom, gospodarskom i vjerskom životu naše zemlje. Naglasio je kako vrijednosti koje su oni negovali vrijede za sva vremena i za svakog čovjeka.

“Spominjući se danas Zrinskih i Frankopana spominjemo se ne samo njihovog junaštva u obrani hrvatskih teritorija, nego i duboke vjere koju su nastojale živjeti ove poznate hrvatske obitelji”, rekao je u homiliji vojni biskup. “Te su obitelji, a osobito vrsne žene, majke, odgojiteljice i pjesnikinje iz njihovih obitelji, nastojale pisanom riječju prenijeti svjedočanstvo svog života hrvatskom kršćanskom puku. Njihovu baštinu koja je prožeta hrvatskim identitetom i vrednotama, danas na poseban način čuva i promovira Zrinska garda Čakovec na čemu joj je potrebno dati priznanje”, napomenuo je biskup, kazavši kako su u današnjoj sveopćoj krizi identiteta vrijednosti, koje su živjeli Zrinski i Frankopani, vrlo suvremene poruke, vojni biskup je naglasio kako oni pokazuju da nitko ne može biti izuzet od odgovornosti za izgradnju Crkve i društva u svakome vremenu. Zaželio je da ih primjeri života i ostavština ovih velikaških obitelji duhovno i kulturno oplemenjuju, te vjernički poučavaju kako ustrajati u ljubavi u nesigurnim vremenima. “Ove su obitelji hrvatskom čovjeku nastojale približiti lik Isusa Krista, uvjereni da će zahvaljujući vjeri u Krista biti kadar preživjeti na ovim vjetrovima. Neka nam današnji spomendan bude poticaj za ponovno vrednovanje domoljublja, čovjekoljublja i bogoljublja utemeljenog na vjeri u Isusa Krista”, zaključio je biskup Jezerinac u homiliji.

U službi euharistije korišten je kalež kojeg je samostanu darovala obitelj Zrinski, a misno slavlje uzveličao je mješoviti gradski pjevački zbor “Josip Štolcer Slavenski” iz Čakovca. Nakon mise svi su sudionici proslavu nastavili programom na Trgu Republike gdje su povijesne postrojbe predale prijavak međimurskom županu Ivanu Perhoću, Počasno-zaštitna bojna Oružanih snaga Republike Hrvatske izvela je atraktivan ceremonijalni program, te su uručene povelje počasnih članova Zrinske garde vojnom biskupu Jurju Jezerincu i zamjeniku načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga RH kontraadmiralu Anti Urliču. Uz prigodne govore, program je zaključen polaganjem vijenaca kod spomen-obilježja stradalim hrvatskim braniteljima u Domovinskom ratu iz Međimurja, kod spomen-ploče Zrinsko-Franko-

panskoj pobuni na pročelju Staroga grada Zrinskih, te kod spomenika “Oproštaj” posvećenom odlasku hrvatskih mučenika Zrinskog i Frankopana u Bečko Novo Mjesto, gdje su pogubljeni 30. travnja 1671. godine.

29. 04. 2013.

Don Ivan Borić, policijski kapelana PU istarske i p. Mirko Vukoja, vojni kapelan iz Delnica, u vojarni “Kovčanje” na Lošinju slavili su sv. misu s djelatnicima Doma GS, djelatnicima Postaje obalnog motrenja Mali Lošinj (HRM), djelatnicima Javne vatrogasne postrojbe Mali Lošinj, te neolicinom gostiju iz gradske uprave Malog Lošinja. **Istoga dana:** Katolički zbor mladih “Advocata Croatiae” (Zagovornica Hrvatske) iz Remeta u kapelici sv. Petra i Pavla u 91. zrakoplovnoj bazi održao je prigodni uskrsni koncert. Koncertu su nazočili vjernici iz Zapovjedništva HRZ i PZO, bojne ZMIN i 91. zrakoplovne baze, pukovnije veze, te djelatnici ostalih postrojbi.

Zbor je izveo deset skladbi vjerskog sadržaja nakon čega im je zahvalio i pozvao na daljnju suradnju brigadir Miroslav Kovač, načelnik stožera HRZ-a i PZO-a.

30. 04. 2013.

U Vojnoj kapelaniji „Sv. Franjo Asiški“ u Gospiću slavljen je sakrament potvrde. Predvoditelj svečanog misnog slavlja i djelatnik sakramenta bio je mons. Juraj Jezerinac, vojni biskup, a primili su ga dvojica pripadnika 1 MTB „Vukovi“ – Ivan Malkoč i Tomislav Petrić.

U svojoj homiliji biskup Jezerinac se osvrnuo na darove Duha Svetoga koje krizmanici primaju te ih je pozvao da nakon primanja sv. potvrde pokušavaju te darove oživjeti u svojim životima.

Na kraju euharistijskog slavlja vojni kapelan vlč. Ivan Blaževac je pozdravio sve nazočne, a na poseban način zapovjednika vojarne “Eugen Kvaternik” bojnika Igora Gojmerca te lokalnog župnika mons. Milu Čančara te zahvalio biskupu na odazivu i spremnosti da posjeti ovu vojnu kapelaniju i podjeli sakrament krizme. Biskup je također izrazio zadovoljstvo te podijelivši svečani blagoslov završio misno slavlje.

01. 05. 2013.

Osamnaesta obljetnica Vojno-redarstvene operacije Bljesak obilježena je u Okučanima u nazočnosti predsjednika RH Ive Josipovića, predsjednika Vlade Zorana Milanovića, izaslanika predsjednika Sabora Igora Dragovana, ministara među kojima je bio i ministar obrane Ante Kotromanović, načelnika GS OS RH general pukovnika Drage Lovrića te drugih visokih civilnih i vojnih dužnosnika. U spomen na poginule branitelje kod Sre-

dišnjeg križa zajednički vijenac u ime Republike Hrvatske položili su najviši državni dužnosnici, a polaganjem vijenaca počast poginulim braniteljima odali su i članovi obitelji poginulih branitelja i predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata te izaslanstvo Brodsko-posavske županije i općine Okučani. U sklopu obilježavanja operacije Bljesak u crkvi Sv. Vida služena je misa zadušnica za sve poginule hrvatske branitelje i civilne žrtve Domovinskog rata. Euharistijsko slavlje predvodio je vojni ordinarij Juraj Jezerinac zajedno s požeškim biskupom Antunom Škvorčevićem.

Predsjednik Josipović kazao je kako je obilježavanje operacije Bljesak znak poštovanja prije svega prema onima koji su stradali u ovoj operaciji i inače u Domovinskom ratu, kao i prema toj velikoj i važnoj pobjedi kojom je hrvatska vojska i policija krenula u konačno oslobađanje naše Domovine. Dodao je i kako bez akcije kakve su bile Bljesak i Oluja ne bi bilo slobodne Hrvatske.

Biskup Jezerinac u homiliji je podsjetio kako je Bog čovjeka stvorio za rad te se prigodom blagdana rada i sv. Josipa radnika spomenuo brojnih ljudi bez radnog mjesta u Hrvatskoj, napose mladih. Kazao je da se branitelji nisu borili za takvu Domovinu te da je potrebno poduzeti sve što je moguće da se to stanje promijeni. "Oni su ginuli jer su gledali drugačiju zemlju, drugačije ljude, drugačije odnose, drugačije vrijednosti. Ginuli su jer su ljubili budućnost ove zemlje i duboko su vjerovali da je moraju sačuvati za svoju djecu i djecu onih koji će ju cijeniti i izgrađivati. Kad je počeo pravi osvajački rat nipošto se nisu dvoumili. Bili su spremni položiti svoje živote zajedno sa svojim vrhovnim zapovjednikom dr. Franjom Tuđmanom. Hrvatski su branitelji krenuli u oslobađanje okupiranih područja i to pravo nitko im nije mogao osporiti". Potom se biskup Jezerinac osvrnuo i na oslobađajuću presudu hrvatskim generalima u Hagu Anti Gotovini i Mladenu Markaču te kazao da je ona "potvrdila opravdanost hrvatske vojske u zaustavljanju rata i ponovnom vraćanju okupiranih područja u matičnu zemlju. Njihovo oslobađanje obvezuje nas još više na radosnije slavljenje 'Bljeska' i 'Oluje'." Biskup je zaključio: "Ne preostaje nam ništa drugo nego nastaviti tamo gdje su oni stali, izgrađivati Hrvatsku ne samo kao pravnu državu nego kao zemlju sloge, zajedništva, mira i ljubavi, zemlju u kojoj će se poštivati vlastiti rad i Božji zakoni."

Nakon popričesne molitve biskup Škvorčević uputio je Isusovoj Majci molitvu za Domovinu. Općina Okučani uredila je spomen-sobu vojno redarstvene akcije "Bljesak" koju je otvorio ministar Predrag Matić, a biskup Škvorčević izrekao molitvu za 47 hrvatskih branitelja poginulih u "Bljesku".

02. 05. 2013.

I ove je godine u Borovu selu, nadomak Vukovara, održan "Memorijal dvanaest redarstvenika", koje su srpske paravojne formacije 1991. godine mučki ubile iz zasjede. Uz roditelje, supruge i djecu poginulih redarstvenika, koji su bili članovi Vinkovačke policijske postaje, komemoraciji i paljenju svijeća vijence su položili u ime Hrvatskog sabora i Vlade te Ministarstva unutrašnjih poslova ministar Ranko Ostojić uz pratnju, predstavnici oružanih i redarstvenih snaga, županijskih i gradskih vlasti, te predstavnici braniteljskih udruga proizašlih iz Domovinskog rata.

U svom kratkom obraćanju vojni biskup Jezerinac je istaknuo: "Spomeni ili obljetnice, kako policijske tako i vojne, nisu mjesto produbljivanja ili stvaranja netolerancije i podjela. One su 'svetinj' koje nas pročišćuju, izgrađuju i ujedinjuju. I ova obljetnica na kojoj komemoriramo odvažnost naših redarstvenika, njihovu predanost Domovini i njezinoj obrani, treba biti mjesto istine naše povijesti koja će se pokazivati danas među nama kao odgovornost za Domovinu i za vrijednosti te istine naše povijesti. Ljubav prema istini i pravdi, ljubav prema slobodi ljudi i domovine, ljubav prema Crkvi i vrijednostima naše povijesti: toga se upravo danas prisjećamo. Sve ovo opravdava njihov velikodušni odaziv na obranu zemlje, a krunica oko vrata bila je pokazatelj njihove povezanosti s Bogom. Bili su to ljudi velikog srca!

Ovakva obilježavanja za nas su obveza i preko njih želimo odaslati poruku svijetu o važnosti istine, koja nas jedina može osloboditi, o miru koji je preduvjet svakog zajedništva, o poštivanju tuđih života i njegovih duhovnih i materijalnih dobara, o čovjeku i njegovoj plemenitosti!" poručio je biskup Jezerinac, dodavši: "Dvanaestorica ubijenih redarstvenika nam pokazuju gdje su izvori zla, mržnja je ubila njihove živote. Nastavimo živjeti u slozi, zajedništvu, međusobnom povjerenju, poštujući jedni druge u različitosti imajući uvijek pred sobom zajedničko dobro hrvatskog naroda i građana ove zemlje."

Istoga dana: Misa zadušnica za dvanaestoricu hrvatskih redarstvenika, pripadnika Specijalne policije Vinkovci koji su ubijeni u Borovu selu 2. svibnja 1991. godine održana je u središnjoj vinkovačkoj crkvi sv. Euzebija i Poliona. Misu je predvodio vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac, a sve je nazočne pozdravio domaći župnik mons. Tadija Pranjić. Uz biskupa su bili i vojni kapelani Ante Mihaljević i Alojz Kovaček te svećenici susjednih župa.

U sukobu sa znatno brojnijim pripadnicima srpskih paravojskih postrojbi ubijeni su i masakrirani: Stipan Bošnjak (1955.), Antun Grbavac (1961.), Josip Culej (1966.), Mladen Šarić (1965.), Zdenko

Perica (1965.), Zoran Grašić (1969.), Ivica Vučić (1961.), Luka Crnković (1970.), Marinko Petrušić (1966.), Janko Čović (1965.), Željko Hrala (1968.) i Mladen Čatić (1971.). Ranjena su 23 policajaca. **Istoga dana:** Izaslanstvo HRZ i PZO na čelu s brigadirom Darkom Brajkovićem položilo je vijenac na grobu stožernog brigadira Rudolfa Perešina na Mirogoju. Na osamnaestu obljetnicu pogibije stožernog brigadira Perešina, polaganju vijenca su uz djelatnike HRZ i PZO nazočili gđa Ljerka Perešin, udovica pokojnika, i o. Viktor Grbeša, vojni kapelan HRZ i PZO.

Rudolf Perešin je prvi pilot koji je iz JNA s borbom avionom MIG 21 prešao na hrvatsku stranu. Bilo je to 25. listopada 1991. godine, kada su svi svjetski mediji objavili prelazak hrvatskog pilota i aviona MiG-21 na hrvatsku stranu. Rudolf Perešin se spustio u Klagenfurtu, a njegove riječi: "Ja sam Hrvat, ne mogu i neću pucati na Hrvate!" ušle su u povijest. Tim činom je znatno pridoneseno razumijevanju hrvatske borbe za neovisnost.

03. 05. 2013.

U Novom Virju otvoren je stalni postav likovnih i pedagoških djela u novoosnovanoj galeriji "Marijan Jakubin". Galeriju su blagoslovili varaždinski biskup mons. Jospi Mrzljak i vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. O likovnim djelima govorio je biskup Jezerinac i Stanko Špoljarić, viši kustos Umjetničkog paviljona u Zagrebu.

„Stojeći pred vitrajima i oltarnim slikama neminovno nam se i kao prvo postavlja staro bitno pitanje veze religije i umjetnosti. Tog pitanja i te veze se prof. Jakubin ne ustručava, naprotiv, čini se da izvanredno jasno i otvoreno naglašava religiozno nadahnuće svojih dijela, a i umjetnosti kao takve, umjetnosti koja sudjeluje u stvaranju čovjekove slike o sebi i stvarnosti. Umjetnost uokviruje pragove kulture i uključena je u mnogovrsne suodnose. Jedan je od njezinih važnih suodnosa i onaj prema religiji. Je li ta teza točna? Izgrađuje li taj odnos umjetnost i religiju ili umjetnost treba biti slobodna od religije? U traženju odgovora na ova pitanja gledajući djela prof. Jakubina u njegovu ime (ili kao onaj za čije oko profesor slika) usuđujem se 'zaključiti' da je u njegovim djelima odnos kršćanstva i umjetnosti duboko i ispravno promišljen, jer je umjetnik shvatio svoje djelo kao nastojanje u kojem svatko na svoj način služi zajedničkoj uzvišenoj zadaći: poticanju i razvoju onoga što je u čovjeku najuzvišenije. Vjerujem da je nastojanje prema uzvišenom poticalo prof. Jakubina i u njegovu pedagoškom radu.

Uloga umjetnosti nije samo osigurati religijskom iskustvu adekvatni emotivni oblik, kako se to prečesto poima. Estetska dimenzija osposoblja-

va čovjeka da se služi likovnom formom kako bi transcendentno učinio imanentnim i očitim. Umjetnost čini stvarnost transparentnom, sadašnjom, ali i kompleksnom, tajnovitom. Ona time postaje nešto kao govor skrivenoga, duhovnost - zapravo govor religije. Potpuno profana umjetnost razara samu sebe te potpuno neslikovna religija gubi ukorijenjenost u čovjeku i time se dokida. Zasiurno, u umjetnosti živi apsolut religije i u religiji slikovno živi umjetnost. To je od davnine činilo religiju nepresušnim izvorom umjetničkih mogućnosti. Čini se stoga da je u pravu M. Heidegger za kojega se "u djelu umjetnosti na djelu pokazuje istina bića" kao i Beethoven koji kaže: "Kadgod slušam glazbu ili pjesmu ona me diže prema Bogu". Kad promatramo djela našeg dragog profesora, slikara i sveučilišnog nastavnika Marijana Jakubina, onda se to može reći za njegova djela.

Ja trebam spomenuti što njegovu likovnost čini osebjnom, a to su prije svega njegova djela religiozne tematike. Gledajući njegove religiozne motive, oni vas toliko zaokupe da se morate pred njima zaustaviti i meditirati. Njegove vas slike vode prema vječnome, prema Bogu, izvoru svake ljepote. Ali ovo što sada gledamo dovoljno govori ne samo o njemu kao čovjeku slikaru nego i vjerniku.

U njegovim slikama otkrivete nešto što vas oplemenjuje i potiče na dobro, na vrhunaravno, na Boga. I u tome je posebna ljepota i vrijednost njegovih djela. Pred slikom gospodina Jakubina vjernik se može moliti Bogu. Znam da to vjernici i čine. Jakubin je tu pravi majstor. Njegovo slikarsko umijeće jest suvremeni način naviještanja Radosne vijesti".

Istoga dana: Na dan Sv. Filipa i Jakova, u Policijskoj upravi zadarskoj generalni vikar Vojne biskupije dr. o. Jakov Mamić uveo je u službu policijskog kapelana don Ivana Topalovića za ovu Policijsku upravu.

04. 05. 2013.

Vatrogasci Grada Zagreba na blagdan svetog Florijana, njihova zaštitnika, svečano su proslavili svoj dan. Program proslave započeo je u jutarnjim satima okupljanjem i mimohodom prema Trgu bana Josipa Jelačića gdje se odvijao službeni program. Po završetku službenog dijela vatrogasci su se okupili u crkvi svetog Marka na Gornjem gradu gdje je služena sveta misa.

Misu je služio policijski kapelan za PU zagrebačku don Marin Drago Kozić uz koncelebraciju mons. Franje Prsteca, župnika u župi sv. Marka. U propovijedi don Marin je u ime vojnog ordinarija Jurja Jezerinca i svoje osobno ime čestitao dan zajedništva pod zaštitom sv. Florijana. „Upravo

sv. Florijan bio je svjestan da postoje vječna načela od kojih čovjek ne smije odustati, kojima se ne može trgovati. Kada ste upravo vi, sestre i braćo vatrogasci, odlučili uzeti sv. Florijana za svoga zaštitnika, prepoznali ste u njemu cjelovitu osobu, primjer vjere i ljubavi. Znamo koja je uloga vatrogasaca, čuvati narodnu imovinu. Materijalna dobra od požara i elementarnih nepogoda, braniti ljudske živote. U vama postoji samo jedan cilj, pomoći svome bližnjemu“, ustvrdio je te završio riječima Đure Deželića, koji je otac vatrogastva u Hrvatskoj: „Boga slavi i bližnjega izbavi“.

05. 05. 2013.

U spomen na Ivana Grbavca, heroja zagrebačke i hrvatske policije, koji je posthumno odlikovan Redom Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana za hrabrost i požrtvornost odana je počast paljenjem svijeća i polaganjem vijenaca.

Na mjestu tragičnog događaja ispred banke položen je vijenac te su zapaljene svijeće uz molitvu don Marina Drage Kozića, a zatim su obitelj, kolege, prijatelji i izaslanstvo Ministarstva unutarnjih poslova i Ravnateljstva policije krenuli na Markovo polje da polože vijence i odaju počast na grobu gdje počiva mladi policajac.

U ime Ministarstva počast su odali zamjenik glavnog ravnatelja policije i izaslanik ministra Zvonimir Vnućec, načelnik Policijske uprave zagrebačke Goran Burušić, načelnik Policijske akademije Želimir Radmilović te načelnik Sektora za upravljanje ljudskim potencijalima Aco Martinović. Uz obitelj i prijatelje, vijence su položili i svijeću u sjećanje zapalili načelnik Policijske postaje Sesevete Evelin Mustapić sa suradnicima te načelnik Srednje policijske škole Marjan Žuljević.

09. 05. 2013.

U Vojnom ordinarijatu održan je završni sastanak Koordinacijskog odbora za organizaciju 21. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Lourdes.

10. 05. 2013.

Na radarskoj postaji Papuk euharistijskim slavljen proslavljen je Sveti Leopold Mandić koji je ujedno i nebeski zaštitnik vojne kapelice na Papuku. Misno slavlje predvodio je vojni kapelan vlč. Željko Volarić iz Vojne kapelanije "Sveti Ivan Krstitelj" iz Požege. Na početku svim nazočnima zapovjednik RP (Papuk) satnik Petar Rahman uputio je riječi dobrodošlice.

Istoga dana: Svečanim euharistijskim slavljen proslavljen je Dan Vojne kapelanije „Sv. Leopold Bogdan Mandić“ koji Zapovjedništvo za obuku i doktrinu "Fran Krsto Frankopan" u Osijeku slavi kao svoju svetkovinu. Misno slavlje u vojnoj kapeli svečeva imena predvodio je vojni biskup

mons. Juraj Jezerinac uz domaćina vojnog kapelana Antu Mihaljevića te vojne kapelane Alojza Kovačeka iz Vinkovaca, o. Dragana Majića iz Đakova, o. Željka Rakošeca, policijskog kapelana PU osječko-baranjske, vlč. Vladislava Mandure, vojnog kapelana iz Kamenskog, župnika Petrijevacu Juru Krešu te župnika Ladimirevacu Franju Bodonija.

Na misi su se okupili zapovjednik ZZOD-a brigadir Blaž Beretin, zapovjednik Gardijske oklopno-mehanizirane brigade brigadni general Siniša Jurković, Zvonko Bušić, zamjenik načelnika Područnog odjela za poslove obrane Osijek, načelnik Područnog odjela za financije Krešimir Schoenberger, načelnik PU Osječko-baranjske Milan Baričević, pomoćnik vojnog kapelana poručnik Darko Boban te djelatnici zapovjedništva i uprava koje djeluju na području grada Osijeka. Kazavši da je današnje evanđelje divna poruka za narodne i duhovne pastire, biskup Jezerinac u propovijedi je istaknuo da nije svejedno tko je na čelu naroda i tko ga vodi. Stoga je moralna dužnost svakog građanina glasovati jer svojim glasom može pridonijeti dobru drugoga, koji će se poput Dobrog pastira zauzimati za prava čovjeka, za naša vjerska prava i uvjerenja; koji će nas štiti od "vukova" koji vrebaju na našu zemlju i narod; koji su spremni dati i svoj vlastiti život za dobro ljudi. Ukratko, glasovati za one koji će se brinuti poput Dobrog pastira. Svaki izabrani politički predstavnik dužan je štiti i promicati vrijednosti onih koji su ih birali, naravno nikada protiv prava drugačijih. Političar ne može biti čovjek samovolje, nego mora usklađivati svoje političke poteze s vrijednostima naroda, poručio je biskup te povezao narodne pastire s duhovnim pastirima, koji imaju uzor u Isusu, Dobrom pastiru, koji ne bježi pred teškoćama, nego je spreman dati i svoj život za one koji su mu povjereni. Kao primjer dao je lik sv. Leopolda Mandića, kojemu je bila želja ne samo učvrstiti vjernike u vjeri nego vratiti u puno zajedništvo Katoličke Crkve one koji su izvan nje. Sv. Leopold Bogdan Mandić stavio se u službu služenja a ne vladanja, u službu ljubavi a ne vlastite koristi, bilo mu je važno da čovjek "okus" mir koji dolazi od Boga u ispovijedi. Čestitavši Dan vojne kapelanije, biskup Jezerinac zazvao je Božji blagoslov nad sve okupljene te ih predao u zagovor maloga sveca.

11. 05. 2013.

Ratni veterani 2. gardijske brigade „Gromovi“ iz njene 1. pješake bojne „Crne mambe“, okupljeni u Udrugu Crne mambe, obilježili su u zagrebačkoj Dubravi 22. obljetnicu osnivanja. Misno slavlje za poginule hrvatske branitelje u župnoj crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u Granešini

služio je vojni kapelan Počasno-zaštitne bojne p. Zdravko Barić. Nakon svete mise članovi Udruge održali su prigodno druženje i svečanost, prisjetivši se ratnog puta svoje postrojbe.

Vojni kapelan Zdravko Barić u homiliji je pozvao na povratak i bliskost Bogu. Na tome putu zahvata Božje ljubavi potrebna je i molitva. U vazmenom vremenu prisjećamo se temeljne istine naše vjere da je Isus Krist uskrsnuo i da je živ, te da nas ta istina nanovo obnavlja i oživljava. Isus Krist je uvijek živ i za nas se zauzima, s nama je u sve dane do svršetka svijeta, jer ne može biti daleko od tebe onaj koji je umro za tebe, a Bog je umro za nas. P. Barić pozvao je na suradnju s Bogom, jer njegovo djelovanje ovisi o našoj vjeri i molitvi. „Njemu moramo zavapiti, jer blizu je Gospodin onima koji ga zazivaju, oni koji ga prizivlju iskrena srca“. Potom je ohrabrio branitelje Božjim riječima „ne boj se“, jer smo djeca Božja i kako nam je Isus u današnjem evanđelju rekao: „Ta sam vas Otac ljubi“.

„Prisjećamo se i molimo za sve nestale i poginule hrvatske branitelje, pogotovo 1. bojne Crne mambe 2. gardijske brigade Gromova koji su položili svoje živote na oltaru Domovine, koji su ugradili svoje mlade živote u temelje naše Domovine Hrvatske. Danas evo molimo za sve nas, sve vas ovdje sabrane koji ste izgubili svoje najdraže, svoga oca, sina, supruga, brata, suborca, prijatelja. Ti mladi ljudi poginuli su za hrvatski narod, i za hrvatsku grudu koja je natopljena njihovom krvlju, zato moramo voljeti našu Domovinu i poštovati naše branitelje i hrvatski narod“. Potom je vojni kapelan pozvao na slogu i jedinstvo, a kada ne možemo nešto promijeniti, uvijek možemo moliti na što nas poziva i današnje evanđelje. P. Zdravko zaključio je homiliju molitvom: „Gospodine blagoslovi nas, blagoslovi prije svega moje srce, moju obitelj i našu Domovinu da nam bude lakše u tome našem duhovnom boju. Neka nam u zalaganju za Domovinu pomogne zagovor naših hrvatskih branitelja, naših vitezova, neka nas prate naši mučenici s neba, jer navik on živi ki zgine pošteno“.

13. 05. 2013.

U vojarni „Dračice“ u Vojnoj kapelaniji „Sv. Sebastijan“ u Đakovu povodom šeste obljetnice Pješačke pukovnije vojni kapelan p. Drago Majić pozvao je kapelana u GOMB-re vlč. Alojza Kovačeka i kapelana iz Požege vlč. Željka Volarića. Sv. misu predvodio je vlč. Alojz, a propovijedao je vlč. Volarić. Domaćin je na početku pozdravio zapovjednika Zapovjedništva za obuku i doktrinu „Fran Krasto Frankopan“ brigadira Blaža Beretina, zapovjednika Pješačke pukovnije pukovnika Stjepana Krešića i ostale zapovjednike po-

strojbi smještenih u vojarni „Dračice“ i sve ostale sudionike misnog slavlja.

Istoga dana: Proslavljen je dan Vojne kapelanije „Bl. Ivan Merz“, nebeskog zaštitnika postrojbi na Vojnom poligonu „Eugen Kvaternik“ u Slunju. Misno slavlje predvodio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u crkvi Presvetog Trojstva, a u suslavlju s dekanom i župnikom mons. Milom Pecićem, župnikom Cvitovačkim, don Antoniom Čuturom, te vojnim kapelanima: vlč. Andrijom Markačem iz Karlovca, vlč. Vladislavom Mandurom iz Kamenskog, don Milenkom Majićem iz Petrinje, o. Ivom Topalovićem iz Zemunika, p. Mirkom Vukojom iz Delnica, vlč. Slavkom Rajičem iz Velike Bune i vlč. Željkom Savićem iz Zagreba.

U svojoj homiliji vojni ordinarij se osvrnuo na životno djelovanje blaženog Ivana Merza te naglasio kako su „riječi blaženog Ivana Merza i danas suvremene, kao i riječi apostola Pavla koji stavlja na srce vjernicima grada Efeza da se obuku u svu opremu Božju kako bi se mogli oduprijeti đavolskim lukavstvima. U tu opremu spada: istina, pravednost, evanđelje, vjera i molitva. Svom se tom opremom služio i blaženi Ivan Merz. Zato se visoko uzdigao ne samo kao moralni lik i svjetionik, nego ga je blaženi Ivan Pavao II. proglasio blaženim da nam bude prema želji pape svjedok Kristov, zaštitnik i suputnik u našem životu, da bude prije svega uzor mladeži i primjer vjernicima našega naroda. A kako je i sam bio vojnik i časnik, to dovoljno govori da i nama kao vojnicima može biti primjerom i uzorom.“

15. 05. 2013.

Druga mehanizirana bojna „Gromovi“ Gardijske motorizirane brigade HKoV-a svečano je u petrinjskoj vojarni „Pukovnik Predrag Matanović“ obilježila dan svoje postrojbe i 22. obljetnicu osnivanja 2. gardijske brigade „Gromovi“. Na svečanom postrojavanju pripadnicima su se obratili i čestitali obljetnicu zapovjednik bojne pukovnik Dražen Sebastijan i načelnik stožera gmtbr brigadir Tihomir Kundid. Na svečanosti je promovirano u viši čin nekoliko časnika i dočasnika, te su zaslužnim pripadnicima postrojbe dodijeljene pohvale i nagrade.

Ispred vojne kapele sv. Ilije proroka misno slavlje za 203 poginula i pet nestalih pripadnika 2. gardijske brigade „Gromovi“ služio je petrinjski vojni kapelan don Milenko Majić. Vojni kapelan je u propovijedi istaknuo kako pred nas današnja misna čitanja stavljaju dva oproštaja o kojima bismo trebali razmišljati i koji bi nam trebali biti poticaj u svakodnevnom životu i u našoj službi. Pavao se oprašta od Crkve u Efezu, Crkve koju je osnovao i koju je svojim propovijedanjem učvr-

šćivao, a od članova Crkve traži jedinstvo i slogu u očuvanju Kristovog nauka od svih zloporaba koje joj izvana prijete. Drugi oproštaj je kada Isus u evanđelju moli za jedinstvo apostola u svojoj velikosvećeničkoj molitvi. Isus je znao da pred sobom nema „specijalce“, nego obične ribare koji još uvijek nisu shvatili Isusovo poslanje.

„Jedinstvo za koje Isus moli može nas podsjetiti na jedinstvo u vremenu kad je ustrojavana 2. gardijska brigada „Gromovi“. Gledajući s ove vremenske distance možemo zahvaliti Bogu da smo u to vrijeme imali sinove i kćeri koji su se bili spremni žrtvovati. Njihova spremnost ali i njihova ljubav trebaju sve nas nadahnjivati kako bismo izgradili ono djelo koje su oni započeli. Oni su svoje živote ugradili u temelje naše slobode i stoga im moramo biti zahvalni na njihovoj spremnosti na žrtvu. Isusove riječi nas opominju ali nas i potiču na ljubav koju su naši branitelji iskazali i svojom žrtvom pokazali. Prije 22 godine naši prijatelji odbili su život obilja, a prihvatili život vojnika kako bi svome narodu osigurali slobodu. Bili su se spremni žrtvovati kako bi tom žrtvom osigurali život svojoj obitelji i svome narodu“, naglasio je don Milenko.

Svečanost su uzveličali zapovjednici podređenih postrojbi gmtbr, prijašnji zapovjednici bojne pukovnici Predrag Harmicar i Dražen Resler te bojnik Igor Gojmerac, predstavnici Udruge ratnih veterana Gromova na čelu s predsjednikom Udruge brigadirom Milom Krištom, gradonačelnik Petrinje Željko Nenadić, načelnik petrinjske policije Dragan Josipović te Julijana i Filip Matanović, roditelji poginulog junaka Domovinskog rata Predraga Matanovića po kojemu petrinjska vojarna nosi ime. Prije misnog slavlja brigadir Kundid i pukovnik Sebastijan položili su vijence i zapalili svijeće u spomen kapeli sv. Ilije proroka gdje se na zidovima kapele nalaze spomen-ploče sa slikama i imenima 208 poginulih i nestalih Gromova u Domovinskom ratu.

Nakon euharistijskog slavlja i razgledavanja Spomen-sobe 2. gardijske brigade, ratni načelnik stožera 2. gbr umirovljeni brigadir Mile Krišto održao je pripadnicima bojne sat povijesti o ratnom putu, značaju i djelovanju 2. gbr „Gromovi“ u Domovinskom ratu.

Istoga dana: U kapeli sv. Mihovila u Policijskoj akademiji služena je sv. misa zahvalnica prigodom završetka školovanja polaznika Policijske škole „Josip Jović“. Sv. misu je predvodio vojni ordinarij u RH mons. Juraj Jezerinac uz koncelebraciju vojnog kapelana Željka Savića, policijskog kapelana don Drage Marina Kozića i policijskog kapelana Policijske akademije fra Frane Musića. Svetu misu pjevanjem uveličala je klapa „Janjevo“ iz Zagreba.

16. 05. 2013.

Vojna kapelanija „Sv. Petar i Pavao“, ZHRZ i PZO, je u vojarni „Pukovnik Marko Živković“ organizirala duhovnu obnovu kao pripremu za svetkovinu Pedesetnice – Duhova. Voditelj duhovne obnove bio je vojni kapelan Počasno-zastitne bojne pater Zdravko Barić, koji je u predavanju potakao vjernike da se približe Bogu Ocu kroz svakodnevnu molitvu srcem jer je to preduvjet da se dogodi susret Boga i čovjeka.

17. 05. 2013.

U Bojni za specijalna djelovanja upriličeno je natjecanje za najspremnijeg pripadnika OS RH. Sudionici su na početku posjetili spomen-sobu gdje su se pomolili i zapalili svijeće za poginule pripadnike specijalnih postrojbi. Zatim su slavili svetu misu koju je predvodio p. Mirko Vukoja. Pripadnik Bojne Josip Miculinić na ovom natjecanju pokazao je najveći stupanj spremnosti te uvjerljivo prvi stigao na cilj.

Istoga dana: Velečasni Zlatko Sudac započeo je trodnevnu duhovnu obnovu za pripadnike Oružanih snaga RH u vojarni Zemunik. Duhovni program za djelatnike postrojbi i njihove obitelji organizirao je o. Ivo Topalović, vojni dekan i kapelan Vojne kapelanije „Sv. Gabrijel arkandeo“. „Život je velika borba, ali i radosna igra. Pokretačka snaga nalazi se u srcu, a istinsku radost dobivamo preko Boga. Smisao i fundament života je voljeti. Kako to dokazati?“, potaknuo je na razmišljanje vlč. Sudac te na primjerima poginulih hrvatskih branitelja koji su iz ljubavi žrtvovali za slobodu domovine naveo najzorniji dokaz te ljubavi. Ne postoji ljubav koja je lišena patnje i ljubav je ujedno i patnja. I zato kad gledamo u križ, to nije pogled na patnju nego na ljubav, kazao je Sudac.

Uz ljubav koju nosimo u biću i koja nas usmjerava kamo hoditi, druga istina života je patnja, poručio je velečasni Sudac ta naglasio kako su te dvije životne istine, ljubav i patnja, vrata spasenja kroz koja svatko od nas mora proći. Što god više nalazimo razloga zahvaljivati više ćemo osjećati Boga, on je tu, u našoj blizini. Kad smo u nevoljama i problemima recimo: Ja ne mogu više Bože, nosi me! To je poruka križa, koja daje snagu i moć izdržati i više nego što mislimo, zaključio je velečasni Sudac, koji je boravak u Zemuniku iskoristio i za susret sa pilotima akrobatske grupa „Kрила Oluje“.

18. 05. 2013.

Udruga ratnih veterana 2. gardijske brigade „Gromovi“ obilježila je u Dugoj Resi 22. obljetnicu osnivanja 2. gardijske brigade „Gromovi“ Hrvatske vojske koja je osnovana 15. svibnja 1991.

godine u Trsteniku Nartskom nedaleko Zagreba. Misno slavlje u dugoreškoj župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog za 203 poginula i 5 nestalih Gromova u Domovinskom ratu služio je don Milenko Majić, nekadašnji vojni kapelan 2. gardijske brigade „Gromovi“, a današnji vojni kapelan mehaniziranih bojni „Tigrovi“ i „Gromovi“ Gardijske motorizirane brigade HKoV-a u Petrinji.

Vojni kapelan je u propovijedi zapitao gdje su danas ideali koji su nas povezivali u vrijeme ustrojavanja brigade. „Zar je ishlapilo ono jedinstvo koje smo imali, kada nas nikakvi lobiji nisu mogli odvući u ponore podijeljenosti i nesloge. I Isus u današnjem evanđelju prekorava apostola Petra koji se pita a što je s njim pokazujući na Ivana koji ih je slijedio. Isus mu uzvraća: što je tebi do toga, odnosno što je tebe briga? To danas kaže i meni i tebi ako se pitamo što je s nekim drugim, a zapravo ne vodimo o sebi računa. Na kraju je don Milenko pozvao „neka nam ova obljetnica uz sjećanje na naše poginule i umrle prijatelje bude i nadahnuće u obnovi ideala koji su negdje u nama ali ih je godinama prašina prekrivala.“

Nakon misnog slavlja, u prostoru Učeničkog doma „Duga Resa“, nekadašnjoj vojarni 3. pješачke bojne 2. gardijske brigade ZNG-a održana je prigodna komemoracija i svečana akademija. Uz obitelji poginulih branitelja na spomenik poginulim Gromovima vijence su položili i zapalili svijeće mnogobrojni predstavnici braniteljskih udruga, izašlanstvo Grada Zagreba, Karlovačke županije, gradonačelnik Duge Rese Ivan Baršić, članovi Udruge ratnih veterana Gromova i pomoćnica ministra branitelja Nevenka Benić. Prigodnu molitvu za poginule predvodio je don Milenko.

Potom su pročitana imena 203 poginulih i petorice nestalih pripadnika postrojbe.

Umirovljeni brigadir Mile Krišto, ratni načelnik stožera „Gromova“ i predsjednik Udruge ratnih veterana 2. gardijske brigade, istaknuo je kako je obilježavanje obljetnice i služenje mise za poginule pripadnike brigade važno i suborcima i obiteljima poginulih, jer se time pokazuje da njihove žrtve nisu zaboravljene, te kako je 1991. godine na početku velikosrpske agresije na Hrvatsku, trebalo, osim domoljubnog zanosa, i hrabrosti.

„Operacije Tigar, Maslenica, Bljesak, Oluja i Una bile bi nezamislive bez sudjelovanja Gromova koji su se borili srcem, s molitvom na usnama, a ljubav i hrabrost bile su im misli vodilje. Vaš nebeski zaštitnik sveti Ilija Gromovnik dao vam je snagu. Pokazali ste kako ste bili i ostali jedna od elitnih postrojbi hrvatskih Oružanih snaga“, istaknula je pomoćnica ministra.

U prigodi proslave obljetnice, a za nesebično davanje, duhovnu skrb i pomoć vojnicima i brani-

teljima, dugogodišnjem vojnom kapelanu Gromova don Milenku Majiću uručeno je Priznanje Udruge ratnih veterana 2. gardijske brigade „Gromovi“.

Misno slavlje svojim pjevanjem uzveličao je Zbor župe bl. Alojzija Stepinca iz Duge Rese.

19. 05. 2013.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac je za boravka u Kanadi na Hrvatskom folklornom festivalu u Ottawi predvodio sv. misu u župnoj crkvi sv. Franje Asiškog koja pripada francuskom narodu Ottawske nadbiskupije. Sv. misa je slavljena na hrvatskom i francuskom jeziku. U slavlju su uz biskupa sudjelovali mons. Ivan Vukčić, delegat za Kanadu pri Ravnateljstvu hrvatske inozemne pastve, župnik sv. Franje Asiškog o. Alix Poulin te vlč. Adam Tabak. Prije početka mise biskup se zahvalio župniku Adamu, pozdravio župljane a posebno sudionike festivala. Biskup je dan ranije na susretu uoči festivala poručio tamošnjim Hrvatima između ostalog i ono što je i bl. kardinal Stepinac poručio Hrvatima u Njemačkoj: „Ako ste daleko od svojih milih i dragih, ako ste daleko od svoje domovine Hrvatske, Bog nije daleko od vas. Njegovo očinsko oko gleda i tamo, njegova očinska ljubav okružuje, njegova božanska ruka štiti. Pokažite se u tuđini pravom djecom Božjom i pravom djecom hrvatske domovine“.

20. 05. 2013.

Na duhovski ponedjeljak, na spomendan Majka Crkve, ministar pravosuđa Orsat Miljenić i njegova pomoćnica gđa Sanja Nola posjetili su u Uslužnoj jedinici MUP-a u Valbandonu crkvicu blaženoga pape Ivana Pavla II., te se zadržali u kratkom susretu s policijskim kapelanom i dušobrižnikom vojske Istarske županije don Ivom Borićem.

27. 05. 2013.

U crkvi Presvetog Srca Isusova u Karlovcu slavljena je sveta misa uoči dana Oružanih snaga RH i Dana Hrvatske kopnene vojske. Misu je predvodio preč. Norbert Ivan Koprivec, dekan Karlovačkog dekanata uz preč. Andriju Markača, dekana Karlovačkog vojnog dekanata i svećenike karlovačkih župa: mons. Ferdinanda Vražića, vlč. Nikolu Sanjkovića i vlč. Alojzija Burju.

Svetoj misi nazočili su djelatnici Zapovjedništva Hrvatske kopnene vojske, Doma Zapovjedništva ZHKoV-a, Pukovnja vojne policije i veze predvođeni Zapovjednikom HKoV-a general bojnikom Dragutinom Repincom i načelnikom ureda HKoV-a pukovnikom Draženom Budinskim. Misi su nazočili i čelni ljudi Karlovačke županije, Grada Karlovca, PU karlovačke, vatrogasnih zajednica i udruga proizašlih iz Domovinskog rata.

Počast poginulim i nestalim braniteljima Domovinskog rata povodom 22. obljetnice obilježavanja Dana OS RH i HKoV-a u Karlovcu odana je i neposredno prije mise polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća pred središnjim križem na gradskom groblju Jamadol.

28. 05. 2013.

U organizaciji Vojnog ordinarijata od 21. do 28. svibnja pod geslom „*Lourdes - vrata vjere*“ održano je 21. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Lourdes.

Istoga dana: Sveta misa povodom obilježavanja 22. obljetnice formiranja Oružanih snaga RH, Dana Oružanih snaga RH te Dana Hrvatske kopnene vojske, služena je u svetištu Sveta Mati Slobode na zagrebačkom Jarunu. Svetoj misi su nazočili ministar obrane Ante Kotromanović i načelnik GS OS RH-a general pukovnik Drago Lovrić s najbližim suradnicima te brojni drugi pripadnici Oružanih snaga RH.

“Sloboda je nešto najljepše za čovjeka i za jedan narod. Oružane snage su tu da je sačuvaju te da zajednički izgrađujemo duhovne vrijednosti koje će nas očuvati u slozi i zajedništvu”, naglasio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u propovijedi. Vojni biskup je istaknuo kako je Oružanim snagama RH povjerena sigurnost zemlje, slobode i demokracije te da ta plemenita zadaća ničim ne smije biti dovedena u pitanje. Također je istaknuo kako su hrvatski branitelji s ljubavlju branili slobodu i svoju domovinu i nisu pitali što će dobiti zauzvrat, a poginuli branitelji su naša najveća svetinja te uspomenu na njihovu žrtvu treba trajno sačuvati.

Nakon mise, na Gradskom groblju Mirogoj i na Krematoriju u Zagrebu položeni su vijenci i zapaljene svijeće.

31. 05. 2013.

Djelatnici PU zagrebačke proslavili su blagdan “*Majke Božje Kamenitih vrata*”, koja je zaštitnica policijske kapelanije u PU zagrebačkoj. U crkvi sv. Marka na Gornjem gradu upriličeno je svečano euharistijsko slavlje. Misu je služio policijski kapelan u PU zagrebačkoj don Marin Drago Kozić uz koncelebraciju mons. Zvonimira Sekelja, župnika župe sv. Blaža u Zagrebu i biskupskog vikara za Grad Zagreb.

U nazočnosti brojnih djelatnika PU zagrebačke euharistijskom slavlju nazočili su zamjenik načelnika PU zagrebačke Dubravko Teur, načelnici sektora, te ostali voditelji službi ustrojstvenih jedinica PU. Uz njih na misi su sudjelovali i predstavnici braniteljskih udruga, Udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja “*Hrvatski Feniks*”, Udruga roditelja poginulih branitelja

Domovinskog rata grada Zagreba i Udruga udovica poginulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba.

U svojoj propovijedi don Marin osvrnuo se na ulogu Marije čija slika, sveti lik nije izgorio u razornom požaru Kamenitih vrata. “*Čudesno sačuvan postao nam je znakom da ti u srcu Zagreba želiš biti prisutna kao Zaštitnica i Utočište svima koji ti povjere svoje tjeskobe i nade, svoje boli i brige. Ohrabreni tim znakom, puni pouzdanja i pobožnosti, tvome srcu povjeravamo i predajemo našu PU zagrebačku, sve naše djelatnike, sve one koji su bolesni, sve patnike. Majko Božja Kamenitih vrata moli za nas i moli s nama za mir u našoj ispaćenoj domovini, moli za naše poginule i nestale branitelje, za naše pokojne djelatnike*”, rekao je kapelan.

Nakon mise svi su se fotografirali ispred crkve i u procesiji se uputili prema Kamenitim vratima. Načelnik Sektora za granicu Jozo Šuker nosio je zavjetnu svijeću koju je zapalio u kapeli Kamenitih vrata. Nakon molitve uputili su se u centralnu zgradu PU zagrebačke gdje je upriličena komemoracija za poginule i nestale branitelje. Zamjenik načelnika zajedno sa suradnicima položio je vijenac ispred spomen-ploče, a nakon njih počast su odale obitelji i rodbina poginulih i nestalih branitelja.

05. 06. 2013.

Policajce iz PP Sesvete: Marka Lasića i Peru Jeleča, koji su teško opečeni na intervenciji u Belovaru kraj Sesveta, u zagrebačkoj Traumatološkoj bolnici posjetio je policijski kapelan don Marin Drago Kozić zajedno s načelnikom PP Sesvete Evelinom Mustapićem.

Policijski kapelan je uputio molitve Bogu za njihovo brzo ozdravljenje, a u molitvama su bili prisutni već od samog stradavanja, kada su se za njih molili i hodočasnici na vojno policijskom hodočašću. U srcu svakog hodočasnika bila je njihova nesreća koja ih je zadesila dok su obavljali svoj policijski posao.

Istoga dana: U sklopu studijskog putovanja XV. naraštaja Ratne škole “*Ban Josip Jelačić*” po jugu Hrvatske polaznici su sa svojim zapovjednikom brigadnim generalom dr. Slavenom Zdilarom, načelnikom Ratne škole brigadirom Antunom Čičkom i vojnim kapelanom Hrvatskoga vojnog učilišta p. Zoranom Vujčićem posjetili umirovljenog generalnog vikara Vojnog ordinarijata mons. Josipa Šantić u Postirama, njegovu rodnom mjestu, gdje provodi umirovljeničke dane.

Mons. Šantić ih je dočekaao na obali gdje su pristali ratnim brodom “*Krka*” te ih proveo do župne crkve gdje im je pokazao starokršćansku baziliku iz V. stoljeća te održao kratko predavanje o živo-

tu prvih kršćana, osobito na našim otocima – sučelice Saloni te nad krstionicom o sakramentima kršćanske inicijacije. U župnoj crkvi pojasnio im je da je crkva dograđivana kako je rastao broj stanovništva. Predstavio im je i umjetnički veoma vrijedne slike križnog puta, rad venecijanskih majstora. Mons. Šantić prisjetio se i svog služenja u Vojnom ordinarijatu te lijepih i radosnih susreta s hrvatskom vojskom što su istaknuli i ostali sudionici, a zapovjednik Zdilar prisjetio se hodočašćenja Ratne škole pod vodstvom vojnog biskupa Jurja Jezerinca i mons. Šantića u Rim i susreta sa Svetim Ocem. General je u ime Ratne škole mons. Šantiću darovao knjigu “Hrvatski vojnik u službi zajednice”, a mons. Šantić svima je poklonio CD klape HRM „Sv. Juraj” “Gospo velikog zavjeta”.

06. 06. 2013.

Već tradicionalno, svake godine u lipnju, načelnici i voditelji službi Policijske uprave zagrebačke, u organizaciji Policijske kapelanije “Majka Božja Kamenitih vrata”, održavaju svoj duhovni susret. Tako su se ove godine pod vodstvom načelnika PU zagrebačke Gorana Burušića okupili u Martinskoj Vesi.

Prva točka programa bila je sveta misa, koju je služio policijski kapelan don Marin Drago Kozic zajedno s mjesnim župnikom u župnoj crkvi sv. Martina biskupa. Na misi je bio i načelnik PU sisačko-moslavačke Marko Rašić, a bili su prisutni i gđa Sandra Šarić, ravnateljica Osnovne škole „Kardinal Alojzije Stepinac“ iz Krašića i Dubravko Oreb, domaćin susreta u Krašiću.

Don Marin se u propovijedi osvrnuo na poziv kršćanina koji je pozvan ostvarivati Božje kraljevstvo na zemlji i to u duhu blaženstva i na putu svetosti. Krist nam je, kroz svoj život na zemlji, ostavio vrednote za koje se i mi trebalo truditi, kako bi ih usvojili. Ovdje smo se okupili da bi se duhovno nahranili, kako bismo mogli javno djelovati. U nas su svaki dan oči uprte, svi nas promatraju i kada se nešto negativno dogodi onda sva zvona zvone o tome negativnom, a koliko toga dobrog današnji policajac čini, to se zaboravlja. Sjetimo se samo požrtvornosti i brige za čovjeka naše dvojice hrabrih policajaca iz PP Sesevete, koji su zadobili opekline izlažući svoj život za dobrobit čovjeka. Sve vas pozivam da unesete u svoju upravu, policijske postaje i službe više ljubavi, radosti, iskrenosti i mira. Neka u našoj PU bude ozračje jedinstva. Ne dozvolite da se jedni drugih plašimo. Svi smo u istom poslu, a to je briga za čovjeka. Danas je postalo pomodarstvo mrziti sve što dolazi iz redova policije, vojske pa i Crkve, mrziti vrednote koje su temelj našega hrvatskog života, mrziti one koji su nam

donijeli našu slobodu. Zato budimo odvažni u svome služenju. Naš policijski poziv je poziv služenja.

Usljedio je posjet rodnom mjestu Antuna i Stjepana Radića u Trebarjevu Desnom. Domaćin susreta Mijo Brlečić, dopredsjednik hrvatske vatrogasne zajednice, upoznao je prisutne s ovom dvojicom hrvatskih velikana.

Istoga dana: Od ponedjeljka 3. lipnja do četvrtka 6. lipnja u Donjim Emovcima održan je proljetni susret djelatnika Vojnog ordinarijata.

07. 06. 2013.

NATO škola u Oberammergau i ove godine je organizirala susret i tečaj za kapelane NATO saveza. Vojni ordinarijat u RH predstavljali su dvojica kapelana: vlč. Željko Savić i vlč. Ivan Blaževac.

11. 06. 2013.

Pripadnici HRZ i PZO iz Vojne kapelanije „Sv. Petar i Pavao“ hodočastili su u svetište Majke Božje Remetske. Hodočasnici su krenuli pješice od zagrebačke katedrale gdje su održali prigodnu molitvu uz odar blaženog Alojzija Stepinca. Na putu do svetišta Majke Božje Remetske posjetili su crkvu sv. Ivana Krstitelja u Novoj Vesi i groblje Mirogoj gdje su odali počast prvom hrvatskom predsjedniku dr. Franji Tuđmanu te svim poginulim braniteljima iz Domovinskog rata. Uz brojne djelatnike HRZ-a i PZO-a hodočašću su se pridružili i djelatnici ZZP-a i Pukovnije veze.

Među hodočascima je bila i narednica Snježana Grahovac iz pukovnije veze koja je ujedno bila i vodič hodočašća. Govorila je o povijesti, arhitekturi i znamenitostima u gradu Zagrebu, zagrebačkoj katedrali, crkvi sv. Ivana te o Mirogoju.

Misno slavlje u Remetama predvodio je vojni kapelan HRZ-a i PZO-a o. Viktor Grbeša, a na misi je pjevao zbor mladih „Sveti Mihael“ iz župe sv. Mihaela iz Dubrave.

12. 06. 2013.

U Vojnom ordinarijatu održana je raščlamba ovogodišnjeg vojno-redartvenog hodočašća u Lourdes, koje je provedeno od 21. do 28. svibnja.

14. 06. 2013.

Polaganjem cvijeća i paljenjem svijeća na spomen-obilježju ispred Policijske uprave primorsko-goranske započelo je obilježavanje Dana Policijske kapelanije “Sv. Vid”. Načelnica Senka Šubat sa suradnicima zapalila je svijeću u spomen na sve poginule policajce PU primorsko-goranske. Svijeće na spomen-obilježju zapalili su i predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata.

Središnji događaj obilježavanja bila je sveta misa služena u crkvi Assunata - Uznesenje Blažene

Djevice Marije koju je predvodio pastoralni vikar Vojnog ordinarijata don Josip Stanić.

Uz načelnicu Policijske uprave i njene suradnike misi su prisustvovali zapovjednik Bojne za specijalna djelovanja iz Delnica, pomoćnik zapovjednika Specijalne jedinice policije „Ajkula“, policijski službenici, predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata te drugi vjernici.

15. 06. 2013.

Dušobrižnik za vojsku i policiju Istarske županije don Ivo Borić krstio je treće dijete policijskog djelatnika Dragana Bodula i žene mu Ksenije. Kršteniku je nadjenuto ime Ante. Bilo je to prvo krštenje u obnovljenoj valbandonskoj kapelici Ivana Pavla II.

21. 06. 2013.

U požeškoj vojarni 123. brigade HV-a proslavljen je Dan Vojne kapelanije „Sveti Ivan Krstitelj“, zaštitnik postrojbe Središta za obuku i doktrinu logistike. Misno slavlje predvodio je preč. Ante Mihaljević, izaslanik mons. Jurja Jezerinca, s kapelanima i svećenicima, među kojima je bio Željko Volarić, vojni kapelan požeške vojarne, p. Drago Majić iz Đakova i Alojz Kovaček iz Vinkovaca.

Na svečanosti su uz Milana Čorka, zapovjednika vojarne, bili izaslanik zapovjednika za potporu brigadir Ivica Komljen, župan Alojz Tomašević, zamjenik gradonačelnika Grada Požege Darko Puljašić, načelnik PU požeško-slavonske Darijo Dasović, voditelj Ureda za poslove obrane Slavko Matijević, drugi časnici, dočasnici i vojnici.

Preč. Mihaljević je u propovijedi govorio o sv. Ivanu Krstitelju te je pozvao sve da njegovim primjerom žive svakog dana i poručio da je jako važno koliko se postigne i postane u svojoj profesiji, no također je važno postati svjesni da je sve Božji dar.

22. 06. 2013.

Župa sv. Franje Ksaverskog iz karlovačke Švarče posjetila je Vojni ordinarijat i mons. Jurja Jezerinca.

26. 06. 2013.

U organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova, PU sisačko-moslavačke i Grada Gline, u Glini je svečano obilježena 22. obljetnica početka oružanog otpora srpskom agresoru.

Obilježavanju obljetnice prisustvovali su zamjenica ministra branitelja Vesna Nađ, pomoćnik Glavnog ravnatelja policije Krunoslav Borovec i zapovjednik Zapovjedništva specijalne policije Zdravko Janić, zatim umirovljeni general Mladen Markač, pročelnik za socijalnu skrb u Županiji Josip Takač, gradonačelnik Grada Gline

Milan Bakšić i načelnik PU sisačko-moslavačke Marko Rašić sa suradnicima.

Među okupljenim bili su otac, sestra i brat Tomislava Roma, zatim zarobljeni i ranjeni pripadnici PP Glina i branitelji Gline, predstavnici Ministarstva obrane, Oružanih snaga i Hrvatske vojske, predstavnici pravosuđa, predstavnici Udruge Antiterorističke jedinice Lučko kao i mnogih drugih udruga proizašlih iz Domovinskog rata, građani Gline i glinskog kraja.

Obilježavanje je započelo u jutarnjim satima polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na grobu poginulog Tomislava Roma u Gornjem Viduševcu, uz molitvu fra Jure Stipića. Uz oca i obitelj Roma, počast prvoj žrtvi u nezavisnoj Republici Hrvatskoj odala su brojna izaslanstva.

Svetu misu u glinskoj crkvi svetog Ivana Nepomuka služio je vojno-policijski kapelan don Milenko Majić, a svečani program u Hrvatskom domu u Glini je započeo izvođenjem hrvatske himne, dok je minutom šutnje odana počast svim poginulima u Domovinskom ratu.

Natalija Mezak-Dolenčić, glasnogovornica PU sisačko-moslavačke, prisjetila se događaja kada su samo nekoliko sati nakon što je Hrvatski sabor donio odluku o samostalnosti i suverenosti Republike Hrvatske, srpske paravojne formacije na PP Glina izvršile oružani napad. Tada je poginuo pričuvni policajac Tomislav Rom, šest policajaca je ranjeno, a nakon zauzimanja postaje 16 ih je na zarobljeno te su odvedeni u kninski zatvor.

Pripadnici srpskih paravojnih postrojbi 20-ak su minuta držali zaposjednutom policijsku postaju, nakon čega su je oslobodili i pod vlast hrvatske države vratili pripadnici ATJ Lučko i PU sisačko-moslavačke te postrojbe Zbora narodne garde.

Istoga dana: Misnim slavljem u sjedištu Vojnog ordinarijata proslavljeno je 25 godina svećeništva don Josipa Stanića, vikara za pastoral.

28. 06. 2013.

U ogulinskoj vojarni „Sveti Petar“ djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV kao i djelatnici vojarne „Sv. Petar“ svečanim misnim slavljem proslavili su Dan svoje VK „Sv. Petar i Pavao apostoli“ kao i Dan vojarne. Svečano misno slavlje predvodio je biskupski vikar za pastoral u Vojnom ordinarijatu don Josip Stanić uz koncelebraciju vojnih i policijskih kapelana, svećenika ogulinskog dekanata, domaćeg župnika Roberta Zubovića, vlč. Antu Luketića i domaćina fra Marijana Jelušića, vojnog kapelana.

Na misi su sudjelovali djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV predvođeni svojim zapovjednikom puk. Pericom Turalijom i djelatnici Opslužništva vojarne sa svojim zapovjednikom ntp Zorkom Rahanom, a nazočio je i zamjenik grado-

načelnika grada Ogulina Željko Stipetić.

Istoga dana: Od srijede 26. do petka 28. lipnja u kapeli vojarne "Pk. Marko Živković" 91. zb. na Plesu održana je duhovna priprema povodom proslave Dana kapelanije HRZ-a i PZO-a. Duhovnu obnovu vodio je vlč. Zlatko Sudac.

Održani su i susreti i blagoslov djelatnika Zrakoplovno-tehničke bojne, dežurnog borbenog dvojca, te djelatnika "Pletera".

Predavanjima i propovijedima vlč. Zlatka i pjesmama Ivana Puljića sudionici duhovne obnove te predanjem života Isusu Kristu pripremili su se za proslavu svojih zaštitnika svetih Petra i Pavla, koja je započela svetom misom koju je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s vlč. Zlatkom Sudcem, vojnim kapelanima p. Zdravkom Barićem i o. Viktorom Grbešom.

Uz vjernike iz postrojbi smještenih na Plesu, misnom slavlju nazočili su Zapovjednik HRZ i PZO brigadni general Dražen Ščuri, zapovjednik 91. zb. brigadir Darko Brajković, bivši zapovjednici iz HRZ i PZO-a i generali u mirovini. Na misnom slavlju pjevao je zbor kapelanije uz pratnju sestara uršulinki.

Petrovo i Pavlovo svjedočanstvo vjere, svakoga na svoj način, jedinstvena je ispovijed u Isusa Krista, Bogočovjeka i Spasitelja, i ostaje trajni poticaj za sva pokoljenja do svršetka svijeta, a njihovo zajedništvo u vjeri poticaj je i našem obiteljskom i narodnom zajedništvu, kazao je biskup, poželivši da apostolski prvaci isprose milost da nam vjera ostane čvrsta i nepokolebiva.

30. 06. 2013.

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj, pohodio je Gacku dolinu te podijelio sakrament svete potvrde u župama Brlog i Sinac. Na sv. misi u kojoj su uz župnika vlč. Stanka Smiljanića koncelebrirali župnik Kumpulja i Brloga don Anđelko Kaćunko te vojni i policijski kapelan u Gospiću vlč. Ivan Blaževac, sakrament sv. potvrde primilo je 22 krizmanika. Na kraju misnoga slavlja biskupu je zahvalu izrekao župnik vlč. Stanko a dvije krizmanice su mu predale košaru s darovima, u kojoj se isticala lička kapa.

Poslijepodne biskup je u brloškoj župi Pohoda Blažene Djevice Marije predvodio misno slavlje u kojem su koncelebrirali vlč. Mile Rajković, župnik u Švici, i domaćin don Anđelko Kaćunko. Nakon propovijedi i ispovijesti vjere sedmero kandidata pristupilo je i primilo sakrament svete potvrde.

U propovijedi biskup je najprije krizmanicima posvijestio značenje Isusova obećanja da će svojim učenicima poslati Duha Branitelja, a potom ih upoznao s pravim, biblijskim značenjem svih

sedam darova Duha Svetoga, nasuprot kušnjama i raznim izazovima koje ovaj svijet stavlja pred mlade i na svoj im, iskrivljen način, predstavlja Božje darove. Primjerima iz života pojasnio je krizmanicima kako će se ispravno postaviti u pojedinim situacijama i kako će im darovi Duha Svetoga pomoći da svjedoče svoju vjeru te ljube Boga i svoje bližnje. Pritom je naglasio važnost življenja četvrte Božje zapovijedi odnosno poštivanja svojih roditelja, dirljivo naglasivši kako neke riječi svojih roditelja počinjemo ozbiljno uzimati i pamtiti tek kad ih više nema među nama. Na kraju je mlade potaknuo na redovit sakramentalni život i aktivnu povezanost sa svojom župnom zajednicom, u kojoj će se izgrađivati i svojim talentima obogaćivati druge. A Duh Sveti će im pomoći da učvrste vjeru i sigurnije kroče kroz život, davat će im snage za svladavanje svih životnih zapreka i sigurno voditi do cilja. Pomoću njegovih darova moći će i dalje cijeniti ljubav, sreću i mir te postići dobar i pošten život.

02. 07. 2013.

Proslavljena je 22. obljetnica osnutka i nastanka 111. brigade ZNG/HV "Zmajevi". Poginulim braniteljima odana je počast u Aleji branitelja na Drenovi, a potom na Zametu svetim misnim slavljem koje je predvodio p. Mirko Vukoja.

08. 07. 2013.

Od 1. do 8. srpnja u Malom Lošinj ljevala je prva skupina djece djelatnih vojnih osoba. Skupina je brojala 25. mladića u dobi od 15. i 16. godina, a došla je iz cijele Hrvatske.

Kupanje, sport i zabava činile su glavninu osmodnevnog ljetovanja. Osim toga organizirani su izleti u Veli Lošinj i Osor gdje su tamošnji župnici upoznali dečke o tim krajevima i župnim crkvama koje su obišli. Osim plaža u tim mjestima voditelji su ih vodili i na gradske plaže Malog Lošinja Čikat i Sunčana uvala, a dva puta u večernjim satima imali su i izlazak u grad i šetnju uz obalu.

Sveta misa je služena na amfiteatru u vojarni „Kovčanje“ u srijedu na blagdan sv. Tome i u nedjelju, a misu je vodio don Milenko Majić, vojni kapelan iz Petrinje. Kapelanovi pomoćnici su bili satnik Jurica Hećimović i narednik Daniel Radinović koji su u nedjelju u poslijepodnevnom satima organizirali kratki kulturno-zabavni program, a nakon njega roštiljanje i druženje u hladovini.

U duhovnom centru Betanija u Velom Lošinj, u kojem milosrdne sestre Svetog Križa tijekom ljeta turistima nude duhovni program, dečki su osjetili rad na duhovnom planu vođen stručnim timom časnih sestara i njihovih novakinja.

22. obljetnica osnutka Specijalne jedinice policije BATT Split, 14. ožujka 2013.

Braćo i sestre! Ova je godina, kao što vam je poznato, proglašena Godinom vjere „upravo zato da Crkva obnovi zanos vjere u Isusa Krista, jedinog spasitelja svijeta, da ponovno u njoj oživi radost, što kroči putem koji joj je pokazao i svjedoči na konkretan način preobražavajući snagu vjere“ (Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 17. listopada 2013.), poručuje papa Benedikt XVI. i nastavlja s pitanjem: “Je li vjera uistinu snaga koja preobražava naš život?”

Papa govori da je u srcima mnogih suvremenika sve više prisutan relativizam i individualizam, i ne može se reći da to ne djeluje na vjernike. Ovome valja dodati i činjenicu da mnogi kršćani ne poznaju najosnovnije istine vjere. Sve to otvara vrata relativizmu i individualizmu. Stoga papa poručuje: “Moramo se vratiti Bogu Isusa Krista, moramo otkriti poruke evanđelja, pustiti da ono duboko uđe u naše savjesti i svakodnevni život (papa Benedikt XVI., 17. X. 2012.).

Središte i srž vjere je Isus Krist. Kad govorimo o vjeri onda možemo reći da postoji: tradicionalna, obiteljski njegovana, i osobna vjera.

Tradicionalna vjera je ona koju smo naslijedili od naših očeva i majki i naših pradjedova. Tradicionalni vjernik manje-više ide na sv. misu, kao i drugi župljani. Inače bi se mogao dobiti dojam da ne pripada toj sredini. I kada takav čovjek dođe u drugu sredinu, redovito se događa da ga se više ne prepoznaje kao vjernika. On se jednostavno izgubi. Vjera kod takvih ljudi nije ukorijenjena. U opasnosti su da vjeru obzvi- jedu, jer ne stoje na čvrstom uporištu. Obiteljski njegovana vjera je ona koju smo primili u krugu obitelji. Ona je toli- ko prisutna u nama, koliko se svjedoči i prenosi u obitelji. Tradicionalna i obi-

teljska vjera nije dovoljna da bi se nekoga moglo nazvati istinskim vjernikom. Jedna i druga su manje-više površne i u nekom smislu tradicio- nalne i folklorne.

Osobna vjera, za razliku od tradicionalne i obiteljske, ima svoje duboke korijene i sidrište u Bogu Isusu Kristu. Nju je lako prepoznati u svakidašnjem životu ljudi. Papa Benedikt kaže da takve ljude nalazimo među nama, posebno među jednostavnim “malim” ljudima, koji žive svoju vjeru i zrače svojom pojavom. Vjerujem da mnogi od vas imaju jedno takvo iskustvo poseb- no kod svojih roditelja, djedova i baka.

Tko je onda pravi vjernik? To je vjernik koji iskreno prihvaća Isusa Krista i kojemu se povje- rava kao prijatelju, koji prihvaća Crkvu i vjerske istine i želi živjeti po njima uz cijenu života. Kada se takvi ljudi nađu u poziciji da posvjedoče svoju vjeru, kadri su je obraniti uz cijenu žrtve.

Tijekom povijesti imali smo bezbroj takvih velikana, posebno među vojno-redarstvenim snagama, mučenika koji su svojom krvlju posvjedočili vjeru u Boga Isusa Krista. Bogu hvala ima- mo i danas takvih ljudi u našem narodu, nama poznatih ali najviše nepoznatih.

Papi Benediktu XVI. bilo je posebno na srcu da pokrene Crkvu, odnosno vjernike iz vjer- skog mrtvila i površnosti, da se ljudi kao vjerni-

ci suoče sa sobom, kako bi došlo do procvata vjere. Na- ime, kriza vjere, čiji smo danas svjedo- ci, nije nešto što je samo izvana došlo, nego je to posljedica nutarnje krize vjere kod čovjeka.

U apostol- skom pismu “Por- ta fidei”- “Vrata vjere”, papa piše: “Nerijetko se do- gađa da se vjernici više brinu za dru- štvene, kulturne i političke posljedice svoga zanimanja,

dok na vjeru gledaju kao nešto što se samo po sebi podrazumijeva. Stoga je papa pozvao cijelu Crkvu, uključujući biskupe, svećenike i sav vjernički katolički puk na obnovu vjere, da promišljaju što bi sve trebalo učiniti da bi vjera bila živa i djelotvorna. Papa duboko osjeća taj problem. To je vidljivo i iz njegovog prvog obraćanja, nakon što je 12. veljače objavio da se odriče papinske službe, kad je idućeg dana u srijedu rekao da "mole za njega, za Crkvu i budućeg papu.

Čitanja koja smo slušali žele nas učvrstiti u našoj vjeri. Središnja osoba naše vjere je Isus Krist, koji je naš Bog i spasitelj, koji je postao čovjekom, podnio muku i smrt na križu radi nas i našega spasenja. Na osobi Isusa Krista lome se koplja i dijele svjetovi. Vjerujem li Isusu Kristu? Na to i slična pitanja mogu samo ja odgovoriti i o tome razmišljati.

Današnje evanđelje govori o Isusovim počecima djelovanja. Židovski Zakon nije priznao svjedočanstva ljudi, koja je netko davao o sebi, nego su važila svjedočanstva drugih. Stoga i započinje Isus svoj govor riječima: "Ako ja svjedočim sam za sebe, svjedočanstvo moje nije istinito". Međutim, "drugi - Otac svjedoči za mene, i zna, istinito je njegovo svjedočanstvo kojim on svjedoči za mene (Iv 5, 32).

Tim je riječima Isus želio potaknuti ljude da povjeruju u njega kao Sina Božjega i obećanog Mesiju. Njihovo priznanje nije mu potrebno nego mu je bilo na srcu da povjeruju u njega i da se tako spase.

Isus iznosi pred svoje slušatelje još veće svjedočanstvo od Ivanova: "Djela koja mi je dao izvršiti Otac upravo ta djela koja činim, svjedoče za mene - da me postalo Otac" (Iv 5, 36). Sv. Ivan završava svoje evanđelje: "Isus je pred svojim učenicima učinio i mnoga druga znamenja koja nisu zapisana da vjerujete: Isus Krist, Sin Božji, i da vjerujući imate život u imenu njegovu" (Iv 20, 30).

Ivan se ponovno vraća na svjedočanstvo Oca kojim ga je potvrdio na rijeci Jordanu kad se prigodom krštenja čula njegova riječ: "Ovo je sin moj ljubljeni! U njemu mi je sva milina, slušajte ga!" Kao i sličan glas nebeskog Oca prigodom Isusovog preobraženja na gori Taboru. I na kraju Isus prelazi na tumačenje Sv. pisma kad kaže da upravo Sv. pismo govori o njemu kao Sinu Božjemu.

Na kraju, Isus ide u jednu vrstu ofenzive, kad govori o razlozima njihovog opiranja da ga priznaju Sinom Božjim: On im otvoreno govori da u njima nema Božje ljubavi, jer nisu prihvatili onoga koji je došao "u ime Oca svoga". I stavlja im pred oči Mojsija. Oni su se pozivali na Mojsija.

Međutim, Isus im kaže: "Kad biste vjerovali Mojsiju i meni biste vjerovali jer je on o njemu pisao. "Ali ako njegovim pismima ne vjerujete, kako da mojim riječima vjerujete?" (Iv 5, 47).

Što nam sve ovo govori? Čovjek je kadar u svojoj slobodi odlučiti se za Boga i protiv njega. Ako se odluči protiv Boga redovito sebi stvara nove bogove, poput Izraelaca u pustinji.

Prigodom svoje prve posjete Hrvatskoj papa Ivan Pavao II. je rekao: "Sami ste neposredno iskusili u kakve zablude može pasti jedno društvo, koje u svoje temelje stavlja odbijanje Boga..." Prošlost i suvremena povijest uče nas da prava vjera u Krista daje najsigurniji oslonac za očuvanje i promicanje ljudskog dostojanstva" (Zagreb, Zračna luka, 14. rujna 1994.).

Da je to istina, bili smo svjedoci krvavog i teškog agresorskog rata, koji je započeo agresijom na Hrvatsku 1991. godine. Trebalo se brzo organizirati, ustrojiti vojsku. Tako je nastala među prvima Udruga specijalne jedinice policije u Domovinskom ratu BATT - Split, čiji ste vi sudionici i nasljednici.

Nastala je u vremenu kada se tražila spremnost položiti i vlastiti život, bude li potrebno. I vi ste kao vrlji sinovi i kćeri hrvatskog naroda na čelu s dr. Franjom Tuđmanom stali na prve linije obrane.

Našavši se u situaciji biblijskog Davida i Golijata obraćali smo se poput Mojsija Bogu da nas spasi, da nam se smiluje. I kad smo kao narod bili nazvani genocidnim, a naša zakonita obrana "udruženi zločinački pothvat", nastavili smo poput Mojsija uzdizati svoje srce Bogu, da se konačno skine nepravедna osuda ne samo našim generalima Markaču i Gotovini nego cijelom hrvatskom narodu. Kao odgovor neba došla je i presuda o nevinosti naših generala i zakonitoj obrani domovine.

Molimo ovih dana i za druge naše uznike u Hagu, sunarodnjake iz Bosne i Hercegovine da im presuda bude pravedna i oslobađajuća, da se i oni vrte u svoju domovinu, jer optužnica tereti ne samo njih nego i našu domovinu.

Slaveći danas 22. obljetnicu Udruge specijalne jedinice policije iz Domovinskog rata BATT - Split, zahvaljujemo dobrome Bogu na svemu što je odgovorio na vapaje našega naroda. Zahvaljujemo i hrvatskim braniteljima, vama dragi prijatelji, koji možete biti ponosni na svoju žrtvu, na ljubav koju ste nosili u srcu, na bogoljublje, domoljublje i čovjekoljublje zajedno.

Još jednom iskrene čestitke vama. Slavite i ubuduće obljetnice kako biste dali do znanja pokoljenjima kako se ljubi Bog, narod i domovina. Amen ■

Blagdan sv. Josipa, zaštitnika Ratne škole „Ban Josip Jelačić“ Zaprešić, 19. ožujka 2013.

Čitanja Sv. pisma kako Starog tako i Novog zavjeta međusobno su povezana. U 1. čitanju slušali smo odlomak Druge knjige o Samuelu, koja opisuje lik kralja Davida. On je imao veliku ulogu u izgradnji ujedinjenja svih Izraelaca, ali istodobno i ulogu izgradnje vjerskog života.

Prorok Natan prenosi Božju poruku Davidu zbog njegove vjernosti Bogu. Bog se javlja u snu proroku Natanu i moli ga da prenese njegovu želju kralju Davidu. O čemu je riječ? David je pribavio zemljište za gradnju budućeg hrama i smatrao je da nije dolično da Kovčeg Saveza boravi u šatorskom svetištu, a kralj u palači. Sv. pismo kaže da se ta želja dopala Bogu. Stoga je poručio Davidu: „Podići ću tvoga potomka nakon tebe, koji će se roditi od tijela tvoga, i utvrdit ću njegovo kraljevstvo“ (2 Sam 7, 12). „Ja ću njemu biti otac, a on meni sin... tvoje će prijestolje čvrsto stajati dovijeka“ (usp. 2 Sam 7, 14-16). Nije teško zaključiti da je riječ upravo o Isusu Kristu, potomku Davidovu.

Upravo današnje evanđelje daje taj odgovor. Kršćanska je tradicija prepoznala u Isusu iz Nazareta obećanog Mesiju, o kojem govori Natan. Dapače, sam Isus nazvao se Sinom Čovječjim, a narod ga je nazvao Prorokom i Sinom Davidovim (usp. Mk 10, 47; Mt 12, 23; 21, 15).

Govoreći o Isusovom rođenju evanđelist Matej kaže da je sv. Josip bio zaručen u skladu sa židovskim zakonom s djevojkom Marijom iz Nazareta. Njihove su zaruke bile početak njihovog

zajedničkog života. Međutim, nakon sklopljenih zaruka zaručnica je redovito ostajala u svom roditeljskom domu godinu dana. Tek nakon toga zaručnik je svoju zaručnicu svečano uveo u svoj dom i tu su počeli zajednički život.

Nakon sklopljenih zaruka Josip je primijetio da je Marija u blagoslovljenom stanju. To ga je jako uznemirilo. Bio je uvjeren da se zaručio s iznimno dobrom i uzornom i poštenom djevojkom. Našao se u stotinu muka. Da je prijavi zbog nevjere i preljuba? Ne, to ne želi učiniti. Ako to učini, onda će je kamenovati, kako je to propisivao Mojsijev zakon. Time bi pred ljudima izgubila dobar glas, a ljudi bi prstom upirali u nju. „A Josip, muž njezin, pravedan, ne htjede je izvrnuti sramoti, nego naumi da je potajice otpusti“, piše sv. Matej (1, 19). Josipova dobro odgojena savjest, jer je bio pravedan, nije mu to dopustila.

Biti pravedan u Bibliji znači imati ispravan odnos prema Bogu i prema bližnjima. Takvu pravednost mogli bismo nazvati „novom“ u odnosu kako su je tumačili poganski narodi. Židovskom pojmu „pravednost“ odgovara kršćanski pojam svet. Josip je, dakle, bio svet, čovjek pouzdanja u Boga, čovjek vjere i poslušnosti, čovjek dobra srca. Bio je vjeran i onda kad je poslušnost tražila od njega velike žrtve.

Odlomak iz Matejeva evanđelja pokazuje Josipa kao čovjeka osjetljive savjesti prema Bogu i prema bližnjima. Anđeo mu se ukazuje u snu i tumači mu što se dogodilo s Marijom i zato mu

poručuje: "Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih" (Mt 1, 21-22). Kad se Josip probudi od sna, učini kako mu naredi anđeo Gospodnji" (Mt 1, 24). Josip je postupio kao što je postupio praotac Abraham. Bog mu je naredio da napusti svoj dom i da krene u zemlju koju će mu on pokazati (usp. Post 12, 1-4). On je poslušao Boga. Tako je postupio i sv. Josip. Takav postupak u Sv. pismu zove se vjera, a to znači imati povjerenje u Boga, da nas on vodi, držeći se njegova puta.

Kako ćemo prepoznati da nas Bog vodi? Sv. pismo opisuje sv. Josipa najljepšim naslovom starozavjetnog pobožnika: bijaše on „muž pravedan“ (Mt 1, 19). To znači da je bio čovjek savjesti koji je svoj život i svoje postupke usklađivao sa savješću kao glasom Božjim u sebi.

U svakom čovjeku, bez obzira na obrazovanost, vjersku ili drugu pripadnost, postoji savjest. Savjest je mjesto najintimnijeg dijaloga između Boga i čovjeka. Isus Krist nije upotrijebio riječ "savjest" ali je umjesto nje upotrijebio riječ "srce". Srce je jezgra i čovjekovo svetište, gdje se čovjek susreće s Bogom. Savjest je glas Božji u nama. Temelj toj tvrdnji nalazimo već kod Sokrata. Crkveni pisac Origen kaže da je savjest prisutnost nečeg božanskog u nama. Slično nalazimo kod hrvatskih pjesnika, poput Matoša na primjer.

Čovjekova savjest jasno govori da treba dobro činiti, a izbjegavati zlo. Ako učinimo zlo, osjećamo u sebi krivnju. Stojimo tako pred nevidljivim ali stvarnim sudom? Tko nas to sudi? Ljudi? Ne. Tko nas to onda sudi, hvali i kudi? Sam Bog Isus Krist, koji će nam na kraju vremena suditi po našim djelima.

Apostol Pavao naglašava da je Riječ Božja korisna za odgajanje u pravednosti, a to znači i za odgajanje savjesti. Ne smije biti blaga, popustljiva. Kakva je savjest ovisi o svakom pojedincu, njegovom odgoju, sredini u kojoj živi. Ona mora biti odlučna. Da bi savjest bila odlučna, pravedna, apostol Pavao ističe Riječ Božju kao najvažniju u oblikovanju savjesti. Između ostalog piše učeniku Timoteju: "Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom, koji će suditi žive i mrtve propovijedaj Riječ, uporan budi - bilo zgodno ili nezgodno - uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom (2 Tim 4, 1-2). Zašto? Jer je ta riječ, koja je Bogom dana, "korisna za poučavanje, uvjeravanje, popravljavanje, odgajanje u pravednosti, a to znači u savjesti, da čovjek Božji bude vrstan, za svako dobro djelo podoban" (2 Tim 3, 16-17).

Papa Benedikt XVI. prigodom svoje posjete Hrvatskoj 4. lipnja 2011. godine rekao je predstavnicima hrvatskog javnog i vjerskog života u HNK da je savjest temelj slobodnog i pravednog društva. "Kvaliteta društvenog i građanskog života, kvaliteta demokracije dobrim dijelom ovise o tomu "kritičkom" čimbeniku, odnosno savjesti, o tome kako se shvaća i o tome koliko se ulaže u njezino oblikovanje. Ako se savjest ograniči u subjektivni okvir, u koji se smješta religiju i moral, onda kriza zapada nema lijeka, Europa je osuđena na nazadovanje. Ako se naprotiv savjest otkrije kao mjesto slušanja istine i dobra, mjesto odgovornosti pred Bogom i braćom ljudima, što je protiv svake diktature, onda ima nade za budućnost".

Kako se odgaja savjest? Savjest zahtjeva oblikovanje i obrazovanje. Sv. Pavao kaže: "Preobrazujte se obnavljanjem svoje pameti da možete razabrati što je volja Božja, što je dobro, Bogu milo, savršeno" (Rim 12, 2). Zato u odgoju savjesti čovjek mora biti spreman mijenjati svoje mišljenje i shvaćanja. Savjest može zakržljati, može ju se pogaziti, iskriviti tako da jedva govori. Šutnja savjesti može postati smrtonosna bolest čitave jedne civilizacije. (Papa Benedikt XVI.).

Bolnu i istinitu rečenicu izrekao je Kolakowski: "Kada Boga nema u moralnosti, onda nema ni čovječnosti". Današnja situacija u svijetu, posebno ekonomska kriza koja je zahvatila svijet, posljedica je otupljene savjesti i relativizma koji se sve više nameće svijetu. Otupljeni osjećaj za moral ima daleko veću opasnost od gospodarskih šteta. Gospodarske štete u svijetu u stvari su posljedica otupljene savjesti.

Poštovana gospodo časnici, polaznici Ratne škole, braćo i sestre! Uz sabiranje znanja veoma je važno napredovati u moralnom smislu i njegovati svoju savjest. Vaša škola nosi ime dvojice velikana, koji su dali posebno obilježje u povijesti i kulturi. To su sv. Josip i ban Josip Jelačić. Ban Josip Jelačić se nadahnjivao na sv. Josipu i njemu se molio. Zato je bio čovjek savjesti. Ban je podigao ovu kapelu u čast sv. Josipa da mu se obraćaju pokoljenja, da se na njemu nadahnjuju kao čovjeku savjesti i vjere.

Čestitajući vam Dan škole želim vam da, dok stećete vojničke vještine i skupljate znanje, u isto vrijeme napredujete i u oblikovanju svoje savjesti. Takve od vas očekuje narod i Domovina. Time ćete najbolje pokazati da se demokracija, sloboda i blagostanje društva i države grade na odgovornosti. Budite nam pokazatelji puta za izrastanje društva na vrijednostima koje ostaju i kadre su izdržati velika iskušenja i oskudice. Neka vam sveti Josip bude učitelj srca, pameti i duše. Amen ■

Susret sjećanja i zahvale poginulim braniteljima

Zemunik, 21. ožujak 2013.

U predgovoru svoje knjige "Isus iz Nazareta" papa Benedikt XVI. piše da mu je nakana predstaviti prije svega Isusov lik i njegovu poruku sa željom da što bolje približi lik Gospodina našega Isusa Krista, koji može biti od koristi svim čitateljima i čitateljicama, koji žele susresti Isusa i njemu vjerovati.

Vjerovati Isusu znači nositi u sebi iskustvo Isusa Krista kao dragog prijatelja. Isusa Krista mogu na posebni način susresti u Evanđelju, koje je Božja riječ. Bog govori u Evanđelju o sebi, tko je on u svom božanstvu i najdubljoj stvarnosti: govori da je ljubav, da želi svakoga od nas uključiti u tu ljubav i poslati nas da svjedočimo ljubav. On ima veliko povjerenje u nas i to je za nas velika radosna vijest.

Bog se u Evanđelju nudi u osobi Isusa Krista. On je u Evanđelju ponuda svijetu. Izabrati Boga u evanđelju znači izabrati Krista. Kršćanstvo je religija izbora. Postoji dakle mogućnost i odbacivanja Boga. To je strašno ali je istinito. Ljudska povijest je puna takvih primjera. Razlog odbijanja Boga nalazi se u činjenici što postoje i druge sile, koje je papa Benedikt XVI. nazvao protu-evanđelje.

U današnjem evanđelju nam Isus upravo o tome govori. On se predstavlja da je pravi Bog. "Zaista, zaista, kažem vam: ako tko očuva moju riječ neće vidjeti smrti dovijeka". Isus ovim riječima želi reći: "Tko vjeruje, i ako umre živjet će" (Iv 11, 25). Židovi su doslovno shvatili Isusove riječi. I tada su mu rekli: "Sada vidimo da imaš đavla. Abraham je umro i proroci a ti kažeš: "Ako tko čuva moju riječ, neće okusiti samrti nikada... Kime se to praviš?" (Iv 8, 52-53). Isus

im veli: "Ako ja sam sebe slavim, slava moja nije ništa. Ima koji me slavi- Otac moj, a vi velite da je on vaš Bog, no ne poznate ga, a ja ga znam... i njegovu riječ čuvam" (Iv 8, 54- 55).

Ovo opiranje Kristu i u nama rađa pitanje: "Tko si ti, Kriste, za mene? Čovjek vjere i bliskosti s Kristom odgovorit će: Ti si vječni Bog koji je postao čovjekom.

Ako je to moje duboko iskustvo na dobrom sam putu. I ako me netko pita: zašto se molim Bogu, odgovorit ću mu jer vjerujem u njega. Stoga i nastojim živjeti svoju vjeru njegovom pomoću jer ga ljubim. Slično ću odgovoriti na pitanje: zašto idem na svetu misu. Odgovorit ću mu da je Krist ustanovio Crkvu i njoj povjerio svoju riječ da je naviješta i dijeli blago sakramenata. Stoga je sveta misa za mene najveća svetinja, za mene i moju obitelj, jer vjerujem u Boga Isusa Krista i zato želim živjeti vjeru i odgojiti svoju djecu u toj vjeri.

Isus danas govori svijetu po svojoj Crkvi kojoj je predao riječ i sakramente. Bog nam progovara i preko savjesti koja je njegov glas u nama. I ako čovjek prezre savjest kao glas Božji, onda dolazi do nesagledivih posljedica za čovjeka i društvo. To nam je posebno potvrdio agresorski rat u Hrvatskoj, koji je bio posljedica sistemske propagande režima da Boga nema, da je to izmišljotina Crkve i veliko zavaravanje. Ta je propaganda bila veoma prisutna u vojsci, miliciji i u školama. I sadašnja ekonomska kriza u svijetu i kod nas, velikim dijelom je odbacivanje Boga u našem društvu, posljedica je obezvređivanja savjesti kao glasa Božjeg u nama. U tom metežu duše i međuljudskih odnosa te vrlo teških kriza,

pitamo se što nam je činiti?!?

Ako znamo uzrok krize čovjekove nutrine, sadašnjeg društva i svijeta, može se naznačiti i put ozdravljenja. Mi vjernici smo uvjereni da ako jedno društvo želi opstati, mora štovati Boga, mora se vratiti Isusu Kristu i izabrati ga kao svoga učitelja i spasitelja u ovom času povijesti. Kršćanstvo je vjera izbora i taj je izbor težak i odgovoran, posebno u trenucima kada nastupaju snage protu-evanđelja.

Nemojte oklijevati opredijeliti se. Nemojte graditi svoj život na polovičnom opredjeljenju. Budite potpuno Isusovi! I sami vidite kako se pokušava ponovno obezvrijediti kršćanske vrijednosti, nametnuti ponovno ideologija koja je strana ovom čovjeku i Crkvi.

Oni koji je žele provesti zaboravljaju da dok ulazimo u veliku europsku obitelj, da su upravo osnivatelji te velike obitelji, čija je zaslu-

ga bila politika pomirenja i napretka, bili upravo kršćanski i moralno orijentirani ljudi i političari poput Adenauera, Schumana, De Gasperia De Gaullea, i dr., koji su nastojali stvoriti državu na moralnim temeljima. Njihovo kršćanstvo nije ih udaljavalo od razuma nego ga je prosvjetljivalo. Tu su prije svega Božje zapovjedi, koje je Isus dopunio i Božja riječ, koju su kao političari iznova čitali, produbljivali, tumačili i tako gradili sigurne temelje Europe.

Stoga nas naši poginuli hrvatski branitelji obvezuju i pitaju: što mi danas činimo za ovu zemlju, za koju su oni dali svoje živote? Oni nam pokazuju gdje se nalaze sile koje nas mogu izliječiti. Samo ako učinimo da Bog uđe u svijet, zemlja se može rasvijetliti i svijet može biti čovječan (Ratzinger: "Europa", str. 119). Pokojnim braniteljima želimo da se nađu u zajedništvu s Bogom, gdje ni jauka, tuge, boli više nema. Amen ■

Biskupov pohod braniteljima u kaznionici Lepoglava, 26. ožujka 2013.

Evanđelist Ivan opisuje početak Isusove muke. Bila je to posljednja Isusova večera sa svojim učenicima. Isus "potresen u duhu" kaže: "Zaista, zaista kažem vam jedan će me od vas izdati!" (Iv 13, 21). Čuvši Isusove riječi apostoli su bili u nedoumici, pitajući se tko bi mogao tako nešto učiniti. Isus je odgovorio: "Onaj kome ja dadnem umočen zalogaj" (Iv 13, 26). Isus je umočio zalogaj i dao ga Judi Iškariotskom.

Na Istoku se smatralo za veliku čast kad bi domaćin dao umočen zalogaj nekome od sustolnika. No nikom nije palo na pamet zašto je Isus rekao Judi: "Što činiš, čini brzo" (Iv 13, 28). Budući da je Juda imao blagajnu, apostoli su mislili da Isus šalje Judu da nešto kupi za blagdan, ili da dade siromasima. I Ivan kaže: "A bijaše noć" (Iv 28, 30). Iako je vani mjesec, u prenesenom smislu to je značilo da u srcu svakog čovjeka gdje nema Isusa Krista vlada mrak, noć. U srcu Jude uselio se mrak, zlo, Sotona.

Izdaja Judina i kasnije Petrovo zatajenje ostaju zauvijek tajne ljudskoga srca i opomena za sva vremena da priznamo svoje slabosti, da se oslanjamo na Boga Isusa Krista, a ne na vlastite snage.

Isusova smrt bila je put prema njegovoj konačnoj proslavi. Isus dragovoljno prihvaća sve naše grijeha i vlastitu smrt kako bi nam zaslužio vječni život. Isusova smrt bila je ispunjenje ljubavi, ljubavi koju je Isus tumačio uglednom židovskom učitelju Nikodemu: "Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca

da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne; nego da ima život vječni" (Iv 3, 16). Taj isti Nikodem pobrinut će se kasnije za ukop Isusova tijela.

Isus nije ostao u grobu nego je slavno uskrsnuo. Možete si samo zamisliti kakav je osjećaj imala Isusova majka. Isus je ponovno živ, uskrsnuo je.

Da je Isus doista uskrsnuo - za tu istinu dali su apostoli svoje živote. Da je Isus doista uskrsnuo - za tu istinu dali su tijekom povijesti milijuni kršćana svoje živote. Vjera u Isusovo uskrsnuće dala je mnogima snagu da izdrže nevjerojatne muke i patnje, koje ne bi izdržali da nisu imali vjere.

Amerikanac imenom Ernest Gordon napisao je knjigu "Kroz dolinu Kwai". To je istinita priča koja se dogodila u japanskom zatvoreničkom kampu uz rijeku Kwai tijekom II. svjetskog rata. U tom je kampu umrlo preko 12 tisuća ljudi dok su gradili prugu. Ljudi su je gradili po nenasnoj vrućini, goli i bosu. Kamen su nosili u košarama na svojim leđima. Spavali su na golom tlu. Optuživali su jedni druge, a japanski su se stražari smijali kako se zatvorenici međusobno tuku i ubijaju. Dvojica američkih zatvorenika došla su na zanimljivu ideju. Na večer, u slobodno vrijeme, organizirali su druženje uz čitanje Svetog pisma. To su im Japanci dopustili. Kako su sve više čitali Bibliju, spoznali su da je Isusov život bio kudikamo teži od njihovog. Isus je bio izdan, tukli su ga i ponižavali, osjetio je udarac biča i na kraju je bio ubijen i uskrsnuo. Čitajući

Bibliju događala se među njima velika promjena. Nisu više optuživali jedni druge, nisu se međusobno tukli i ubijali. Počeli su se moliti jedni za druge. Više nisu bili tako grubo niti prema čuvarima. Situacija među njima bila je svakog dana sve mirnija tako da su se japanski čuvari čudili njihovoj promjeni.

Ova istinita priča o promjeni koja se dogodila u zatvoru, slika je svega onoga što nam Uskrs poručuje i što znači danas za sve nas. Uskrs je potaknuo zatvorenike da imaju više povjerenja jedni u druge. Uskrs je bio razlogom da su jedan drugoga hrabрили da izdrže patnje. Uskrs je bio razlogom da su među zatvorenicima i čuvarima nastali novi međuljudski odnosi. Uskrs pruža svakome čovjeku šansu da je moguć novi život. Uskrs nas poziva da otvorimo svoja srca Bogu da možemo lakše prihvatiti jedan drugoga, da lakše prihvatimo svoju situaciju.

Uskrs nas poziva da prihvatimo Isusovu pomoć, iako je naše povjerenje koji puta pri kraju snaga. Uskrs nas potiče da obnovimo svoju nadu, iako je naša nada poneki puta slomljena. Uskrs nas poziva da započnemo iznova, iako smo koji

puta spremni odustati od svega. Morate u sebi njegovati pozitivni stav prema životu. Imajte povjerenje prije svega u Uskrslog Krista, kao što su imali ti američki zatvorenici u Japanu.

Uskrs je radosna vijest da je Isus pobijedio zlo i smrt, tako možemo i mi pobijediti zlo u sebi i oko sebe, ako otvorimo svoja srca Bogu. Uskrs je radosna vijest da nas više ništa ne može slomiti, ni bol, ni tuga, ni razočaranje, ni grijeh, pa čak ni sama smrt. Uskrs je radosna vijest da nismo sami, da je uskrsnuli Isus među nama koji nas poziva na život, pun vjere, nade i ljubavi.

Razlog našeg dolaska k vama je da vas ohrabrimo, da podijelimo s vama svoju muku ali i svoju radost da niste sami. Isus je uskrsnuo, živ. Neka vas ta misao neprestano prati. Zahvaljujem gospodinu Tomi na pozivu i vašem ravnatelju i suradnicima, svima vama što ste na ovome misnom slavlju i zajedničkoj molitvi. Posebno hvala vašem svećeniku na njegovoj duhovnoj pomoći i skrbi za vas. Nosim vas posebno ovih dana u srcu, mislim i molitvi, da vam što prije prođe "Veliki petak". U tim mislima želim svima sretan Uskrs! Amen ■

Misa posvete ulja u Vojnom ordinarijatu Zagreb, 28. ožujka 2013.

Draga braćo svećenici, braćo i sestre! Današnja liturgijska čitanja uvode nas u ovo misno slavlje. Evanđelist Luka piše kako je Isus došao jedne subote u Nazaret, u sinagogu i nastavlja: "Isus razvije knjigu i nađe mjesto na kojem stoji zapisano: "Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza. On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlačene, proglasiti godinu milosti Gospodnje" (Lk 4,17-19). Vrativši knjigu poslužitelju reče: "Danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvanja u ušima" (Lk 4, 21).

Dojam je bio snažan. Oči svijetu u sinagogi bile su uprte u njega. Isus je ovim riječima predstavio samoga sebe tko je on i zašto se pojavio na zemlji. On je došao da ostvari proroštvo Izaijino, koje smo slušali u 1. čitanju. Isus je došao da nas oslobodi od grijeha i vječne smrti, od bolesti, od društvenih, političkih i ratnih nepravdi, da nam podjeli zdravlje duše i tijela. To je radosna vijest koja se uvijek događa u onima, koji mu se povjeravaju.

Jedna naša psihologinja, koju često pokazuju na TV-u, kaže da religija ne uči da budemo sretni. Religija smatra grijehom, ako je netko pre-

više radostan, veli ona (Večernji: Obzor, 16 veljače 2012.). Mi vjernici znamo da je naša vjera, vjera radosti. Evanđelje je radosna vijest koju nam je donio Isus Krist. Da bi Isus mogao nastaviti svoje djelo u svijetu, ustanovljuje Crkvu i poziva ljude da se uključe u život Crkve. Neke poziva u posebnu službu svećeništva.

O tome piše apostol Pavao, ocrtavajući lik starozavjetnog Velikog svećenika: "Svaki veliki svećenik, zaista, od ljudi je uzet, za ljude se postavlja u odnosu prema Bogu da prinosi darove i žrtve za grijeh. On može primjereno suosjećati s onima koji su u neznanju i zabludi jer je i sam zaogrnut slabošću. Zato mora i za narod i za sebe prinositi okajnice. I nitko sam sebi ne prisvaja tu čast, nego je prima od Boga, pozvan ako Aron" (Heb 5, 1-4). Svaki, dakle, svećenik sudjeluje na jedinstvenom svećeništvu Krista kao Glave.

Draga braćo svećenici! Gospodin je bacio svoj pogled na nas. To je razlog naše radosti. Povjereni su nam ljudi da im služimo, posebno među vojno-redarstvenim snagama. Mi kao vjesnici Radosne vijesti imamo posebno poslanje u svijetu. Mi smo ljudi koji liječimo rane ljudskih srdaca, naviještamo oslobođenje usred mnogo-

brojnih nevolja i zala koja čovjeka čine sužnjem na mnoštvo načina, moramo tješiti nevoljne. Nitko nas ne može u tome nadomjestiti. Mora nas uvijek obuzimati strahopoštovanje kad pomislimo što znači otpuštati grijeha i pomirivati ljudske savjesti s neizmerno svetim Bogom u Isusovo ime. Mora nas uvijek obuzimati strahopoštovanje da bi bolje shvatili što znači djelovati "in persona Christi", "u ime Kristovo"; djelovati njegovom moću koja je ukorijenjena u Isusovom otkupljenju.

Vojno- redarstvene snage zahtijevaju specifični pastoral, rekao je blaženi papa Ivan Pavao II. na primanju sudionika trećeg međunarodnog kongresa: "Evangelizirati svijet vojnih snaga (a to znači i policijskih) znači pomoći da razumiju, shvate novi način njihove uloge. Kršćani koji djeluju u takvim ambijentima, kao pojedinci i kao članovi crkvenih zajednica mogu dati novi poticaj shvaćanju vojnih funkcija preko formiranja savjesti ili preko efikasnije raširenosti vrednota: pravednosti, solidarnosti i mira. Postoji danas jaki izazov za vojne ordinarijate: evangelizirati vojni svijet učinivši mogućim susret s Kristom i sa svetošću, na što su pozvani svi ljudi, bez da napusti vojna područja, čineći da vojna profesija postane djelotvorna služba društvima svijeta". Tu službu mogu ostvariti samo vojnici koji će iznutra poput kvasca prenositi duh evanđelja u život postrojbi.

Koncil naglašava: "Duhovni dar koji su primili prezbiteri na ređenju ne pripravlja ih za neko ograničeno usko poslanje, nego za najšire i

sveopće poslanje spasenja sve do na kraj zemlje. Svaka naime svećenička služba ima udio u sveopćoj širini poslanja koje je Krist povjerio apostolima" (PO 10).

Pobudnica "Christifideles laici" predstavlja Crkvu kao otajstvo, zajedništvo i poslanje: „Crkva jest otajstvo, jer su ljubav i život Oca, Sina i Duha Svetoga posvemašnje nezasluženi dar svima koji su rođeni iz vode i Duha Svetoga (Iv 3, 5), pozvani živjeti Božje zajedništvo i očitovati ga u povijesti." Svaki kršćanin svetim krštenjem postaje svjetlo zapaljeno na Kristovom svjetlu. Takav Isusov učenik čini Krista prisutnim u svijetu.

Mi svećenici smo sakramentalno uronjeni s biskupom u dubinu svetog reda da bi služili Božjem narodu, koji je Crkva i tako sve priveli Kristu po Gospodinovoj molitvi: "Oče sveti, sačuvaj ih u svome imenu koje si mi dao; da budu jedno kao i mi... kao što si ti Oče, u meni i ja u tebi: neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me poslao" (Iv 17, 11-12).

Da bismo uopće shvatili svećenički poziv, ne možemo ga razumjeti bez njegova odnosa s Kristom. Kao što je Krist posrednik između Oca nebeskoga, tako je i svećenik u Kristu posrednik između Boga i čovjeka. Apostol Petar piše da je čitav narod Novoga saveza ustanovljen kao "duhovni dom", sveto svećeništvo da prinosi duhovne žrtve, ugodne Bogu po Isusu Kristu (1 Pt 2, 5). Isus poziva k sebi učenike na služenje općem duhovnom svećeništvu Novoga zavjeta (usp. Iv 10, 1-2). Ustanovljuje Dvanaesticu da budu s njime. Daje im posebne ovlasti u vezi s budućom zajed-

nicom i za evangelizaciju svih naroda. "Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane te vam Otac dadne što ga god zaištete u moje ime" (Iv 15, 16). Prema tome svećeničko poslanje ne dolazi od nas, nego od Krista. "Bez mene ne možete ništa" (Iv 15, 5). Ono ne dolazi od ljudske snage nego je dar Krista i njegova Duha po sakramentu kojeg smo primili: Stoga i kaže: "Primito Duha Svetoga, kojima otpustite grijeh, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im" (Iv 20, 22-23).

Zaštitnik župnika sv. Ivan Arški bio je svjestan svoga svećeničkog poziva, da je njegov poziv neizmjerni dar za Božji narod: "Dobri pastir, pastir po Božjem srcu je najveće blago koje dobri Bog može dati nekoj župi i jedan od najdragocjenijih darova božanskoga milosrđa. "O kako je velik?", pita se on i nastavlja: "Kad svećenik izgovara riječi pretvorbe, naš Gospodin silazi s neba na njegov glas i zatvara se u malu hostiju".

Tumačeći sakrament svećeničkog reda sveti arški župnik kaže: "Bez sakramenta Reda, ne bismo imali Gospodina. Tko ga je stavio tamo u svetohranište? Svećenik. Tko je dočekaio vašu dušu kada je prvi puta ulazila u život? Svećenik. Tko je hrani i krijepi na njezinom zemaljskom putu? Svećenik. Tko će je pripremiti da se pojavi pred Božjim licem, perući je po posljednji put u krvi Isusa Krista? Svećenik. A ako bi ta duša umrla zbog grijeha tko će je podići na novi život, tko će joj vratiti mir i radost? Ponovno svećenik. Svećenik će sam sebe shvatiti tek u nebu", veli sveti arški župnik. Svećenik je dakle taj koji na-

stavlja djelo otkupljenja. Svećenik posjeduje ključ nebeskog blaga: on je ekonom dobroga Boga, upravitelj njegovih dobara.

Neka nam ovo slavlje spomena našega sakramentalnog svećeništva bude izvor na kojem ćemo zasititi svoju neutaživu žeđ za srećom, mirom i potrebom ostvarenosti. Ne dajte da vas problemi morala, vjere, određenih nedostataka u poslu i poslanju slome. Ostanite u dubokoj povezanosti s našim Gospodinom i ne bojte se. Isus je i naš lijek. Učinimo sve da što češće i sami iskusimo njegovo milosrđe u sakramentu svete ispovjedi. Ne odvajajmo se od molitvenog susreta s njime. Učinimo sve da ga doživimo jako blizu u njegovoj riječi i u kršćanskoj zajednici. Oboružajmo se strpljivošću i zrelošću koju vrijeme i poziv traže. Razvijajmo zajedništvo koje nas povezuje sakramentom svetoga reda ali i poslanja u ovoj Vojnoj biskupiji. Neka naši vjernici primijete i osjete da ih volimo i da smo zaređeni zbog njih. Hvala vam za spremnost da još snažnije svjedočimo da je Isus danas živ, dostupan i spreman sve podnijeti da spasi čovjeka.

Slaveći danas i svećenički dan, čestitam vam braćo svećenici i zahvaljujem dragom Bogu za vas, za sve što činite među vojno-redarstvenim snagama. Želim i Gospodina molim da se ne umorite činiti dobro. Vjernicima također zahvaljujem, prije svega na molitvi za svoje svećenike da nam budu i ostanu sveti, jer samo sveti svećenik kadar je donijeti Isusa Krista ljudima. Marija majka velikog svećenika Isusa Krista i našega Spasitelja bila nam svima na pomoć! Amen ■

Obredi Velikog petka u Vojnom ordinarijatu Zagreb, 29. ožujka 2013.

Bogoslužje večeras je vrlo jednostavno i svečano. Obuhvaća tri dijela: bogoslužje riječi- molitvu vjernika, klanjanje križu i završava sa svetom pričešću. Današnja nas čitanja uvode u duboki smisao Velikog petka, Isusove muke, smrti i proslave. Postoje neka pitanja koja manje- više muče sve ljude, a to je prije svega pitanje patnje u osobnom životu i svijetu. Zašto postoji patnja i ima li ona smisla? Starozavjetni pisac mučio se također s tim pitanjem. Iako nije mogao naći odgovor, unatoč tomu nije posumnjao u postojanje dobrog Boga.

Prvo čitanje je vrhunac starozavjetne objave o Sluzi patniku, koji se žrtvuje kao otkupiteljska žrtva za spas svega svijeta. "Ne bijaše na njemu ljepote ni sjaja. Prezren bijaše od ljudi odbačen, čovjek boli, vičan patnjama, od koga svatko lice otklanja, prezren bijaše i obescijenjen". Zašto? Pisac odgovara: "On slabosti naše ponije, naše boli uze na se... Za naše grijeh je proboden, za opačine naše satrt". Tko je taj Sluga patnik koga spominje prorok Izaija? To je Isus Krist.

Muka koju smo čitali po Ivanu opisuje toga Slugu, Isusa Krista, i njegovu muku u pojedinostima, o čemu su govorili proroci, koji su navijestili njegovu muku, smrt i uskrsnuće. Ivan daje do znanja da je Isus Bog koji je postao čovjekom. Onima koji su ga došli uhititi, kaže: "Ja sam", što znači "Jahve - Bog". Tim se imenom sam Bog objavio Mojsiju na brdu Sinaju, kad ga je Mojsije pitao: kako mu je ime, da znade reći svome narodu. Kad je Isus rekao za sebe da je Jahve - Bog, "svi ustuknuše i popadoše na zemlju", piše sv. Ivan. Sv. Ivan iznosi u pojedinostima proces Isusovog suđenja pred Pilatovim sudom. Suđenje je započelo provokativnim pitanjima, ponižavanjem i na kraju odlukom da se Isusa razapne na križu.

Ivan spominje tri značajne Isusove riječi s križa: Kad je Isus vidio majku i kraj nje učenika koga je posebno ljubio, rekao je majci svojoj: "Ženo, evo ti sina!" Zatim reče učeniku: "Evo ti majke". Sigurno je da Isus nema braća i sestara kojima bi mogao ostaviti majku svoju. Sv. Ivan u Mariji vidi novu Evu koja rađa novi Božji narod. I tako Isus proglašava svoju majku duhovnom majkom čovječanstva. Stoga se Mariju danas naziva majkom vjernika i majkom Crkve. Ivan donosi drugu Isusovu riječ: "Žedan sam!" Majka Terezija imala je u svojoj kapelici raspelo ispod kojega je pisalo: "Žedan sam". Isus iz ljubavi prema svome Ocu i nama ljudima daje svoj život za spas ljudi i žeda za svakim čovjekom da ga spasi,

jer ne želi da itko propadne od ljudi.

Treća Isusova riječ bila je: "Dovršeno je". Svršene su Isusove boli i patnje za spas čovječanstva. Ispunjena su proroštva Staroga zavjeta, spasenje je ostvareno i počinje novo vrijeme. Evanđelist Ivan završava proročkim riječima: "Gledat će onoga koga su proboli" (Iv 19, 37). To znači da pogled na Isusa Krista, pogled na križ, daje novu snagu svima koji se budu njemu obraćali. Bit će izvorom spasenja i oslobođenja. Upirući svoj pogled prema probodenom srcu Isusovom, ne možemo se oteti riječima sv. Ivana evanđeliste: "Bog je ljubav" (1 Iv 4, 8.16).

Braćo i sestre! Gledajući Isusov križ možemo bolje shvatiti što je grijeh u sebi, koja je njegova težina, a istovremeno kolika je moć Isusovog praštanja i milosrđa. Apostol Pavao je rekao da je "Krist raspeti Židovima sablazan, a poganima ludost" (1 Kor 1, 23). Tako je ostalo do danas. Na Veliki petak križ snažno stoji u središtu pobožnosti vjernika. Sve do smrti Isusove križ je bio znakom sramote, a nakon smrti postaje posebnim predmetom štovanja. Počela se ostvarivati Isusova proročka riječ: "A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi" (Iv 22, 32). Zato je njegov križ postao magnet koji privlači. Zato je križ kršćanskom narodu i hrvatskom katoličkom narodu postao najveća svetinja.

Tako je križ postao ne samo znak nego i raskrižje gdje se ljudi dijele. Uvijek postoje raspeti i oni koji razapinju, mučenici i mučitelji, oni koji sažalijevaju Isusa i koji ga mrze. Poznati grčki govornik Ciceron je rekao da križ mora biti daleko od tijela rimskog građanina već i od njegove pomisli. Apostol Pavao za razliku od poganskog Cicerona poručuje: "A ja Bože sačuvaj da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista po kojem je meni svijet raspet i ja svijetu" (Gal 6, 14). Križ ostaje za sva vremena znak koliko Bog ljubi čovjeka.

Ravnatelj jedne poznate škole u Americi u Dallasu imao je staru stolicu koja mu je služila za ljujanje. Kad bi ga netko pitao za porijeklo stolice, on bi odgovorio da je ona pripadala njegovoj baki. Stolica je stajala u bakinoj dnevnoj sobi ispod križa, koji je visio na zidu. Jedne noći baka mu je pričala Isusov život, kako je Isus bi umro i raspet na križu. Kao dijete bio je toliko dirnut tom pričom bake da nije mogao spavati. Sutradan se ustao i popeo na stolicu da skine križ, ali nije mogao. Kleknuo je pokraj raspela i počeo plakati. Baka je čula njegov plač i pitala: "Dušo,

zašto plačeš?”. “Bako, pokušavam skinuti Isusa s križa. On ne smije biti na križu. To nije u redu”. Tada se baka sagnula, uzela ga za ruku i držala u svom naručju. “Baka mi je tada rekla: Ti si premlad da bi shvatio zašto je Isus pribijen na križ. Kad odrasteš onda ćeš razumjeti. Kada spoznaš, raspelo neće biti više ružno, dapače, ono će biti nešto lijepo za tebe, jer će te podsjećati koliko te Isus voli”. I ravnatelj završava svoju priču: Toga jutra shvatio sam po prvi puta veliko značenje raspela. Svaki puta kada sjednem u ovu stolicu i kada se njišem, sjetim se riječi moje bake”. Ova jednostavna priča fokusirana je na Kristovu ljubav prema nama, koja ga je dovela na drvo križa.

I ravnatelj škole rekao je jednom svom prijatelju da se značenje križa može svesti na tri rečenice:

Prvo, raspelo je znak Isusove ljubavi. Ono nam pokazuje koliko nas Isus voli. O tome je Isus često govorio: “Veće ljubavi nitko nema od ove da tko život svoj položi za svoje prijatelje” (Iv 15, 13).

Drugo, raspelo je poziv na ljubav. “Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge, kao što sam ja ljubio vas” (Iv 15, 12).

Treće, raspelo je otkriće ljubavi. Ono nas podsjeća na nešto što smo skloni zaboraviti. Podsjeća nas da ljubav uključuje patnju. “Hoće li tko za mnom neka se odrekne samoga sebe i neka ide za mnom” (Mk 8, 34), poručuje Isus. Amen ■

Vazmeno bdijenje u Vojnom ordinarijatu Zagreb, 30. ožujka 2013.

Draga braćo i sestre! Maloprije smo slušali jednu od najljepših pjesama Crkve - uskrsni hvalospjev - koji nam je najavio novi svijet. A taj novi svijet zaslužio nam je Isus Krist svojom mukom, smrću i uskrsnućem. Taj novi svijet nastaje krštenjem iz vode i Duha Svetoga. Zato je običaj da se na Veliku subotu krste pripravnici za krštenje, posebno odrasli. Stoga mi je drago da mogu večeras podijeliti sakrament krštenja Marti Peršin koja je odlučila u punoj slobodi biti kršćankom. Vjerujem da su vam ostale u sjećanju riječi hvalospjeva: „Ovo je noć koja danas po svem svijetu što u Krista vjeruju otima od tmina i opačina, vraća milosti i pridružuje svetosti. Ovo je noć u kojoj božansko s ljudskim povezuje. Ovo je noć u kojoj je Krist raskinuo okove smrti i kao pobjednik od smrti ustao“.

Obredi Velike subote započinju liturgijom svjetla. Naime, svjetlo se najbolje uočava u tamnoj noći. Noć nije ništa drugo nego odsutnost svjetla. Stoga je Isus pozvao svoje učenike

da budu svjetlo u tami sadašnjeg svijeta, kad je rekao: „Vi ste svjetlost svijeta. Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima“ (usp. Mt 5, 14-16). „Ja - Svjetlost - dođoh na svijet da nijedan koji u mene vjeruje u tami ne ostane“ (Iv12, 46), poručuje Isus. Uskrsna svijeća simbol je prisutnosti Isusove među nama, koji osvjetljava naš put prema konačnoj obećanoj zemlji, nebeskoj domovini.

U drugom i trećem dijelu bogoslužja Crkva usredotočuje našu pažnju na blagoslov krsnog studenca, poglavito biranim riječima bogoslužja riječi.

U 1. čitanju slušali smo o stvaranju svijeta. Vrhunsko djelo Božjeg stvaranja jest čovjek. On je remek-djelo Božje. Grijeh je narušio tu sliku Božju u njemu. Isus Krist će obnoviti tu istu sliku svojom mukom, smrću i uskrsnućem. Stoga nas apostol Pavao poziva da svojim kršćanskim zalaganjem postanemo „novo stvorenje“ (Gal 6, 15 i dr.).

U 2. čitanju slušali smo o Abrahamu koji je

nazvan ocem svih vjernika. Kao što je Bog sklopio savez s Abrahamom, tako i mi sklapamo novi savez u krštenju. Kao što je Abraham ostao do kraja vjeran, tako i Bog želi da mu mi ostanemo.

U 3. čitanju slušali smo o veličanstvenim djelima koje je Bog učinio s Izabranim narodom, dok su prolazili kroz pustinju. Izlazak iz Egipta, prijelaz preko pustinje i Crvenog mora najveći je događaj za Izraelce, njihove narodne i vjerske povijesti. Na tim će se događajima nadahnuti apostol Pavao. Za njega je more pralik krsta, a mana, hrana u pustinji, pralik je euharistije.

I tako smo došli do svečanog trenutka uskrsne proslave, kada smo zapjevali svečani Aleluja, što znači Hvalite Boga. Zašto? Zato što nas je njegov Sin Isus Krist uskrsnuo i živi spasio. Da je Isus uskrsnuo, govori nam današnje evanđelje. Prvi svjedoci uskrsnuća bile su žene, kao i apostoli Petar i Ivan. Anđeo kaže ženama: "Nije ovdje!" Riječi su to koje su promijenile povijest ne samo čovječanstva nego i shvaćanja života. Uskrsnuo Krist je onaj koji nas poziva da ga pronađemo i slijedimo. Crkvu je osnovao Isus Krist. Crkva je ona kojoj je Isus povjerio svoju riječ. Ona oblikuje i hrani vjeru u uskrsnuće. Papa Benedikt XVI. kaže: vjerujem Crkvi da me uvodi u istinsko

zajedništvo s trojedinim Bogom i da mi otkriva jasnoću uskrsne vjere". Putem krštenja Crkva nas uvodi u svoje zajedništvo. Krštenjem smo uskrsnuli na novi život. Prešli smo iz stanja smrti u stanje života. Postali smo jednostavno novi ljudi.

1. čitanju NZ (Rim 6, 3-11), apostol Pavao ističe kako krštenjem postajemo i novi ljudi. Da bismo bili što sličniji Isusu Kristu apostol Pavao poručuje: „Ne predajte grijehu udova svojih za oružje nepravde, nego sebe od mrtvih oživjele, predajte Bogu i udove svoje dajte za oružje pravednosti“ (Rim 6, 13).

Filozof i pisac Gustav Tilbon, ubraja se među najveće mislioce našega vremena, predavač na brojnim sveučilištima, poznati spiker na radiju i TV postajama, pomalo je dozrijevaao u vjeri. Napisao je knjigu u kojoj je iznio svoje sumnje, dok konačno nije sazrio kao uvjereni vjernik. Na kraju svoje knjige piše: „Nema veće tragedije za čovjeka nego kada u njemu zamre Božji život. Bog ne živi samo u nebu. On živi u dušama ljudi. Ništa u životu nije tako smrtno i tako brzo ne umire kao Bog u dušama ljudi. Nije najvažnije u životu kojemu zvanju pripada čovjek. Najvažnije je da čovjek pazi na svjetlo koje je u njemu da ne postane tama“. Amen ■

22. obljetnica akcije Plitvice i pogibije Josipa Jovića Plitvice, 31. ožujka 2013.

Kad su se nakon tri dana šutnje na uskrsno jutro oglasila zvona, u tom trenutku otkucavali su posljednji otkucaji srca mladog redarstvenika Josipa Jovića, ovdje na Plitvicama, koji je na današnji dan smrtno pogođen od strane jugoslavenske odnosno srpske okupatorske vojske. Imao je tada samo 22 godine.

Parafrazirajući riječi proroka Izaije koji je, govoreći o budućem Mesiji Isusu Kristu, rekao da nas njegove rane iscijeliše, možemo reći da je smrt Josipa Jovića, zajedno sa smrću hrvatskih očeva i mladića bila preduvjet slobodne i neovisne države Hrvatske. Kao što je Isusovom uskrsnuću prethodila njegova muka i smrt tako je i nastanku neovisne Hrvatske prethodio njezin "Veliki petak" kojeg su na svojim ramenima i srcima osjetili naši branitelji.

Stoga se radujemo danas s tobom, Josipe, hrabri branitelju naš! Ponosni smo na tebe, na tvoju žrtvu, na odvažnost i pobjedu, kao i na sve poginule i žive branitelje. Nadamo se i opravdano očekujemo da će se naći ozbiljnih članaka u našim školskim knjigama u kojima će biti opisana istina kao trajno nadahnuće pokoljenjima kako se

ljubi narod i domovina. Domovina ti je bila draža od života. I kad joj nisi mogao ništa drugo dati, založio si svoj život. Sebe si prinio kao žrtvu da Hrvatska ne bude žrtvovana.

Braćo sestre! Ovaj mladi hrvatski redarstvenik Josip nas opominje, kao i mrtvi branitelji, da Hrvatsku treba graditi tamo gdje su oni stali: u slozi, zajedništvu, poštenju, pravednosti, prije svega na vjeri, ne gledajući vlastite interese i interese stranaka nego dobro hrvatskoga naroda i građana ove zemlje, da ne budu ni u čemu prikraćeni. Sve te vrijednosti Josip je dobio u krugu svoje drage obitelji, prije svega majke Marije i oca Josipa koji su ga odgajali u duhu vjere, u duhu bogoljublja, čovjekoljublja i domoljublja.

Kad već nije mogao živjeti u slobodi, u krugu svoje obitelji, mi se danas molitveno spominjemo da ga dobri Bog nagradi za njegovu žrtvu, ljubav, njegovo bogoljublje, domoljublje i čovjekoljublje zajedno, da se nađe u krugu velike obitelji Trojedinog Boga, u krugu Isusove i naše Majke Marije, u krugu svetih. Na tu nakanu izmolimo molitvu koju nas je naučio sam Krist Gospodin. ■

22. godišnjica pogibije prvog hrvatskog redarstvenika Josipa Jovića Aržano, 2. travnja 2013.

U ovom vazmenom tjednu Crkva nastoji sabrati najvažnija svjedočanstva o Isusovom uskrsnuću sa željom da učvrsti svoje vjernike u vjeri. Današnje evanđelje govori o Mariji iz Magdale, koja je bila poznata kao javna grešnica. Ona je čeznula za duševnim mirom, uvjerenjena da joj nitko od ljudi ne može udijeliti mir doli Isus Krist. I doista, u susretu s njim, on joj vraća mir. Na tome mu je bila veoma zahvalna. Nakon Isusove smrti, prvog dana u tjednu (bila je to nedjelja), uputila se s drugom Marijom na grob. Kad je došla do groba, "nastade veliki potres jer anđeo Gospodnji siđe s neba, pristupi, otkotrlja kamen i sjede na nj" (Mt 28, 2). Svi se prestrašise, posebno stražari, a anđeo reče ženama: "Vi se ne bojte! Ta znam: Isusa raspetoga tražite. Nije ovdje, uskrsnu kako reče" (Lk 28, 5-6). Nije mogla razumjeti da dobrota i ljubav mogu tako stradati. Jer njezino iskustvo Isusa, iskustvo je nutarnje slobode i oprosta. Osjetila je da je ozdravljena od rana grijeha snagom Isusova milosrđa. Zato je ostala prazna i činila sve da znade gdje mu počiva tijelo da može barem na grobu biti s njime. Vidjevši da je grob prazan tražila je tko ga je "ukrao". U tom traženju, on joj se javlja, govori tko je i šalje ju.

Braćo i sestre! Dirljiv je susret Isusa i Marije. Sveti Ivan ga je opisao. Dok je Marija Magdalena bila zaokupljena svojim mislima i ispunjena žalošću, Isus joj se objavljuje i obraća riječima: „Marijo!“ Ona odjednom prepoznaje Isusov glas i progovara iz dubine svoga srca: „Učitelju!“ To je bio uzvik ljubavi i vjere. Isus joj govori: „Idi javi mojoj braći!“ (Iv 20, 17). Marija je bila uvjerenjena da je Isus uskrsnuo i tu vijest nije mogla zatomiti, nego je odmah pošla javiti apostolima da je Isus živ. Marija ga susreće jer ga traži. Bog se ne "skriva" onima koji ga traže, dapače, on im ide ususret, izgovara njihovo ime i šalje ih da jave drugima da se Boga može sresti.

Slično iskustvo vjere imao je apostol Petar. Tko da ne prepozna u Petrovim riječima radost zbog Isusovog uskrsnuća ali i poziv na obraćenje. „Toga Isusa, kojega vi razapeste, Bog je učinio Gospodinom i Kristom“ (Dj 2, 36), svjedoči Petar. Pun je sigurnosti i smjelosti. Nema u Petra straha. Govori direktno i otvoreno. Sav je na strani živoga Isusa. Vjera u uskrslog Gospodina dala je mnogima snagu da izdrže i najveće teškoće u životu. Vjera u uskrslog Gospodina dala je mnogim roditeljima, suprugama, djeci snagu, kad su izgubili svoje sinove, svoje supruge i očeve u obrani Hrvatske.

Pokojni predsjednik dr. Franjo Tuđman pisao je pismo ožalošćenoj obitelji pokojnog Josipa Jovića: "Dok su nam oči zajedno s vama, pune suza koje ne pokušavamo sakriti... poručujemo vam, u duhu Uskrsa koji je po vašem Josipu za sve nas postao Veliki petak, ne plačite jer vaš sin živi. Živi ne samo u Bogu koji, kako kršćani vjeruju, žrtvu svakog pravednika pridružuje uskrsnoj smrti Kristovoj, nego također u svima nama, kojima vaš Josip od sada svijetli da ga slijedimo, živi u hrvatskoj slobodi, na kojoj je sada i jamstvo njegove krvi".

Svi naši pokojni branitelji zaslužuju naše poštovanje i ljubav, kao i mnoge žrtve nasilja diljem Hrvatske. To im izražavamo svojom molitvom. Mi vjerujemo Isusu koji je umro za naše spasenje na križu i uskrsnuo, vjerujemo i njegovoj riječi kad nam govori: "Ja sam uskrsnuće i život: tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će. I tko god živi i vjeruje u mene, neće umrijeti nikada" (Iv 11, 25-26).

Poštovana braćo i sestre! Smrt našega heroja Josipa Jovića danas vapi da ne pogazimo svetinje koje je on štovao, da ne slijedimo putove od kojih je on zazirao, da ne žudimo za slobodom koju je on prepoznao kao ropstvo. Ovaj spomen je škola koju nijedan građanin Hrvatske ne smije izbjeći, nego mora upisati da bi naučio kako se ljubi domovina. Josipova vjera, čistoća savjesti, ljubav koju imaju vjernici, poziva nas da otvorimo oči za prepoznavanje mraka, koji se danas nudi kao svjetlo hrvatskoj mladeži. Čuvajmo svjetiljku Josipove duše i pružimo je djeci i mladeži da bi vidjeli kojom stazom ići ususret slobodi koju samo Bog daje.

Spominjući se danas Josipove smrti, kao i smrti pokojnih hrvatskih branitelja, molimo Gospodina da našim dragim pokojnicima po zagovoru Majke Božje udijeli vječnu radost, a svima nama neka da snagu da svoju vjeru možemo živjeti u snazi uskrsnog Gospodina. Amen ■

22. obljetnica Prvog hrvatskog gardijskog zdruga Zagreb, 13. travnja 2013.

Danas ćemo pokušati u svjetlu vjere i Božje riječi razumjeti i shvatiti svoj život i svoju povijest. Ona će nam pružiti svjetlo tumačenja i snagu poruke. Ona će učiniti da naša povijest ne bude niz događaja nego mjesto i tumačenje našega izrastanja. Nakon što je Isus u pustinji nahranio veliko mnoštvo ljudi s nekoliko kruhova i riba, on se povlači u goru na molitvu. Ide razgovarati s Ocem svojim nebeskim. Odlazi zatim prema Genezaretskom jezeru, a učenici su se uputili lađicom prema Kafarnaumu. I dok su tako noću plovili zahvatila ih je velika bura i strah. Kad su poodmakli daleko od obale, pomalo je svitalo jutro, a pomoći nema. Odjednom, netko im se približava, hodajući po moru. Prestrašili su se, misleći da je neka utvara. Lakše im je bilo prihvatiti činjenicu da se radi o nekom prividu ili o nekom duhovnom biću nego o Učitelju, Isusu Kristu. Isus tim prestrašenim učenicima poručuje: "Ja sam! Ne bojte se!" (Iv 6, 20). Želi da osjete njegovu bliskost i božansku snagu. Želi u njima probuditi one susrete i događaje, koji su posvjedočili da on smije reći ljudima: "Ne bojte se! Ja sam". Oslonite se na mene uvijek kad vam se čini da je nemoguće izdržati.

Sv. Ćiril Aleksandrijski upozorava vjerni-

ke i kaže: "Gdje nema Krista, tu je oluja i mrak te prijeti opasnost". A sv. Augustin tumači ovo mjesto ovako: "Apostoli se uplašiše kao što se i kršćani - iako imaju nadu u budući život - većinom uznemire kad gledaju da se ruše veličine ovoga svijeta. On ponizuje svjetske velikaše da ga slave ponizni".

Dragi prijatelji! Naša nedavna povijest koju ste vi velikim dijelom stvarali, govori nam da smo se kao narod našli u situaciji Isusovih učenika. Rat je bio poput silne oluje koji je rušio i palio sve ispred sebe. Pomoći niotkud, a potreba ogromna. Sigurnost je bila samo u nama. Crkva u Hrvata, snagom Isusove riječi, predvođena kardinalom Kuharićem, hrabrila nas je da se ne bojimo, da ne klonemo pred ratnom olujom. I sam je kardinal često obilazio ratišta i poticao hrvatske branitelje da ne klonu, da je naša obrana opravdana i zakonita, da naša obrana bude časna, da ne činimo zločine, koje je agresor činio nama.

Dragi prijatelji? Vidimo da blizina Isusove osobe tjera svaki strah i bojazan. Stoga je i danas veoma aktualna Isusova riječ današnjeg evanđelja: "Ne bojte se!" Treba imati pouzdanje, nadati se, u trenucima neuspjeha, kušnji i malodušja, kad smo svjesni da smo pali u svom ljudskom

i kršćanskom dostojanstvu, kad nam se čini da zemlja ide drugim putem nego što smo se nadali. Može nas boljeti, ali znajmo izdržati. Čuvajmo stečenu slobodu. Njeguimo mir. Borimo se za dostojanstvo čovjeka, naroda i vrijednosti. Imajmo povjerenje u Crkvu, jer ona je u nama i među nama prisutnost Božje snage i svjetla. Treba imati pouzdanje u Boga u trenucima kada smo doživjeli nepravdu, da smo prikraćeni u svojim pravima i dostojanstvu kao osobe. Nijednu drugu krepost Isus nije toliko naglašavao koliko krepost vjere i nade. Da nije bilo vjere i nade kod naših branitelja ne bismo imali ni slobode.

Upravo danas, tko da se ne prisjeti prvih nemirnih dana, nalik na uzburkano more, kada smo se kao vjernici molili i vapili: "Gospodine, pomози nam, pogibosmo". Gotovo da i nije bilo vjernika kršćanina koji se nije molio Bogu i svoju sudbinu stavljao u Božje ruke. Molitva, postojanost branitelja i sklad naroda darovali su nam slobodu. I danas postoje oluje koje su istinska kušnja slobode i vjere. Princip je uvijek isti: sve možemo s Bogom i zajedničkom slogom.

Gubitak nade vodi u očaj. Takvim stavom čovjek tone u mrak, gubeći oslonac oko sebe, bez uporišta i cilja, a zna se kakva je završna faza očaja. Očaj je ugasla nada. Tko je izgubio vjeru izgubio je i nadu.

Veliki neprijatelj nade je "ravnodušnost", neosjetljivost za ono što je važno. Sv. Augustin donosi tekst u kojem se pita što je razlog zbog kojega smo kršćani". I odgovara: "Samo nada nas čini uistinu kršćanima".

U svim vremenima, posebno u ovom našem koje obilježava ne samo ekonomska, nego prije svega duhovna kriza, potrebno je vratiti se vjeri otaca i obnoviti nadu. Nastojte da vam vjera prijeđe u molitvu, a molitva u sigurnost da je Bog u vama i s nama. To je mir nade.

Pročitao sam pismo jednog bračnog para, koji otvoreno govore o njihovom životu, uspoređujući ga s olujom na moru. Nitko nije izuzet od toga iskustva. Suprug je rekao da mu svaki put kad razmišlja o današnjem evanđelju dolaze pred oči trenuci njegova života nalik na oluju. "Kad mi je Isus pred očima, sve postaje lakše. Osjećam se opušteno, spreman sam na dijeljenje i na praštanje. Problemi koji se pojave u našem bračnom životu nestaju, kao da ih nije bilo. No kada skinem svoj pogled s Isusa Krista, tada poput Petra počnem tonuti. Nosim u sebi ljutnju, u drugima tražim krivca, povisujem ton prema supruzi, a TV mi je ispušni ventil. Kad se vraćam s posla često nabrušen, žena mi je u tom trenutku velika podrška. Pokušava me smiriti i reći: "Možda je drugima puno teže negoli nama. Prijeđi preko toga. Potaknut često primjerom žene, svoju vje-

ru nastojim potražiti na izvoru: To su sveta misa, molitva, dobra djela... Žena mi obično tada kaže: Što nam je činiti? Potonuti? Ne! Samo čvrstom vjerom vjerovati da Gospodin čeka naš poziv koji je uvijek spreman pružiti ruku da nam pomogne. Tu je tajna naše vjere i tajna naše sloge i ljubavi".

U vremenu malodušja jako nam je potrebna vjera. Ona se temelji na povjerenju u osobu Isusa Krista. To drugovanje, razgovaranje i prijateljavanje s onim koji nas neizmjerljivo voli. To je naš Isus. Držite se čvrsto molitve kao mjesta u kojemu on boravi. Slavite svetu misu, ispovijedajte svoj pad i primajte snagu koja ozdravlja. Nema lijeka koji tako duboko liječi kao što je vjera i molitva.

Dobitnik Nobelove nagrade Alexis Carrel je napisao: "Molitva je najmoćniji oblik energije koju čovjek može proizvesti. Utjecaj molitve na ljudski um i tijelo opipljiv je kao utjecaj kojeg naši organi imaju u našem tijelu. Molitva je snaga koja je stvarna kao zemljina gravitacija. Ona nas opskrbljuje strujanjem one snage koja je potrebna za naš svakodnevni život". Da je to doista istina mi smo se osvjedočili u Domovinskom ratu. Nikad se toliko nije krunica izmolilo i molilo na bojištu kao tada. To valja ne samo pamtit i provoditi u svagdašnjem životu.

Spominjući se danas 22. obljetnice 1. gardijskog Zdruga valja se sjetiti nekih nezaobilaznih vrijednosti koje su resila ove pripadnike u Domovinsko-obrambenom ratu. Evo samo nekih: Prvo: postoje vrijednosti od kojih se ne odstupa, štoviše, za njih se daje život. Drugo: u svim nedaćama ljudskoga života vjera u Boga Isusa Krista bila je ključna. Kada čovjek odvrti svoj pogled od Boga, postaje gubitnik na svim područjima života.

Treće: ulazimo u Europsku uniju, zajednicu europskih zemalja, koju su ustanovili kršćanski orijentirani političari kao što su Aleanuer, Schuman, De Gasperi i dr. Njihovo kršćanstvo nije ih udaljilo od razuma, štoviše, još ga je više prosvijetlilo. Udaljavati se od tih temeljnih postavki, moglo bi nas vratiti u diktaturu koja je nekada vladala, a time bi izazvala nove nesreće na gospodarskom, ideološkom i duhovnom području. Četvrto: poginuli branitelji nam pokazuju gdje su prave snage obnove društva i našega naroda, a to je sloga, zajedništvo, međusobno povjerenje i vjera u Boga. Peto: ne dopustiti da nam drugi tumače povijest i iskrivljuju Domovinski rat. Prevelike su žrtve uložene da bismo olako zaboravili istinu Domovinskog rata. I hvalevrijedno je da se obilježavaju obljetnice, poput današnje. Za očekivati je da će se nastaviti obilježavati i ubuduće. Šesto i najvažnije: nikada ne gubiti nadu. "Ne bojte se! Ja sam", poručuje Isus u današnjem evanđelju. Amen ■

ANZAC Day obilježen u Vojnom ordinarijatu Zagreb, 25. travnja 2013.

Evandjelje koje smo upravo slušali započinje i završava riječima: „Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio“ (Iv 15, 12.17). To je Isus Krist ostavio kao obvezu svojim, onima koji nose ime „kršćanin“. Iako je jasno da „ljubiti“ ne možete zapovjediti. Ona je plod slobode. A Isus ipak kaže „ovo je moja zapovijed“. Razlog Isusovog inzistiranja na „zapovijedi“ nalazimo u njegovoj želji da stvara posve novi svijet koji će se temeljiti na zakonu ljubavi. To je Isusu toliko važno da ne nalazi drugi način, nego da potakne svoje na razumijevanje slobode kao „zakona ljubavi“. Sloboda drugih je toliko važna za Isusa da on niti jednog časa ne dvoumi da život svoj položi za slobodu čovjeka. On je htio da se tako i njegovi ponašaju, a to se ne može ostvariti nekom neodlučnošću nego snagom opredjeljenja.

Tumačeći dalje svoj naum o stvaranju „novog svijeta“, Isus poučava svoje da se takav svijet može graditi samo snagom ljubavi, a ona dolazi iz Boga. A sveti Ivan, učenik ljubavi kaže: „Ljubljeni, ljubimo jedni druge, jer ljubav je od Boga; i svaki koji ljubi od Boga je rođen i poznaje Boga. Tko ne ljubi, ne upozna Boga, jer Bog je ljubav“ (1 Iv 4, 7).

Braćo i sestre, dobro je zaustaviti se malo nad ovom činjenicom Isusovog nauma o potre-

bi „novog svijeta“. Kad je svijet nov? Onda kad u njemu nema mržnje, zla, nasilja, izrabljivanja, laži, diktatura, nepravdi, itd. Sve ovo što nabrojismo od nas je. Mi nismo kadri graditi taj „novi svijet“, jer sve što možemo dati od sebe to je naša izopačenost. Naša novost dolazi odozgor, od Boga. Zato je neophodno otvoriti se upravo toj novosti, jer ona je ljubav. Potrebno je intenzivnije i intimnije povezati se s Isusom Kristom i kroz njega doći do izvora ljubavi. Kad uspijemo prožeti svoje biće snagom ljubavi, bit ćemo kadri graditi „novi svijet“, bit ćemo kadri uočiti važnost tuđeg života i tuđe slobode te potrebe odričanja i žrtve da bi svi drugi imali život.

Našem vremenu je potrebna promjena koja dolazi od Boga. Crkva sa svojim vjernicima, ali svi vjernici svijeta koji ispovijedaju vjeru u jednog Boga, imaju dovoljno razloga da se okrenemo Bogu kako bismo bili dostojni njegovog imena i njegovog poslanja.

Obilježavajući ovaj ANZAC Day s ljubavlju i poštovanjem se sjećamo australskih i novozelandskih vojnika koji su poginuli za vrijeme I. svjetskog rata. Pali su, jer su vjerovali da je sloboda važnija od života. Ta nesebičnost je odlična škola nama u ovom vremenu u kojemu je „interes“ iznad svega. Učimo od njih da bismo bili korisni danas. Amen ■

Proslava državnog spomendana Zrinskih i Frankopana Čakovec, 27. travnja 2013.

Poštovani štovatelji Zrinskih i Frankopana, braćo i sestre u Isusu Kristu. Slušali smo evanđelje po Ivanu. Ivan je svojim pisanjem želio učvrstiti vjeru u svojoj kršćanskoj zajednici i još više staviti Isusa Krista u središte njezina života. Isus govori o svom poznavanju Oca. I doista, nitko od ljudi nije tako lijepo govorio o svom ocu kao što je govorio Isus. Govori im o dubokoj uzajamnoj ljubavi koja postoji između njega i Oca. "Da ste upoznali mene, i Oca biste moga upoznali. Od sada ga i poznajete i vidjeli ste ga" (Iv 14, 7), poručuje Isus. On je lice Očevo. Njegov život je mjesto Očeve prisutnosti, a njegova volja je biti na raspolaganju Ocu.

Evanđelist Ivan kaže da Boga nitko nije vidio. Njega može objaviti samo utjelovljeni Sin Božji Isus Krist koji je postao čovjekom. I na molbu Filipa: "Gospodine, pokaži nam Oca", Isus odgovara: "Tko je vidio mene, vidio je i Oca". Prije toga je rekao: "Vjerujte u Boga i u mene vjerujte (Iv 14, 1). I tako je Isus postupno uvodio svoje učenike u vjeru kako bi mogli snagom vjere nastaviti njegovo djelo spasenja.

Čudesa koja je činio Isus svjedoče da ga je Otac nebeski poslao. Ali, Isus kaže svojim učenicima da će oni činiti još i veća djela, jer on odlazi Ocu svome nebeskom (usp. Iv 14, 12). Ove nas riječi prisjećaju na sv. Ignacija, kad je polazio u Rim da bude samljeven od zubi zvijeri. Piše kako mu u dubini duše nešto govori: "Dođi Ocu!" Tu je izvor

kršćanske radosti i vedrine. To je i smisao našega života: pripremiti se za susret s Isusom Kristom i Ocem nebeskim. Susret koji će biti vječan.

Braćo i sestre! Propovijedajući evanđelje Isusovi su učenici nastojali približiti ljudima lik Isusa Krista da mu povjeruju i da ga nasljeđuju. To nije išlo uvijek lako. Bilo je i otpora, kako nas izvještava 1. čitanje. Naše zatvaranje u formalnosti, običaje, graniči s odbijanjem svjetla koje dolazi od Boga. A jedino ono nas može promijeniti.

Djela apostolska opisuju veliko zanimanje među nekim Židovima za Isusa. Kad su Židovi ugledali mnoštvo, puni zavisti psujući suprotstavljaju se onomu što je Pavao govorio (Dj 13, 14-15). Pavao nudi spasenje poganima, a da ne trebaju prihvatiti običaje Židova. To je izazvalo otpor među Židovima. Stoga im Pavao i Barnaba rekoše: "Trebalo je da se najprije vama navijesti Riječ Božja. Ali kad je odbacujete i sami sebe ne smatrate dostojnima vječnoga života obraćamo se evo poganima" (Dj 13, 44-46). Zbog toga su se Židovi urotili protiv Pavla da su Barnabu i njega izbacili iz svoga zavičaja. No, oni su nastavili dalje propovijedati evanđelje, jer je radost u njihovim dušama, koja je plod Duha Svetoga, bila jača od mržnje.

Draga braćo i sestre! Nepoznavanje Evanđelja, kao i njegovo odbijanje ima dalekosežne posljedice. Za svaku dušu pojedinačno, ali i za narod kao skupinu u kojoj vjera postaje stvarnost.

Toga su bile svjesne i obitelji Zrinski i Frankopan. One su, a posebno žene, odigrale značaju ulogu u osvješćivanju vjere. To se vidi iz mnoštva pisama, zapisa, dajući tako svoj veliki doprinos u opismenivanju i evangelizaciji svoga naroda. Ostavile su duboki trag u povijesti hrvatskoga naroda.

Provodeći Evanđelje u svakodnevnom životu, one su postavile novi sustav vrijednosti i to u vremenu kada se držalo da je gotovo isključiva uloga žene da bude majka. One su izmijenile tadašnje predrasude te su svojom ulogom žene i majke išle ispred vremena. Postale su nositeljice prava žene i njezinih mogućnosti u društvu.

Među najznamenitije žene ubraja se Ana Katarina Zrinska r. Frankopan, poznata hrvatska književnica i prva žena u banskoj Hrvatskoj koja se bavila ne samo prevođenjem, nego je i sama, uz molitvenik "Putni tovaroš", napisala puno vjerskih članaka za najširi vjernički puk. Katarina je bila supruga Petra Zrinskoga, neumrlog sigetskog junaka. Imala je dvije kćeri: Juditu Petronilu i Zoru Veroniku. I jedna i druga postale su časne sestre i posvetile svoj život Bogu i narodu.

Kad se našla u velikim nevoljama, boreći se za očuvanje i slobodu hrvatskoga naroda, nije zdvajala. Ona je vjerovala da će bol, suze i patnje uroditi plodom. U tim je danima napisala pismo hrvatskom vjerničkom puku da ne klone u nevoljama. Poput dobre i plemenite majke preporučila je svom narodu da se stavi pod zaštitu Isusove majke Marije, i da mole molitvu: "Zdravo Kraljice majko milosrđa". Ona je bila uvjerena da su patnje jedna vrst Božjeg zahvata, preko koji nas želi još više učvrstiti i pročistiti.

Osim Katarine, supruge Frana Krste Frankopana, poznate su druge dvije Katarine, od kojih je jedna udata za Petra, a druga za Nikolu Zrinskoga. Sve tri su ostavile trajni trag u nabožno-vjerskoj književnosti. Jedna od njih prevela je na mađarski jezik poslanice sv. Pavla. Izdale su i molitvenike "Raj duše", kojeg je priredila Katarina Frankopan, supruga Nikole Šubića Zrinskog, i "Putni Tovaroš", koji je priredila Katarinu Frankopan, suprugu Petra Zrinskoga. Nastojale su promovirati etičke i moralne vrijednosti, dostojne kršćanskog imena hrvatskog naroda.

Nezaobilazno ime je i Jelena Zrinska koja je bila nazvana najodvažnijom ženom Europe. Kao djevojčica bila je u Čakovcu gdje su tada već bile kao relikvije čuvani oklop, lampaš i raspelo Nikole Zrinskog. Svaki od tih predmeta bio je jedna vrst znaka: oklop znak junaštva, lampaš znak sjaja duše i raspelo znak njihove pobožnosti i vjere.

Jelena Zrinski poznata je kao veoma religiozna žena. Od očuvanih umjetnina sačuvala je, unatoč ratnih neprilika, kao najveće blago lik Madone Bogorodice. Ona je na taj način još više pota-

knula štovanje Majke Božje u hrvatskom narodu.

Spominjući se Zrinskih i Frankopana, spominjemo se ne samo njihovog junaštva u obrani hrvatskih teritorija nego i duboke vjere koju su nastojale ove poznate hrvatske obitelji živjeti, a posebno žene, koje su kao vrsne majke i odgojiteljice nastojale živjeti ne samo svoju vjeru nego ju prenijeti svjedočanstvom svoga života i pisanom riječju hrvatskom kršćanskom puku.

Braćo i sestre! U očuvanju i njegovanju hrvatske baštine, hrvatskog identiteta i vrijednosti treba svakako odati priznanje Zrinskoj gardi Čakovcu, koja nastoji sačuvati te vrijednosti i ugraditi ih u svehrvatski identitet, svjesni da narod koji ne poštuje svoju vjeru, povijest i baštinu nema svoje budućnosti.

U sveopćoj krizi identiteta vrijednosti koje su živjele obitelji Zrinski i Frankopani i danas su njihove poruke veoma suvremene. Ove vrle žene naše povijesti jasno nam govore da nitko ne može biti oslobođen od odgovornosti za izgradnju Crkve i društva u ovom vremenu. Bog danas treba žene da unesu u svijet osjećaj ljepote, osjećaj vrle ženstvenosti i majčinstva. Bog ih treba da snagom žrtve i ustrajne ljubavi liječe rane agresivnosti i diskriminacije što ih nepročišćena srca i pameti unose u svijet. Bog danas treba žene da nas pouči o značenju i ljubavi prema životu. Neka nas sve ove žene naše povijesti izgrađuju, kulturno i duhovno oplemenjuju, vjernički poučavaju kako ustrajati u varljivim i nesigurnim vremenima.

Govoreći o sadašnjem trenutku svijeta papa Benedikt XVI. postavlja pitanje: "Kakav se savjet može dati Europi i svijetu u današnjoj situaciji kada se sve više naglašava odvajanje Boga od svake etičnosti i tradicije. Neće li jedan takav svjetski poredak postati zapravo utopija užasa. Stoga zaključuje da je vjera u Boga najsigurnije jamstvo dostojanstva čovjeka. (Ratzinger: "Europa", str. 43). U jednoj drugoj knjizi slično piše: "Doista, nećemo naći put mira, a da iznova ne razmislimo o Bogu Biblije, onome Bogu koji nam je postao blizak u Isusu Kristu (Papa Benedikt XVI: "Isus iz Nazareta", str. 17).

Spominjući danas obitelji Zrinskih i Frankopana, mislim da nisam daleko od istine da kažem da su upravo ove naše hrvatske obitelji nastojale u svom životu približiti hrvatskom čovjeku lik Isusa Krista, uvjerenе da će, zahvaljujući vjeri, biti kadri ostati na ovim vjetrometinama gdje ih je Providnost postavila. Neka današnji spomen na ove obitelji bude poticaj ponovnog vrednovanja domoljublja, čovjekoljublja i bogoljublja, utemeljeno na vjeri u Isusa Krista. Marija Majka Isusova neka nam bude svima na pomoć! Amen ■

18. obljetnica vojno-redarstvene operacije "Bljesak" Okučani, 1. svibnja 2013.

Knjiga Postanka iz koje smo slušali Božju riječ u današnjem prvom čitanju govori o čovjeku. Bog stvara čovjeka da čovjek stvara život: stvara ga kao muško i žensko s nalogom da se plode i množe i napuče zemlju i sebi je podlože. Ovo je zadatak utkan u tkivo ljudskih bića, muža i žene. Jasno je i Bogu i čovjeku da ovo dvoje dobivaju zajednički zadatak: oplodnje, napučivanja i gospodarenja. Ni Bogu ni čovjeku nije u primisli da drugačije treba ili može biti. Sva odgovornost za budućnost roda ljudskoga postavljena je u ruke ovih dvaju bića i samo oni smiju izricati sud, donositi projekte i uspostavljati odnos gospodarenja svime što Bog stvori. Ovaj sveti nauk spasonosan je za razumijevanje čovjeka, njegovog odnosa sa svim postojećim, ali i za očekivane budućnosti roda ljudskoga.

Druga crta o kojoj nam govori Knjiga Postanka, svakako je čovjekov odnos prema zemlji i životu u njoj i na njoj. Ako je čovjek slika Božja, onda je on, poput onoga na čiju je sliku stvoren, dužan voditi brigu o svijetu i o zemlji u skladu s onim što Bog čini; temeljna crta koja odlikuje Božji stav prema zemlji i svijetu je stvaranje, a ne razaranje, spašavanje, a ne upropaštavanje, ljubav, a ne mržnja, red, a ne nered, poštivanje prirodnog poretka u svemu, a ne nametanje arbitražnih rješenja koja ruše nutarnji red u čovjeku i u prirodi.

Čovjek je pozvan svojim nastankom i povjerenim mu zadatkom dobivenim od Boga da učini sve kako bi sve moglo biti plodno, to jest da tako živi da ničega ne nestane: ni ljudske vrste, ni

biljnih ili životinjskih vrsta. Stoga, čovjek je kriv za eventualnu pustoš zemlje, a danas je odgovoran za njezino „ekonomsko cijedenje“ koje se događa od onih koji sebe smatraju „vlasnicima“, a ne slugama života.

U današnjem svetom Evanđelju saznajemo da je Isus Krist „drvodjeljin sin“. Sveti Matej je osjetio da to treba reći jednom za sva vremena: ni Boga ni čovjeka rad ne može zaobići. Uostalom, već smo čuli da „pošto Bog dovrši svoje djelo koje učini, sedmoga dana počinu od svega djela što učini“.

Danas je međunarodni blagdan rada, ali je i blagdan osobe koja je svojim radom osigurala život obitelji Sina Božjega, blagdan svetoga Josipa. Josip drvodjelja, Isus sin drvodjeljin. Obrađivali su drvo i stvarali svojim radom ona pomagala na kojima je čovjek počivao, na kojima je sjedio, za kojima je blagovao, u koje je spremao svoje potreštine za život. Ova dva čovjeka (Josip i Isus) i svojim radom su bili u funkciji dobra ljudi i njihovih obiteljskih i društvenih potreba.

Rad, posao – to je kruh suvremene kulture i velika potreba našega vremena i našega naroda. Milijuni ljudi u svijetu danas žude za radnim mjestom. Grijeh je svih vlada u tome što se zane maruje ta temeljna čovjekova potreba da svojim radom pridonese očuvanju svojeg života i života svojeg društva. Danas smo u takvom stanju da besposlica ubija, demotivira, ispražnjava zrele od uvjerenja da su presudni za stvaranje drugačijeg svijeta, a mlade ispražnjava nade da se isplati

ulagati trud, u stvari razvijati sebe, jer oni nemaju budućnosti. Naša zemlja posebno je pogođena ovim problemom: koga god susretnete od mladih, jasno kaže: ovdje nemam što tražiti.

Ne čini li vam se da su tu problemi naše nacije? Nedostatak rada stvara prazninu kuća i pustoš zemlje. Ustvari, sve više nas zatvara u nemoć, jer sve više ovisimo o raspoloživosti drugoga i o njegovim mogućnostima da opstanemo. Svi moramo dobro promisliti kamo nas ovo vodi i kakvu ćemo budućnost imati. Koliko se novca i vremena troši na bespredmetne rasprave predizbornih kampanja, mnogih jalovih programa naših TV mreža i tobožnjih inicijativa koje stvaraju naše bolje sutra. Trijeznost je svima potrebna, a odgovornost je neodgovorna.

I na kraju, zar vam se čini da su naši poginuli branitelji uložili svoju krv u ovakvu zemlju i ovakvu nadu? Zar vam se čini da su se borili da mladi budu bez nade, da zreli budu bez mogućnosti života kojeg osiguravaju svojim radom, da naše obitelji dvoume o smislu podizanja budućih naraštaja. Bože sačuvaj. Oni su ginuli, jer su gledali drugačiju zemlju, drugačije ljude, drugačije odnose, drugačije vrijednosti. Ginuli su jer su ljubili budućnost ove zemlje i duboko su vjerovali da je moraju sačuvati za svoju djecu i djecu onih koji će ju cijeliti i izgrađivati.

“Memorijal dvanaest redarstvenika” Borovo Selo, 2. svibnja 2013.

Braćo i sestre, dragi prijatelji! Nalazimo se u crkvi sv. Euzebija i Poliona. Oni su u vrijeme cara Dioklecijana prolili svoju krv upravo na ovom području zbog vjere u Isusa Krista i njegova evanđelja. Polion i Euzebije su rekli pogubiteljima da nije dobro zapostavljati vječna dobra vremenitim dobrima. Stoga su jedan i drugi radije žrtvovali svoje živote nego da pogaze vječne i neprolazne vrijednosti.

Postoje neke vrijednosti za koje je čovjek spreman umrijeti uz cijenu vlastitog života. Među te svetinje ubraja se ljubav prema domovini i svome narodu. Stoga smrt 12 hrvatskih redarstvenika, ovdje u Borovu Selu, promatrana u svjetlu vječnosti, velik je čin ljubavi. Na njih se može primijeniti Isusova riječ: “Nema veće ljubavi od ove da tko svoj život dade za prijatelje svoje”. Iako su u početku Domovinskog rata mnogi pozivali na mir, međusobno poštovanje i ljubav, posebno kardinal Franjo Kuharić (Principi dobra, str. 88), taj glas je bio nalik na vapijućeg u pustinji. Mržnja

Kad je počeo pravi osvajački rat nipošto nisu dvoumili. Bili su spremni položiti svoje živote zajedno sa svojim vrhovnim zapovjednikom dr. Franjom Tuđmanom. Iznevjereni od strane međunarodne zajednice hrvatski su branitelji krenuli u oslobađanje okupiranih područja. To pravo nitko im nije mogao osporiti, a još manje zaniijekati. I tako je Hrvatska vojno-redarstvenom akcijom odaslala poruku svijetu da vrijede jednaka načela za sve narode, bez obzira na brojnost. Uostalom, najnovija oslobađajuća presuda hrvatskim generalima u Hagu Gotovini i Markaču još je više potvrdila opravdanost hrvatske vojske za zaustavljanjem rata i ponovnim vraćanjem okupiranih područja u matičnu zemlju. Njihovo oslobađanje obvezuje nas još više na radosnije slavljenje “Bljeska” i “Oluje”.

Braćo i sestre! Ne preostaje nam ništa drugo, nego nastaviti tamo gdje su oni stali: izgrađivati Hrvatsku ne samo kao pravnu državu, nego kao zemlju sloge, zajedništva, mira i ljubavi, zemlju u kojoj će se poštivati vlastiti rad i Božji zakoni po uzoru na sv. Josipa Radnika. Na to nas posebno obvezuju poginuli hrvatski branitelji.

Neka dobri Bog udijeli svim pokojnima sretnu i blaženi vječnost, a svima koji tuguju za njima od Boga jakost, a svima nama mudrost i snagu da znamo izaći iz sadašnjih teškoća. Amen ■

je bila jača od ljubavi. Odjeknuli su prvi pucnji najprije na Plitvicama, gdje je poginuo hrvatski redarstvenik Josip Jović, a onda u Borovu Selu, gdje su smrtno stradala dvanaestorica redarstvenika, spašavajući svoje kolege. Želja za osvajanjem hrvatskih teritorija i stvaranja Velike Srbije na račun Hrvatske pretvorila se veoma brzo u pravi rat. Kada čovjek prezire Božje zapovijedi, mogu se tada očekivati nesagledive posljedice za čovječanstvo. Sada bolje uočavamo važnost Isusovih riječi što ih je uputio uoči svoje smrti svojim učenicima na Posljednjoj večeri. Isus je 8 puta upotrijebio riječi: “Ostanite u meni i ja u vama!” Malo kasnije će reći: “Ostanite u mojoj ljubavi (Iv 15, 9). Tim je riječima želio potaknuti slušatelje da budu svjesni veličine Isusove ljubavi, da na tu božansku ljubav odgovore životom. Isus Krist nas ne želi napustiti ni pod koju cijenu jer ne želi smrt grešnika nego da se obrati i da živi.

Ima i onih koje ne razmišljaju tako. Štoviše, udaljavaju se od Boga Isusa Krista, u početku

gotovo neprimjetno, nižući dan za danom svoju nevjeru. Što to znači? Najprije pravimo kompromise, i pokušavamo se opravdati da nemamo vremena, da smo ugovorili već neki sastanak, posebno kada je riječ o svetoj misi. Zajedno s tim nestaje i molitvena povezanost s Bogom, koja sve više nestaje. Počnemo tada živjeti kao da Boga nema. Nije li agresorski rat posljedica upravo toga? Koje su posljedice odbijanja Boga? „Bog je ljubav“, piše sv. Ivan. Gdje nema ljubavi tu je mržnja. Mržnja je suprotnost ljubavi. Ne samo da tada preziremo ljudsko biće nego mu nastojimo nanijeti štetu. Za razliku od mržnje, koja razara sve oko sebe, ljubav preobražava čovjeka. Ona liječi čovjeka u dubini njegova bića.

Isus je nazvao zapovijed ljubavi novom. Zašto novom? U Isusovo vrijeme bilo je više škola koje su tumačile, svaka na svoj način, zapovijed ljubavi. Tako na primjer, jedna je škola tumačila da je bližnji svaki Židov. Druga je govorila da su bližnji svi oni koji vjeruju u Boga. Treći su tvrdili da je bližnji svaki koji je njihov simpatizer, itd.

Isus nije prihvatio ni jedno od tih tumačenja, nego je rekao da je bližnji svaki čovjek, i neprijatelj također. Posebno je isticao ljubav prema najpotrebnijima, bilo da je riječ o materijalnim ili duhovnim siromasima. Štoviše, Isus se poistovjetio sa svakim čovjekom. Koji su razlozi da moramo ljubiti svakog čovjeka, uključivši i neprijatelje? Ima ih više. Evo samo nekoliko:

Prvi je razlog u činjenici da nas je Isus sve do kraja ljubio, sve do smrti na križu, i neprijatelje također. Mjerilo naše ljubavi prepoznaje se po tome koliko ljubimo bližnje. Netko je rekao: „Ako kažeš da ljubiš čovjeka, sigurno ljubiš i Boga“. Sv. Ivan poručuje: „Rekne li tko: ljubim Boga, a mrzi brata, lažac je“ (1 Iv 4, 20). Bez ljubavi najljepše kuće su prazne, najveća bogatstva besmislena, najljepši bračni parovi nesretni.

Drugi je razlog što Isusova zapovijed ljubavi, nazvana novom, mijenja sve oko sebe. Ljubav ima moć preobraziti ljude, pretvoriti grešnika u sveca, pretvoriti neprijatelja u voljenog brata. Gdje se sve ljubav može ostvariti? U vlastitoj obitelji, u obitelji koja se zove Crkva, i u obitelji koja se zove narod. Ljubav se ostvaruje u obitelji. Obitelj je prva škola ljubavi. Isus je posebno posvjedočio ljubav u vlastitoj obitelji, prema svojoj majci i poočimu Josipu. Sv. pismo izričito spominje da im je bio poslušan. Ljubav se ostvaruje u Crkvi. Papa Benedikt XVI. kaže da je Crkva njegov dom, njegova

velika obitelj. „Ja sam vezan za nju ljubavlju, kao što je čovjek vezan za svoju obitelj (Bog i svijet, str. 285), veli papa. Ljubav se ostvaruje u narodu. Narod je zajednica ljudi koju povezuje svijest pripadnosti jednom narodu. Svaka je zajednica, koja je povezana sa svojim identitetom, svojom poviješću, jezikom, kulturom i svojom domovinom zove se narod. To vrijedi i za zajednicu hrvatskoga naroda. Kao što je razumljivo da članovi jedne obitelji žive u ljubavi (barem bi trebali živjeti), to vrijedi za naš narod. Kada nas zadese nevolje, tada smo svi složni. Kada se nalazimo u miru, dijelimo se. Zašto? Kao narod se nismo dovoljno razvili jer smo bili tijekom povijesti uvijek od tuđom vlašću. Trebat će proći još dugo vremena da ostanemo jedinstveni i jedno kao narod.

Spominjući se poginulih hrvatskih redarstvenika Borova Sela, oni su dali svoje živote iz ljubavi prema svojoj obitelji, prema svome narodu i domovini ali i prema Bogu. Njihova nasilna smrt u obrani vlastite obitelji, doma i domovine, potiče nas da Isusovu zapovijed ljubavi još više živimo, koja je kadra promijeniti međuljudske odnose, probuditi nadu, velikodušnost, plemenitost i zahvalnost. Ljubav prema njima potiče nas prije svega na zahvalnost i trajni spomen na njih. Spomenike, koje podižemo njima u čast su podsjetnici i vanjski znakovi naše ljubavi. Sveta misa koju prikazujemo za njih najveći je čin ljubavi. Braćo i sestre! Naši poginuli redarstvenici poručuju nam da i dalje živimo duhovne vrijednosti, posebno vjeru, da i dalje njegujemo ljubav u obitelji, prema narodu i domovini. Danas se posebno molimo za pokoj njihovih duša da se nađu u Nebu, u zajednici Presvetog Trojstva Oca, Sina i Duha Svetoga, u zajednici Isusove i naše Majke Marije i u zajednici svetih mučenika Euzebija i Poliona koji su na ovom području prolili svoju krv za Isusa Krista i njegovo evanđelje. Amen ■

Hodočašće pomoraca Trsat, 7. svibnja 2013.

Braćo i sestre! Današnje evanđelje donosi riječi našeg Učitelja i Gospodina Isusa Krista što ih je izrekao na Posljednjoj večeri. Isus Krist je ustanovio Božje kraljevstvo na zemlji, kraljevstvo istine, pravde, ljubavi i mira. Nije ga dovršio u povijesti, nego je nas pozvao, blagoslovio i posvetio da njegovo djelo nastavimo činiti u našem vremenu. Ustanovio je Crkvu na Petru i njoj je povjerio brigu da nastavi to njegovo djelo. Ta Crkva smo mi, Isusovi vjernici i učenici.

Braćo i sestre! Okupili smo se kao zajednica Isusovih prijatelja i vjernika na zavjetnom hodočašću pomoraca i hrvatskih branitelja Majci Božjoj Trsatskoj - Kraljici Hrvata. Među nama su mornari i ribari, brodari i brodograditelji, kapetani lučkih kapetanija i udruge, učenici i studenti pomorske škole i fakulteta, Pomorska policija i Hrvatska ratna mornarica, predvođena svojim admiralom, zapovjednicima i klapa HRM-a "Sv Juraj". Tu su i udruge hrvatskih dragovoljaca, udovica i roditelja, čija su djeca poginula u Domovinskom ratu. Ovdje smo kao vjernici spremni čuti Božju poruku i tako izvršiti zadaću koju nam je povjerio Isus Krist.

Nameće nam se pitanje: što nam je činiti da bismo nastavili Isusovo djelo? Odgovor nam sugeriraju današnja čitanja, a posebno sveto evanđelje. Ono nam donosi znameniti odlomak Kristove velikosvećeničke molitve. Pošto je Isus molio za apostole, sada moli za one koji će na njihovu riječ povjerovati u njega. Predmet Isusove molitve je "da svi budu jedno, kao što si ti, Oče, u meni, i ja u tebi, neka i oni budu u nama jedno" (Iv 17, 20-21).

Isus svoj pogled usmjerava prema budućnosti, prema onima koji će doći nakon Isusovih apostola s kojima se sada oprašta. U toj molitvi Isus najprije zahvaljuje Ocu svome nebeskom za povjerenje mu poslanje i za učenike koji će to poslanje nastaviti. Posebno moli za njihovo jedinstvo. On moli da mi danas budemo složni u dobru, da živimo jedni za druge, da njegujemo međusobno povjerenje i da čuvamo zajedništvo Crkve i naroda.

Kad se danas govori o jedinstvu među ljudima, mislimo prije svega na jedinstvo među kršćanskim crkvama i vjerskim zajednicama. Iako je to danas veoma aktualno pitanje, u današnjoj Isusovoj molitvi ne radi se o jedinstvu među crkvenim zajednicama, jer u to vrijeme nije bilo takvih problema. Svi su kršćani bili u to vrijeme jedno. Podijele će tek kasnije doći.

Isus moli da mi budemo u jedinstvu s njime. "Kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i

oni u nama budu jedno - ja u njima i ti u meni" (Iv 17, 22). Radi se prije svega o jedinstvu između Boga i ljudi. Ako dođe do tog jedinstva, onda nastaje istinsko jedinstvo i bratstvo među ljudima, jer nas povezuje život Božji koji ne pozna smrt.

Nakon II. svjetskog rata govorilo se o bratstvu i jedinstvu među narodima. Pokojni biskup Škvorc znao je više puta reći da nema pravoga bratstva i jedinstva, ako ono nije zasnovano na Bogu kao Ocu sviju ljudi. Kako netko može govoriti o bratstvu ako ne uvažava korijen iz kojeg raste, oca svoga i majku svoju, ne poznaje niti priznaje. Jedinstvo Isusovih učenika, to jest naše, postat će znak da je Krist među nama. Dapače, prvi su se kršćani nazivali kršćanima po Isusu Kristu. Govorili su za njih: gledaj ih kako se ljube? Ljubav među kršćanima bila je glavna oznaka njihove prepoznatljivost.

Jedinstvo među ljudima ne može se ostvariti prisilom, ratom, izrabljivanjima, nametanjem svoje kulture i svjetonazora drugima. Ono se mora graditi na dubljim ljudskim i božanskim temeljima, a mi kršćani vjerujemo da je to Bog - Isus Krist. Bitna je razlika graditi jedinstvo ljudi na Bogu i graditi ga bez Boga. Gradeći ga bez Boga, kad-tad pojavit će se ljudi koji žele uzeti i imati ulogu Boga. I eto nesreće ljudskoga roda. Stoga je Isusova molitva veliki poticaj za nas. Kao što su bili nesavršeni Isusovi učenici koji su sjedili za Isusovim stolom Posljednje večere, tako smo i mi nesavršeni koji se okupljamo na misnom slavlju. Naša je vjera slaba. Naša spoznaja Boga nepotpuna. U nama ne postoji savršena ljubav i jedinstvo. Upravo stoga se okupljamo da budemo zajedno, da slušamo riječ Božju, koja je kadra učvrstiti nas i da jedemo s istoga stola, koje je hrana naše duše.

Isusova molitva za jedinstvom ima duboko značenje. Njegova je želja da ljubav, kojom je Otac ljubio njega, ostane u učenicima kao temelj njihova jedinstva i zajedništva. Pravi vjernik, ukoliko živi svoju vjeru, on svjedoči svoju vjeru.

Nakon II. svjetskog rata jedan je liječnik rekao za časnu sestru koja je kao čistačica radila u bolnici na Rebru (a imala je teološku naobrazbu): "Ako mi itko svjedoči da postoji Bog onda mi svjedoči ova sestra".

Braćo i sestre! Upravo sadašnje prilike u svijetu potiču nas da radimo na zajedništvu s Bogom, koje je preduvjet pravog jedinstva među ljudima. To jedinstvo pretpostavlja istinsko zajedništvo između nas i Krista. Ono je kadro provesti "globalizaciju ljubavi" u kojoj će svatko biti

zaštićen u svojim pravima, ni od koga ugnjetavan, a s druge strane obogaćen u različitostima.

To nam je jedinstvo u ovom trenutku itekako potrebno i to na svim razinama: na nacionalnom kao i na vjerskom području, jer nema budućnosti bez zajedništva, prihvaćanja jednih drugih, tim više što se nismo uspjeli kroz povijest duhovno ujediniti. Uvijek su nas dijelili: zemlju su našu prisvajali, a nas su kao narod međusobno pokušali razdvajati prema poznatoj: "Zavadi pa vladaj".

Dolazi uvijek do poremećaja toga našega jedinstva u predizborno vrijeme. To se ne bi smjelo događati. Veoma je važno u vrijeme demokratskih izbora birati ljude koji će služiti svome narodu, kome je na srcu opće dobro hrvatskog naroda i građana ove zemlje, a ne vlastita stranka, ili, ne daj Bože, ideologija, ma koja bila.

Stoga je moralna dužnost svakog građanina ići glasovati jer svojim glasom može pridonijeti dobru drugoga, koji će se poput dobrog pastira zauzimati za prava čovjeka, za naša vjerska uvjerenja, spreman žrtvovati se do kraja i promicati vrijednosti onih koji su ih birali, naravno nikada protiv prava drugačijih. Političar ne može biti čovjek samovolje, nego mora usklađivati svoje poteze o vrijednostima naroda.

Veliki koncil 20. stoljeća koji je otvorio vrata svijetu, i približio svijet Crkvi, II. vatikanski sabor ističe: "Sadašnje prilike u svijetu požuruju ovu (ekumensku) dužnost Crkve: naime da svi ljudi – danas tješnje povezani različitim društvenim i kulturnim vezama - postignu također potpuno jedinstvo u Kristu" (br. 1). To jedinstvo u

Kristu znači sposobnost čovjeka i zajednice živjeti za druge. To je kršćansko jedinstvo.

Dragi hodočasnici! Isus je otišao ispred nas i nama je povjerio da nastavimo njegovo djelo. On ima povjerenje u nas. Svaki od nas ima svoju zadaću u njegovom poslanju. Snagom krštenja svi smo pozvani uključiti se u njegovo poslanje. Okupljeni danas na ovom tradicionalnom hodočašću želimo se uključiti u Isusov program pod zaštitom nebeske Majke. Isusov program bio je i njezin program – biti "službenica Gospodnja".

Molimo Gospodina da i nas prožme ljubav Kristova i Duh Sveti, Duh Kristov, kako bismo mogli nastaviti djelo našeg Učitelja Isusa Krista, koji nam je u današnjem Evanđelju dao zadatak da nastavimo njegovo djelo ljubavi, da ga proslavimo ovdje na zemlji, te si tako osiguramo sretnu i blaženu vječnost.

Danas bih vam posebno stavio na srce potrebu izgradnje osobne vjere, vjere koja se temelji na molitvenom susretu s Bogom. U tom susretu Bog će nas poučavati, i odgajati za prave vrijednosti našega vremena. Tu ćemo prepoznati goruće probleme svijeta i Crkve ali i osposobljavat se da se nesebično posvetimo dobru čovjeka.

Prepoznavmo danas na ovom svetom mjestu značenje našeg vjerskog i nacionalnog jedinstva. Neka nas ovo slavlje barem malo približi onima koji su nam teški i koji nas ne vole. Stvarajmo u srcu prostor za takve ljude. Samo ta zrelost pomoći će ljudima da se mijenjaju na bolje. Neka nam Bogorodica, majka naše povijesti, Majka Božja Trsatska, pomogne biti zreli danas. Amen ■

Bl. Ivan Merz – Dan kapelanije Slunj, 13. svibnja 2013.

Evo nekoliko podataka iz života blaženog Ivana Merza: njegovo se tijelo nalazi u bazilici Srca Isusovog, u Palmotićevoj ulici, u Zagrebu. Na njegovom grobu uklesane su riječi: "Umro u krilu katoličke vjere. Život mi je bio Krist, a smrt dobitak. Očekuje milosrđe Gospodinovo i nepodijeljeno potpuno vječno posjedovanje Presvetog Srca Isusovoga. Ivan Merz sretan u blaženstvu i miru. Duša će moja postići cilj za koji je stvorena. U Gospodinu Bogu".

Ivan Merz je rođen 16. prosinca 1896. godine u Banja Luci. Otac mu je bio časnik austrougarske monarhije. Odgajan je u liberalnoj sredini. Roditelju mu nisu bili vjernici. Po želji roditelja kroz tri mjeseca pohađa vojnu akademiju, a potom započinje studij u Beču. Bio je mobiliziran u

I. svjetskom ratu. Proživio je sve patnje rata na fronti u Italiji. Gledajući svakodnevno smrt u očima Ivanov se nazor na svijet sve više mijenjao. Potkraj rata pisao je ocu pismo: "Zahvalan sam Bogu što sam sudjelovao u ratu jer me rat naučio mnogo tome što inače ne bi nikada znao. Želim postati opet slobodan i urediti svoj život prema onome što sam spoznao da je pravo. Po završetku rata odlazi na studij u Beč. Studirao je književnost, romanistiku i germanistiku.

Bio je aktivan član društva koje se zvalo "Hrvatska", koje je okupljalo hrvatske studente u Beču. Prije nego se vratio u domovinu na jednom je sastanku rekao: "Baza našega života mora biti preporod u Kristu, ostalo se sve samo od sebe na ovo niže".

Ivanovi su roditelji u međuvremenu preselili u Zagreb. Na neko vrijeme odlazi u Pariz. To je bilo za njega veliko i kulturno i duhovno obogaćenje. U Parizu su imali na njega veliki utjecaj vjernici s kojima se družio. Majci nije bilo drago kad je čula da se njezin sin toliko povezoao s njima. Ona je jednostavno htjela da joj sin bude kao što su i drugi ljudi, ne ističući svoj vjerski nazor. Razvila se velika korespondencija između njega i majke. Međutim, Ivan je pokušao opravdati i protumačiti svoje stavove i potaknuti oca i majku na njihov dublji vjerski život. Upozorava ih da je ovaj život kratak, da je on samo priprema za vječnost. U jednom pismu napisao je majci čuvenu rečenicu: "Znadeš da me je život na sveučilištu u Beču, onda rat, studij i napokon Lurd potpuno uvjerio o istinitosti katoličke vjere i da se zato moj cijeli život kreće oko Krista Gospodina". U drugom pismu piše majci: "Katolička vjera je moje životno zvanje i to mora biti svakom čovjeku bez iznimke". Merz se vraća u Zagreb 1922. godine. Bio je profesor francuskog i njemačkog jezika u Nadbiskupskoj gimnaziji u Zagrebu.

Cjelokupno svoje vrijeme posvećuje duhovnoj izgradnji hrvatske mladeži i unosi u javnost na temelju evanđelja novi način razmišljanja. Bio je čovjek vjere, iskrene molitve, široke nabrazbe. Govorio je 10 jezika. U svojem kratkom životu puno je toga napisao: vodio je opširan Dnevnik, napisao je doktorsku disertaciju, brojne članke i brošure. I kad čovjek pročita njegove misli može se reći da je bio čovjek vjere i svetosti. Umro je u Zagrebu 10. svibnja 1928. godine u 32. godini života na glasu svetosti. Blaženi papa

Ivan Pavao II. proglasio ga je blaženim u Banja Luci 22. 6. 2003. godine.

Tumačeći evanđelje, u kojem Isus govori učenicima "Vi ste sol zemlje... Vi ste svjetlost svijeta", papa je prigodom proglašenja Merza blaženim rekao da Kristovo svjetlo blista u jednome od sinova Banjalučke biskupije: u Ivanu Merzu i nastavio: "Njega vam želim dati kao Kristova svjedoka i zaštitnika, ali istodobno i kao suputnika na putu. On će od danas biti uzor mladeži, primjer vjernicima svjetovnjacima".

Zbog čega je dr. Ivan Merz proglašen blaženim? Zbog njegovih vrлина, koje su ga uzdigle do neslućenih visina. Njegovo ime značilo je program života i rada među brojnim mladim katolicima. Što je Merz značio za mlade, dovoljno je spomenuti da su upravo mladi donijeli na njegov grob vijenac s bijelom svilenom vrpcom na kojoj je napisano: "Hvala ti orle Kristov što si nam pokazao puk k suncu".

Svjestan svoga poziva što ga je primio na krštenju, Merz je činio sve da Isusovo evanđelje provede u svom životu, da bude što sličniji Isusu Kristu, do kraja vjeran njemu i njegovoj Crkvi. Crkvu je doživljavao kao svoju majku. Nastojao je pratiti sve dokumente što ih je izdavala Sveta Stolica i prenijeti na svoje slušatelje. Odgojio je čitav naraštaj mladih katolika. Već samo ime Ivana Merza bilo je program za djelovanje svih onih koji su se oduševljavali da krenu njegovim odnosno Kristovim putem.

Izabrao je za geslo riječi: "Žrtva-euharistija-apostolat". Svaka od ovih riječi ima duboko značenje i poruku.

Žrtva. Ništa se ne postiže u životu bez žrtve i odricanja. To također vrijedi i za područje duhovnog života. Dr. Ivan Merz je napisao: "Život nije uživanje nego žrtva. Čovjek je ovdje na zemlji samo putnik, njegovo pravo određenje nije na toj zemlji, on je izabran za nešto više". Nastojao je upoznati svoje slabosti, pratiti otpor ljudske naravi i raditi na sebi da slabosti otkloni a svoju narav oplemeni. I tako dolazi do dubokog iskustva vjere i izgrađenih kršćanskih stavova, što su oznaka jednog zrelog kršćanskog života. Sve to nalazimo u njegovom Dnevniku i drugim tekstovima.

Euharistija. Privilegirano mjesto za Merza bila je euharistija. Ona je postala središte njegovog duhovnog života. Misli koje je zabilježio o euharistiji pune su zanosa i ljubavi prema Isusu Kristu prisutnom u euharistiji. Pričešćivao se svakog dana i nastojao se zadubiti u taj misterij. U svom je Dnevniku zapisao: "Čini mi se da sam doista duboko zaronio u onaj svijet".

Apostolat. Pod riječju "apostolat" nazivamo svaki rad i nastojanje da se vijest o Isusu Kristu i kršćanska vjera što više prošire, da ljudi prihvate i žive Kristovo kraljevstvo: kraljevstvo istine, ljubavi i mira. Gotovo da nije bilo ljudskog područja gdje Merz nije nastojao unijeti načela Evanđelja. Glavno područje Merčeva života bili su mladi, kojima se posvetio najprije kao gimna-

zijski profesor, a potom neumorno radeći u vodstvu katoličke organizacije za mlade koja se zvala "Orlovi". Da bismo i sami u tome uspjeli potrebno je činiti ono što je Merz činio: da budemo što bliže s Isusom Kristom. Težiti za osobnim susretom s Isusom Kristom, koji rasvjetljuje naš život.

U vrijeme kad je cijela Europa bila zahvaćena ratom, Merz se tada nalazio na bojišnici. Zapisao je tih dana u svom Dnevniku: "Boga nikada ne smijemo zaboraviti. Težiti neprestano za ujedinjenjem s njime".

Dragi prijatelji, braćo i sestre! Ove riječi blaženog Ivana Merza i danas su suvremene, kao i riječi apostola Pavla koje smo čuli u 2. čitanju, koji stavlja na srce vjernicima grada Efeza da se obuku u svu opremu Božju kako bi se mogli oduprijeti lukavstvima đavolskim (Ef 6, 11). U tu opremu spada: istina, pravednost, evanđelje, vjera i molitva.

Svom se tom opremom služio i blaženi Ivan Merz. Zato se visoko uzdigao ne samo kao moralni lik i svjetionik nego ga je blaženi Ivan Pavao II. proglasio blaženim da nam bude prema želji pape: svjedok Kristov, zaštitnik i suputnik u našem životu i u našoj povijesti, da bude prije svega uzor mladeži i primjer vjernicima našega naroda. A kako je i sam bio vojnik i časnik, to dovoljno govori da i nama kao vojnicima može itekako biti primjerom i uzorom. Amen ■

Misa zahvalnica za školsku godinu u Policijskoj akademiji Zagreb, 15. svibnja 2013.

Tijekom školovanja učenici se međusobno upoznaju, a mnogi postaju i prijatelji. To također vrijedi i za profesore i odgojitelje. Između učenika i profesora, odnosno odgojitelja, postoji manje-više trajna povezanost, barem u sjećanju. Na dan završetka školske godine na rastanku mnogi pozele jedno drugome sve najljepše i najbolje u životu. To se redovito pamti.

Sv. Ivan evanđelist zapisao je u svom evanđelju rastanak s učiteljem Isusom. I on je imao svoje učenike - apostole. Uoči svoga odlaska, odnosno smrti, Isus se zahvaljuje svome Ocu na onima koju su bili u njegovoj "školi" i povjerovali njegovoj riječi. Isus moli Oca svoga nebeskoga: "Oče sveti, sačuvaj ih u svome imenu koje si mi dao: da budu jedno kao i mi" (Iv 17, 11). Isus se ne moli Ocu da ih oslobodi od patnje i smrti već od napasti, od Zloga, da ostanu vjerni Bogu i nauku koji su primili.

Druga Isusova molitva Ocu pri rastanku

od učenika je: "Posveti ih u istini: tvoja je riječ istina" (Iv 17, 17). Posvetiti znači biti obilježeni istinom, biti povezan s Isusom Kristom, koji je Istina. Isus moli da budu trajno povezani s njime, da žive u vjeri Sina Božjega.

I sv. Pavao apostol, "Učitelj naroda", kao iskusan pedagog daje savjet onima kojima je povjerena uprava Crkve, zajednici vjere: "Pazite na sebe i na sve stado u koje vas Duh Sveti postavi nadglednicima da pasete Crkvu Božju koju sebi steče krvlju svojom" (Dj 20, 28).

Upozorava ih na opasnosti koje će ih pratiti u budućnosti. Opasnost će doći izvan stada, ali dolazi i iznutra. Oni "izvana" grabe i dave stado ("vukovi"), a oni iznutra slabe stado, dajući im krivu hranu. Da bi učenici ustrajali u primljenom nauku, Pavao im priopćava: "I sada vas povjeravam Bogu i Riječi milosti njegove koja je kadra izgraditi vas i dati vam baštinu među svim posvećenima" (Dj 20, 32). Snaga, da-

kle, koja može sačuvati primljene vrijednosti je Bog u nama. Istovremeno ovaj učitelj naglašava i važnost rada na sebi, za sebe i za druge. Radom se izgrađujemo i učvršćujemo. Rad je odličan pedagog.

Oprost učitelja Pavla od njegovih bio je veoma dirljiv: on za njih moli na koljenima, a oni u plaču nisu prestajali cjelivati njegovo lice. Među njima bilo je duboko poštovanje i povezanost. Učenici su bili potreseni njegovim riječima "da više neće vidjeti lica njegova". Ispratiše ga na lađu. Moralo je to ostaviti duboki dojam na mornare i putnike koji su čekali Pavlovo ukrcavanje. Pavao je otišao u Rim gdje je završio svoj ovozemaljski život zbog Isusa Krista i njegova evanđelja. Bio je pogubljen.

Dragi polaznici Policijske akademije! Rastanak s vama neće biti nalik na Isusov ili Pavlov. No, ovoga časa, želim vam staviti na srce tri savjeta: prvi: negujte vjeru u sebi. Imajte povjerenja u Boga. Mladi ste. Pred vama su izazovi. Ono što ste naučili od svojih odgojitelja i profesora u školi te na predavanjima i poukama koje vam je održavao fra Frane Musić, tumačeći Riječ Božju, trebat će primijeniti i u praksi. Ima jedna stara latinska poslovice koja kaže: "Teorija bez prakse je kao kotač bez osovine". Doći će trenuci kada ćete trebati nadčovječnu snagu, a nju nam može dati samo Bog. Stoga se valja

vježbati i na duhovnom području poput sportaša, ukoliko želite pobijediti. Vjeru ćete očuvati onom hranom od koje ona živi: molitva, čestit život i razvoj kreposti i dobrih navika u vama.

Svi ste vi čuli za velikog poljskog vojskovođu Radetzskog. On je često molio krunicu. Zato je bio na veliko poštivan od vojnika ne samo kao vojni strateg nego i kao čovjek duboke vjere. A i naš veliki ban Jelačić nije ništa izgubio na ugledu kada bi skidao sablju i pred svima stupao u ispovjedaonicu.

Drugi moj savjet je: negujte poštovanje prema bližnjima. U vašem slučaju to su vaši pretpostavljeni i ljudi s kojima ćete živjeti i raditi. Oni su na neki način "zastupnici Božji". Dok vam nalažu ono što je pravedno, pošteno, što se ne kosi s Božjim zakonom, dužni ste ih poštivati i biti im zahvalni. Ja se često čujem s mojim nekadašnjim učiteljem. Ostavio je na mene duboki dojam ne samo kao nastavnik nego i kao vjernik. Još je živ.

Negujte poštovanje i ljubav prema kolegama i prijateljima. Svaki od vas ima svojih teškoća, i bit će ih. Pomozite jedni drugima. Budite potpora jedan drugome. Mnogi sačuvaju zajedničke slike koje su dobili na dan odlaska. To su lijepe uspomene. A mnogi se međusobno molitveno sjećaju i preporučaju ih Bogu. Ali tu su i građani ove zemlje, s kojima ćete se svakod-

nevno susretati i pomagati im, bude li potrebno, bilo tijekom prometa ili u svakodnevnom životu.

Vi ste hrvatski policajci i policajke. U službi ste hrvatskoga naroda i građana ove zemlje. To je častan poziv, koji često iziskuje puno napora, razboritosti, umijeća, znanja. Da biste u tome uspjeli nije dovoljno samo profesionalno znanje nego i znanje prožeto duhovnošću. Stoga bih želio da njegujete poštovanje prema samima sebi.

Treći moj savjet vama je: poštivati same sebe. Na prvi pogled može se to činiti pomalo čudnovatim, ali bez toga nema pravog istinskog uspjeha u radu. Ako se sami ne budete cijenili, prije svega svoje kršćansko i ljudsko dostojanstvo, dostojanstvo djeteta Božjega, na kojega vas

je Bog uzdigao teško ćete uspjeti. Stoga imajte poštovanje prema sebi, svjesni i svoga kršćanskog i ljudskog poslanja u svijetu. Samo čestiti mladići i djevojke nada su naše budućnosti.

Ne dajte se "prodati" nizašto, a niti „kupujte“ druge. Razboritost je majka vrlina. Poštenje je pokazatelj vaše čovječnosti. Čuvajte nam narod i njegove obitelji. U vašim će rukama biti mnoge sretne i nesretne sudbine ljudi. Razboritost je majka vrlina - ponavljam.

Ako vas budu resile ove tri oznake, vjera u vama, poštovanje prema bližnjima, poštovanje samih sebe, uvjeren sam da ćete biti veliki pred Bogom i bližnjima, na ponos svojoj Domovini, svojim profesorima, odgojiteljima, roditeljima i vašem svećeniku fra Frani kome posebno zahvaljujem. Amen ■

Festival hrvatskog folklora Ottawa, 19. svibnja 2013.

Draga braćo svećenici, braćo i sestre, dragi mladi folkloraši! Kada su vaši djedovi i bake, očevi i majke napuštali svoju domovinu nisu nosili sa sobom nikakvo materijalno bogatstvo, jer ga nisu imali. Ipak, ponijeli su sa sobom ono što im je tada bilo najvrjednije: ljubav prema Bogu i ljubav prema domovini, vjeru i kulturu zajedno.

Svatko od nas rađa se u obitelji i po njoj se uključujemo u svoj narod. Ako smo rođeni u hrvatskoj obitelji, onda smo Hrvati, pripadamo, dakle, hrvatskom narodu i baštinimo njegovu domovinu i njegov jezik.

Osim zemaljskog rođenja postoji i duhovno rođenje koje se događa po krštenju. Kad je ugledni židovski učitelj Nikodem došao Isusu u noći, rekao mu je: "Znamo da si došao od Boga kao učitelj jer nitko ne može činiti čudesa kakva ti činiš ako Bog nije s njime" (Iv 3, 2). Isus mu reče: "Zaista, zaista, kažem ti, tko se ne rodi nanovo, odozgor, ne može vidjeti kraljevstva Božjega!" (Iv 3, 5).

Krštenjem smo se ponovno rodili, ali na božanski život. Postali smo nova stvorenja, djeca Oca nebeskoga i baštinici kraljevstva Božjega. Rođenjem pripadamo zemaljskoj obitelji, a krštenjem velikoj duhovnoj obitelji koja se zove Crkva.

Rođendan Crkve slavimo upravo danas na blagdan Duhova, kad se Duh Sveti objavio apostolima. Isus je, naime, rekao apostolima u oproštajnom govoru: "Bolje je za vas da ja

odem: jer ako ne odem, Branitelj neće doći k vama; ako pak odem, poslat ću ga k vama" (Iv 16, 7). Današnja čitanja o tome opširno govore. Duh Sveti okuplja zajednicu. Sva dobra i plodovi koje Crkva ostvaruje tijekom svoje povijesti plodovi su Duha Svetoga.

Što Crkva čini u jednom narodu? Ona naviješta Riječ Božju. Isus Krist je ustanovio Crkvu i njoj je povjerio svoje djelo spasenja da nastavi ono što je on započeo. I tu smo vjeru primili od naših roditelja. Tko nam je objavio Isusa Krista ako ne naši roditelji? Tko nam je govorio o Bogu i učio nas moliti se Bogu i druge poštivati, ako ne roditelji?

Dragi mladi! Kada su vaši roditelji, djedovi i bake napuštali svoju domovinu, Crkva ih je poput dobre majke pratila i slala svoje svećenike, časne sestre, da se ne izgube u svom ljudskom i kršćanskom dostojanstvu, kako bi ostali vjerni svojim korijenima koji su hrvatski i katolički. Hrvati su svjesni da su baštinici svoje 14-stoljetne kršćanske povijesti. Stoga su nastojali prenijeti baštinu u novu sredinu. I tu ih je dočekala opet Crkva i primila ih kao svoju djecu. Zato smo zahvalni ovdašnjoj Crkvi, i biskupima koji su ih primili raširenih ruku kao braću i sestre.

U novoj domovini Hrvati su unatoč teških prilika nastavili graditi i širiti svoju kulturu: na području arhitekture, slikarstva, glazbe, književnosti, narodnih plesova. Sa sobom su ponijeli bogatstvo srca i duše, uključujući folklor i

pjesmu. U svim tim plesovima, pjesmama, ima puno nostalgije, čežnje, ali i tuge koju posebno osjećate i vi ovdje i mi u domovini. Čuvanje folkloru i njegovanje hrvatskih pjesama jedan je od najljepših načina kojim se predstavljamo svijetu, zemlji u kojoj živite, i narodu kojemu pripadate. Stoga nam je drago da je među mnogim kulturama veoma prepoznatljivo i naše kulturno blago, posebno narodni plesovi i pjesme. Da biste i dalje bili dragocjeni kamenčić u kulturnom mozaiku ove zemlje, morate i dalje njegovati duhovnu dimenziju, bez koje nema kulture, a to je svijest da pripadate svojim korijenima koji su hrvatski i katolički. Hrvati su gradili svoje crkve i dvorane. Gradili su prije svega crkve, kako bi u njima slušali Božju riječ na svom jeziku. To su učinili i ovdje u Ottawi.

Dragi mladi! Neka vaše hrvatske župne crkve budu drago mjesto okupljanja, slavljenja sv. mise i molitve. Uključujte se u svoje župne zajednice, organizirajte se u razne skupine: molitvene, karitativne, kulturne. Vi koji polazite na fakultete, od vas se najviše očekuje da ovu zemlju obogatite svojim znanjem. To od vas očekuje i vaša domovina Hrvatska. Na taj ćete način biti njezini najbolji ambasadori, zastupnici u tumačenju naše povijesti i našega života. Budite zahvalni svojim roditeljima i ne zaboravite zemlju rođenja vaših roditelja, djedova i baka. Dobro je, ako je moguće da posjećujete svoju rodbinu i prijatelje u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini gdje su mnogi od vaših rođeni. Kad idete na godišnji odmor, ako je ikako moguće vaša destinacija neka bude Hrvatska. Bilo nam je drago gledati folklorne grupe iz Kanade koje su nastupale na Đakovačkim vezovima.

Dragi mladi! Čuvajte se lošeg društva. Uvijek slušajte tatu i mamu. Oni su sa suzom u oku napuštali svoju domovinu da vama bude ljepše i bolje. Poštivanjem svojih roditelja učinit ćete im život ljepšim. Roditelji su vam najbolji prijatelji. I nitko vas toliko ne voli i brine o vama kao oni. Nedjeljna sv. misa neka vam bude svetinja, molitva svakidašnja radost.

Mnogi su od vas čuli za Nicka Vujičića. Riječ je o mladom čovjeku, tridesetih godina koji je boravio krajem prošle godine u Zagrebu i Rijeci. Inače je rodom iz Australije. Rođen je bez ruku i nogu. Proputovao je preko dvadeset i pet zemalja, govorio je pred tisućama ljudi, susretao se s državnici. Objavio je dvije knjige, diplomirao je dva fakulteta i pomogao je mnogim ljudima. Djetinjstvo je teško proživljavao, jer su ga djeca zadirkivala. Pokušao je i samoubojstvo, ali ga je u tome spriječila ljubav roditelja. Reкао je da se nije odlučio na takav čin jer bi nanio veliku bol svojim roditeljima.

Išao je redovito u crkvu. Kad je bio star 19 godina, slušao je evanđelje o slijepcu Bartimeju. "Pomislio sam, ako Isus ima plan za ovoga slijepca, zasigurno ima i za mene. Znao sam da mi je Bog mogao dati ruke, ali sam shvatio da sam unatoč toga hendikepa potpuna osoba".

Na pitanje kako bi izgledao njegov život da nije upoznao Isusa Krista, on je odgovorio: "Čuli ste već da sam pokušao učiniti samoubojstvo i da nije bilo mojih roditelja koji su me voljeli, grlili gotovo svaki dan, ne bih izdržao i to mi je puno pomoglo". "Nije dosta", veli on, "imati pozitivan stav prema životu, nego je veoma važno biti u prijateljskom odnosu s Isusom Kristom. U mojem osobnom odnosu s Isusom Kristom imam mir i snagu u sebi. Ne bih bio ovdje da nema Boga" (Veritas, listopad 2012.).

Govorio je mladima o moralu, o izbjegavanju cigareta, psovki, alkoholu, slobodnom nemoralnom ponašanju. "Sve su to zamke koje ih neće usrećiti". I nastavio je: "Nemojte se obeshrabriti, činite najbolje što možete, imajte velike snove. Imamo velikog Boga i nikada nemojte odustati od njega jer on nikad neće odustati od nas". Govorio je kako vjeruje u moć molitve. U jednom je trenutku molio za hrvatski narod. I dok je molio, svi su prisutni ustali. Molio je da nas Bog oslobodi od grijeha i da nam dade ljubav, vjeru i nadu. Na kraju se svima zahvalio i nasmijao sve prisutne kad je rekao da bi ih najradije sve zagrlio ali se boji da mu ruke ne otpadnu".

Došao sam k vama iz Zagreba. I ja sam bio u Kanadi 11 godina, u Torontu, Hamiltonu i Oakvilleu. Poznate su mi vaše radosti i teškoće. Ja sam vojni biskup u RH, zadužen za duhovnu skrb u vojsci i policiji. Imamo oko 25 svećenika. Imamo divnih vojnika i policajaca koji su vjernici. Mnogi od njih bili su na duhovnim vježbama, mole se u obitelji, roditelji i djeca. I takve obitelji nada se naše budućnosti.

Nadam se da ćete ostati na visini kao vjernici. Na to nas potiče i ova godina, koju je papa Benedikt XVI. proglasio Godinom vjere, kojoj je cilj upoznati što više Isusa Krista, njemu se približiti i živjeti evanđelje. I vas Isus zove, da mu se povjerite, da ga prihvatite kao svog prijatelja.

Zahvaljujem svima koji ste sudjelovali u organizaciji ove manifestacije folkloru: župniku vlč. Adamu Tabak, svim organizatorima, izvođačima i svakom pojedinačno. Posebna hvala i ovoj "Francuskoj" Crkvi i zajednici koja nam je ustupila ovu prekrasnu crkvu. Neka vas prati dobri Bog, zagovor Majke Božje, Kraljice Hrvata, i zagovor blaženog kardinala Stepinca. Amen ■

21. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Lourdes Zagreb, Siget, 21. svibnja 2013.

Svake godine Međunarodno vojno hodočašće održava se pod izabranim geslom. Ove godine održava se pod motom: "Lourdes - vrata vjere".

Ova je godina, kao što vam je poznato, proglašena Godinom vjere. Smisao proglašenja i slavljenja Godine vjere sadržan je, prema riječima pape Benedikta XVI., u "ponovnom otkrivanju, naviještanju i svjedočenju kršćanske vjere u Isusa Krista, koji našem životu trajno otvara nove prostore nade i životne usmjerenosti". U Godini vjere promišljamo prije svega o vjeri, koja je Božji dar nama ali i o našoj obvezi da je živimo.

Nije prvi put da Crkva slavi Godinu vjere i da poziva vjernike na ponovno otkrivanje važnosti vjere u našem vjerničkom životu. I prijašnji pape poticali su vjernike kako bi ponovno zadobili jasnu svijest o sebi, o svojoj vjeri, da je ožive, pročiste, potvrde, ispovjede i tako obnove Crkvu.

Postoji opasnost da mi kršćani tijekom vremena jednostavno zaboravimo na snagu vjere i počnemo živjeti kao da Boga nema. Vjera raste u nama kad je živimo i ona se životom prenosi na druge. Blažena Djevica Marija je posebni uzor vjere. Prigodom posjete Marije Elizabeti ova joj

reče: "Blažena ti što povjerala da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina" (Lk 1, 45).

Marija je povjerala anđelu da će postati majkom Božjom. Marija prigodom posjete Elizabeti zahvaljuje u svom Hvalospjevu Bogu za čudesa koja izvodi u onima koji se u njega ufažu (usp. Lk 1, 46-55). Marija s radošću i velikom strepnjom, ali i s velikom vjerom donosi na svijet svoga Sina Jedinorođenca. Marija je povjerala svome zaručniku Josipu i bježi zajedno s njim u Egipat da spasi Isusa od Herodove ruke. Marija je u duhu vjere pratila Isusa na njegovom životnom putu i ostala s njime sve do Golgote. Marija je na Golgoti, u trenutku Isusove najveće patnje vjerovala da je patnja njezinog Sina spasiteljska i otkupiteljska. Marija je s vjerom iskusila plodove Isusova uskrsnuća, pohranjujući ih u svome srcu (usp. Lk 2, 19-51) i prenijela ih Dvanaestorici okupljenih u dvorani Posljednje večere, koji su očekivali dolazak Duha Svetoga.

Braćo i sestre, dragi hodočasnici! Uoči svoje smrti Isus je predao svoju majku učeniku Ivanu, a preko Ivana svima nama, ali i nas je predao Mariji: "Majko, evo ti sina". Tako je ona postala Majkom Crkve i svakog njezinog člana. I mi Hr-

vati prihvatili smo Isusovu Majku za svoju majku početkom 7. stoljeća, kad smo krštenjem ušli u krilo Katoličke Crkve. Možemo sa sigurnošću reći, imajući u vidu odnos hrvatskoga naroda prema Mariji, koji se posebno očituje po imenima i svetištima, da smo "marijanski narod".

Rekao sam da se ovogodišnje hodočašće odvija u znaku gesla: Lourdes - vrata vjere". Papa Joseph Ratzinger je napisao u predgovoru svoje knjige "Bog i svijet" kako ga je 1996. godine zamolio Peter Seewald da odgovori na neka pitanja o vjeri. Jedno od pitanja koje mu je postavio Seewald bilo je: "Da li u Mariji doista pronalazimo vrata koja vode u Crkvu? (Ratzinger: "Bog i svijet", str. 382). Papa je odgovorio: "I danas se umornom i racionalističkom kršćanstvu širom svijeta i čovječanstva iscrpljenom od hladnog tehničkog svijeta može ponovno dogoditi da upravo u znaku Marije Majke ponovno pronadu živoga Krista. S tom nadom smijemo krenuti prema budućnosti, rekao je papa (Isto, str. 382).

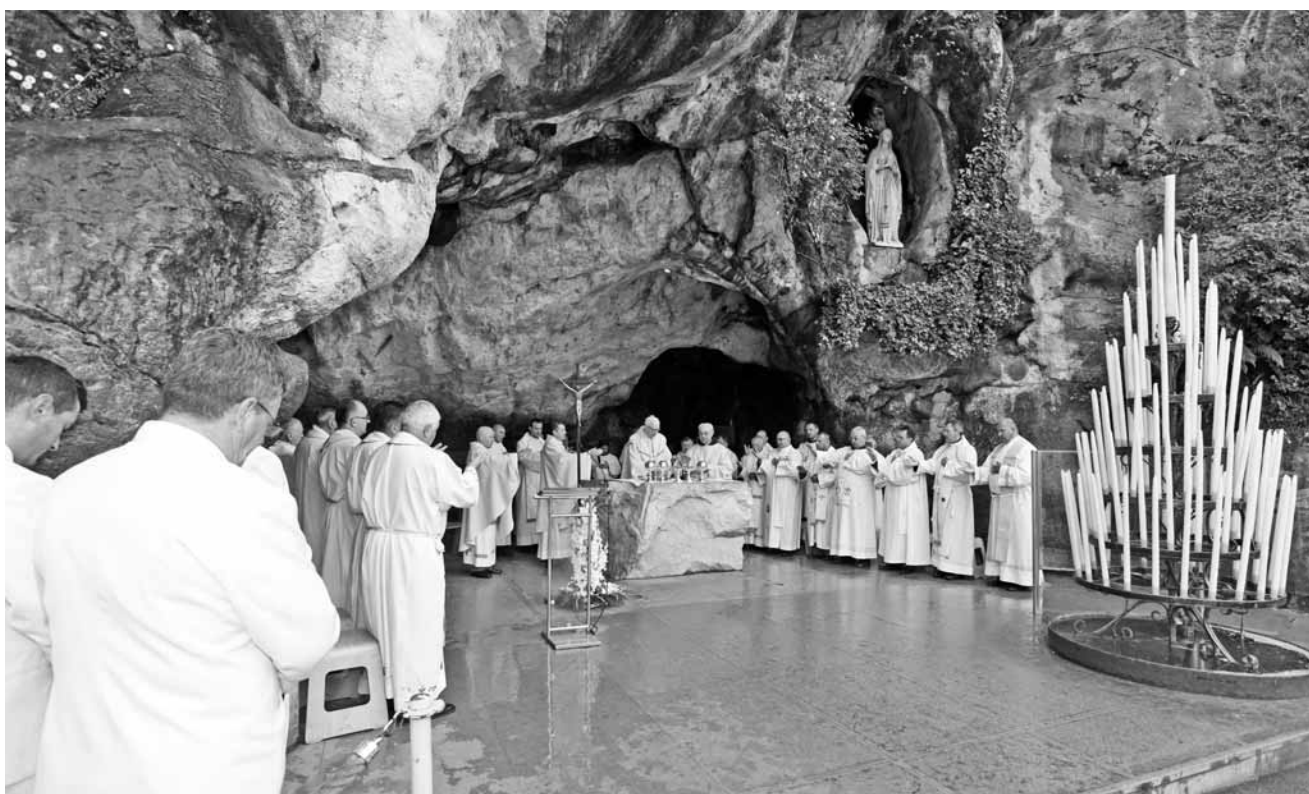
Jedno takvo iskustvo imao je i naš najnoviji blaženik dr. Ivan Merz, kojeg je papa Ivan Pavao II. proglasio blaženim u Banja Luci.

Bio je vojni časnik i sveučilišni profesor u Zagrebu. Njegova pobožnost prema Majci Božjoj bila je posebno vezana s Lourdesom. On je još kao student iz Pariza hodočastio u Lourdes. To je hodočašće ostavilo na njega duboki dojam i bit će jedan od trenutaka koji će ga učvrstiti u istinitosti katoličke vjere pa će se od tada, kako i sam piše, sav njegov život kretati oko Isusa Krista.

Što je značilo za Merza hodočašće u Lourdes, on sam nam govori u svojem Dnevniku: "Da, u Lourdesu sam naučio što je krunica, i to mi je od sada drugi moj najbolji prijatelj. Prije Lourdesa, iskreno govoreći, priznajem bila je u dnu duše neka sumnja, neki osjećaj da li se ja ne molim kakvom fantomu moje mašte? Molio sam, dakako, jer da sam prestao, znači ne vjerovati Blaženoj Djevici Mariji. A kuda onda?"

Kad se vratio u Zagreb, postao je veliki zagovaratelj Lourdesa. Sam je napisao svoje iskustvo boravka u Lourdesu: "U Lourdesu te najprije obuzme osjećaj da je tamo Marija, Majka Božja koja je veća i moćnija i ljepša nego svi oni pirinejski gorostasi koji okružuju Lourdes. Pred tobom je Ona. To je realan osjećaj kojega se ne možeš otresti. Tisuće vjernika idu u noći, svaki s upaljenom svijećom u ruci, idu u serpentini uz brežuljak i pjevaju bez prestanka: Ave, Ave, Ave Marija. Svaka svijeća koja treperi to je jedna duša koja će danas sutra ili za koju godinu, poći k njoj", veli Merz.

Dragi hodočasnici! I vi ćete doživjeti ljepotu Lourdesa. Vidjet ćete mnoštvo hodočasnika vojnika i policajaca, bolesnika i procesiju s Presvetim. Ići ćete križnim putem kojim hodočaste vojske svijeta, nošeni vjerom u srcu i ljubavlju prema Kristu rassetom i uskrsnulom. Osjetit ćete da ste dio tog velikog hodočasničkog naroda, koji je nošen vjerom i željom za zajedništvom; da smo svi mi braća i sestre velike obitelji svijeta koja se zove Crkva - čuvajte to iskustvo Crkve.

Tijekom puta bit će lijepih trenutaka, ali i napornih. Pomognite jedni drugima, posebno starijima i slabima. Žrtve prikažite za sebe, za svoje obitelji i za svoju Domovinu. Sačuvajte hodočasničko i molitveno raspoloženje. Doći ćete sutra u Lourdes oko 5 popodne. Putem će vam se pridružiti i hrvatska vojska iz BiH. U svakom autobusu imat ćete vodiče, najmanje jednog svećenika i predstavnike vojske, odnosno policije, koji su zaduženi za organizaciju. S nama ide gospodin Glasnović koji ove godine putuje po pedeseti put. Daj Bože da kao vojska i policija nastavimo i ubuduće hodočastiti i jednoga dana slaviti naše

velike obljetnice.

Zahvaljujem ocima franjevcima koji nam s ljubavlju ustupiše ovu crkvu Sv. Križa da možemo slaviti euharistiju i ugodno se osjećati. Zahvaljujem policiji na organizaciji parkirališta naših autobusa. Zahvaljujem našim kapelanima, vojnim i policijskim, kao i njihovim pomoćnicima na spremnosti služenja u vjeri. Zahvaljujem generalu Ivanu Juriću, zapovjedniku ovog hodočašća, i njegovom zamjeniku generalu Mladenu Fuzulu. Budite upućeni jedni na druge, a svi zajedno na Boga. Neka vas prati zagovor Majke Božje Gospe Lourdske! Amen ■

Križni put na 21. hodočašću Hrvatske vojske i policije Lourdes, 23. svibnja 2013.

Draga braćo i sestre! Ovdje smo na križnom putu. Prošli smo put Isusove muke. Pomaže nam prisjetiti se ne samo njegove patnje, nego nam otkriva dubinu, dramu, tajnu u kojoj najdublja ljudska bol doseže svoj vrhunac, otkriva nam ljudski grijeh u njegovoj najtragičnijoj posljedici, otkriva nam ljubav u njezinom najvelikodušnijem i herojskom izričaju, otkriva nam smrt u njezinoj okrutnoj pobjedi, ali i konačnoj poraženosti. Sve ovo u križnom putu postaje vidljivo.

Počeli smo s Pilatovom osudom i uočili da Kristova patnja zauzima velik dio prostora u Evanđelju, u toj Radosnoj vijesti. Zapazili smo kako bismo često željeli neko lakše i vedrije Evanđelje, suvremenije i više u skladu s modernim razmišljanjem o potrebi ljudi da patnju odstrane iz života.

Papa Benedikt XVI. je rekao da danas vlada mišljenje kako patnju treba odstraniti iz svijeta. No, ako čovjek nastoji izbjeći patnju, onda postaje veoma hladan, bezosjećajan za tuđu patnju. Količkomod se čovjek bori protiv nje, i želi je odstraniti, ne može joj izbjeći. Onaj tko doista želi ukinuti patnju, mora prije svega ukinuti ljubav.

Čuli smo jedan nutarnji tihi govor Evanđelja: a što bi bilo Evanđelje bez križa, bez patnje, bez Kristove žrtve? Bilo bi to Evanđelje bez otkupljenja, bez spasenja, jer smo križem Kristovim spašeni. Da se Isus Krist nije pojavio i umro na križu, svijet bi sigurno bio drugačiji. Stoga se patnja ne može razumjeti bez Isusa Krista.

Nakon Pilatove presude, zamijetili smo križ na Kristovim leđima. Nositi križ! Velika je to stvar. Nositi križ znači suočiti se hrabro sa životom, bez naivnosti i bez zanosa. Nositi križ znači da se opredjeljujemo da svoje neizbježne poteš-

koće transformiramo u moralnu energiju. Nositi križ znači biti sposoban razumjeti patnju ljudi i znati ljubiti. Nositi križ znači prihvatiti na sebe obilježje autentičnosti Isusova učenika i nasljedovatelja. Nositi križ znači biti sposoban s Isusom Kristom uspostaviti neshvatljive zajedništvo i jedinstvo. Teška je riječ „nositi križ“, jaka je to riječ, možda preteška za našu pamet, snagu i ramena, ali, upravo je to plod križnog puta – ne bojati se nositi križ s Kristom, njegov križ i svoj križ.

Vidjeli smo, braćo i sestre, da je Isus i pao pod križem. Tri puta. Ti njegovi padovi su nas približili njemu, približili su nas patnji nevinih i malenih, patnji mladih, patnji osoba na kojima stoji obitelj, žalosnoj i beznadnoj patnji starih, ovisnih i otuđenih. Ovo je mjesto i čas da im viknemo: trpeća braćo, ožalošćena braćo rasuta po svem svijetu, htjeli bismo da ovaj glas vjernika iz Lourdesa dopre do svih: mi smo s vama! Plačemo u vašoj boli! Molimo da i vi danas čujete Isusovu poruku: „Ne plačite...“!

Draga braćo i sestre! Na Isusovom križnom putu spoznajemo, štujemo i učimo služiti patnji ljudi i brine nas patnja čovjeka. Isusov križni put je škola razumijevanja, solidarnosti i čovječnosti. Vidimo kako stravični planovi egoizma i političke moći žele ovladati našim ljudskim srcima i time ih pretvoriti u bešćutna kamena srca. Spoznali smo da mi kršćani trebamo imati kršćansko srce i ovdje smo da shvatimo kako ono mora intenzivnije kucati u skladu s Kristovim srcem, tako da uvijek budemo na strani potrebnih, onih koje je obuzela bol i teška patnja.

Svjedoci smo, braćo i sestre, modernog usmjerenja života i odgoja: sav je okrenut prema nekom „lakom životu“, prema eliminiranju križa

iz programa svakodnevice. Križ nekima smeta i kad je obješen na zidu gdje ljudi uče biti i živjeti. Cilj je suvremenih nastojanja: ne trpjeti nikada. Istovremeno, očividno je kako je uzaludno takvo razmišljanje i kako ono otuđuje. Unatoč takvoj neodgovornoj indoktrinaciji čovjek i danas dodirne svu gorčinu Kristova križa, ali ga ne želi nositi; gotovo da je onеспособljen i sustavno onеспособlјavan za odgovoran stav prema križu.

Pa i mi kršćani nerijetko tražimo kršćanstvo bez križa, sve činimo da ga prilagodimo ispraznom načinu života. To ne smijemo činiti. Tko god od nas kršćana nastoji isprazniti svoj život od boli i patnje, vara samoga sebe i ispražnjava kršćanstvo; time ga usklađuje s ispraznošću suvremenog shvaćanja života. Valja nam nositi križ u svim njegovim zahtjevima. Ne kao usud života, nego onako kako ga je Krist prihvaćao. Jednog dana ćemo spoznati da ne nosimo mi križ, nego on nosi nas. Postaje izvorom energije i snage. Rađa veliku duhovnu novost u nama.

Draga braćo i sestre! Isus nam je svojim križnim putem otkrio tajnu svoje i naše patnje: ona je žrtva. Nevini postaje žrtva da bi žrtve zla i grijeha postale slobodne. To je objava ljubavi. To je zalag naše nade, naše ljudske i kršćanske zrelosti. To je zalag budućeg uskrsnuća mrtvih. Recimo sebi, domovini i svijetu gdje se nalaze izvori naše novosti. Potrebno je ovo glasno reći našem narodu u Hrvatskoj i po svijetu: ne dajte se! Ne dopustite da vas odvoje od Krista i križa njego-

va. Ako sve treba izgubiti radi toga, isplati se. Potpredsjednik Europskog parlamenta Giovanni Pitella je rekao: "Križ je simbol kršćanske vjere, ali i simbol mira, tolerancije, poštovanja prema cijelom čovječanstvu".

Grčevito čuvajte baštinu i snagu vjere. Danas kad je politički pogodno u svijetu relativizma biti agnostik, rezati vertikalnu svijeta, zatvarati čovjeka u moć ekonomskog prosperiteta, potrebni su snažni i čvrsti kršćani. Oni se ne boje križnog puta. Dapače, svjedoci su kako su nas „križni putovi“ naše povijesti očuvali i učinili da i danas budemo, da i danas s autoritetom možemo naviještati istinu čovjeku i svijetu. Znajmo, draga braćo i sestre, danas prepoznati putove prave slobode od zavodničkih putova. Umorna nam je Domovina, beznadni su mnogi, varljiva nada ulaska u EU samo prekriva duboku ranu naroda. Istina je drugdje: u osobnoj i nacionalnoj odgovornosti za čovjeka i zemlju, za stvaranje uvjeta života, a ne utopije. Siti smo projekata koji samo odgađaju klonuće nacije. Odgovornost je zahtjev časa. Vratimo se u Domovinu ojačani Isusovim primjerom i hrabrošću. Neka nas Djevica Lourdska, ona koja je pratila hod svojeg Sina Isusa na njegovom križnom putu, pouči kako dostojanstveno ići s križem svoga života, svoje obitelji i svojeg naroda. Neka nas pouči kako stajati pod Križem onoga koji nam je ime dao: pouzdanost u Boga, povjerenja u čovjeka, odgovornost za djela i spremnost biti mjesto nade za malog čovjeka. Amen ■

21. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Lourdes Lourdes, 24. svibnja 2013.

Velika mi je radost danas biti ovdje u bazilici Sv. Krunice u Lourdesu. Biti hodočasnik s hodočasnicima hrvatske vojske, policije i branitelja. Ovdje je zapovjednik hodočašća, general Fuzul, visoki časnici, invalidi Domovinskog rata i dragi branitelji. S nama su i hrvatski vojnici – hodočasnici iz Bosne i Hercegovine sa svojim vojnim biskupom mons. Tomom Vukšićem, njegovim generalnim vikarom i generalom Tomom Kolenda.

Ovdje smo u prekrasnom i za vjeru važnom svetištu koje je postalo snagom poruke Gospe Lourdske svetištem svijeta. Ovu baziliku obilježava krunica, slično kao i vas, dragi branitelji, koje je u Domovinskom ratu obilježavala krunica s križem kojeg ste ljubili u rovovima i na poprištima vaše izloženosti smrti.

Ovdje smo, draga braćo i sestre, kako bismo uputili svoje molitve onoj koja se ovdje nazvala „Bezgrešnim začecem“, imenom i osobom nutarnje čistoće kakvu samo Bog može stvoriti. Ovdje smo da pronađemo mir srca, snagu volje kako bismo odgovorno izvršili svoje profesionalne i životne obveze.

Biti u bazilici Sv. Krunice potiče nas da

razmišljamo o toj laganoj i lijepoj molitvi koja je pratila generacije i generacije kršćana; to je duboko voljena molitva. Veliki su je sveci i pape preporučivali vjernicima svih vremena.

Molitva jednostavna i učinkovita, puna biblijskih i teoloških poruka i sadržaja. Ona ništa nije izgubila od svoje vrijednosti, pa ni u vremenu našega današnjeg tehnološkog društva. I u trećem tisućljeću ona ostaje molitva velikog značenja i sposobna je donijeti velike plodove duha. Ako je točno da među molitvama prvo mjesto pripada liturgiji (svetoj misi), izvoru i vrhuncu crkvenog života, nije manje istina da među pobožnostima naroda Božjega, upravo krunici pripada prvo mjesto. Jedan blaženik reče: „krunica je dražesna nizaljka zrnaca koja nas spajaju s Bogom“, „ona je stazica ljubavi koja nas povezuje s anđelima“, „ona je toranj spasa“ i „sigurna luka utočišta“ (blaženi Bartol Longo).

Povijest krunice pokazuje da se Crkva u svojim teškim časovima utjecala ovoj molitvi; očito ona ima neku posebnu snagu kojom uspijeva izmoliti Božju pomoć zagovorom Bogorodice. Riječ je o molitvi koja hrani našu duhovnost i omogućuje nam da kao kršćani rastemo,

jer po Mariji ona nas dovodi do dublje spoznaje Krista Isusa i njegovih svetih otajstava. Krunica nas vodi k srcu kršćanskog života i pomaže nam da gledamo i produbljujemo tajnu Krista i mjesto blažene Djevice Marije u otajstvu Krista i Crkve.

Krunica sa svojim otajstvima izražava vjeru Crkve jednostavno i svakom vjerniku dostupno. Pomaže nam steći povjerenje u Boga i prepustiti se njemu u svojem ljudskom i kršćanskom životu. Ukazujući se ovdje u Lourdesu i u Fatimi, Bogorodica se pokazala s krunicom u ruci i preporučila je svima koji će ovdje dolaziti da mole molitvu krunice.

Poznato je kako je blaženi papa Ivan Pavao II. već od svoje rane mladosti davao važno mjesto krunici u svojem životu. U svojem Apostolskom pismu o krunici, povodom Godine krunice, (*Rosarium Virginis Mariae*, 16. X. 2002.), blaženik napisao: „Krunica me je pratila u trenucima radosti i kušnje. Tolike sam joj brige povjerio i u njoj sam uvijek našao okrepu“ (br. 2).

Blaženi papa znao je reći da moliti krunicu znači „moliti s Marijom i biti u školi Marijinoj“. I dodaje: „Krunica, iako je obilježena marijanskim izgledom, ona je puna Krista. U njoj je trijezno sažeta sva poruka Evanđelja. U njoj odzvanja Marijina vječna molitva „Veliča duša moja Gospodina“ – Magnificat – zbog utjelovljenja Sina Božjega u Djevičinom krilu. S krunicom se kršćanski puk upisuje u Marijinu školu kako bi dopustio da ga Bog uvede u prostranstva u kojima će motriti ljepotu lica Kristova u teškim trenucima svoga života i doživjeti iskustvo dubine ljubavi kojom nas Bog ljubi. Kroz krunicu mi vjernici dodirujemo obilje milosti te gotovo da ih primamo iz samih ruku Otkupiteljeve Majke“ (*Rosarium*, br. 1.).

Glasoviti i sveti padre Pio iz Italije povjerio je jednom svojem penitentu (osobi koju je ispovijedao), kako mu Gospa po molitvi krunice nikada nije odbila molbu (*Giovanni Bardazzi, Un discepolo di Padre Pio, Prato 2003, str. 92*). Kad su svetog padre Pija nešto prije njegove smrti upitali: „Što nam ostavljaš“? odgovorio je: „Ostavljam vam krunicu“.

Veliki Michelangelo slikajući Posljednji sud u Sikstinskoj kapeli u Vatikanu (1536.-1541.), naslikao je i jedan detalj na kojem vidimo

kako jedan uskrsnuli vjernik stavlja krunicu u ruke muškarca i žene kako bi im pomogao, držeći se za nju, uzići u Raj.

Dragi hodočasnici! Povijest Crkve poznaje velike vojskovođe koji se nisu sramili svete krunice, kao što je Radetsky; ona pozna velike muzičare kao što je Haydn koji priznaje da mu je molitva krunice dala najviše poticaja za stvaranje; ona pozna velike učenjake kao što je Ampere, koji se nije stidio poput malog djeteta klečati s krunicom u ruci pred oltarom; ona poznaje velike govornike, političare i borce za slobodu svoga naroda, kao što je O'Connell koji je u najtežim trenucima držao krunicu u ruci, smatrajući je većim sredstvom za slobodu Irske, nego ikoje druge sredstvo, kojim se ljudi služe; ona poznaje tisuće jednostavnih ljudi kojima je krunica najjača podrška mukotrpnog života.

Papa Benedikt XVI. veli da su njegovi roditelji veoma voljeli krunicu. „I što su bivali stariji, to su je više voljeli. Što je čovjek stariji, to je manje sposoban za velike duhovne napore i to mu je potrebniji unutarnji mir. I tako ja molim kao što su molili moji roditelji“ (usp. Ratzinger: *Bog i svijet*, str 268).

Braćo i sestre! Otkrijmo ponovno važnost i snagu moljenja krunice, znaka naše vjere u Domovinskom ratu. Jer vjera se može izgubiti ako se molimo samo kad nas je volja. Sjetimo se da je naš marijanski narod snagom krunice imao hrabrost i snagu oduprijeti se zlu koje je nosilo ropstvo. Sjetimo se da su naši mladići i djevojke, očevi i majke, muževi i žene, u najtežim časovima svoga života i života nacije, prepoznali snagu krunice po kojoj su se penjali u slobodu Domovine.

Danas su srca i duše mnogih branitelja, mnogih invalida, mnogih obitelji, puna gorčine i pucaju od boli, ranjeni valom zaborava i nečije želje stvaranja povijesti koja nije povijest branitelja, stvaranja „vrednota“ koje nisu vrednote naroda, ponudom sadržaja koji se nerijetko protivne zdravoj pameti svakog kršćanina i čovjeka kojeg je hranila hrana mukotrpane vjere i ustrajnosti hrvatskog bića. Danas nam je potrebna krunica: ne toliko kao dio našega nakita, nego kao mjesto povratka našega povjerenja u sebe i u Boga, kao mjesto snage za izazove koji su pred nama i neće biti laki. Uzmimo krunicu i penjimo se u slobodu. Amen ■

Dan OS RH Zagreb, 28. svibnja 2013.

U povijesti jednog naroda ima važnih i odlučnih trenutaka, koji su postali njegova prekretnica i usmjerili narod prema novom razdoblju. Stoga se takve promjene i događaji često nazivaju povijesnima.

Jedno takvo razdoblje bilo je vrijeme devedesetih godina. Bilo je to vrijeme velikih promjena zemalja Istočne Europe koji su živjeli pod komunističkom diktaturom. Dolaskom demokracije narod je dobio priliku da progovori o onome što je godinama u njemu tinjalo, a to su prije svega težnja i želja za slobodom. Tih se, naime, godina dogodio prijelaz iz jednostranačkog sistema u sistem višestranačke i parlamentarne demokracije. Taj val nije mimoišao niti Hrvatsku.

Razumljivo je da je takav val izazvao veliko oduševljenje hrvatskog naroda u domovini i u iseljeništvu, jer su se ispunile riječi hrvatskog pjesnika Ivana Gundulića koji je spjevao pjesmu o slobodi: "O lijepa, o draga, o slatka slobodo, dar u kom sva blaga višnji nam Bog do, uzroče istini od naše sve slave, uresu jedini od ove Dubrave, sva srebra, sva zlata, svi ljudski životi ne mogu biti plata tvoj čistoj ljepoti".

Nakon mnogo godina narod je konačno mogao izraziti svoju volju. Treba istaknuti da se tada nikom nije prijetilo i nije se tražilo nikakvo oružje. Jednostavno se željelo biti slobodan i živjeti svoju slobodu u miru sa svim ljudima bez obzira na narodnost i vjeru, u ravnopravnosti i

međusobnom poštovanju. Nisu li sve te promjene bile odgovor neba na tolike molitve, trpljenja i stradanja našeg hrvatskog naroda, čije su kosti bile posijane "po šumama i gorama". Bogu hvala, da je došlo vrijeme slobode da im se može odati barem počast i dostojno ih sahraniti.

I kad su došle demokratske promjene trebalo je prihvatiti volju hrvatskog naroda koji se opredijelio za demokraciju, za slobodu. I umjesto da su takvu odluku podržale demokratske zemlje, što je bilo za očekivati, to je pravo bilo uskraćeno hrvatskom narodu. Nakon svih pokušaja da se dođe do mirnog i kulturnog rješenja, kao što se s pravom očekuje od kulturnih naroda, Hrvatskoj je, nažalost, nametnut pravi agresorski rat, vođen pod parolom "spaljene zemlje".

Crkva je tih dana, kao i uvijek, nastojala iznositi svoja načela, tumačeći odnose među ljudima i narodima, kako bi dala svoj doprinos u smirivanju situacije i mirnog rješenja. No, bilo je uzalud. Zašto? Ne smijemo zaboraviti da je 45 godina povlaštenog bezboštva, ostavilo duboki trag u savjestima ljudi, posebno agresora, koji je predvođen svojim vođama imao druge kriterije, suprotne Božjim načelima.

U Evanđelju nalazimo principe koji su uvijek trajni i vrijedni, i uvijek novi, koji ne zastarijevaju i koji su uvijek nužni. Oni su sigurni temelji suživota u nacionalnoj i međunarodnoj zajednici. Papa Ivan XXIII. sazeo je te principe na: istinu,

pravednost, slobodu i ljubav. To su 4 najvažnija stupa u gradnji društvene i nacionalne zajednice. Isključuju svako nasilje i svaku mržnju: osobnu, obiteljsku, nacionalnu, klasnu i vjersku. Ne zna se koji je od njih važniji. Ako se jednog od njih izbaci, zgrada povjerenja se ruši. Mržnja je izvor nasilja i uzrok zločina protiv čovjeka. Božja Riječ glasi: "Tko ne ljubi, ostaje u smrti. Tkogod mrzi brata svoga, ubojica je" (1 Iv 3, 14-15).

Glas naroda koji se opredijelio na demokratskim izborima nije se poštivao, štoviše, kao odgovor došla je pobuna protiv zakonite vlasti. I ta je pobuna izazvala strah i nemir, koji se pretvorio u otvorenu agresiju. Hrvatskoj nije drugo preostalo nego da se brani. Mnogi mladići i djevojke devedesetih godina priključivali su se policiji i vojsci, spremni da obrane zemlju od agresora.

Početak 1990. godine na prostoru današnje Policijske akademije u Zagrebu stasala je prva grupa redarstvenika koji su s ponosom nosili hrvatski grb na svojim kapama. U isto vrijeme ustrojavaju se širom hrvatske prve postrojbe koje su bile temelj Zbora narodne garde, buduće hrvatske vojske. Može se reći da je u godinu dana bila ustrojena Hrvatska vojska, spremna preuzeti sve zadaće u obrani i oslobađanju cjelokupnog hrvatskog prostora.

Na poticaj vrhovnog zapovjednika dr. Franje Tuđmana naši su biskupi kao i provincijali raznih redova i družbi dali svoje svećenike kako bi bili na duhovnoj pomoći našim braniteljima u cilju očuvanja duhovnih vrijednosti u ratnim neprilikama; kako bi sačuvali svoje dostojanstvo i bili nalik na hrvatske vojnike u povijesti kojih je resila hrabrost, nesebičnost, poštovanje i ljubav prema čovjeku, spremnost obraniti dom i domovinu, uz cijenu vlastitog života.

Svećenici su slavili svetu misu na bojišnicama, tumačili Riječ Božju, dijelili sakramente. U međuvremenu se prišlo sustavnoj organizaciji dušobrižništva prema standardima NATO saveza, čija smo članica.

Slaveći danas Dan Oružanih snaga RH i Dan Hrvatske kopnene vojske, Riječ nam Božja daje na razmišljanje izvadak iz knjige Sirahove i evanđelja po Marku. Prvo čitanje izvadak je iz starozavjetne knjige Sirahove. Sirah je bio veoma privržen bogoštovlju i moralist veoma zabrinut za bogoštovlje i vršenje Božjega Zakona sa svim dodatnim propisima i pravilima pravednosti i ljubavi. Opsluživanje Zakona je kao duhovno bogoslužje. Pisac se pjesnički izražava: "Tko vrši zapovijedi Božje, prinosi žrtve pričesnice. Tko uzvraća ljubav prema bližnjemu, prinosi "brašneni cvijet". Tko daje milostinju, prinosi žrtvu zahvalnicu" itd. Sirah potiče ljude da sve što čine neka to proizlazi iz dubine njihova srca, a ne da

ih ljudi vide. Samo Bog poznaje tajne ljudskog srca, koji će nam platiti po našim djelima. Drugim riječima, valja se odreći svega što bi nas moglo udaljiti od ljubavi prema Bogu.

Na toj liniji nalazi se i današnje evanđelje. Petar je rekao Isusu: "Evo, mi sve ostavismo i pođosmo za tobom. Što ćemo primiti za to?" Isus mu reče: "Zaista, kažem vam, nema ga tko ostavi kuću, ili braću, ili sestre, ili majku, ili oca, ili polja poradi mene i poradi Evanđelja, a da ne bi sada, u ovom vremenu, s progonstvima primio stostruko: kuće, braću, i sestre, i majke, i djecu, i polja - i u budućem vijeku život vječni". Sve ovo treba shvatiti duhovno a ne doslovno. Isus završava riječima: "A mnogi prvi bit će posljednji, i posljednji prvi". Tko su ti prvi? To su Židovi kojima je najprije naviješteno evanđelje. Ali "prvi" su i apostoli, i svi oni koji su na položajima, i svaki kršćanin. Treba paziti da svojim vladanjem ne budemo na sudu posljednji.

Obilježavajući danas obljetnicu Dana Oružanih snaga i Dana Hrvatske kopnene vojske možemo reći da su hrvatski branitelji s ljubavlju branili svoju domovinu, svoju slobodu, i nisu pitali što će oni za to dobiti zauzvrat i tko će biti prvi među njima? Nadali su se da će ova zemlja čuvati i sačuvati memoriju na njihovu smrt i svoju budućnost. Ginuli su, jer su htjeli do kraja obraniti neudžnu domovinu. I danas, kad se nalazimo u mirnim vremenima, u slobodi, valja i dalje izgrađivati Hrvatsku, predajući se do kraja za nju, i ne pitati koliko će mi ona dati, ili, ne daj Bože, potkradati je i tako uskraćivati drugima najosnovnija prava na jedan normalan ljudski život. Želimo je i dalje izgrađivati jer je sloboda nešto najljepše za čovjeka i narod. Zato su tu i Oružane snage da je očuvaju i da zajednički izgrađujemo duhovne vrijednosti koje će nas očuvati u slozi i zajedništvu.

Oružane snage RH imaju dužnost uložiti svoje intelektualno i moralno znanje da budu na braniku svjesnih i odgovornih ljudi, kojima je povjerenja sigurnost zemlje, slobode i demokracije. Ova plemenita zadaća ničim ne treba biti dovedena u pitanje. Odgoj kadrova u Oružanim snagama RH, izbor zapovjednika i izvršavanje zadataka, imaju biti pokazatelj etičkih i duhovnih vrijednosti, bez kojih nema objektivnog pristupa slobodi i vrijednostima hrvatskog naroda.

Stalo mi je, kao vojnom biskupu, da se visoko cijeni higijena savjesti u hrvatskim oružanim snagama. Stalo mi je da se posveti pažnja i ukaže njega duhovnoj i sveukupnoj formaciji OS u RH. Duboko sam uvjeren da tako misle svi oni koji ljube ovu zemlju i kojima je povjerenno njezino dobro. Slaveći sv. misu uključimo u nju sve poginule branitelje i nestale. Neka njihova smrt bude zalogom naše sretnije budućnosti! Amen ■

Sv. Antun Padovanski Split, 13. lipnja 2013.

Dragi prijatelji, braćo i sestre! Rijetko ćemo naći jednog Božjeg ugodnika, sveca, koji je toliko omiljen i glasovit kao što je sv. Antun Padovanski. On je najomiljeniji svetac svijeta, pravi miljenik Božji, kojega i danas časte ne samo kršćani nego i nekršćanski svijet.

Braćo i sestre! Htio bih vam danas progovoriti o ovom svecu na temelju njegova nauka o svima nama: o pastirima, o političarima, o siromasima. Sv. Ante je rođen 15. kolovoza 1195. u Lisabonu (Portugal), a umro je 13. lipnja 1231. u Padovi. Živio je svega 36 godina. Redovnik i svećenik, koji je, nakon nepune godine dana po njegovoj smrti, proglašen svetim, a 1946. godine proglašen je "naučiteljem Crkve. Uz njegov život vezane su mnoge zgode i čudesna zbivanja. Vjernici mu zahvaljuju, mole za pomoć i zaštitu.

Iako je bio profesor i vrhunski intelektualac svoga vremena, bio je veoma skroman i živio vrlo skromno. Njegova se propovjednička rječitost pokazala oko 1220 godine, kada je na molbu provincijala održao propovijed na mladoj misi umjesto jednog svećenika koji nije mogao doći zbog bolesti. Svi su bili iznenađeni njegovim poznavanjem Sv. pisma, njegovom odmjerenošću stavova i rječitošću. Tada je počelo njegovo poslanje koje ga je učinilo jednim od najvećih propovjednika svih vremena. Zato je, čini se, Bog sačuvao njegov jezik koji je i danas ostao neraspadnut, a čuva se u svetištu sv. Ante u Padovi.

Današnja nam liturgijska čitanja otkrivaju izvore na kojima se napajao sv. Ante i na njima gradio svoj svetački lik te je postao toliko slavan da ga danas štuje cijeli svijet.

U 1. čitanju slušali smo odlomak iz Knjige mudrosti. To je u stvari molitva kralja Salomona, koji od Boga traži Božju mudrost, koja se ne može usporediti s nikakvim materijalnim blagom na zemlji. Sv. Ante jasno razlikuje svjetovnu od božanske mudrosti. Svjetovna mudrost, kaže svetac, teži za čašću, uživa u ispraznostima ovoga svijeta, na zlo uzvraća zlom, ne popušta drugome ni pod koju cijenu. Takva mudrost je puna oholosti, ispraznosti i može prevariti čovjeka, napominje svetac.

Božansku mudrost nam je objavio Isus Krist. A ta se mudrost nalazi u Riječi Božjoj. On je sama Mudrost. "Kad slušamo Riječ Božju, srce nam biva prosvijetljeno, toliko da možemo ići pravim putem", veli sv. Ante. Biti mudar, kaže svetac, znači znati procijeniti, odabrati, založiti se za prave vrijednosti. Do Božje mudrosti se do-

lazi kroz evanđelje, a nju su nam ponudili davni misionari već u 14. stoljeću kad je naš narod prihvatio vjeru u Isusa Krista kao svoga spasitelja, a njegovu majku za svoju majku. Ta nas je Božja mudrost izgrađivala tijekom stoljeća, u svetosti, odgajala mlade i djecu, nadahnjivala vojnike, jachala očeve i majke, tješila stare i bolesne.

Braćo i sestre, dragi štovatelji sv. Ante! Sv. Ante je ozbiljno uzeo k srcu riječi koje je Isus uputio Dvanaestorici: "Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju" (Mk 16, 15).

Opće je poznata tendencija kako se svjetlo Evanđelja nastoji ugasiti u Europi. Planeri "nove Europe" žele izbaciti Boga i kršćanske korijene, unatoč pozivima blagopokojnog pape Ivana Pavla II., koji je zahtijevao da se u Ustavu Europske unije ne izostavi ime Božje kao i kršćanski korijeni ovoga dijela svijeta. Štoviše, postoje ozbiljni pokazatelji i pokušaj direktnog suprotstavljanja kršćanstvu u današnjoj Europi.

Večernji list je 15. srpnja 2009. na sportskim stranicama donio članak pod naslovom: "FIFA zabranila Brazilcima da iskazuju religijska uvjerenja". Naime, nakon utakmice cijela se reprezentacija okupila na travnjaku i zagrljena klečeći molila. Na majicama su neki imali natpise: "Ja pripadam Isusu Kristu" ili: "Ja volim Isusa Krista" i sl., kao da je to ugrožavanje nečije slobode.

Danas vidimo da se u Europi sve više širi kult "lažne slobode". Pokušava se odbaciti svaki moral. Nastoji se omalovažiti instituciju braka, koja je temelj zajednice koja počiva na ljubavi između muškarca i žene; ismijava se tradicionalni predbračni moral; čak se ono što je protunaravno, kao na primjer homoseksualnost, proglašava naravnim. Gay parade se naveliko medijski i politički podržavaju, tumačeći to temeljnim ljudskim pravom, a istovremeno se protivnicima parade osporava pravo na okupljanje i drugačije svjedočenje te se kaže da bi takvi prosvjedi urodili nasiljem i diskriminacijom manjine.

Braćo i sestre! Dokle se srozala moralnost suvremenih društava pokazuje nam sramotna i žalosna činjenica trgovine ljudskim fetusima, malim ljudskim bićima, u svrhu proizvodnje kozmetike. Najskuplja kozmetika proizvedena je od ubijenih ljudskih fetusa. Sve se više nastoji ozakoniti eutanazija - ubijanje starih i nemoćnih ljudi, nazivajući to činom samilosti. Ono što medicinska etika nije dopuštala, od Hipokratovog vremena, to se sada primjenjuje u naše vrijeme.

Suvremeni globalizam se pokazuje kao beskrupulozna promocija interesa moćnika ovoga svijeta. "Suočeni smo", veli papa, "s pojavom nove kulture koja se širi putem obavijesnih sredstava, čiji su sadržaji protivni Evanđelju i dostojanstvu ljudske osobe, iskrivljujući istinu o čovjeku". Nažalost, sve je to dio već i naše svakodnevne na ovim prostorima.

Braćo i sestre! Vratimo se stoga našem svetom zaštitniku i poslušajmo njegove poruke za naše vrijeme. On se u svojem svećeničkom radu susreo s velikim moralnim zlima društva i pojedinaca. Imao je posla s raznim pobunama i sukobima između nositelja vlasti i naroda. Mnoštvo obiteljskih svađa i sukoba među raznim cehovima i grupama vapilo je za njegovom pomoću. Poplava krivovjerja i površnog razumijevanja vjere u raznim ondašnjim crkvenim i duhovnim pokretima tražila je njegovu riječ. Bio je svjestan siromaštva ljudskoga srca, koje odbacuje Boga i evanđelje. I to ga je potaklo da se posveti naviještanju evanđelja, uvjeren da je ono jedino kadro izliječiti dušu čovjeka.

I sadašnja situacija u svijetu slična je vremenu u kojem je živio sv. Ante. Ona je potakla papu Benedikta XVI. da proglasi ovu godinu "Godinom vjere". A cilj godine je što bolje upoznati osobu Isusa Krista, njegovo evanđelje te po njemu živjeti. Jer kad bismo bolje poznavali istine vjere drugačije bismo i živjeli, rekao je blaženi A. Stepinac.

Braćo i sestre! Sv. Ante je bio čovjek riječi i autoriteta. Zato je ondašnjim političarima i gospodarstvenicima dao naziv "nijemi pjevači", zijevaju, ali glasa nema, govore, ali su im riječi prazne, nitko ih ne čuje, jer sebi govore. Predbacuje im egoizam: umjesto da predvode narod u dobru i u skladu, oni idu za vlastitim interesima. U njegovim "Govorima" čitamo riječi upućene takvom ponašanju ondašnjih moćnika. "Istina rađa mržnju, zbog toga neki, da ih slušateljstvo ne bi zamrzilo, svoja usta vežu šutnjom. Kad bi govorili istinu onako kako to sama istina traži i Sv. pismo nalaže, ljudi bi ih zamrzili i smijenili s položaja.

Sv. Ante govorio je i o svećenicima. Vidjevši njihovu ulogu za učvršćenje vjere i za moralni život u narodu, svetac im piše: "Život crkvenog dostojnika mora krasiti sjaj intimne čistoće, miroljubiv odnos s vjernicima, oni trebaju biti pomiritelji vjernika s Bogom i među sobom". Svoju pouku svećenicima završava ovim riječima: "Mnogo je ljepše da vas vjernici vole, nego da vas se boje". Odličan savjet svima nama i danas ne samo svećenicima nego i očevima i majkama, učiteljima, odgojiteljima, ljudima koji obnašaju javne odgovornosti i nose brigu za svoj narod.

Duša Sv. Antuna posebno je bila osjetljiva na jade malog čovjeka i brinuo ga je odnos bogatih prema siromasima, ljudi političke vlasti prema građanima. Promatrajući ovo posebno osjetljivo područje, njegovog i našeg vremena, svetac piše: "Prokleti rod! Umnožili su se (bogataši i političari) i raširili na zemlji, a zubi su im lavlji. Nameću poreze i ne puštaju Boga ni čovjeka iz ruku: zubima stalno škripe kako bi ugrabili, zgrizli i proždrili dobra siromaha, sirota i udovica. O Bože kako se takve ruke, okrvavljene krvlju siromaha, usude davati milostinju? Ali pazite, postoje i oni "zelenaši" koji potajno grabe plijen, dok drugi to čine otvoreno i nastavlja: "Osim grabeži, oni su i dodatno pokvareni, jer misle čineći lopovluk potajice, da će njihova milostinja biti procijenjena kao milosrđe. I svi se oni time ponose".

Braćo i sestre! Neki misle da su postojala "zlatna vremena", jer su tobože bila bolja od današnjeg vremena. Zlatna vremena stvarali su ljudi poput sv. Antuna Padovanskog unoseći duh vjere. Takvi su se nastojali svim silama oduprijeti negativnim pojavama, liječeći svijet prije svega molitvom i žrtvama i tako su postali svojim svjedočanstvom života vjere svjetlo u tami i nositelji kršćanskih vrijednosti. Na to svjedočanstvo vjere pozvani su i današnji vjernici.

Dragi prijatelji, braćo i sestre! Sv. Antun je bio posebni štovatelj Majke Božje. U suzbijanju zla poticao je svoje slušatelje na ljubav prema Majci Božjoj. Time je uvelike pridonio štovanju Majke Božje, napose marijanskom pokretu koji je tada cvao u redovničkim zajednicama, posebno franjevačkim. Marija doista bijaše radost njegova života i uzdanica. Kako je cijelog života bio veliki ljubitelj Marijin, svoje je zemaljsko putovanje završio molitvom Majci Božjoj: "O Gospođo slavna, uzvišena nad sve zvijezde, moli za nas".

Oкупljeni večeras oko sv. Ante molimo ga da se zauzme kod našega Gospodina Isusa Krista da otkrijemo pravu mudrost, da nam se Krist ponovno vrati u naša srca i živote. Zato je i papa Benedikt XVI. proglasio ovu godinu Godinom vjere. A cilj je Godine da Krista još bolje upoznamo, po njegovom evanđelju živimo, kako se Bog ne bi iselio iz naših duša, rekao bi hrvatski pjesnik Matoš.

Molimo sv. Antuna i za našu osuđenu braću Hrvate da se što prije vrate iz Haga, da ne izgube vjeru i strpljivost. Neka Blažena Djevica Marija, koju je sv. Ante posebno štovao, bude svima nama zagovornicom i pomoćnicom. Neka očuva naš hrvatski narod i izliječi sve rane, posebno našim braniteljima koje su zadobili u Domovinskom ratu, a pokojnima neka dobri Bog udijeli vječni mir. Amen ■

Psihološko-duhovni pristup karizmatskim seminarima

Predavanje dr. p. Mije Nikića na redovitom godišnjem susretu biskupa s redovničkim provincijalima održanog 5. lipnja u Zagrebu u sjedištu HBK

Primijećeno je da, nažalost, ima predstavnika katoličkih pokreta koji smatraju da njihovo poslanje dolazi "izravno od Duha Svetoga", pa im nije potrebno kanonsko dopuštenje zakonitih poglavara. "Kako propovijedati bez poslanja", pitao se davno apostol Pavao (Rim 10, 15). Dok se s jedne strane zamjećuje pasivnost velikoga broja vjernika laika u Crkvi, s druge strane nameće se potreba i pitanje kako pomoći onima koji se žele više posvetiti evangelizaciji i apostolatu, ali to čine bez poslanja, bez povezanosti sa službenom Crkvom. Istina, dekret o Apostolatu laika (AA 3) veli da "laici stječu dužnost i pravo na apostolat iz samog sjedinjenja s Kristom glavom", no, isti dekret naglašava da je "bitni element kršćanskog apostolata povezanost s onima koje je Duh Sveti postavio da vode Crkvu Božju" (AA 23). Kad te povezanosti nema, pojavljuju se teškoće koje su teološke i psihološke naravi. Dr. Nikola Vranješ iz Rijeke u svom intervenciji podsjetio je na pet kriterija crkvenosti koje je istaknuo svojedobno kao pomoć laicima i laičkim vjerskim društvima blaženi Ivan Pavao II. u apostolskoj pobudnici "Christifideles laici" (br. 30).

U raspravu je uveo interventom dr. p. Mijo Nikić koji je, uz pozitivne elemente takvih susreta, istaknuo i opasnosti koje treba imati u vidu.

Uvod

U ovom psihološko-duhovnom pristupu fenomenu karizmatskih gibanja, najprije donosim pozitivne strane, zatim opasnosti koje se mogu pojaviti u ambijentu karizmatskih pokreta te na koncu donosim neke svoje sugestije i primjedbe.

a) Pozitivni aspekti karizmatskih seminara

1. Karizmatski pokreti su bogatstvo Crkve. Duh Sveti u raznim vremenima povijesti podiže pojedince i/ili pokrete u Crkvi kako bi ona mogla odgovoriti na izazove vremena. Kroz povijest su to bile redovničke zajednice, danas, čini se, više laičke zajednice i pojedini karizmatici koji djeluju u svijetu. Smatram da prema njima treba

imati načelno pozitivan stav i doživljavati ih kao obogaćenje i novu snagu Crkve. „Duh prebiva u Crkvi i u srcima vjernika kao u hramu (usp. 1 Kor 3, 16; 6, 19), u njima moli i svjedoči o njihovom posinstvu (usp. Gal 4, 6; Rim 8, 15-16 i 26). Crkvu, koju uvodi u svu istinu (usp. Iv 16, 13) i ujedinjuje u zajedništvu i služanju, različitim je hijerarhijskim i karizmatskim darovima oprema i vodi te je resi svojim plodovima (usp. Ef 4, 11-12; 1 Kor 12, 4; Gal 5, 22). Snagom evanđelja čini da se Crkva pomlađuje te je neprekidno obnavlja i vodi k savršenom sjedinjenju s njezinim zaručnikom“ (LG, 4).

2. Čovjek svoju vjeru izražava čitavim svojim bićem: duhom i tijelom, razumom i srcem. Čini se da je u Katoličkoj Crkvi bilo donekle zanemareno emocionalno izražavanje svoje religioznosti i pobožnosti. Ono je danas prisutno na karizmatskim seminarima i smatram da nekim vjernicima dobro dođe i to neverbalno izražavanje svoje religioznosti. Kad se radi o polaganju ruku svećenika - voditelja karizmatskih seminara, citiram tekst iz GK od fra Zvezdana Linića: „Kao što je Isus polagao ruke ili rukama doticao bolesnike, tako opunomoćuje i svoje učenike. Poslije uskrsnuća ukazuje se okupljenim učenicima i ispunja ih silom Duha Svetoga. Pritom ih opunomoćuje da čine ono što je i on činio. Trostruka se služba pritom osobito naglašava: učenici će nastaviti naviještati Božje kraljevstvo, a njihov navještaj bit će potvrđen i praćen čudesnim djelima Božje dobrote, tj. liječiti će bolesne i ljude oslobađati od zlih duhova i od njihova utjecaja. Apostoli će to shvatiti ozbiljno. Oni će naviještati, a uz njihovu blizinu povezuju kroničari Djela apostolskih brojna čudesna ozdravljenja. Sam Isus im je rekao da će u njegovo ime na nemoćnike ruke polagati i bit će im dobro (Mk 16, 18)“ (Glas koncila, broj 19 od 13. 5. 2007., str. 12). Prema tome, smatram da je praksa polaganja ruku i molitva za ozdravljenje i iscjeljenje posve legitimna i u skladu sa spomenutim tekstom iz Svetog pisma.

3. Nadalje, treba priznati da u karizmatskim pokretima i seminarima ima dosta dobrih plodova koji obogaćuju Crkvu: istinska obraćenja, duhovna zvanja, obnova obitelji koje postaju otvorenije za nove živote, evangelizacija rubnih

kategorija društva do kojih ne stiže redovni pastoral župnika. Gdje su prisutni svećenici ispovjednici, tu se mnogi ispovjedu. Bio sam svjedok pravih obraćeničkih ispovijedi u tom ambijentu.

4. Činjenica je da postoje osobe - ateisti ili vjernici koji nisu prakticirali svoju vjeru, koji nakon tih seminara redovito pohađaju Crkvu i primaju svete sakramente. Imam dojam da se kod tih osoba primjećuje rast u vjeri.

b) Kritičke primjedbe: potencijalne opasnosti na karizmatiskim seminarima

1. Opasnost od prenaplašenog i grčevitog traženja zdravlja, zanemarujući vrijednost Pashalnog misterija, odnosno patnje i križa. Neki voditelji seminara stavljaju preveliki naglasak na liječenje i ozdravljenje psihičkih i tjelesnih bolesti. Slušajući neke karizmatike (De Grandis), dobije se dojam kao da je patnja nešto što ne bi smjelo postojati, odnosno da bolest nije nestala samo zato što nije bilo dovoljno vjere. Jedan karizmatik je molio da nas Bog oslobodi od duha trpljenja. To je jako ambivalentna molitva. S jedne strane gledano, moliti za oslobođenje od trpljenja je legitimno. Sam Isus je molio Oca Nebeskog da ga oslobodi od gorkog kaleža koji je trebao piti. S druge strane, trpljenje je sastavni dio života svake osobe i patnja je neizbježna u ovome životu. Prihvaćajući patnju, Isus je od nje učinio sredstvo spasenja. (*Moramo razumjeti osobe koje traže primarno ozdravljenje. Moj primjer: jednom sam dao naziv duhovnim vježbama koje je organizirala Zaklada biskup Josip Lang: „Vjera te tvoja ozdravila“ i javilo se puno više osoba na te duhovne vježbe nego li na one koje su imale naslov: „Uzmi svoj križ i hajde za mnom“*). Jednom sam na susretu voditelja molitvenih skupina s poznatim karizmatikom Robertom de Grandisom na Sljemenu 2001. godine javno pred svima rekao da je za mene najvažnija ona karizma koja nas potiče i osposobljava da prihvaćamo svoje križeve i da svoju patnju sjedinjujemo s Kristovom patnjom za spasenje svijeta. Mi smo pozvani da u sebi pronosimo i Isusovo umiranje kako bi na nama mogla zasjati Kristova slava uskrsnuća i pobjede. Na taj moj prigovor De Grandis je odgovorio da smo mi previše podložni teologiji patnje i križa, a zanemarili teologiju slave i Kristove pobjede. Možda u tom odgovoru ima i nešto istine, ali ja i dalje smatram da je Kristova slava i pobjeda nastupila baš kao posljedica ustrajnosti u trpljenju i vršenju volje Božje do smrti na križu.

2. Druga opasnost koja se može dogoditi na karizmatiskim seminarima je prenaplašavanje vrijednosti dara govora ili molitve u jezicima. Čini se da većina karizmatika smatra da je

molitva u jezicima moćnija od molitve na svom poznatom jeziku. Na jednom takvom seminaru voditelj je poticao vjernike da mumljanju *tandara mandara šandara* i slično kako bi im se razvezo jezik i počeli govoriti u stranim jezicima. Vjerujem u karizmu dara jezika. Sam Isus je rekao „da će oni koji budu vjerovali, govoriti novim jezicima“ (Mk 16, 17). Međutim, grčevito nastojanje da se taj dar dobije pod svaku cijenu, nije u redu. I dalje smatram da je molitva Očenaša koju nas je Isus naučio i to kad je molimo s vjerom i ljubavlju na materinjem jeziku, moćnija od one molitve koju molim na nekom nepoznatom jeziku. Ovo isto potvrđuje i sv. Pavao kad kaže: „Ja, hvala Bogu, govorim tuđim jezicima više od vas sviju. Ali u Crkvi više volim reći pet riječi svojim naravnim umom, da i druge poučim, nego bezbroj riječi u tuđem jeziku“ (1 Kor 14, 18-19).

3. Što se tiče molitve za ozdravljenje obiteljskog stabla, treba biti jako oprezan i mislim da je bolje da se ne spominje takva sintagma jer može unijeti zbrku. Naime, iako se u Bibliji spominje da će posljedice grijeha osjećati djeca do nekog koljena, ipak je daleko jasnije u Bibliji naglašeno da će svatko odgovarati za svoja, a ne za tuđa djela. Evo riječi proroka Ezekijela koje bi voditelji karizmatiskih seminara koji mole te molitve morali dobro proučiti. *Dođe mi riječ Jahvina: „Što vam je te o Izraelu ponavljate poslovicu: Oci jedoše kiselo grožđe, sinovima trnu zubi! Života mi moga, riječ je Jahve Gospoda: nitko od vas neće više u Izraelu ponavljati tu poslovicu; jer, svi su životi moji, kako život očev tako i život sinovlji. I evo, onaj koji zgriješi, taj će umrijeti“* (Ez 18, 1-4). Uvjeren sam da sv. mise i molitve za pokojne koje Crkva koristi u svojoj brizi za pokojne najviše pomažu našim pokojnima i da nije potrebna još neka posebna molitva za iscjeljenje obiteljskog stabla.

4. Četvrta opasnost se odnosi na neodgovorno ponašanje prema osobama koje regrediraju na patološki stadij svoje osobnosti. Naime, bio sam svjedok događaja kad je na jednom karizmatiskom seminaru voditelj molio molitvu oslobođanja od prokletstva i magije i tom prilikom je više osoba reagiralo bučnim vikanjem i bacanjem na pod. Nakon tih molitava voditelj je rekao da oni koji se osjećaju bolje neka dignu ruku i konstatirao da je velik broj ljudi sada ozdravio. A tada je pozvao redare da iz dvorane uklone osobe koje su vikale ili se bacale po podu. Smatram da je to bilo nekorektno prema tim osobama koje su takvom molitvom voditelja dovedene u regresiju u kojoj su se aktivirala patološka stanja i tada kad im je bila najpotrebnija pomoć, voditelj je tražio da se udalje iz dvorane jer su mu sada smetale. Labilne osobe s puno potisnute agresivnosti i raznih psihotrauma u ambijentu karizmatiskih se-

minara gdje se opuste emocije i potiče spontano ponašanje, vrlo lako mogu regresirati na primitivnije stadije svoga razvoja i aktivirati potisnutu patologiju s kojom kasnije nije lako izaći na kraj. Nije čudo da nakon tih seminara neke osobe imaju velikih problema i da moraju potražiti pomoć na psihijatriji kako bi im se psiha stabilizirala.

5. Peta opasnost se tiče načina provođenja molitve za razna ozdravljenja i oslobođenja. Na jednom seminaru voditelj je pozvao bolesnike da sa štakama dođu na pozornicu, a onda je zamolio sve da se mole za njih. U jednom trenutku je rekao da dragi Bog ne čuje dobro njihove molitve, što me je podsjetilo na Baalove svećenike. Sama „čudesa“ je spomenuti voditelj izvodio na spektakularan način: stavio je štake na ramena i šetao se po pozornici s ljudima koji su, navodno, ozdravili. To mi je izgledalo previše teatralno. *Naputak o molitvama za ozdravljenje* što ga je izdala Kongregacija za nauk vjere izričito kaže: „Nužno je da se u njihovom odvijanju ne dođe – osobito ne od strane onih koji vode te molitve – do oblika koji bi sličili hysteriji, prijetvornosti, teatralnosti ili senzacionalizmu“.

6. Šesta opasnost se odnosi na autentičnost čudesnih ozdravljenja. Naime, razna nagla poboljšanja zdravlja koja fenomenološki mogu izgledati kao čudesna ozdravljenja, ipak bi se mogla protumačiti i na psihološki način: potisnuti emocionalni konflikti u podsvijesti koji su zablokirali rad nekih živaca ili mišića, mogu se naglo rasteretiti u jednoj atmosferi očekivanja čuda i velike podrške velikog broja molitelja, tako da potisnute emocije dožive svojevrsnu katarzu, odnosno naglo rasterećenje i samim tim olakšaju rad stiješnjih živaca i mišića koji su paralizirali neke dijelove tijela i stvarale bolove u tijelu. Ovakvo tumačenje ne umanjuje i ne isključuje čudesnu moć molitve. Bog ionako djeluje preko prirodnih mehanizama koje je sam stvorio. Međutim, ako je to bilo pravo čudo, onda se bolest ne bi smjela brzo vratiti. Drugim riječima, treba pričekati jedno vrijeme, barem nekoliko mjeseci, ako ne i godinu dana da se vidi koje naravi je bilo to čudesno izlječenje. Možda je samo maknut simptom bolesti, a pravi dubinski konflikt, krivi pristup rješavanju problema i dalje ostao. U tom slučaju za očekivati je da će se i stari simptomi bolesti vrlo brzo opet vratiti. To bi trebali imati na pameti voditelji seminara prije nego proglase čudesno ozdravljenje.

7. Sedma opasnost: psihološki učinak proglašavati darom Duha Svetoga. Ova se opasnost odnosi na fenomen polaganja ruku i počivanja u Duhu. Na karizmatičkim seminarima ili sličnim skupovima u zadnje vrijeme redovito se događa da svećenici polažu ruke na glave vjernici-

ma koji onda u većem ili manjem broju padaju, što se naziva „počivanje u Duhu“. Smatram da i ovdje treba biti jako oprezan u kvalifikaciji spomenutih događanja. Naime, nama se i na naravnoj i na nadnaravnoj razini događa ono u što najviše vjerujemo. Tako se, smatram i na tim seminarima događa da padaju oni koji žele pasti ili koji to svjesno ili nesvjesno očekuju, dok drugi koji su prema tom fenomenu kritični, ne padaju. Prema tome, to bih nazvao psihološkim fenomenom koji se kod nekih događa, a kod nekih ne, a ne prvenstveno to nazivati počivanje u Duhu Svetom. Ne isključujem ni tu mogućnost. Kome je potreban taj dar, Duh Sveti mu ga može dati. Osobe koje su to doživjele kažu da su se lijepo odmorile i ugodno osjećale u tom stanju. Ne treba im to uskraćivati dokle god se to obavlja na dostojanstven način. Opasnost je da neki karizmatici to forsiraju, pa skoro guraju osobu da padne. To je neprihvatljivo. Također je opasnost da osobe koje ne padnu počnu sumnjati kako njih Bog ne voli jer nisu to doživjele. Smatram da bi sami voditelji seminara trebali vjernicima jasno reći kako je to fenomen koji se nekome događa, a nekome ne događa i da nema veze s osobnom svetošću ili prikladnošću osobe da joj se to dogodi. U konačnici, Bog nas je stvorio da stojimo, a ne da padamo. Slično padanje prisutno je i u drugim religijama kao i u ambijentu raznih gurua koji se bave alternativnom medicinom.

c) Preporuke za voditelje karizmatičkih seminara

Karizmatički seminari mogu biti obogaćenje za Crkvu i uspješno sredstvo nove evangelizacije, ali neke stvari u njima mogu krenuti u krivo, zato je potrebno da biskupi koji imaju karizmu vođenja Crkve, diskretno nadgledaju te seminare i pokrete i kad je potrebno odlučno reagiraju, odnosno daju jasne smjernice kojih bi se trebali držati voditelji tih seminara. Smatram da bi spomenute smjernice trebale sadržavati sljedeće napomene:

1. Obavijestiti mjesnog ordinarija gdje i kada će se održati seminar i po mogućnosti pozvati mjesnog biskupa ili njegova delegata da predvodi završnu sv. misu i održi propovijed.

2. Voditelji karizmatičkih seminara moraju se pridržavati liturgijskih normi glede slavljenja sv. mise i dijeljenja svetih sakramenata. Osim toga, oni bi trebali imati i neku teološku naobrazbu. Neprihvatljivo je da se precjenjuje neka karizma, a omalovažava teološko znanje, što bi se moglo zaključiti iz gorljivih propovijedi nekih karizmatika.

3. Glavni cilj seminara ne bi primarno trebao biti stvaranje uvjeta da se ljudi tamo lijepo osjećaju, nego da se mogne dogoditi cjelovito naviještanje Evanđelja. Voditelji karizmatičkih grupa i seminara morali bi imati na pameti da je samo ona karizma od Duha Svetoga koja izgrađuje zajednicu (Crkvu), koja naglašava poslušnost hijerarhijskoj Crkvi i koja potiče na karitativno djelovanje. Sve karizme moraju smjerati prema glavnoj i najuzvišenijoj karizmi, a to je po sv. Pavlu, ljubav.

4. Voditelji bi trebali osigurati dovoljno svećenika ispovjednika jer su vjernici koji se tamo okupljaju disponirani za sakrament ispovijedi.

5. Voditelji seminara bi trebali na koncu seminara naglasiti vjernicima kako dalje trebaju živjeti i kako zadržati milosti koje su primili na seminaru. Savjeti bi mogli ovako izgledati:

a) Imati uvijek Boga na prvome mjestu u životu, a to znači redovito pohađati nedjeljnu svetu misu, svaki dan se u obitelji moliti, čitati Sv. pismo i primati svete sakramente, napose ispovijed i euharistiju;

b) Postati bolji čovjek: znati biti kritičan prema sebi, a imati više ljubavi i razumijevanja za svoje bližnje, najprije u vlastitoj obitelji;

c) Doživjeti intelektualno obraćenje, tj. početi razmišljati u duhu Božjem, ravnati se po njegovim zapovijedima, a ne po duhu ovoga svijeta;

d) Doživjeti emocionalno obraćenje: naučiti kontrolirati svoje emocije, tj. imati hrabrosti ne činiti ono što mi se sviđa ako je to protivno volji Božjoj, odnosno, činiti ono što mi se ne sviđa ako shvatim da je to volja Božja;

e) Naučiti suosjećati s onima koji trpe, koji su siromašni i nemoćni i dijeliti s njima svoj suvišak;

f) Iz ljubavi prema Bogu prihvaćati svakodnevne križeve koje nam Bog dopusti i pripustiti te svoju patnju pridruživati Kristovoj muči za spasenje svijeta.

g) Uvjeriti sudionike seminara da je najveća karizma ili milost koja se može primiti na seminaru u tome da se svaki dan prihvaća i s ljubavlju vrši volja Božja. Uvjeriti vjernike da volja Božja nije primarno u tome da nas oslobodi od patnje, bolesti i raznih križeva, nego da Duh Sveti nas želi najprije suobličiti Kristu patniku, kako bi nas onda mogao proslaviti s Kristom pobjednikom.

6) Svi voditelji karizmatičkih seminara ili drugih oblika karizmatičkih molitava i okupljanja (duhovne vježbe i sl.), morali bi imati nekakav **oblik poslanja** (odobrenja, suglasnosti) od ordinarija. To poslanje bi bilo najprije na kraće vrijeme, a tek kad se pokaže da oni djeluju u duhu evanđelja, sa sviješću pripadnosti Crkvi, koja je Kristovo tijelo, to bi im se poslanje vremenski povećavalo. Time bi se ujedno uvela i kontrola nad onima koji nastupaju na svoju ruku i često čine puno štete, posebno mladim osobama. U najmanju ruku, ukoliko netko od takvih ne dobije poslanje, znalo bi se da on nema to poslanje i na to bi se moglo pozivati.

Zaključak

Osobno smatram da karizmatički seminari koji uvažavaju spomenute savjete, mogu pomoći ljudima da se obnove u svojoj vjeri, da se vrate Bogu, da dožive pravo obraćenje, da se vjernici tamo lijepo ispovjedu i dožive ljepotu i radost što pripadaju Kristu pobjedniku. Smatram da bi se voditelji karizmatičkih seminara trebali više držati već donesenih smjernica Crkve kao što je uputa Kongregacije za nauk vjere o *Molitvama za ozdravljenje* i pismo pape Ivana Pavla II. *Spasonosno trpljenje*. Smatram da su to dva ključna crkvena dokumenta koji se ne smiju zaobići u pripremi sličnih seminara za karizmatičku obnovu i iscjeljenje raznih bolesti.

U provedbi nove evangelizacije ne treba nam ekstravagantna duhovnost koja primarno liječi individualne bolesti i iscjeljuje obiteljsko stablo. Treba nam ponizna duhovnost koja prihvaća volju Božju i uzda se u njegovu Providnost. Ne treba nam ni pobožnost nabijena samo emocijama, koja u svojim plodovima ostaje jalova, nego nam treba prava sakramentalna pobožnost preko koje dobivamo milost koja nas mijenja i usklađuje s voljom Božjom. Ne trebaju nam duhovni gurui koji vežu duše na sebe i praktički ih zarobljavaju, nego nam trebaju istinski pastiri koji su vjerni Crkvi i koji hoće dijeliti sudbinu siromaha, koji traže izgubljene, tješe uciviljene i s Bogom pomiruju grešnike. ■

Zagreb, 5. lipnja 2013.
P. Mijo Nikić, SJ

<p>Uprava Vojne biskupije Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj</p> <p>Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 (centrala) tel: +385 1 4670 659 (centrala) faks: +385 1 4670 662 www.vojni-ordinarijat.hr uprava@vojni-ordinarijat.hr vojni.ordinarijat@morh.hr</p> <p>Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij</p> <p>O. Jakov Mamić, generalni vikar tel: +385 1 3784 489 jakov.mamic@morh.hr</p> <p>Don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral tel: +385 1 4670 660 josip.stanic@morh.hr</p> <p>Robert Stipetić, kancelar tel: +385 1 4670 660 robert.stipetic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Dragan Logarušić, ekonom tel: +385 1 4568 572 mob: +385 99 5793 911 dragan.logarusic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>S. M. Gordana Miškić, tajnica Vojnog ordinarijata tel: +385 1 3784 389 gordana.miskic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Marinko Nikolić, osobni tajnik vojnog ordinarijata tel: +385 1 4568 587 marinko.nikolic@vojni-ordinarijat.hr</p>	<p>Samostalni odjel za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH)</p> <p>Vojni ordinarijat u RH Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 faks: +385 1 4670 662</p> <p>Bojnik Petar Klarić, voditelj Odjela tel: +385 1 4670 657 perica.klaric@morh.hr</p> <p>Vladimir Krpan, osobni tajnik generalnog vikara tel: +385 1 4568 580 vladimir.krpan@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Mladen Čobanović, viši stručni savjetnik za organizaciju tel: +385 1 4568 570 mladen.cobanovic@morh.hr</p> <p>Marija Vukovojac, stručni savjetnik tel: +385 1 4670 660</p>	<p>Samostalna služba za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP)</p> <p>Policajska akademija Avenija Gojka Šuška 1 HR -10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26 496)</p> <p>Josip Zagorščak, voditelj Službe tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) jzagorscak@mup.hr</p> <p>Mato Topić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 527 (specijal 26 527) mob: 091 4554 649 (specijal 82 649) mtopic@mup.hr</p> <p>Mario Dokmanić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 523 (specijal 26 523)</p> <p>Branko Šarkanj, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 528 (specijal 26 528) mob: (specijal 82 958) bsarkanj@mup.hr</p> <p>Darko Šantek, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 529 (specijal 26 529) mob: 091/4565 464 (specijal 82 644) dsantek@mup.hr</p> <p>Sanja Vrkljan Horvat, administrativna tajnica tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525)</p>
--	---	--

ZAŠTITNIK KAPELANIJE	POSTROJBA	KONTAKT UREDA	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
„Gospa Snježna“ 5. kolovoz	MORH I GSOSRH Stančićeva 4 Zagreb	tel: 01/486-1345 faks: 01/456-7986	fra Marko Medo mob: 098/9044-000	stn Srećko Zmalec srecko.zmalec@morh.hr tel: 01/456-8080 mob: 091/7635-866
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	Zapovjedništvo HKoV Karlovac	tel: 047/626-388 (536) faks: 047/626-456	vlč. Ilija Jakovljević 099/2856 570	stn Dražen Čulić drazen.culig@morh.hr mob: 091/8811-862
„Sv. Leopold Mandić“ 12. svibnja	Zapovjedništvo ZOD „FKF“ Osijek	tel: 031/236-623 faks: 031/236-841	o. Ante Mihajević, dekan Osijek ante.mihajevic@morh.hr mob: 098/269-599	prč Darko Boban mob: 091/799-1789 darko.boban@morh.hr
„Gospa Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	2. motorizirana bojna „Pauci“ vojarna „Kralj Zvonimir“ Knin	tel/faks: 022/617-841	fra Ilija Mikulić mob: 098/432-607	voj Marko Buzuk marko.buzuk@morh.hr mob: 091/533-8266
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	BSD Delnice	tel: 051/652-806 faks: 051/652-940	p. Mirko Vukoja mob: 099/6226-236	stn Anton Zic anton.zic@morh.hr mob: 098/917-0427
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	Zapovjedništvo HRZ IPZO Zagreb	tel: 01/6228-862 faks: 01/6228-484	o. Viktor Grbeša mob: 098/9737-473	voj Lorenc Tomkić mob: 098/946-7773
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Zapovjedništvo HRM Split	tel: 021/354-913 faks: 021/354-323	don Branimir Projić branimir.projic@morh.hr mob: 098/510-737	ds Manda Sartori tel: 021/354-323 mob: 098/9554-177
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Pomorska baza Split Split	tel: 021/354-160 (650) faks: 021/354-650	o. Jozo Mravak mob: 091/579-4868	sk Darijo Rajčić mob: 098/744-330
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	Dom Glavnog stožera Zagreb	tel: 01/6631-299 faks: 01/6631-397	o. Ivan Magdić mob: 091/8870-374	nprč Damir Sedlar mob: 091/943-0134
„Sv. Petar i Pavao, apostoli“ 29. lipnja	VOB Ogulin	tel: 047/627-483 faks: 047/627-483	fra. Marijan Jelušić mob: 098/245-294	Nenad Veriga mob: 098/906-0816
„Sv. Ilija Prorok“ 20. srpnja	Logistička pukovnija Petrinja	tel: 044/562-149 faks: 044/562-230	don Milenko Majić mmajic@morh.hr mob: 098/924-1483	prč Mario Barišić
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	GOMB Vinkovci	tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	vlč. Alojz Kovacek alozj.kovacek@morh.hr mob: 091/251-0821	npr Adam Dakić adam.dakic@morh.hr mob: 091/725-8290
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	Gardijska motorizirana brigada Knin	tel: 022/617-810 faks: 022/617-722	fra Božo Ančić mob: 098/760-979	sžn Borislav Lapenda mob: 091/172-8512
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopada	1. motorizirana bojna „Vukovi“ voj. „Eugen Kvaternik“ Gospić	tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	vlč. Ivan Blaževac mob: 098/9084-983	
„Sv. Anđeli čuvari“ 2. listopada	Inženjerska pukovnija Karlovac	tel: 047/626-603 faks: 047/626-622	p. Vladislav Mandura vladislav.mandura@morh.hr mob: 091/586-3400	ds Daniel Radimović 098/186-3426 tel: 047/626-621
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	SBO poligon „Eugen Kvaternik“ Štunj	Tel: 047/626-824 faks: 047/626-846	jurica.hecimovic@gs-t-com.hr mob: 098/980-7134	stn Jurica Hećimović jurica.hecimovic@gs-t-com.hr mob: 098/980-7134
„Sv. Valentin“ 14. veljače	Počasno-zaštitna bojna Zagreb	tel: 01/4566-344 (367) faks: 01/4566-368	o. Zdravko Barić, dekan Zagreb mob: 091/576-2764	stn Dolores Rečić-Vragović drecic@morh.hr mob: 091/5570-112
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	HVU „Petar Zrinski“ Zagreb	tel: 01/3786-004 (272) faks: 01/3784-657	p. Zoran Vujičić mob: 098/337-162	prč Marijan Puljiz mob: 099/2486-662
„Sv. Gabrijel arkandeo“ 29. rujna	93. zrakoplovna baza Zadar	tel: 023/358-209 (239) faks: 023/358-209	o. Ivo Topalović, dekan Split mob: 098/423-533	npr Vinka Rogić vinka.rogic@morh.hr mob: 098/532-045
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzOIDL Požega	tel/faks: 034/245-117	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	stn Antun Mandić amandic@morh.hr mob: 091/786-1333
„Sv. Obitelji“ 28. prosinca	ZZP Velika Buna	tel/faks: 01/2025-802	vlč. Slavko Rajić slavko.rajić@morh.hr mob: 098/1632-359	prč Gordana Slukan mob: 095/519-1977
„Sv. Nikola Tavelić“ 14. studenoga	Središnjica EI Zagreb	tel/faks: 01/6631-422	vlč. Željko Savić mob: 099/873-2239	npr Ranko Vrban mob: 098/969-6794
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Pješaka pukovnija vojarna „Dračice“ Đakovo	tel: 031/839-166 faks: 031/839-156	p. Drago Majić mob: 098/186-6901	

„Majka Božja Kamenitih vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrinska 20 10 000 Zagreb	tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4563 699	v.č. Marin Drago Kozic mob: 095/8888-991	Miso Josipović mob: 099/229-2432 (spec. 25 293) mjosipovic@mup.hr
„Sv. Mihovil arkandeo“, podružnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. policijska postaja 21 000 Split	tel: 021/215-659 faks: 021/309-395	fra Kristijan Kovačević mob: 097/7954-376	Luka Galic tel. 021/307 511 (specijal 41 987) fax. 021/307 512 mob: 098/9591333
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Suska 1 10 000 Zagreb	tel/faks: 01/2391-490 (specijal 26 490)	fra Frano Musić mob: 099/2584-982	Luka Norac Kevo tel. 01/2391 526 (specijal 26 526) mob: 098/918-7427
„Sv. Vid“ 15. lipnja	MUP PU primorsko-goranska 1. Policijska postaja 51 000 Rijeka	tel: 051/430-495 faks: 051/430-687	p. Mirkko Vukoja mob: 099/6226-236	
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP Zagreb Sjedište i Ravnateljstvo Av. gr. Vukovara 33	tel: 01/6122-712 (715) faks: 01/3788-653	o. Stjepan Harijač, dekan mob: 098/473-185	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 853) mob: 098/208-304
„Sv. Mauro“ 21. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1 52 100 Pula		don Ivan Borić mob: 098/1935-705	
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varaždinska Ivana Milčeca 10 42 000 Varaždin	tel.: 042 372 392 (spec. 86 087)	v.č. Ivica Horvat tel/faks: 042/749-400 mob: 099/2680-732	
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bjelovarsko-bilogorska Vlahe Paljetka bb 43 000 Bjelovar	fax: 043/886-955	v.č. Damir Vrabec mob: 091/2376-470	
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavoslava Ružičke 1 31 000 Osijek	tel.: 031/237-553 faks: 031/237-267	p. Željko Rakošec zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885	
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU sibensko-kninska Velimira Škorpića 5 22 000 Šibenik		don Darko Poljak mob: 091/4446-432	
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU zadarska Andrije Hebranga bb 23 000 Zadar		o. Ivo Topalović mob: 098/423-533	
„Sveti Marko Križevčanin“ 7. rujna	MUP PU kopriwničko-križevačka Trg Eugena Kumičića 18 48 000 Koprivnica		v.č. Ozren Bizek mob: 098/551-421	
„Sveti Hrvatski mučenici“ 9. rujna	MUP PU licko-senjska Ulica Hrvatskog sokola 2 53 000 Gospić	tel/faks: 053/572-380	v.č. Ivan Blaževac mob: 098/9084-983	
„Sv. Josip“ 19. ožujka	MUP PU karlovačka Trg hrvatskih redarstvenika 6 47 000 Karlovac		v.č. Andrija Markač mob: 098/213-393	
„Sv. Vinko Palloti“ 22. siječnja	MUP PU požeško-slavonska Josipa Runjanina 1 34 000 Požega		v.č. Željko Volanić mob: 098/340-798	
„Sv. Kvirin Sisački“ 4. lipnja	MUP PU sisačko-moslavačka Rimska 19 44 000 Sisak		don Milenko Majić mob: 098/924-1483	
„Sv. Euzebije i Polion“ 29. svibnja	MUP PU vukovarsko-srijemska Glagoljska 27b 32 100 Vinkovci		p. Željko Rakošec zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885	
„Sv. Marko evanđelist“ 25. travnja	MUP PU brodsko-posavska Ivana Mažuranića 9 35 000 Slavonski Brod			
„Sv. Vlaho“ 3. veljače	MUP PU dubrovačko-neretvanska Dr. Ante Starčevića 13 20 000 Dubrovnik			
„Sv. Nikola biskup“ 6. prosinca	MUP PU krapinsko-zagorska Matije Gubca 53 49210 Zabok		v.č. Marin Drago Kozic mob: 095/8888-991	
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopada	MUP PU međimurska Jakova Gotovca 7 40 000 Čakovec		v.č. Ivica Horvat mob: 099/2680-732	
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	MUP PU virovitičko-podravski Trg bana Josipa Jelačića 19 33 000 Virovitica		v.č. Ozren Bizek mob: 098/551-421	